

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

1938

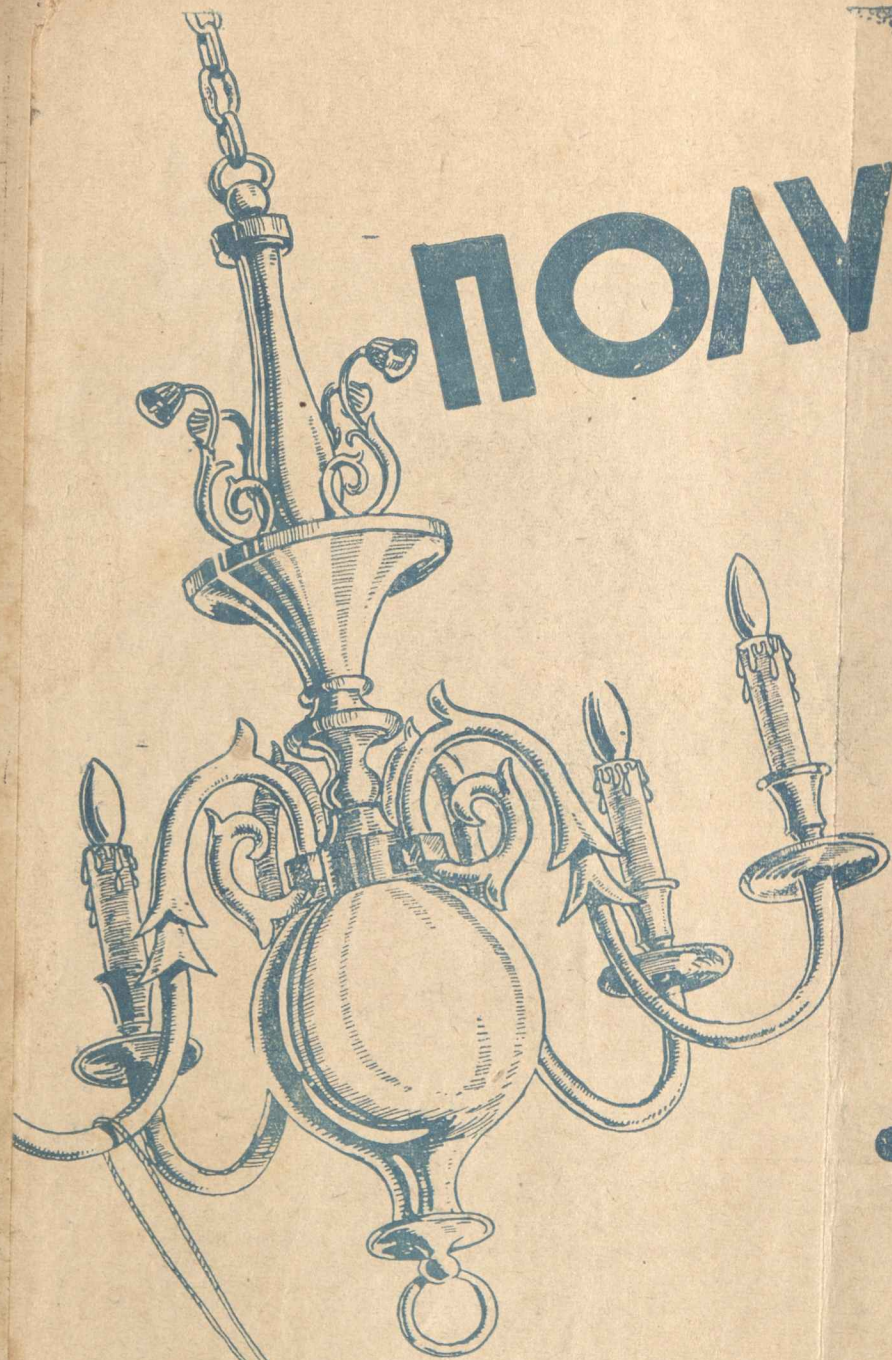
ΑΥΤΟΤΟ ΘΥΛΛΟ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΑΡΙΣΤΟΥΡ
ΤΟΥ ΑΠΦΟΝΣΟΥ ΜΑΡ

**Μυστικό
καρδιά**

Σελ. 72
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΓΕΤΟΣ 16^η
ΑΡΙΘΜ 772

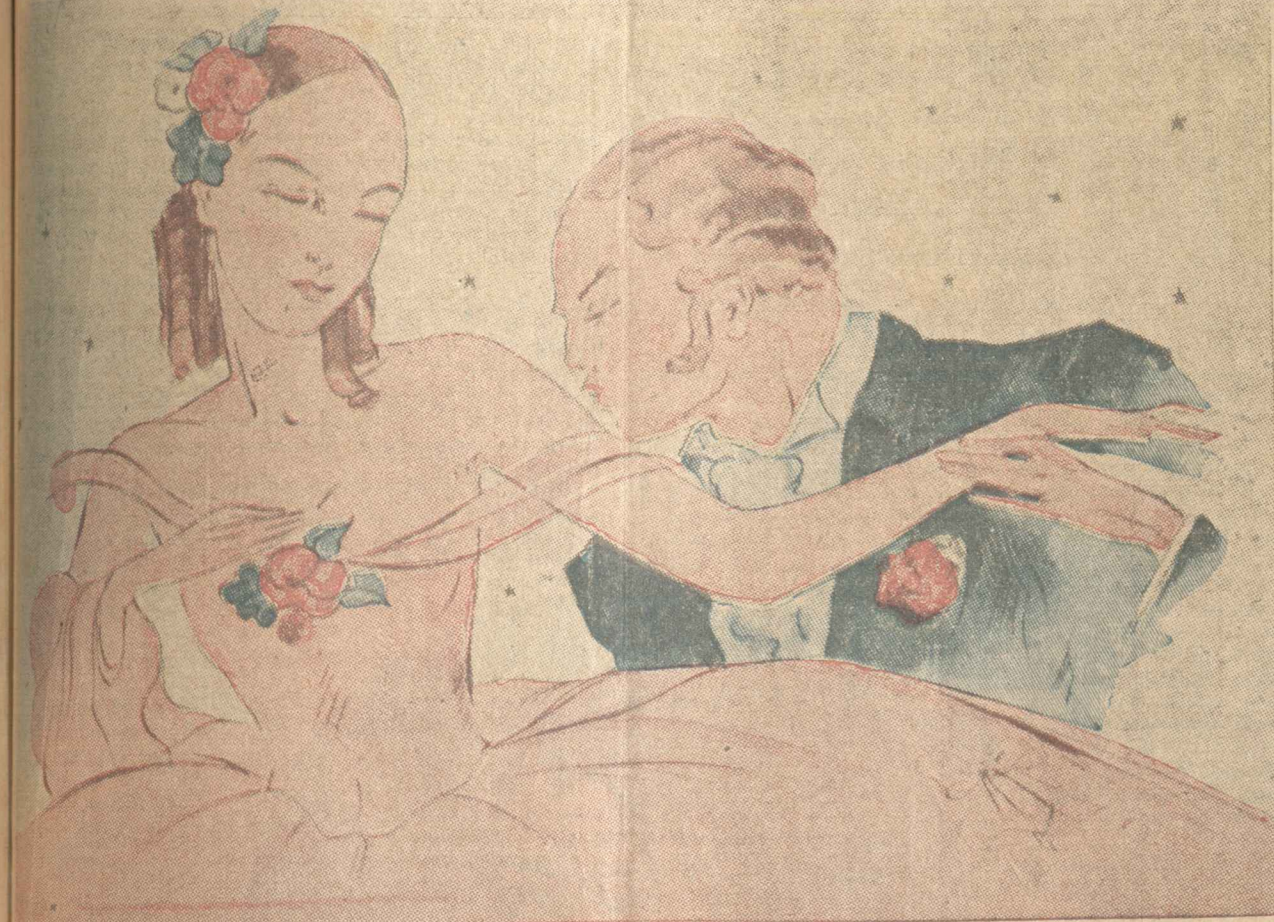
PHOTO-OFF-SET

ΠΟΛΥΦΩΤΑ

ΓΕ ΜΕΓΑΛΗ
ΠΟΙΚΙΛΙΑ
ΕΧΕΔΙΩΝ
ΩΣ ΤΙΜΩΝ

Συντροφιά
ΑΙΟΛΟΝ 61

ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΑΝ ΡΑΜΩ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΩΡΑΙΟΥΣ ΩΜΟΥΣ

Η Μπέρτα Ζωδλ ήταν όμορφη. Μά τι θέλετε να σας πω μια γαλλίδα, όσο και αν είναι ωραία που θέλει να κατακτήσει το Παρίσι; Δεν έχει κανένα ενδιαφέρον για τους πατριώτες της. Αποφάσισε, λοιπόν, να παρουσιάσει ως αμερικανίδα, για να συγκινήσει περισσότερο τους παρισινούς. Κ' επέτυχε εκείνο που ήθελε. "Υστερα από τρεις μήνες, κατώρθωσε να πάρει την αμερικανική προφορά. Στον τέταρτο μήνα, είχε τον άερα γνησίας αμερικανίδος — και στους έξι μήνες δεν θα μπορούσε να πει να την ξεχωρίσει από μια γνησία νεοϋρκέζα. Και τότε, η Μπέρτα παρουσιάστηκε σε κείνους που αναδεικνύουν τις θαύριλλες του Παρισιού και... τους βλαβερούς ωμούς της. Πώς θα μπορούσε να τους χρησιμοποιήσει καλύτερα; Στον χορό ή στον κινηματογράφο; Στο θέατρο ή στην απαγγελία; Ένας λιπρεσάριος έβριζε ότι η Μπέρτα ήταν προικισμένη με όλα τα προσόντα που χρειάζονταν για να διαπρέψει στις πλαστικές στάσεις. Χάρης στα διαδήματά της, η ωραία μας προσελήφθη σ' ένα επιθεωρησιακό ρόλο. Ο ρόλος που της ανέθεσαν δεν ήταν και πολύ δύσκολος, δεν απαιτούσε μεγάλη υποκριτική τέχνη. Το μόνο που ζητούσαν απ' αυτήν ήταν να εμφανίζεται κάθε βράδυ στην σκηνή, να δείχνει τους γυμνούς ώμους της, σ' ένα έρωτικό σκέτο, φορώντας κρινολίνο. Και αυτό ήταν αρκετό για να της εξασφαλίσει τον πλούτο και την δόξα. Ο διευθυντής του θεάτρου την διαφήμιζε με τ' όνομα της Φλόουερ. Και στα πελώρια τοιχοκολλημένα προγράμματα ή στις φωτεινές επιγραφές, κάτω από τ' όνομα της καλλιτέχνιδος, ανεγράφετο και ο τίτλος: «Η γυναίκα με τους ωραιότερους ώμους του κόσμου». "Όλοι οι παρισίνοι, όλοι οι ξένοι έτρεχαν να δουν το θέαμα αυτό της φύσεως. Η μίς Φλόουερ έπερνε κάθε βράδυ εκατοντάδες γράμματα από θαυμαστές της. Τρεις εκατομμύρια γράμματα, — ένας νορβηγός, ένας τσεχοσλοβακικός, — την ζήτησαν σε γάμο. Ένας αγγλός υποκόμης, λίγο έλειψε ν' αυτοκτονή-

ση από ανικανοποίητη αγάπη. Καμιά, όμως, από τις έκδηλές αυτές δεν είχε την δύναμη να συγκινήσει την μίς Φλόουερ. Η ωραία αυτή κοπέλα, που πλάστηκε για τον έρωτα, φαινόταν σαν να μην είχε καρδιά στα στήθη της. Έδινε την εντύπωση ενός υπερτελείου αγάλματος απ' το οποίο όμως έλειπε η ψυχή, η εσωτερική εκείνη φλόγα που δίνει ζωή και παλμό και στην πιο άδικομένη από τη φύση ύπαρξη. Ένα ωραίο πρωί, ο Ζερόμ Φίε, ένας από τους χιλιάδες ασήμους και σφαναί ζωγράφους, που φιλοξενεί το Παρίσι, κυριεύθηκε από μια υπέρμετρη φιλοδοξία: — Πρέπει να κάνω το πορτρέτο της μίς Φλόουερ! έλεγε με τον νου του. Και, προ πάντος, πρέπει να την ζωγραφίσω με γυμνούς τους ώμους... Δεν υπάρχει άλλος τρόπος να κατακτήσω με μιάς την δόξα! Η αλήθεια είναι ότι την ίδια σκέψη είχαν κάνει, πριν από τον Ζερόμ, και καμιά τριακοσριά άλλοι ζωγράφοι. Μά η μίς Φλόουερ δεν δεχόταν με κανένα τρόπο να ποζάρει. Γιατί; Μυστήριο, ανεξήγητο, ένα από τα πολλά μυστήρια που αποτελούν τον παράξενο χαρακτήρα της κοπέλας αυτής. Το περ'εργο άσπαστο, το άκατανόητο για την ακρίβεια, είναι ότι η γυναίκα με τους ωραιότερους ώμους του κόσμου δεν έδωσε την ίδια αρνητική απάντησή και στον Ζερόμ όταν εκείνος την επισκέφθηκε στο μέγαρό της, δειλός και συνεσταλμένος, για να της υποβάλει την παράκλησή του. Τον κύτταξε προσεκτικά, και του είπε με αμερικανική λακωνικότητα: — Δέχομαι να ποζάρω για σας! Αλλά στις τρεις το απόγευμα θάρθε στο σπίτι σας. Και όμως, ο Ζερόμ δεν είχε στην εμφάνισή του τίποτα που θα μπορούσε να συγκινήσει μια καλλιτέχνηδα τόσο έκκεντρή, όπως η μίς Φλόουερ. Ήταν άχτένι-στος, μάλλον αξύριστος, με περιβολή ατημέλητη και με τρόπους κάπως απότομους. Άλλα τα μεγάλα, κατά-

μαυρα μάτια του πετούσαν ανήσυχες σπίθες... Την άλλη μέρα, και την ώριμήν ώρα ή μίς Φλόουερ παρουσιάζονταν στο φτωχικό ατελιό του Ζερόμ. Φορούσε μωβ τουαλέττα με άσπρες δαντέλλες κ' ένα τεκέ επίσης μωβ με άσπρο φτερό.

Καμώθηκε πώς δεν πρόσξε την άκαταστασία που θασίλευε στο ατελιό.

—Είμαι έτοιμη, είπε στον ζωγράφο. Μπορείτε ν' αρχίσετε...

—Μά... Δεν θα θυάλετε το κατέλλο σας; ρώτησε δειλά ο καλλιτέχνης.

—Όχι. Δεν μου πάει, μήπως, το κατελλάκι αυτό;

—Ω! τί λέτε... Σας πάει περίφημα...

Πέρασαν μερικές στιγμές σιωπής.

—Δεν θα θυάλετε ούτε το κορσάξ σας; ξαναρώτησε ο ζωγράφος.

—Όχι. Γιατί; Δεν σας άρεσει μήπως;

—Αφού, όμως, έχετε τους ωραιότερους ώμους του κόσμου...

Εκείνη προσποιήθηκε ότι δε κατάλαβε τί της έλεγε ο Ζερόμ. Δεν γύμνωσε ούτε ένα τετραγωνικό εκατοστόμετρο απ' τους ώμους της. Και ο καλλιτέχνης αναγκάστηκε να κάνει το πορτραίτο της «Γυναίκας με τους άρχαίους ώμους του Κόσμου» με περιβολή περιπάτου...

Κάθε θράδυ, χιλιάδες ανδρικά μάτια μπορούσαν ν' αποθαυμάζουν τους ώμους αυτούς στο θέατρο. Έκείνος, όμως, δεν μπορούσε να τους δει στο ατελιό του!

Η μίς Φλόουερ ξαναπήγε πολλές φορές νά ποζάρη.

Ήταν μαζί του κατασκευτική και γλυκομυλήτη. Μά όταν έκείνος την παρακαλούσε νά του δείξει τούς ώμους της, κουνούσε άρνητικά το χαριτωμένο κεφαλάκι της.

Ο Ζερόμ κόντευε νά σκάση απ' το κακό του.

Και το χειρότερο γι' αυτόν ήταν ότι είχε αρχίσει ν' αγαπά την «Αμερικανίδα», χωρίς όμως νά τολμά νά της έκδηλώση την αγάπη του. Καταλάβαινε και ο ίδιος

ότι μιά γυναίκα που δεν συγκινήθηκε από τις έρωτικές έκδηλώσεις τώων διασήμων ανδρών, άσφαλώς δεν θα έπεφτε στην άγκαλία ενός φτωχού και άγνωστου ζωγράφου.

Το πορτραίτο ήταν σχεδόν τελειωμένο και ο Ζερόμ δεν κατόρθωσε ακόμα, παρ' όλα τα παρακάλια του, νά δει γυμνούς τούς ώμους της μίς Φλόουερ. Κι' αυτό τον πείραζε και ως καλλιτέχνη και ως έρωτευμένο. «Αν ή ζωηρή αυτή επιθυμία του, που του είχε γίνει έμμονη ιδέα, δεν τον τύφλωνε τόσο πολύ, θα έβλεπε ότι ή μίς Φλόουερ έδειχνε απέναντί του πραγματική στοργή, μιά συμπάθεια που θα έκανε πολλούς άλλους θαυμαστάς της νά κιτρινίσουν από την ζήλεια τους. Θα έβλεπε επίσης ότι, σε ώριμες στιγμές, μιά παράδοση άάμφι φώτιζε τά μάτια της, ενώ του μιλούσε.

Μά ο Ζερόμ δεν μπορούσε νά τά προσέξη όλα αυτά.

Η άπελπισία του επειδή δεν μπορούσε νά ίκανοποιήση την καλλιτεχνική του επιθυμία και επειδή δεν είχε τό θάρρος νά εξομολογηθί στην μίς Φλόουερ τό έρωτικό του άσθημα, τον έκανε ένα απόγευμα νά φανή απότομος και θάναυσος απέναντί της.

—Είσα μιά έγωίστρια! φώναξε θυμωμένος, ύστερ'

από την άποτυχία μιάς νέας προσπάθειάς του νά την πείση νά θυάλη τό κορσάξ της. Ο θαυμασμός τώων ανδρών σ' έκανε σκληρόκαρδη, πεισματάρα, ιδιότροπο!... Γιατί δεν θέλεις νά σε ζωγραφίσω με γυμνούς τούς ώμους; Ντρέπεσαι μήπως; Δεν τό πιστεύω, αφού αυτή είναι ή δουλειά σου, νά δείχης στον κόσμο τούς ώμους σου... Ξέχασα, όμως, ότι πληρώνεσαι γιά την εργασία αυτήν, ενώ έγώ δεν έχω νά σου προσφέρω τίποτ' άλλο εκτός από τά χρώματά μου, την τέχνη μου. Μά τί καταλαβαίνεις έσύ από τέχνη!...

Η μίς Φλόουερ έγινε κατακίτρινη. Τά χείλη της άνοιξαν νά τρέμουν νευρικά. Ήταν φανερό ότι κάτι ήθελε νά πη. Μά είτε επειδή την έπνιγε ή συγκίνηση, είτε επειδή δεν θέλησε νά κάνει μιά δολογία... προτίμησε νά σωπάση. Σηκώθηκε άπότομα απ' τό κάθισμά της, έβριξε στον ζωγράφο ένα παράξενο βλέμμα, ένα βλέμμα που τον συγκλόνισε δολόκληρο κι έφυγε, χωρίς νά δώση την παραμικρή άπάντη στά προσκλητικά λόγια που της είπε.

Και τότε ο Ζερόμ, καταλαβαίνοντας ότι μαζί με την ώραία αυτή γυναίκα έβγαλαν γιά πάντα απ' τό ατελιό του και ή δόξα του, άφελ δεν μπορούσε πιά ν' χρησιμοποιήσθ τό μισοτελειωμένο πορτραίτο, και ή άγάπη του, άφού ή μίς Φλόουερ μονάχα περιόρνησι θα ένοιωσε τώρα γι' αυτόν, χαμήλωσε λυπημένος τό κεφάλι του.

Υπήφερε. Κι' άσφαι σκέπασε με τά χέρια του τό προσωπό του και άρχισε νά κλαίη...

Έξασα ένα μωρομένο χέρι τού χάιδψε τά μαλλιά.

Γύρισε κατόπι, έως τό κεφάλι του, και είδε μπροστά του την μίς Φλόουερ, που τον κύταζε χαμογελώντας, λυκά, με άπειρη λαιούνη.

—Γιατί κλαίς, Ζερόμ; τόν ρώτησε.

Ο τόνος της φωνής της ήταν τόσο τρυφερός, ώστε ο ζωγράφος δεν μπόρεσε νά κρατηθί περισσότερο.

Και άρχισε, με φωνή που την έκοπαν άναφυλλήτά, νά εξομολογείται στην Μπέρτα την αγάπη του.

Εκείνη τον άκουε χαμογελώντας πάντοτε.

—Ξαναγύρισα, άνόητο παιδί, — τον διέκοψε σέ μιά στιγμή, — γιά νά σου έξηγήσω γιατί δεν δέχτηκα νά σου δείξω γυμνούς τούς ώμους μου. Μάθε, λοιπόν, ότι αυτό τό έκανα επειδή σ' αγαπούσα, επειδή σ' αγαπώ!...

Ολοι μιν θλέπουν ως «γυναίκα με τούς ωραιότερους ώμους του κόσμου». Έγώ, όμως, ήθελα ο άντρας που θα διαλέξω γιά νά του χαρίσω την καρδιά μου, νά μ' αγαπήσθ μονάχα γιά μένα. Με καταλαβαίνεις τώρα;

Ο Ζερόμ την άγκάλιασε, την έφίξε παράφορα στή στήθη του και της ψιθύρισε στό αυτί:

—Ω! αγαπημένη μου! Συγγνώμής με γιά τά λόγια που σοο είπα προηγουμένως... Ο θυμός με παρέσυρε. Ήμουν θυμωμένος με τον εαυτό μου, επειδή δεν είχα τό θάρρος νά σοο εξομολογηθώ την αγάπη μου...

Τό κατάλαβα αυτό από καιρό. Και περίμενα με λαχτάρα ν' άκούσω την εξομολόγησί σου. Δεν μπόρεσα, όμως, νά φαντασθώ ότι έπρεπε νά με θρίσης πρώτα και ύστερα νά μου πής ότι μ' αγαπάς!...

Ο Ζερόμ άρχισε νά την φιλά, τρελλός από χαρά.

—Και τώρα, συνεπλήρωσε ή Μπέρτα, μπορείς νά ζωγραφίσης τούς ώμους της κυρίας Ζερόμ φίς. Πρέπει, όμως νά διαστής. Τό Σαλόν άνοίγει σέ δύο εβδομάδες...

Ο Ζερόμ χαμήλωσε λυπημένος τό κεφάλι του...

ΤΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΤΙ ΧΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΤΙ ΣΠΑΖΕΤΕ

Από μιά στατιστική του Δήμου Παρισίων, άπεδείχθη ότι αντίκειμενα που χάνονται περισσότερο από κάθε άλλο είναι ή ομπρέλλες. Και σεις αγαπητή αναγνώστριά, θα έχετε χάσει άπαρατήτως μιά ομπρέλλα. Γιατί χάνη κανείς την ομπρέλλα του μιά λύσις ύπάρχει: την παίρνει όσων τό δυνατόν σπανιώτερα μαζί του και προσφύσσεται από τη θροχή μ' ένα αδιάφορο ή γονιρό έπανωφόρι. Δεύτερον, νά έχετε μιά ομπρέλλα με γερούλι κυρτό, που νά μπορείτε νά την κρεμάτε σ' έναν καρπό ή νά παίρνατε πάντα τό κορδονάκι της ομπρέλλας από τό χέρι σας γιά νά μη χρειάζεσθε νά την κοιμάτε κάθε τόσο.

Όσο γιά τά αντίκειμενα, που σπάζουν, αυτά συνήθως είναι τά ψηλά θάλα που υποθετούνται έπάνω σε σεμνές τάμπλ ή σε χαμηλά τραπέζακια ή τά τασάκια που παίζουν άκρη-άκρη ή τά πολύτιμα σερβίτσια που τά έχουμε σέ κοινή χρήση. Γι' αυτό θάβαται τά ψηλά θάλα σέ ψηλές κονσόλες ή μπουφέντες και στά χαμηλά απλά έδάς με πλατεία θάσι, που νά μη πέφτουν εύκολά και άποφεύγετε νά χρησιμοποιήτε τά καλά σας σερβίτσια ή όταν τό κάνετε νά τά πλένετε μόνη σας.

ΠΩΣ ΝΑ ΠΛΕΝΕΤΕ ΤΙΣ ΠΙΚΕΔΕΝΙΕΣ ΚΟΥΒΕΡΤΕΣ

Αποφεύγετε νά θάβετε τις θαμθακερές κουβέρτες σ' ατή μπουγάδα. Προτιμότερα είναι ή έξής μέθοδος: Βάζετε την κουβέρτα σέ μιά σκάφη νά μουσκέψη σέ ζεστό σαπούνι και την αφήνετε επί μισή ώρα. Κατόπι την τρίβετε με τά δάχτυλα (όχι έπάνω στην σκάφη) και έτοιμάζετε μιά διάλυσι στύψης (100 γραμ. μουστάρδα ή 75 όκάδες νερό) και θάβετε την κουβέρτα νά μουσκέψη άλλη μισή ώρα. Την ξεπλένετε ύστερα με άφθονο νερό, τρεχούμενο αν είναι δυνατόν.

Βάζετε, τέλος, την κουβέρτα σέ στεγνώση σέ σκιερό μέρος, αν είναι δυνατόν, άπλωμένη χαμώ. Αν δεν έχετε κατάλληλο μέρος, τεντώστε δυο σκονιιά και άπλώστε την κουβέρτα ανάμεσά τους. Πάντως είναι προτιμότερο νά τό άπλώμα από τό κρέμασμα στό σκονί.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Μην αφήνετε τό σίδερό σας νά σκουριάση. Πριν νά τό χρησιμοποιήσετε, τρίψτε το καλά με μ' ά στεγνή φανέλα και άφού σιδερώσετε, αφήστε το νά κρυώση και τυλίξτε το σέ κηρόχαρτο.

Μη βάζετε ποτέ την τσαγιέρα ή την έσθη πιατέλα απ' εύθείας έπάνω στό τραπέζι, έστω κι' αν είναι προικμένο τό τραπέζομάνηλο. Βάζετε πάντοτε από κάτω ένα δίσκο ή από αυτά τά ειδικά πλακάκια.

Μην επιχειρήσετε νά θυάλετε μόνη σας τούς λεκέδες, που έχουν γίνει σ' ατούς ταπεταρισμένους καναπέδες ή σ' ατούς πολυθρόνες σας και μάλιστα με διάφορα όγρά: θενζίνες, νέφτα κτλ. Είναι προτιμότερο αν ο λεκές φαίνεται πολύ νά ρωτήσετε τόν έμπειρό σας τί νά κάνετε.

Αν έκανε πολύ κρύο κι' είχατε έκπαισι τό πρόσωπό σας στον κρύο άνεμο μη τό πλένετε τό θράδυ με νερό ή σαπούνι ούτε με οινόπνευματού λουσιόν. Καθαρίσατέ τό καλλιτέρα μ' μιά λιπαρή κολ-κρέμ.

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Στό σημερινό μας έξώφυλλο, παρουσιάζουν ή συμμαθής Βαρβάρα Στάνου και ο Ζοέλ Μακρέα.

ΤΑ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΣΑΣ

Η ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΜΟΥ

ΛΕΠΤΗΝ ΠΕΤΑΛΟΥΔΙΤΣΑΝ. — Νά πλένετε τά μαλλιά σας με καλά δυνατό σαμπόνη μέσα στό όποιον θά έχετε προσέσει δυο τρεις κουταλιές του καφέ δρυζινέ. Έτσι τά μαλλιά σας θά ξανθήνουν άρκετά. Γιά τις θλεφαρίδες σας νά χρησιμοποιήτε την ελγς συνταγή:

Acide gallique	1 gr.
Huile de ricin	4 gr.
Vaseline	10 gr.

Ετήν τρίτη έρώτησί σας θ' άπαντήσω στό έρχόμενο. ΚΟΚΚΙΝΟ ΓΑΝΤΙ. — Στό προηγούμενο φύλλο έδωσα σχετικές συμβουλές στην Λίτσαν. Συμμορφώθηκε με αυτές.

Λ. Χ. Πειραιά. — Αν είχατε τά μέσα θά σας συνιστούσα νά υποβλήθετε σέ ειδική θεραπεία γιά την άποτρίχισι. Αν όχι μεταχειριθήτε την άποψίλωσι με την ζάχαρι, δηλ. άνακατέψτε μιά κουταλιά ζάχαρι με μιά κουταλιά λεμόνι και μιά νερό, τά κάνετε ένα μίγμα και τό δουλεύετε, ώστε νά γίνη σαν μασίχι. Τό μίγμα αυτό τό άλείφετε στά μέρη του προσώπου που έχουν τρίχες και τό τρώετε πριν έρασή. Από τις κρέμες που μεταχειρίζεσθε ή δεύτερη είναι καλή και άδολής γιά την υπερτρίχισι.

ΛΙΛΗΝ, Κων/πολιν. — Γιά την υπερτρίχισιν τό δρυζινέ δεν θάλαπει. Η τρίχες άγριεύουν, αλλά δεν χονδραίνουν ούτε μεγαλώνουν. Αν θέλετε δοκιμάστε και την συνταγή που συνιστώ παραπάνω στην Λ. Χ. Πειραιά. Γράψτε μου αν ή επίθερμής σας είναι στεγνή ή λιπαρή γιά νά σας συστήσω τά άνάλογα καλλυντικά. Πάντως τό άιμόλουτρο και τό καθαρίσμα με γάλα είναι άφέλιμα και δεν έχουν καμία σχέση με την υπερτρίχισιν.

ΝΑΝΑΝ, Νέαν, Ίωνίαν. — Στην ηλικία σας τά χαρακτηριστικά του προσώπου δεν έχουν διαμορφωθή ακόμη όριστικά, ώστε μη διαλέθετε νά άπελπισθήτε γιά τή μακρά σας μύτη. Χτένισμα σας συνιστώ νά κάνετε αφήνοντας όλο τό πρόσωπο έλεύθερο. Τις μπουκλές τις πλάινες κάνετε τες πάνω από τ' αυτιά άκριβώς, αλλά μην τις αφήνετε νά κρέμονται. Πίσω θά είσθε πιο της μόδας αν αφήσετε τά μαλλιά σας φλυ και δεν τά κάνετε μπουκλές.

ΛΙΖΕΤΤΑΝ, Ένταθα. — Έφ' όσον είσθε ξανθή δεν μπορείτε νά έβάτε κόκκινο μπруνέτ. Σας συνιστώ νά χρησιμοποιήτε χρώμα κ ο ρ α τ γ. Έπάνω σέ παληό μακιγιάζ δεν πρέπει ποτέ νά ξαναθάβετε κόκκινο, αλλά πάντοτε νά καθαρίζετε τό πρόσωπό σας προηγουμένως.

ΜΑΡΑΜΕΝΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ Κ. — Έφ' όσον δύο λατροί σας είπαν νά είσθε ήσυχη, γιατί εξακολουθείτε ν' άνησυχείτε; Θυάλετε αυτήν την δυσάρεστη σκέψι απ' τό νοο σας. Σας διαβεβαιώ ότι δεν είσθε ή μόνη και νά δοξάζετε τόν Θεό που την γλυτώσατε από εθνή. Σας συνιστώ νά ήρθε μιά άπασχολήσι γιά νά ξεδώση ο νους σας και νά πάρετε ένα έλαφρό κατευναστικό των νευρών. Αν σας άνακουφίση τό νά μοι γράφετε, κάνετε τό έλεύθερο. Είναι εύτυχής, όταν μπορώ νά βοηθώ τις φίλες μου.

ΝΥΧΗ ΒΑΣΑΝΙΣΜΕΝΗ. Π. — Θα προτιμούσα νά σας άπαντήσω ιδιαίτέρως. Δώστε μου μιά διεύθυνσι, όπου νά σας στείλω τό γράμμα και έσέψετε μου λεπτομερώς τί αιδάνασθ και αν ή έμμονη ιδέα που σας βασανίζει, είναι τίποτε τό συγκεκριμένο.

ΕΚΔΕΚΤΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Σύστημα Μαθημάτων Ύψωτισμού.

Εκκυκλοφόρησεν εις δευτέραν έκδοσιν τό υπό τόν τίτλον «Σύστημα Μαθημάτων Ύψωτισμού» βιβλίον του κ. Αντ. Πισσάου (Άκαδημίας 73), περιλαμβάνον εκτός των μεθόδων ύψωτισμού, συστήματα υπεβολιμαίας θεραπευτικής, δικαστικήν και παιδαγωγικήν ψυχολογίαν και θεολογικών συμπεράσματα.

Ο ποιητής κ. Γεώργιος Κοτζιάς έκκυκλοφόρησε και νέαν ποιητικήν συλλογήν με τόν τίτλον «Η Δεύτερη Ζωή».

Επίσης ο νέος ποιητής κ. Γιάννης Αηδονόπουλος έκκυκλοφόρησε ποιητικήν συλλογήν με τόν τίτλον «Ειδύλλια».

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

Τουποκρατίας και ύστερα έως τα 1920, τα λουτρά του Κόλπου της Πέρσας συγκέντρωναν πληθός κόσμου, κάθε χρόνο, από τον Μάε έως τον Αύγουστο. Όταν έρχότανε η ζέση των λουτρών, τα κάρρα, τα γαϊδουράκια, τα μουλάρια, τα αμάξια, όλα τα μέσα της μεταφοράς, μετέφεραν τις οικογένειες με τα απαραίτητα χρεώδη, από κάθε λουδοική μεριά.

Κίνησης άφανταστη.
Τραγουδία τα θράυδα, ξεφωνητά, χάχανα, θαρκαδες,
κουβεντολόι στο καφενείο, μικροσκοπικά, έρωτες
καί... άπαγωγές, που τις υπέβαλε ή ρομαντική άτμό-
σφαιρα.

Τόσο ρωμαντική θὰ εἶναι ἡ ἀτμόσφαιρα ποὺ κλέφτη-
καν ἀκόμα καὶ γεροντοκόρες.

— «Ὅπερ ἔδει δεῖξαι», ὅπως ἔλεγαν οἱ παλαιοὶ καθηγηταὶ τῶν μαθηματικῶν.

* * *

Ἀξέχαστη παραμένει ὁ ὅλος τοὺς Λεσβίους ἡ ἐποχὴ ἐκείνη τῆς δόξης τῶν λουτρῶν. Τὶ πολυκοσμία δέ, Γέμιζαν ὅλα τὰ δωμάτια, κατεκλύοντο καὶ οἱ διάδρομοι καὶ οἱ λεγόμενοι «σοφάδες» (πρόχειρα ξύλινα πατώματα) καὶ τὰ καμαρίνια ἀκόμα, ποὺ χρησιμοποιεῖσαν γιὰ τὰ ντύσιμα τῶν λουμένων.

Σήμερα ὅλη ἡ κίνησις
τούτῃ ἔσβυσε. Τὴν πῆρε ἡ
λουτρόπολις τῆς παλαιᾶς
Θερμῆς.

Στο γραφικό καφεενεδακί των λουτρών του κόλπου αυτού της Γέρας, πέρασε μία ολόκληρη ζωή, ένας τύπος «γκεβετζε» (άστείου και εθύμου ανθρώπου, ο Παναγιώτης Τσιπουράς.

ἦσαν ἡ δροσιά τῶν λου-
ομένων καὶ παραθεριζόντων.

Και σήμερα ακόμα σε όποιονδήποτε Μυτιληνιό κι' αν αναφέρει κανείς τ' όνομα του Τσίπουρα είναι αδύνατον να μη προκαλέσει το μείδιμά του.

Ο Τσίπουρας είναι πασίγνωστος στη Λέσβο δολοκλήρη από την τριακονταετή ζωή και ιστορία του, στον κόλπο της Γέρας.

"Εφθανε νὰ ζοῦσε κανεὶς,
ἐκεῖ, μιὰ ἡμέρα, γιὰ νὰ τὸν
θυμᾶται σ' ὅλην τὴν ζωὴν.

Κοντσόσμος, ευπρόλητος,
πάντα με το ιδιόρρυθμο
«πουκλόνι», πού δεν μπο-
ρούσε να το χαρακτηρίσει
καιεις ούτε ως θοάκα, ούτε
ως κοινό πανταλόνι και πού
κούμπωνε μοναχά, πάνω
στά... γόνατά του.

Κοιμφομένη

Γιατί ήταν τὸ κουμπὶ αὐ-
τὸ ἐκεῖ, μοναχὰ ὁ Τσίπουρας καὶ τό... πανταλόνι του,
τὸ γινώριζε.

“Όταν ὁ Τσίπουρας ἔλεγε τ’ ἀστεῖα του, ξεκαρδιζόταν ὅλο τὸ καφενεῖο ἀπὸ τὰ γέλια. Γέλια αὐθόρμητα καὶ παρατεταμένα!

Ἡ παράστασις ἄρχιζε ἰδίως τ' ἀπογεύματα, κατὰ τὸ δειλινὸν, ποὺ ἀναθίαν τὰ φῶτα.

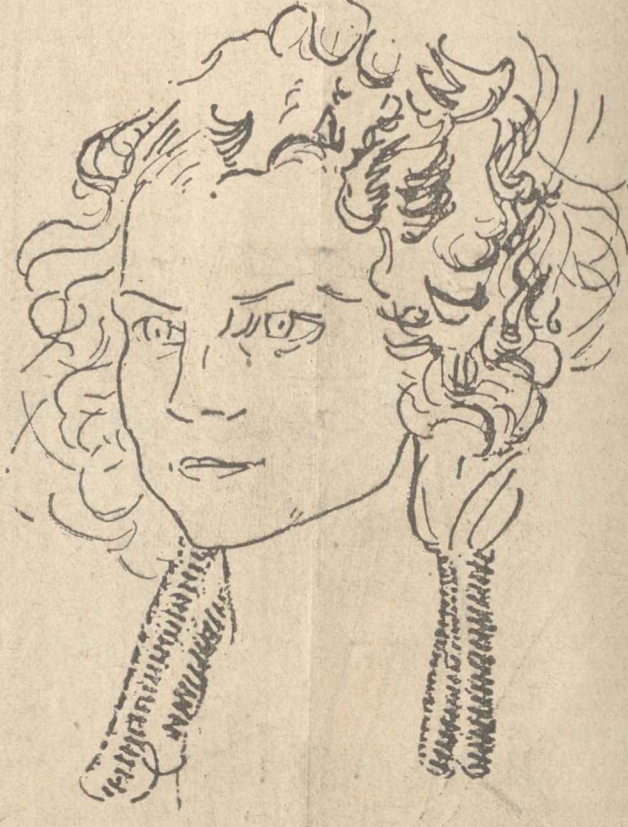
Ὁ Τσίπουρας ἦταν τὸ μοναδικὸ γκαρσόνι στὸ μοναδικὸ καφενεῖο τῶν λουτρῶν.

Συνήθιζε νά κουβαλάη τοὺς μεζέδες, τὰ ποτὰ καὶ τὰ
πότήρια μὲ ἰδιαίτερον τρόπο δικό του... Σκουντουφλῶν-

Κάθε άλλος, σκουντουφλώντας έτσι, θα γκρεμοτσακί-
ζονται με τούς δίσκους του μαζύ. Μά τοῦ Τσίπουρα ἡ

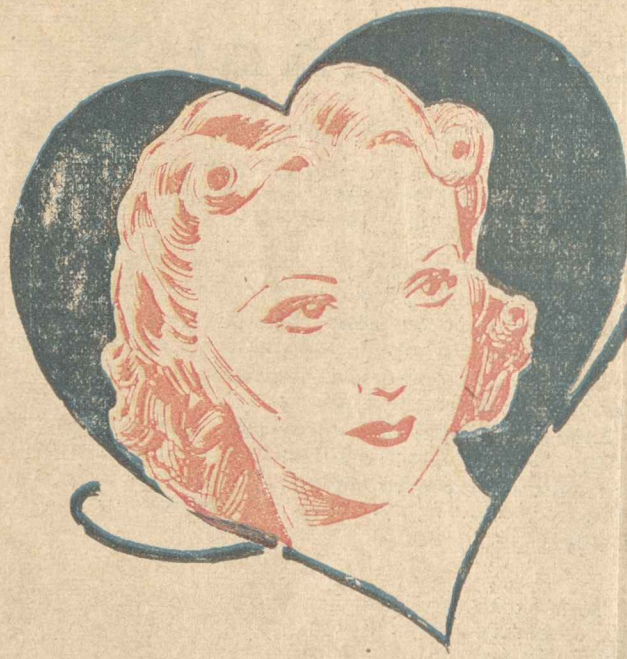
Καὶ δὸς τοῦ ὁ Τσίπουρας νὰ πῆσῃ καὶ δὲν ἔπεφτε καὶ

Καί σέ κάθε απόπειρά του νά σκοντάψη καί νά πέση, στεκόμαι καί ἔκτανα γκριμάτσες στό κοινόν, πού ὅλο τὸ πρόσωπό του ἔκτανα γκριμάτσες.

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΡΟΜΑΝΤΙΖΟ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΝΤ' ΑΙΓΚΡΕΜΟ

Ημερήσια ΚΑΡΔΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Μιά νύχτα, ένα νεαρό, με εργατικό αντίκτυπο, ο Ροντινέ κ' η Λώρα, καθώς ξαναγύριζαν στη λαϊκή πολυκατοικία, όπου κατοικούσαν, βλέπουν φλόγες να θγαίνουν από ένα μαγαζί του Ισογείου, το μπακάλικο της κυράς Φουλόν. Πράγματι, πυρκαϊά έχει εκραγή εκεί μέσα ή μάλλον πρόκειται περί εμπρησμού, γιατί λίγη ώρα πριν φτάσουν ο Ροντινέ κ' η γυναίκα του, μία μυστηριώδης γυναίκα θγήκε κρυφά από το πίσω μέρος του μπακαλικού και κρότηκε στην αύλη. Ο Ροντινέ ξυπνάει τους άλλους ενοίκους, οι οποίοι μαζί με τους πυροσβέστες, καταβάλλουν απεγνωσμένες προσπάθειες για να σώσουν την κυρά Φουλόν και την κόρη της τη Μαρία. Την τελευταία τέλος, την σώζει με κίνδυνο της ζωής του ο Ροντινέ, μισοπεθαμένη σχεδόν. Έν τώ μεταξύ, η μυστηριώδης γυναίκα έχει ανακατευθεί με το άλλο πλήθος, που παρακολουθεί την πυρκαϊά, μά, επειδή το κομψό παρουσιαστικό της και η καταπληκτική ωμορφιά της προκαλούν την περιέργεια, φεύγει. Γης πέφτει όμως χωρίς να το αντιληφθεί ένα χρυσό τσαντάκι, γεμάτο χρυσά νομίσματα, που το παίρνει ένας εργάτης, ο Μαρσέλ Μπαρρέρ, ο οποίος την παρακολουθεί και τη σταματάει στον δρόμο. Εκείνη αρνείται ότι το τσαντάκι είναι δικό της και ο Μαρσέλ, ο οποίος την υποψιάζεται, της κάνει διάφορες ερωτήσεις. Τον παρασύρει ως τη Λαγαναγορά κ' εκεί μέσα στο πλήθος καταρώνων, να του ξεφύγει και, μπαίνοντας σ' ένα αμάξι που την περιμένει σε κάποια γωνία, εξαφανίζεται. Έν τώ μεταξύ, στο σπίτι που καίγεται, θγάζουν απανθρακωμένο απ' τα ερείπια το πτώμα της κυράς Φουλόν και τότε η Λώρα κ' ο Ροντινέ αποφασίζουν να υποθεθούν την όραση της κόρης της και να τη μεγαλώσουν μαζί με το δικό τους παιδάκι, το Μαρσίλιο. Τέλος, η πυρκαϊά σβύνει, η μικρούλα όμως Μαρία έχει πάθει τέτοιο κλονισμό από φόβο, ώστε η κατάσταση της είναι κρίσιμη. Το άπογευμα της ίδιας ημέρας, φτάνει στην πολυκατοικία ένας πολύ καθώς πρέπει κύριος, ο οποίος ζητάει να μιλήσει ιδιαιτέρως στη θυρωρά.

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

— Περάστε στο θυρωρείο μου.
— Ο άγνωστος μπήκε μέσα και αφού έκλεισε την πόρτα πίσω του, είπε:
— Κυρία, πλησιάζετε... Μπορεί κανείς να σας εμπιστευθεί χωρίς φόβο ένα μυστικό;
Καθώς έλεγε τα λόγια αυτά, τα χείλη του έτρεμαν και ήταν πιά χλωμός από νεκρό. Το βλέμμα του προέδιδε τιμωρία και μεγάλη καλοσύνη.
— Η θυρωρά, η κυρία Καρόλ, που ήταν και η ίδια αγαθή γυναίκα, αισθάνθηκε μία ακατανίκητη συμπάθεια, να την τραβήξει προς τον άγνωστο κύριο.
— Ναι, κύριε, του απάντησε, είμαι διακριτική... Φτάνει να μη μου ζητούν τίποτε κακό.
— «Α! όσο γι' αυτό, ησυχάστε! είπε ο άγνωστος. Είμαι ανίκανος να κάνω κακό. Ήρθα μόνο να σας ζητήσω μία πληροφορία.
— Η οποία δεν θα θλάψω κανένα; ρώτησε η θυρωράς.
— Άπεναντίας...
— Δεν καταλαβαίνω... Άλλά άς δούμε πρώτα...

...αυτή τη γειτονιά.
— Ελάτε από την αντικρυστή αύλη, από τη σκάλα Β'.
— Ευχαριστώ!
— Ο αστυνομικός θγήκε έξω και ξανάκλεισε την πόρτα πίσω του. Άμέσως τότε ο ξένος γύρισε πάλι προς το θυρωρείο.
— Η χλωμάδα του προσώπου του είχε μεγαλώσει άμεσα περισσότερο και τα μάτια του φαινότουσαν σαν βυθισμένα από πυρετό.
— Μπορώ να μάθω, ρώτησε τι συμβαίνει;
— Άφ' όσον περιμένη και δεύτερη ερώτηση, η θυρωράς απάντησε με κάθε λεπτομέρεια κάθε τι που ήξερε σχετικό με την όραση και μυστηριώδη άγνωστη, στην οποία απέδιδαν τον εμπρησμό.
— Καθώς εκείνη μιλούσε, ο ξένος φαινόταν τόσο ταραγμένος, ώστε θα νόμιζε κανείς ότι από στιγμή σε στιγμή θα έπεφτε κάτω λιποθύμος ή νεκρός.
— Θεέ μου! Ψιθύρισε σε κάποια στιγμή σιγανή, φέρνοντας το χέρι του στο μέτωπό του. Θεέ μου...
— Η θυρωράς γύρισε και τον κύτταξε... Βλέποντάς τον σ' αυτήν την κατάσταση, τον λυπήθηκε και τον ρώτησε:
— Είστε άρρωστος;
— Μόλις σηκώθηκα από μεγάλη άρρώστεια, απάντησε εκείνος, και ή σκέψις όλων αυτών των δυστυχιών που κάνει μεγάλη εντύπωση.
— Μήπως θέλετε να σας δώσω τίποτε για να συνέλθετε;
— Όχι, σας ευχαριστώ. Σας παρακαλώ μόνο να μου δώσετε ένα φύλλο χαρτί κ' ένα φάκελλο, αν έχετε.
— Άμέσως.
— Η κ. Καρόλ έφερε χαρτί, φάκελλο, κοντυλοφόρο και...

...το έβαλε μπροστά.
— Άνα τραπέζι, μπρός της οποίας είχε καθίσει ο άγνωστος...
— Μόλις όμως έβγαλε ένα χρυσό μολύβι και κρεμάει απ' τη αλυσίδα του ρολογιού του και γρήγορα γράφει με μεντενιές γραμμές. «Ο...»
— Και τελειώνει, έβγαλε το πορτοφόλι του κ' έβγαλε από μέσα δυο χαρτονόμισματα άτις τα οποία το ένα ήταν πολύ μεγαλύτερο από το άλλο.
— Απλώσε το μεγαλύτερο μέσα στην επιτραπέζια που είχε γράψει και ρώτησε τη θυρωρά:
— Πώς λέγεται ο νέος που παρέλαβε το σπίτι του τη μικρή Μαρία Φουλόν;
— Ροντινέ...
— Ωραία... Δώστε μου, σας παρακαλώ, αυτό το γράμμα... Το χαρτονόμισμα που είναι μέσα στο φάκελλο θα τους χρημεύσει στα πρώτα τους έξοδα για τη μικρούλα...
— Και, δίνοντας στη θυρωρά το άλλο χαρτονόμισμα, πρόσθεσε:
— Πάρτε και σεις αυτό για τον κόπο σας και για να θάλατε ένα στεφάνι...
— Απολάστε, σας παρακαλώ, — στο φέρετρό της δυστυχισμένης Κλημεντίνης.
— Η θυρωράς, κατάληξη στη αντίκρυ-

...μα του εκατοφράγκου, που ο άγνωστος της έβαλε μέσα στο χέρι, άγνοούσε πως να τον ευχαριστήσει...
— Βλέπετε, πρόσθεσε ο ξένος θλιβερά, πως όσα σας ρώτησα, δεν μπορούν να θλάψουν κανένα;
— Μάλιστα, κύριε. Είχατε δίκιο... Άπεναντίας μάλιστα, ήρθατε εδώ για να κάνετε καλό...
— Τότε μπορώ να βασίζωμαι στην εχεμύθειά σου;
— Μείνετε ήσυχος, κύριε... Μη φοβάστε τίποτε...
— Ο άγνωστος χαίρεται και έφυγε, παρακολουθούμενος από τα βλέμματα των ενοίκων που τον είχαν ήδη κατά την άφιξή του και που ήσαν εξαφνιασμένοι με την μακρυνά παραμονή του μέσα στο θυρωρείο... «Όλοι λοιπόν έσπευσαν να περιστοιχίσουν τη θυρωρά και άρχισαν να την ρωτούν:
— Ποιος ήταν αυτός ο άρχοντας;
— Η κυρία Καρόλ δεν δυσκολεύτηκε και πολύ να θρηνη την απάντηση.
— «Ένας δημοσιογράφος, είπε.
— «Α! Θά ήρθε χωρίς άλλο για την πυρκαϊά;
— Ναι. Τί πολυλογάδες και περιέργοι άνθρωποι αυτοί οι δημοσιογράφοι!... Όλο πληροφορίες ζητάνε...
— Και η θυρωράς, γυρίζοντας προς μία ένοικο, πρόσθεσε:
— Θά μου κάνης τη χάρη, κυρά - Ουμπέρ, νάχης τον νού σου μία στιγμή στο θυρωρείο για να πεταχτώ ως τους Ροντινέ... Θά κατεβώ γρήγορα... Θέλω να δω τι κάνει η μικρούλα Μαρία...
— Μετά λίγες στιγμές, η κυρά Καρόλ έμπαινε στο μικρό διαμέρισμα των Ροντινέ.
— Έχω ένα γράμμα για σας, κυρία Λώρα, είπε στη νέα γυναίκα δίνοντάς της το φάκελλο που της είχε άφψει ο άγνωστος.
— Η Λώρα πήρε το γράμμα και το έβαλε στην τσέπη της ποδιάς της για να την διαβάσει άργότερα, όταν θά έμενε μόνη. Άλλά η θυρωράς, μαντεύοντας τη σκέψι της, της είπε:
— «Ανοίξε το γρήγορα! Δεν ξέρω τί γράφει... Άλλά έρω πως έχει μέσα και κάτι άλλο.
— Τί...
— Ένα μεγάλο χαρτονόμισμα.
— Ένα χαρτονόμισμα για μας! είπε η Λώρα. Και από ποιον;
— Ο Ροντινέ που ήταν κ' αυτός παρών, άπλώσε το χέρι του με την περιέργεια εκείνη που χαρακτηρίζει τους μεσημβρινούς, και είπε:
— Άς δούμε!...
— Μά η Λώρα, λιγώκερο περίεργη, του έκανε ένα νοήμα που έσήμαινε: «Όχι, τώρα... Σε λίγο».
— Και άπευθυνόμενη προς τη θυρωρά, τη ρώτησε:
— Μπορείς να μας πης ποιος έφερε αυτό το γράμμα;
— Ναι, ευχαριστώ... Λοιπόν, είναι μία άρα πάνακτω του ξένου κύριου, ο οποίος φαινόταν πολύ καθώς πρέπει, ήρθε και με έβγαλε στο θυρωρείο μου... Αφού έβαλε κ' έκλεισε την πόρτα, μου είπε πως ήξερε την κυρά Φου-

Πετιέται απ' το κρεβάτι της ταραγμένη...

λόν και πώς είχε 'ρθή να τη βοηθήσει, όπως συνήθιζε να κάνει συχνά. Όταν του είπα πως κάηκε, ταραχτηκε και συγκινήθηκε πολύ... 'Αλλά, όταν σε λίγο τον ιληρφόρησα πως η μικρή είχε σωθεί, χάρηκε πολύ και τὰ μάτια του ελαμψαν...

— Περίεργο! είπε η Λώρα...

— Όχι, είπε ο Ροντινέ, τον οποίο ποτέ τίποτε δεν ελφνιάζε, θά είναι ίσως κανέναν συμπατριώτης της κυρας Φουλόν χωρίς άλλο. 'Ισως κανέναν που να ήπιε, όταν ήταν μωρό, το ίδιο γάλα...

— 'Ισως, είπε και η κυρά Καρόλ. Πάντως ο άνθρωπος αυτός έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον. 'Ηθελε να τὰ μάθ' όλα: ποιοι είσατε... αν είσατε τίμιοι, καλοί... και τὰ λοιπά... Καταλαβαίνετε θέβαια τί τοῦ απάντησα... Τότε σὰς έγραψε ένα σημείωμα κι' έβαλε ένα χαρτονόμισμα μέσα στο φάκελλο που το έκλεισε... 'Επειτα μου είπε: Αυτό θά χρησιμεύσει για να περιποιηθούν τὴ μικρή.

— Είπε το όνομά του;

— Δεν τόλμησα να τὸν ρωτήσω... 'Αλλά μπορεί να τὸ εχ' γραμμένο μέσα στο γράμμα. Φαίνεται όμως άνθρωπος πολύ τίμιος και καλός. Αυτό τὸ πράγμα τὸ καταλαβαίνει κανείς από τὸ μάτια. Πρό πάντων μου αὔστησε να μὴ πὼ σε κανένα τίποτε για τὴν επίσκεψή του και σὰς ὀρκίζομαι ὅτι δεν θά θυγῶλω ούτε λέξι από τὸ στόμα μου. Και σεῖς πρέπει να μὴ πῆτε τίποτε...

— Για να δώμε πρώτα τί μὰς γράφει, είπε η Λώρα σκεπτική.

— Σὰς αφήνω να διαβάσετε τὸ γράμμα, είπε η θυρωρός. Και η μικρούλα Μαρία τί κάνει;

— Δεν είναι καλά... 'Εχει πολύ πυρετό... Παραμιλάει... Πετιέται κάθε τόσο από τὸ κρεβάτι της τρομαγμένη... Κάποιο μεγάλον φόβο πέρασε χωρίς ἄλλο αυτό τὸ κορίτσι...

— Θά ξαναεβῶ ἀργότερα να δῶ τί κάνει...

Όταν η Λώρα ἄκουσε τὰ θήματα της θυρωροῦ ν' ἀπομακρύνονται, ἄνοιξε τὸ φάκελλο. 'Ενα χαρτονόμισμα ξέφυγε από μέσα.

— Διάβολε! φώναξε ὁ Ροντινέ. Τί τύχη! Χιλιάρικο! Σίγουρα αυτός που μὰς τὸ στέλνει θά είναι κανέναν πρίγκηπας...

— Σῶπα! τοῦ εἶπε η Λώρα. 'Αφ'ού με να διαβάσω τὸ γράμμα...

— Δυνατὰ για ν' ἀκούω κι' ἐγώ...

Ἡ νέα γυναίκα ὑπάκουσε και διάβασε τὰ ἐξῆς:

«Έκασατε ένα θεάρεστο έργο με τὸ να πάρете κοντά σας τὴ μικρούλα αὐτὴ ὀρφανή. 'Αλλά ἂν τὴ συμπαθήσατε, ἂν κατορθώσατε να τὴν ἀγαπήσατε, προσέξτε γιατί ΤΗΝ ΑΠΕΙΛΕΙ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΘΑΝΑΤΟΥ. Για να τὸν ἀποφύγετε, ἀλλάξτε κατοικία και αὐτὸ τὸ ὄνομά σας, ἂν είναι δυνατόν. 'Αλλάξτε και τὸ ὄνομα της ὀρφανῆς. Λέγετέ την σὸ ἐξῆς 'Ερριέτα ἀντὶ Μαρίας. 'Εξορκιστὴς θά ᾤριτε ένα μικρὸ ποσὸν για να ἀντεπεξέλθετε στὰ ἐξόδα της ἐγκαταστάσεώς σας σὲ καινούργιο σπίτι.

«'Αν φανῆτε ἐχέμυθοι, θά ξαναρθῶ, θά γνωρισθῶ μαζί σας και θά σὰς κάνω καλὸ, μεγάλο καλὸ μάλιστα.

Για τὸν σκοπὸ αὐτὸ, μόλις ἀλλάξατε σπίτι, πράγμα που είναι ἀνάγκη να τὸ κάνετε μέσα σὲ τρεῖς μῆνες τὸ πᾶν, στείλτε μου τὴν καινούργια σας διεύθυνση με μιά ἐπιστολὴ πὸς θὰ τὴν ἀπευθύνετε πρὸς τὸν κ. Μ. Φ. Α. Πόστ - Ρεστάντ.

Ἡ ἐπιστολὴ δεν εἶχε καμμιά ὑπογραφή.

Ἡ Λώρα, μόλις τὰ διάβασε θυβίστη...

Ἡ Λώρα ήταν πολύ σκεπτική.

Ὁ Ροντινέ, γεμάτος ἀπορία, φώναξε:

— 'Αλλο μυστήριο κι' αὐτό... 'Όσο για τὴ μικρή, δεν είναι και τόσο δύσκολο να τὸ ἀλλάξουμε. Ροντινέ είναι τὸ θαφτιστικὸ μου ὄνομα... Στὴν καινούργια το νοικία που θά πάμε, θά πῶμε τὸ ἄλλο, τὸ ἐπίθετό μου. Βαλορίς, και ἡ δουλειὰ τελειώνει...

— Καὶ στὸ ἐργαστάσιο, θά ἐξακολουθήσουν να τὴν ἔχουν Ροντινέ, εἶπε η Λώρα, στὴν ὁποία τὰ πράγματα ἔχουν φαινόντουσαν και τόσο ἀπλά. 'Ετσι κι' οἱ πῶ ἀνὰ τὰ θὰ μπορέσουν να καταλάβουν, ἂν ψάξουν λίγο, ὅτι Ροντινέ και Βαλορίς είναι τὸ ἴδιο πράγμα...

— Δεν ἔχει σημασία, εἶπε ὁ Ροντινέ. 'Αλλάζουμε και δουλειά... Είναι τόσος καιρός, που τὸ κατὰστημα ἔχει λωραῖν, στὴν ὁδὸ 'Αμπουκίρ μου προτείνει να γίνω φη νιμηχανικός: ἐγὼ κι' ἐσὺ διευθύντρια στὰ ἐργαστήρια. Δεχόμαστε και τελειώνουμε...

— Πολὺ γρήγορα τὸ ἀποφάσισες, Ροντινέ... Ἡ ὑπόθεσις εἶναι σπουδαία, πολὺ σπουδαία. Να καταλαβαίνεις;... και δεν μπορούμε να πάρουμε τόσο γρήγορα κι' ἀσυλόγιστα ἀποφασίσει...

— 'Εχω ἐμπιστοσύνη στὴν τύχη μας!... 'Ενας ἄνθρωπος που δίνει ἀμέσως χίλια φράγκα και ὑπόσχεται να καινὴ και ἄλλο καλὸ ἀργότερα, κρατῇ τὴν ὑπόσχεσή του... Ποιὸς ἐξέει...

— Τί πράγμα;

— Νά... ἡ μηχανή... ἡ ἐφευρεσίς μου...

— Καὶ τί φαντάζεσαι σκεπτική;

— Ποιὸς, ξέρεῖ λοιπὸν ἂν δὴ μὰς δώση χρήματα να τὴν σπῶμε και ν' ἀρχίσουμε τὴ δουλειά...

— Μὰ τὴν ἀλήθεια, εἶσαι πολὺ τρελλός, Ροντινέ...

— Καὶ σὺ πολὺ γνωστική. Σὺ ξαναλέω πὼς ἔχω ἐμπιστοσύνη στὴν τύχη μας... 'Εμεῖς σπῶμε πατρίδα μας, ἔχουμε προστάσεις που δεν μὰς γελούν... 'Εχω κι' ἐγὼ τώρα τὴ δική μου προσίσησι... Καὶ σωπὴ πρὸ παντός...

Ἡ Λώρα ἐξακολουθοῦσε να σκέφτεται...

— Λοιπὸν, καλά! εἶπε τέλος. 'Αν μετακομίσουμε, πρέπει να τὸ κάνουμε τώρα ἀμέσως με τὴν πρόφασιν, ὅτι πρέπει ν' ἀλλάξουμε σπίτι για τὴν μικρὴ Μαρία, ἡ ὁποία, όταν σηκωθῇ, δεν πρέπει να θρεθῇ στο ἴδιο σπίτι, ὅπου ἔγινε ἡ καταστροφὴ κι' ὅπου κάμει τὴ μητέρα της. Πρό πάντων πρόσχε μὴν πῆς τίποτε ἐπὶ κανένα.

— Μὴ φοβῶσαι...

— Καὶ φρόντισε να μάθης τί πρέπει να κάνουμε για να κρατήσουμε τὴ Μαρία, εἶσι που να είναι ὅλα ἐν τάξει πρὶν μετακομίσουμε.

— Σύμφωνοι! ἀπάντησε ὁ Ροντινέ. Κι' ἐτοιμάστηκε να θῆῃ ἐξῶ, να ν' ἀρχίσῃ ἀμέσως τὴ ἐνέργειάς του.

— Στάσου λοιπὸν! τοῦ εἶπε η Λώρα. Είναι και κατ' ἄλλο ἀκόμα...

— Τί;

— Ἡ προϊσταμένη μας... Δεν ἐπῆγαμε σήμερα που ἔχει τὴν δουλειὰ και θά μὰς περιμένῃ...

— 'Εχεις λάθος, εἶπε ὁ Ροντινέ. 'Ετρεξα σήμερα τὸ πρωὶ μιά στιγμή στὸ κατὰστημα της και τὴν εἰδοποίη...

... Ξέρεῖ πὼς ἐσὺ κι' ἐγὼ ἔχουμε δουλειὰ σήμερα... τὴν τὰ διηγήθηκα ὅλα κι' ἐκείνη φάνηκε πολὺ καλὴ και ἔδωσε ἀδεία για μερικὲς ἡμέρες...

— Πολὺ καλὰ τότε... 'Εχω τώρα καιρὸ για να σκεφθῶ. 'Εσὺ φρόντισε για τὸ ἄλλο που σου εἶπα και αὔριο ἀναμείλιμε για τὴ δουλειὰ στοὺς Ντελωραῖν.

Τὴ στιγμή που ὁ Ροντινέ διευθυνόταν πρὸς τὴν πόρτα, κάποιος χτύπησε ἀπ' ἐξῶ.

Ὁ Ροντινέ ἄνοιξε κι' ἕνας ἀστυφύλακας παρουσιάστηκε.

— Κύριε και κυρία, εἶπε, ὁ ὑπαστυνόμος είναι κάτω ἀπὸ ἄρχεις τὴν ἀνάκρισι. 'Εχει ἀκούσει ὡς τώρα πολλὰ μάρτυρες... Περιμένει τώρα και σὰς.

Ὁ Ροντινέ τραβήχτηκε πίσω ἕνα θῆμα.

— Ὁ ὑπαστυνόμος! εἶπε μ' ἕνα ρίγος που προκαλεῖ πάντα στοὺς ἀπλοϊκοὺς ἀνθρώπους ἡ λέξις ἀστυνόμος και ἀστυνομία.

— Ναι, ἀπάντησε ἀπλά ὁ ἀστυφύλακας. Φαίνεται πὼς θέλετε να κρατήσετε τὸ παιδί και να κανονίσετε τὴ δουλειά...

— Κύριε, ἀπάντησε ἡ Λώρα με σύνεσι, κατεβαίνουμε ἀμέσως... 'Αλλά πρώτα ὁ ἕνας κι' ἔπειτα ὁ ἄλλος. Ἡ μικρὴ Μαρία Φουλόν είναι πολὺ ἀρρώστη και δεν μπορούμε να τὴν ἀφήσουμε ὁλομόνη...

Κι' ἐκλείσε με ἀφέλεια τὴν πόρτα.

— Πρό πάντων, εἶπε τραβώντας τὸν Ροντινέ μέσα σὸ δαμάτιο, μὴν πῆτε τίποτε για τὸ γράμμα.

— Καὶ ἂν ἡ θυρωρός, ἡ κυρία Καρόλ πῇ τίποτε...

— Δεν φαντάζομαι... Πάντα ἐσὺ πρόσχε...

— Θά μὰς πᾶσουν τὴ μικρούλα, ἂν καταλάβουν πὼς ὑπάρχει κάποιον μυστήριο στὴ μέση...

— 'Αν μὰς τὴν πάρουν, Ροντινέ, θά πεθάνω ἀμέσως ἀπὸ τὴ λύπη μου...

Ὁ Ροντινέ τῆς ὑποσχέθηκε καθε τι που ἐπιθυμοῦσε ἐκείνη, κι' ἐνῶ ἐκεῖνος κατεβαίνει ἐνθουσιασμένος με τὸ κεφάλι του γεμάτο δνειρα πλοῦτου, ἡ Λώρα ψιθύριζε:

— 'Ω! φτάνει μόνο να μ' ἀφήσουν να γίνω μητέρα αὐτῆς τῆς μικρούλας, στὴν ὁποία μου φαίνεται ὅτι ἔχει ἐναρκωθῇ ἡ ψυχὴ της λατρευτῆς μου Ροζίνας, τῆς πεθαμένης μου κόρης για να μὴ παρηγορῇ και να μ' ἀγαπᾷ... Τίποτε ἄλλο δεν θέλω...

IV

ΣΤΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ ΤΗΣ ΟΡΛΕΑΝΗΣ

Ὁ ὑπαστυνόμος πράγματι θρῆσκόταν στὸν τόπο τῆς καταστροφῆς και με τὴ βοήθεια μερικῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων εἶχε ἀρχίσει τὴν ἀνάκρισι.

Ἦταν φανερό, ὅτι τὴ φωτιά τὴν εἶχε θάλει ἡ μυστηριώδης ἄγνωστη, κι' ἡ ὁποία εἶχε κατορθώσει να ξεφύγῃ με τὸ ἀμάξι της.

— Γιατὶ δεν προσκάλεσες ἕναν ἀστυνομικὸ; τὸν ρώτησε ὁ ὑπαστυνόμος. 'Αν τὸ ἔκανες αὐτό, ὁ ἀστυνομικός...

ΤΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

Θά είναι ὁ μεγαλύτερος ἐκδοτικὸς θρίαμβος που ἀντίκρουσε μέχρι σήμερα ἡ 'Ελλάς!... Τὸ κορυφαίον, τὸ γενιὸν ἔλυν τὸν μέχρι σήμερα ἐκδοτικῶν και δημοσιογραφικῶν προσπαθειῶν.

Πλεῖτος ἐκλεκτῶν περιεχομένων, ἀφθονία τερπνῆς και συναρπαστικῆς ὕλης. 'Αφθαστος καλαιοσησία, εὐρωπαϊκὴ ἐμφάνισις.

Καλλιτεχνικὴ ἐκδοτικὴ προσπάθεια, πρωτοφανῆς για τὸν τόπο μας.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ — ΟΝΕΙΡΟΝ!
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ — ΜΑΓΕΙΑ!
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ — ΘΡΙΑΜΒΟΣ!

Ἀπὸ τὰ περιεχόμενα του σὰς ἀναφέρουμε μόνον:
Α'. — Τὸ ἀριστουργηματικὸ πολυεπίδο και αὐτοτελὲς ἐρωτικὸ ρομάντζο τοῦ ΣΤΕΦ. ΤΣΒΑΤΧ

«Ο ΦΟΒΟΣ»

τὸ ὁποῖο κατεγούτευσσε τοὺς 'Αθηναίους, όταν παίχτηκε στοὺς κινηματογράφους, με πρωταγωνίστρια τὴν Γκάμπυ Μορλέ.

Β'. — Τὸ νέο συγκλονιστικὸ μυθιστόρημα τοῦ γένετος

ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

«ΡΟΖ ΜΑΡΙ»

(Ἡ ΜΙΝΙΟΝ ΤΟΥ ΒΟΡΡΑ)

Γ'. — Τὸ ἐνεργὸς παραμῦθι τοῦ ΓΚΡΙΜ.

«Η ΧΙΟΝΑΘΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΦΤΑ ΝΑΝΟΙ»

Που γοητεύει τοὺς 'Αθηναίους τελευταία παιζόμενον στοὺς κινηματογράφους ὡς ταινία τοῦ περιφήμου ΝΤΙΣΝΕ'Υ.

Ἀριστουργηματικὰ διηγήματα, ἑλληνικά και ξένα, ἔρευνες, ρεπορτάζ, καμπάνιες, ἑλληνικὲς ιστορικὲς σελίδες, ἀστεία, σάτυρες, γελοιογραφίες, ἀναμνησεις, περίεργα, ἐγκυκλοπαιδικὰ κτλ. κτλ. κτλ.

Πολύχρωμο, ἐκτὸς χειμένου, σαλόνι με πίνακας τῶν μεγαλύτερων ξένων ζωγράφων κλ. κλ. ΘΥΜΗΘΗΤΕ Ν' ΑΓΟΡΑΣΕΤΕ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΘΑ ΜΕΙΝΕΤΕ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΟΙ

θὰ τὴν ἔπιανε κι' ἡ γυναίκα αὐτὴ δεν θά μὰς ξέφευγε...

— Μὰ, κύριε ὑπαστυνόμε, δεν ἤμουν θέβαις πὼς ἡ γυναίκα αὐτὴ είναι ἔνοχη... Στὴν ἀρχὴ θέβαια τὴν ὑποψιάστηκα, ἀλλὰ ἡ ἀπάντησις που μοῦ ἔδινε, ἦταν τόσο φυσικὲς, ὡστε εἶπα ἀπὸ μέσα μου: «Εἶμαι τρελλός και παίρνω τὰ ἀστρα για καμῆλες...» Μόνο, όταν τὴν εἶδα ν' ἀνεβαίνει στὸ ἀμάξι... ἂ, τότε κατάλαβα πὼς τὴν εἶχα πάθει...

— Τί εἶδους ἦταν τὸ ἀμάξι;

— Ὅπως ὅλα τ' ἀριστοκρατικὰ ἀμάξια... Κατάμαυρο, πολὺ κομψό, πολὺ ὠραίο...

— 'Επάνω στὶς πόρτες δεν εἶχε κανένα οἰκόσημο ἡ κανένα μονόγραμμα;

— Νά πάρῃ ἡ ὀργή, δεν πρόσχε... Καταλαβαίνετε... Ἦμουν τόσο ταραγμένος, που τὴν ξαναθῆκα και τὴν εἶδα ν' ἀνεβαίνει σ' ἕνα τόσο πλούσιο ἀμάξι, ὡστε δεν μπόρεσα να δῶ τίποτε, οὔτε ἄλλο, οὔτε ἀμάξι, οὔτε ἀμαξά...

— Τὴ γυναίκα ἐκείνη θὰ τὴν ἀναγνώριζες ἂν τὴν ἐξανάλεπες;

— 'Ασφαλῶς.

— Πὼς ἦταν;

— 'Ω! πολὺ ὠραία... Ψηλὴ, λίγο μελαγχρινή, με χαριτωμένο και κομψὸ κερμί, με λεπτὴ και μικρὴ μύτη...

Εἶχε κάτι μάτια!... 'Ω! τί μάτια ἦσαν αὐτά!... Ποτέ μου δεν ἔχω ξαναδῇ τέτοια, ὡς αὐτὰ...

— Τί φοροῦσε;...

— Ἦταν ντυμένη πολὺ ἀπλά κι' εἶχε πάνω ἀπ' τὰ ρούχα της ἕνα ἀδιάθορο. Καὶ όμως εἶχε ἀέρα θασιλισσας... Φαίνόταν σὰν να φοροῦσε τὰ πῶ πλούσια ρούχα... Σε κάποια στιγμή μάλιστα τῆς εἶπα: «Εσὺ, ἐργάτρια;... 'Εσὺ, με τέτοιο παράστημα και με τέτοια ρούχα!»

— Καὶ τί σου ἀπάντησε;

— Μοῦ ἔδωσε μιά ἀπάντησι που μ' ἔκανε πάλι να τὰ χάσω... Για τὸ παράστημα μου εἶπε πὼς ὅλος ὁ κόσμος μποροῦσε να εἶχῃ ὠραία...

— Ὅσο για τὰ ρούχα, πὼς ἦσαν πολὺ ἀπλά... Καὶ πραγματικὰ τὰ πρόσχε τότε και εἶδα πὼς εἶχε δική...

— 'Εχεις να πῆς τίποτε ἄλλο;

— Ναι, τὴν ὥρα που ἡ γυναίκα αὐτὴ θρῆσκόταν ἀκόμα στὴν ἀλή, κοντά μου, τῆς ἔπεσε ἀπὸ τὴν τσέπη αὐτὸ τὸ πράγμα που ἔσκυψα και τὸ πῆρα...

Και λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, ὁ Μαρσέλ Μπαρέρ, ἔθγαλε ἀπὸ τὸ πορτοφῶλι του τὸ χρυσὸ τσαντάκι και τὸ ἔβγαλε πρὸς τὸν ἀστυνομικὸ.

— Γιατὶ δεν τὸ ἔδωσες ἀμέσως στὴν ἰδία; τὸν ρώτησε ἐκεῖνος.

— Αὐτὸ ἤθελα να κάνω. 'Εκείνη όμως ἀρνήθηκε να τὸ πάρῃ, λέγοντας ὅτι τὸ τσαντάκι δεν ἦταν δικό της. Καὶ όμως ἦταν δικό της...

Εἶμαι θέβαις γι' αὐτό...

Ὁ ὑπαστυνόμος ἐξήτασε τὸ τσαντάκι. Τὸ πλέγμα του ἦταν λεπτὸτα στὴν ἐργασία του και θαυμάσια διακοσμημένο...

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΑΛΗΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΕΝΑ ΤΣΑ'Ι... ΕΚΑΤΟ ΧΙΛΙΑΔΕΣ!...

Στο Δέλτα της Φαληρικής ακρογιαλιάς, ακριβώς στο τέρμα της λεωφόρου Συγγρού, έστησαν μία μαρμαρένια όπως του άξιζε, προτομή του άειμνήστου εθνικού ευεργέτη Άνδρέα Συγγρού, του πανέξυπνου εκείνου Χιώτη Κροίσου.

Μ' αυτήν την ευκαιρία, ή καθημερινές εφημερίδες δεν ξέρανε τί να του πρωτοθυμηθούν. Μαζύ λοιπόν με το κληροδότημά του για την ώραία μας λεωφόρο, ανέφεραν και τις δυνάμεις φυλακές του, την αποπεράτωση της διώρυγας της Κορίνθου, το Δημοτικό Θέατρο, τα Μουσεία της Ολυμπίας και των Δελφών και το Παπάφειο νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης, που κάρηκε το 1892.

Μά δεν είναι μονάχα αυτά που τον επέβαλαν στην κοινή συνείδηση σαν εθνικό ευεργέτη. Είναι και το γνωστό νοσοκομείο Μεταδοτικών Νοσημάτων, οι περίφημοι σιδερένιοι προφυλακτήρες των τρυφερών άκακιών, που θα ήταν μία χαριτωμένη δενδροστοιχία της οδού Σταδίου, αν το έκπολιτιστικό από το ένα μέρος πνεύμα του «Νεοέλληνα», δεν τους έσπαζε και ο ρυθμός του «ράβε-ξήλων» δεν ξεριζώνε τ' άθωα δεντράκια για να μεταβάλουν εν συνεργασία, την κεντρική άρτηρία μας σε άλληνη Σαγάρια.

Και τέλος ένα πλήθος άπειρων μικροδωρεών, κρυφών φιλοanthρωπικών, προικών, εξόδων σπουδών, μετρητών, τροφίμων, ρουχισμού κλπ.

Το σπουδαιότερο απ' όλα όμως αυτά είναι ότι ο άειμνηστος Άνδρέας Συγγρός, ήταν ο σπουδαιότερος χρηματοδότης - δωρητής του «Ευαγγελισμού» και γι' αυτό μέσα στην αίθουσα του Διοικητικού Συμβουλίου του νοσοκομείου αυτού, που είχε τά σκήπτρα μέχρι πρότινος και από νοσοκομειακής απόψεως παρουσίαζε την Αθήνα στο επίπεδο πολλών μεγαλουπόλεων της Ευρώπης, είναι κρεμασμένο το κάδρο του, μία ολοζώντανη σχεδόν έλαιογραφία του, που λές και θα σου μιλήσει μ' εκείνο το αλησμόνητο, για όσους τον είχαν γνωρίσει χιώτικο χιούμορ του.

Βέβαια τον «Ευαγγελισμό» τον έχτισε με την συνδρομή πολλών ευπόρων, ή πολυκλαυστη Βασίλισσα «Όλγα», που όλη της την ζωή την είχε αφιερώσει σε φιλοanthρωπικά έργα. Γι' αυτό στην ίδια αίθουσα του Διοικητικού Συμβουλίου του θεραπευτηρίου ή Σεπτή της μορφή κυριαρχεί σε μία φωτόλουστη σαν την ψυχή της έλαιογραφία.

Μά ο Συγγρός έγινε ο στυλοβάτης του ιδρύματος. Η άειμνηστη Βασίλισσα για τα φιλοanthρωπα οίσθηματά του τον έκανε —κι' αυτό άγνοήθηκε— κουμπάρο της. Του «έδωκε», όπως λέμε, να της εαφτίση το έκτο «Βλαστάρι» της Δυναστείας, την Α. Β. Υ. τον Πρίγκηπα Άνδρέα. Γι' αυτό έδόθη στην Α. Υ. το όνομα αυτό. Του νονού Του.

Κάθε φορά —αν όχι κάθε μέρα, συχνότατα όμως— πο' ή υψηλή κτητόρσιας πήγαινε να επιθεωρήσει το έργο της, να δώσει οδηγίες στην Δανέζα Ράιγχαρτ, που φέρει για διευθύντρια, να αντίληφθι τις ελλείψεις και τις ανάγκες του, να καθίση πλάι στο προσκέφαλο των άρρώστων, και στο κρεβάτι του πόνου για να παρηγορήσει τους απελπισμένους, έπρεπε να τηλεφωνή και το κουμπάρο της.

Ο Συγγρός, πανέξυπνος Χιώτης, έπαιρνε φωτιά με το πρώτο. Δεν έπεριμενε Βασιλική έκθεση.

—Μεγαλειότητα, μάς είναι απαραίτητο ακόμη ένα

χειρουργικό κρεβάτι, έλεγε ή Ράιγχαρτ.

Ο Συγγρός το άκουγε.

Σε κανένα μήνα το χειρουργικό κρεβάτι έρχόταν από την Ευρώπη.

Όσο τόσο στα παλιά εκείνα χρόνια το νοσοκομείο δεν μπορούσε να όρθοποδή και να χειραφετηθι από την... κάσσα του Συγγρού.

Ήταν ή εποχή, που ή «εισωνία μας είχε φτάσει στο κατακόρυφο. Ο «Ευαγγελισμός» περιούσε τα «δυναλα χρόνια» του, που λέει και ο Χάινε. Από το ένα μέρος ή επίδειξις και από το άλλο ή έλλειψις έμπιστοσύνης προς την Έλληνική Έπιστήμη.

Αυτό ήταν μία μεγάλη άδικία. Είχαμε τότε έπισημονες της περιώπης του Άρεταίου, του Γαλθάνη, του Παπαϊωάννου, τον Καραμήτσα κλπ., που δεν ήταν καλύτεροι από πολλούς Εύρωπαίους.

Όστόσο, χάριν επιδείξεως κυρίως, προτιμούσαν οι Κρόισοι μας την Έσπερία. Και για τους κάλους τους ακόμα πήγαιναν στην Βιέννη να κάνουν έγχειρησι, αφού προηγουμένως, πριν μπαρκάρουν ακόμα έφάρμαζαν να δίνουν στις εφημερίδες το σχετικό «κοντακούλι».

«Ανεχώρησε δια το Λούδ, μεταβαίνον εις Τεργέστην και εκειθεν εις Βιέννην, όπως υποστή έγχειρησιν ο μεγάλουτος κ. κλπ.».

Συνέθη μαλιστα και κάτι χαριτωμένα. Ένωστός Κρόισος κατ' έπαγγελμα σκεδόν ύπουργός των Έσωτερικών, προσήγγειλε μιν την άσχημη του για την Βιέννη, δεν έπρόφασε όμως το Λούδ. Και γέλοισαν μέρες οι Αθηναίοι που τον έβλεπαν να κυκλοφορεί με το άμάκι του στους δρόμους.

Κατ' αυτόν τον τρόπο όμως και συνήθεια έθγαυε στο έσπερικό άσκαπα και ο «Ευαγγελισμός» έβανε τα νοσήλια κλπ. Τάβρισκε λοιπόν πολύ σκούρα.

Στην άμνησάν της ή σεπτή προστάτις του θυμήθηκε τον κουμπάρο της. Του τηλεφωνεί λοιπόν ότι θα πάη στον «Ευαγγελισμό» στις τέσσερες.

Τέσσερες πάρα δέκα ο Συγγρός ήταν εκεί και την περίμενε. Φτάνει και ή Βασίλισσα. Σύσκεψις άμέσως μέσ' στην αίθουσα του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Ράιγχαρτ εισηγείται: «Όφειλουμε τόσα στοιχεία προμηθευτάς, τόσα σε φάρμακα. Μας χρειάζεται από το άλλο μέρος, τουτό, εκείνο... Κάπου πενήντα χιλιάδες δραχμές, εν όλω. Μιλιά ο Συγγρός.

Στο άναμεταξύ αυτό έρχεται και το ταύ. Από τη τενοχώριας της ή Βασίλισσα ούτε τ' άγγίζει. Για μια στιγμή υάλιστα θγαίνει με την Ράιγχαρτ έξω.

Ξαναγυρίζουν σε λίγο. Τοιμουδιά ο Συγγρός. «Έχει ή όμως το ταύί του. Και τέλος φεύγει.

Τόν ξεθαίνει ή Ράιγχαρτ έξω κι' έξω και ή Κουμπάρα του ίσαινε την πόρτα της αίθουσής. Έπειτα γυρίζουν και κάθονται στις θέσεις τους.

Έρχεται και ή νοσοκόμα, να πάρη το σερβίτιο και καθώς θάζει τα φυτζάνια στον δίσκο έρίσκουν κάτω από το πιατάκι του Συγγρού ένα τοέκ επί της Έθνικής Τραπέζης... έκατον χιλιάδων δραχμών!...

ΔΗΜΟΣ ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

θυμήθηκε τον κουμπάρο της. Του τηλεφωνεί λοιπόν ότι θα πάη στον «Ευαγγελισμό» στις τέσσερες.

Τέσσερες πάρα δέκα ο Συγγρός ήταν εκεί και την περίμενε. Φτάνει και ή Βασίλισσα. Σύσκεψις άμέσως μέσ' στην αίθουσα του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Ράιγχαρτ εισηγείται: «Όφειλουμε τόσα στοιχεία προμηθευτάς, τόσα σε φάρμακα. Μας χρειάζεται από το άλλο μέρος, τουτό, εκείνο... Κάπου πενήντα χιλιάδες δραχμές, εν όλω. Μιλιά ο Συγγρός.

Στο άναμεταξύ αυτό έρχεται και το ταύ. Από τη τενοχώριας της ή Βασίλισσα ούτε τ' άγγίζει. Για μια στιγμή υάλιστα θγαίνει με την Ράιγχαρτ έξω.

Ξαναγυρίζουν σε λίγο. Τοιμουδιά ο Συγγρός. «Έχει ή όμως το ταύί του. Και τέλος φεύγει.

Τόν ξεθαίνει ή Ράιγχαρτ έξω κι' έξω και ή Κουμπάρα του ίσαινε την πόρτα της αίθουσής. Έπειτα γυρίζουν και κάθονται στις θέσεις τους.

Έρχεται και ή νοσοκόμα, να πάρη το σερβίτιο και καθώς θάζει τα φυτζάνια στον δίσκο έρίσκουν κάτω από το πιατάκι του Συγγρού ένα τοέκ επί της Έθνικής Τραπέζης... έκατον χιλιάδων δραχμών!...

ΔΗΜΟΣ ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΑΠΟ ΕΝΑ ΣΠΑΝΙΟ ΒΙΒΛΙΟ

Ταπεινιά Στήν Επιδάδα

Πώς είδαν την Έλλάδα κατά τά έτη 1797 και 1798 οι Μανιάτες της Κορινθικής Δήμος και Νικόλας Στεφανόπουλος

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

—Μα πο' με παρασούρει ή τρέλλα μου, εξακολούθησε η Λουκρητία. Τι λέω;... Μιλώ χωρίς την συγκατάθεσι του θεού σου. Ο θεός σου είναι μεγαλόφυχος, άξιαγάπτος και τρυφερός. Μά δεν θ' άργήση να αντίληφθι την μεταμυσί μου... Σε κάθε στιγμή τά μάτια μου, φωνή μου θα με προδίδουν...

Δεν μπόρεσε να τελειώση... Βαθείς λυγμοί την σταύρασαν...

Ο Νικόλας άνοιξε το στόμα του για να της άπαντήσ, μα εκείνη του έγεννε να σωπάση και με ύφος άρπαξ Σπαρτιάτισσας, του έλεπε:

—Προτιμάς από μένα το καθήκον σου... Δεν παραλείπει γι' αυτό... Άπεναντίας αυτό με κάνει να σ' αγαπά ακόμα περισσότερο... Φύγε, πήγαινε και είθε οι θεοί να σου είναι πάντα ευνοϊκοί... Είθε ή Άθηνά, να μπόρεσε να τελειώση... Βαθείς λυγμοί την σταύρασαν...

—Λουκρητία! φώναζε ο Νικόλας. Μά ή Λουκρητία δεν τόν άφησε να συνεχίση και με φωνή σιωπηρή, αλλά περήφανη, εξακολούθησε:

—Φεύγεις... Κι' εγώ δεν μπορώ να γάρθω μαζί σου, ούτε ως σύζυγός σου, ούτε ως υπηρέτρια σου... Έ, λοιπόν, παρ' όλα τά πενήντα, θα είμαι πάντα μαζί σου. Πάρινεσι ήτι άποτελεί όλη την ζωή, παίρνεις μία καρδιά που γίνηκε ένα με την καρδιά σου. Νά ή παρηγοριά μου, να ή χαρά μου...

—Οχι! άπάντησε ζωηρά ο Νικόλας. Δεν πρέπει να είμαι αυτήν την θυσία! Δεν πρέπει, από τά δεκάξη σου χρόνια, να στερηθής την έλευθερία σου... Με ποιόν αντάμιο θα διαθέσης τόν εαυτό σου;... Για ποιόν λόγο θυσιάζεις κάθε έλπίδα; Είναι αλήθεια, ότι για τόν έρωτα, δεν μπορώ να ένωθω μαζί σου. Μά δεν έχω ποτέ ή άλλη έλπίδα, ότι θα σε κάνω δική μου μία μέρα...

—Είμαι κάποτε μία μέρα που θα μπορέσω να σε κάνω δική μου... Είμαι θέβαια Σπαρτιάτης, μά δεν είμαι άσχημος... Κάπως ο Νικόλας έλεγε τά λόγια αυτά, κύλισαν από τά μάτια του μερικά δάκρυα, τά όποια του κάκου προέβησαν να συκρατήση.

Επί μερικές στιγμές, έμειναν κ' οι δύο σιωπηλοί. Μά τά μάτια τους ήσαν πολύ περισσότερο έκφραστικά από τις κουβέντες που θα έλεγαν.

Τέλος, ο Νικόλας έλεπε: —Λουκρητία, μη με κατηγορείς για άχάριστο... Φεύγω και παίρνω μαζί μου την πιο θανάσιμη θλίψη, γιατί δεν μπόρεσα να

σε κάνω γυναίκα μου, μά ή εικόνα σου θα είναι πάντα μέσα στο μυαλό μου. Τα χαρίσματά σου, ή άθωότης σου, ή ελκρικρινία σου, θα είναι πάντα χαραγμένα στην άμνησά μου... Μο' έδωσες την καρδιά σου... Έ, λοιπόν, δέξου αυτήν την στιγμή την δική μου... Δέξου και τόν έρκο που θα σου κάνω: Σου όρκίζομαι, σαν Σπαρτιάτης, αιώνια άφοσίωσι και πίστι άπαραβίαστη. Όπου κι' αν πάω, όπου κι' αν θρίσκωμαι, θα σου γράφω πάντοτε ταχτικά ως ότου νάρθη ή εύλογημένη στιγμή που θα ένωθώμε... Κι' αν δεν λαβαίνω νέα σου, σου όρκίζομαι να περιμένα χρόνια δλόκληρα, χωρίς ν' αναλάβω καμιά άλλη ύποχρέωσι.

Είχε νυχτώσει πια. Η μοιραία στιγμή του χωρισμού είχε φθάσει. Ο Νικόλας πλησίασε τη Λουκρητία και μόνο αυτές τις λέξεις μπόρεσε να προφέρη με σιγανή φωνή: —Λουκρητία, αντίο...

Μά ή Λουκρητία δεν τις άκουσε, γιατί λιποθύμησε μέσα στην άγκαλιά της θείας της.

Ο Νικόλας δεν μπόρεσε να της δώση καμιά βοήθεια, γιατί δεν είχε την δύναμι. Με μεγάλη δυσκολία κατάρθωσε να γράφη δυό λέξεις σ' ένα χαρτί, το όποιο έβαλε κάτω απ' το σάλι, που σκέπαζε το στήθος της αγαπημένης του.

Έπειτα, προσθέτοντας ότι δεν θ' άντεχε κι' ο ίδιος, έτρεξε έξω από το σπίτι.

Η θεία της Λουκρητίας δεν άντελήφθη την φυγή του, γιατί είχε τά μάτια της προσσηλωμένα στην λατρευτή της άνηψιά.

Όταν ή νέα φάνηκε πώς άρχισε να ανέρχεται, της φώναζε: —Λουκρητία! Μικρόβλα μου Λουκρητία!... Άνοίξε τά μάτια σου!... Κύτταξε τόν κούλό σου!... Κύτταξε τη θεία σου!...

Μόλις ή Λουκρητία άκούσε τά λόγια αυτά, προσπάθησε δυό φορές ν' άνοίξη τά μάτια της, κύτταξε τόν κούλό της, αλλά δεν μπόρεσε να τον βρει. Τότε έπαινε τον Νικόλα, έθγαλε έναν βαθύ στεναγμό, κι' έπεσε πάλι λιποθύμη.

Τι έκανε εν τώ μεταξύ ο Νικόλας; Η κατάσταση που δεν ήταν καθόλου πιο εύχρηστη. Μόλις γίνηκε από το σπίτι του Κορμά, έπεσε κάτω λιποθύμος στον δρόμο. Τέσσερες διαβάτες που περνούσαν από κεί, τόν είδαν τόν σήκωσαν και τόν μετέφεραν στο σπίτι όπου έμενε ο θεός του.

Φαντάζεσθε εύκολα την έκπληξι και την λύπη του Δήμου μόλις είδε τόν άνηψό του στην κατάσταση αυτή. Είχε μαντέψει ήδη, ότι ή δια του άνηψού του να πάη στο σπίτι του Κορμά, είχε ως σκοπό μία άλλη έπικειμή πιο ενδιαφέρουσα. Μά δεν φανταζόταν ποτέ ένα τόσο θλιβερό αποτέλεσμα.

Ο Δήμος ήξερε βέβαια την πολυτιμή τέχνη να θεραπεύη ή τουλάχιστον ν' άνακουφίση τις άφρώστες του σώματος. Μά ή άφρώστες της καρδιάς μόνο από μία άλλη καρδιά μπόρου να θεραπευθούν.

Όταν ο Νικόλας άνέκτισε τις αίσθήσεις του, το πρώτο πρόσωπο που είδε μπροστά του ήταν ο πατέρας της Λουκρητίας.

—Μόβα, του έλεπε, να σε έρω. Η κόρη μου παραμύλαει άδικά και φανάζει όλοένα τόν παραλαγαπημένο της να τη βοηθήση... (Άκολουθεί)

ΣΕΡΒΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΜΠΟΖΙΝΤΑΡ ΚΟΒΑΤΣΕΒΙΤΣ

ΤΑ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΙΑ

Τὰ δίδυμα ἀδελφία ἔμοιαζαν πολὺ στὸ πρόσωπο, μὰ διέφεραν μεταξύ τους σ' ὅλα τ' ἄλλα. Ὅταν κηρύχθηκε ὁ πανευρωπαϊκὸς πόλεμος, ὑπηρέτησαν καὶ οἱ δύο ὡς ἀξιωματικοὶ σ' ἓνα αὐστριακὸ σύνταγμα, ποὺ διετάχθη νὰ περάσῃ τὰ στενὰ ὄρια τῆς Σερβίας. Τότε ὁ Μάρκος ξεσήκωσε ὄλους τοὺς ἄνδρες ποὺ ἦσαν Σέρβοι καὶ αὐτοὶ καὶ πῆγε μὲ τὸ μέρος τῶν συμπατριωτῶν του. Ὁ Μάτια, ὅχι μονάχα ἔμεινε πιστὸς στὴν σημαία τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσήφ, ἀλλὰ κ' ἔκανε ὄρκο, μπρὸς τὸ Ἅγιον Βῆμα, νὰ ἐκδικηθῇ τὴν προδοσία τοῦ ἀδελφοῦ του.

— Ὅποιος ἀπὸ σᾶς, — εἶπε στοὺς στρατιώτες του, — μοῦ φέρε τὸ κεφάλι τοῦ λιποτάκτη, θὰ τοῦ δώσω χίλιες κορώνες!...

Τὶς μέρες ἐκεῖνες, οἱ Σέρβοι εἶχαν ἀναλάβει μιά ὀρμητικὴ ἐπίθεσι. Οἱ Αὐστριακοὶ ἀναγκάστηκαν νὰ υποχωρήσουν, ἀφίνοντας πολλοὺς νεκροὺς στὸ πεδίο τῆς μάχης. Ὁ Μάτια λησμόνησε τὴν ἐκδίκησίν του καὶ κύτταξε μονάχα πῶς νὰ σώσῃ τὴν ζωὴ του.

Ὡστόσο, οἱ δύο ἀδελφοὶ ξαναθρήνηκαν ἀντιμέτωποι. Συχνὰ ὁ λόχος ποὺ διοικοῦσε ὁ Μάρκος ἔδινε ἀψιμαχίες μὲ τοὺς στρατιώτες τοῦ Μάτια. Ὅταν οἱ Σέρβοι ὑποχρεώθηκαν νὰ ὀπισθοχωρήσουν στὸ Στρέμ, ὁ Μάρκος ἔστειλε στὸν Μάτια ἕναν ἀγγελιαφόρο του γιὰ νὰ τὸν ἐξορκίσῃ νὰ θυμηθῇ τὴν καταγωγή του, ν' ἀφήσῃ τοὺς αὐστριακοὺς ποὺ καταδυνάστευαν τὴν πατρίδα του καὶ νὰ πολεμήσῃ στὸ πλευρὸ τῶν συμπατριωτῶν του.

— Δὲν τ' ἀκούω ἐγὼ αὐτὰ! ἀπάντησε ὁ Μάτια στὸν ἀγγελιαφόρο. Νὰ πῆς τοῦ ἀδελφοῦ μου ὅτι τὸν θεωρῶ προδότη καὶ λιποτάκτη... Δὲν θὰ τὸν συγχωρήσω ποτέ ποὺ τόλμησε νὰ σηκώσῃ ὅπλα κατὰ τοῦ Αὐτοκράτορος! Ἀτίμασε τὸ οικογενειακό μας ὄνομα!

Μερικοὶ φίλοι συμβουλέψανε τὸν Μάρκο νὰ φύγῃ γιὰ λίγο καιρὸ ἀπὸ τὰ χαρακώματα καὶ νὰ μὴ ξαναγυρίσῃ στὸ μέτωπο πρὶν φροντίσῃ ν' ἀλλάξῃ τ' ὄνομά του. Ἄν ἔπεφτε καμμιά μέρα στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν, ἐκεῖνοι δὲν θὰ τὸν θεωροῦσαν αἰχμάλωτο πολέμου, ἀλλὰ προδότη καὶ λιποτάκτη καὶ θὰ τὸν τουφεκίζαν ἀμέσως.

Ὁ Μάρκος ὅμως, δὲν ἐννοοῦσε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴ θέσιν του. Ἦταν πεισματάρης ὅπως ὁ Μάτια. Γελοῦσε εἰ-

ρωνικῶς καὶ ἔλεγε ὅτι ἤθελε νὰ πιᾷ ζωντανὸν τὸν ἀδελφὸ του γιὰ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ ποδοπατήσῃ τὴν μισητὴ εἰκόνα τοῦ Φραγκίσκου Ἰωσήφ καὶ νὰ προσκυνήσῃ τὴν φωτογραφία τοῦ Πέτρου, τοῦ βασιλέως τῆς Σερβίας.

Καὶ ὅταν τὰ δύο ἔχθρι καὶ στρατεύματα ἐρικόντουσαν ἀντίστοιχα, θ' ἔμπούσε καὶ ν' ἀκοῦσῃ τὴν νύχτα μερικὲς ἐραχνὲς φωνὲς νὰ λένε στὴν ἴδια γλῶσσα:

— Ποιὸς εἶναι κεῖ κά-
— Τὸ ἔβδομο αὐστριακὸ σύνταγμα.

— Ἐσεῖς εἶσθε, ποὺ ν' ὀσᾶς πάρη καὶ νὰ σᾶς σηκώσῃ ὁ διάβολος, παληοαυστριακοὶ! Ἐμεῖς

εἴμαστε τὸ δέκατο ὄγδοο σερβικὸ σύνταγμα!

— Νὰ μὴ μείνῃ οὔτε ρουθούνη ἀπὸ σᾶς!...

— Ὁ λοχαγὸς Ντοτσένοβιτς εἶναι μαζί σας!

— Ναι! Γιατί ρωτᾶτε;

— Ὁ ὑπολοχαγὸς Ντοτσένοβιτς τοῦ στέλνει πολλὰ χαιρετίσματα. Νὰ τοῦ πῆτε ἐκ μέρους του, ὅτι δὲν θέλει νὰ τὸν ξερῇ γι' ἀδελφὸ κ' ὅτι θὰ τὸν κυνηγᾷ ὡς τὴν δευτέρα Παρουσία γιὰ νὰ τὸν τιμωρήσῃ, ἐπειδὴ πρόδωκε τὴν πατρίδα του, τὴν Σερβία καὶ τὴν πολεμεί σὺν ἐχθρῶς!...

Καὶ οἱ στρατιῶτες θρίζοντοσαν μεταξύ τους, ὥσπου μιά ξαφνικὴ διαταγὴ τοὺς ἔκανε ν' ἀφήσουν τὴν λογομαχία καὶ ν' ἀρχίσουν τὸ τουφεκίδι...

Ἄν καὶ τὰ δύο ἀδελφία ἐνοιῶσαν θανάσιμο μίσος τὸ ἓνα γιὰ τὸ ἄλλο, ὁ Μάρκος ξαναθυμόταν συχνὰ τὰ περασμένα καὶ πρὸ παντὸς ὅταν ἦταν μεθυμένος.

Ξανάβλεπε τὸ πατρικὸ τοῦ σπιτί, στὸ μικρὸ χωριὸ Λίκα, στὰ σύνορα τῆς Βοσνίας καὶ δύο μικρὰ ἀγοράκια ποὺ ἔπαιζαν μαζί. Ἀργότερα, τ' ἀγοράκια αὐτὰ μεγάλωσαν, μὰ ἐξακολουθοῦσε νὰ τὰ συνδέῃ ἡ ἴδια στοργή. Μαζὺ εἶχαν σπουδάσει στὴ στρατιωτικὴ σχολὴ τῆς Βιέννης καὶ ὁ ἓνας ἦταν πρῶτος καὶ ὁ ἄλλος δεύτερος.

Ἐνας ἐυνατὸς πόνος ἐσφίγγε τὴν καρδιά τοῦ Μάρκου καὶ τοῦ φαινόταν πορταῖο πῶς ἄλλαξαν τὰ πράγματα καὶ πῶς ὁ Μάτια, ὁ ἀγαπῶμενός του ἀδελφός, ἔγινε τώρα ὁ χειρότερος ἐχθρὸς του... ἔχει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἂν συναντιόντουσαν, θὰ ἐπεφταν ὁ ἓνας στὴν ἀγκαλιά τοῦ ἄλλου καὶ θὰ ἔπαιζαν ἀμέσως τὶς διαφορὰς τους. Θὰ κατάρθωνε νὰ τοῦ πείσῃ ὅτι ἔπρεπε νὰ προσχωρήσῃ καὶ αὐτὸς στὸν αὐστριακὸ στρατὸ καὶ ν' ἀγωνισθῇ γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς πατρίδος του, ποὺ τὴν εἶχαν δνειροπολήσει οἱ πρόγονοί τους...

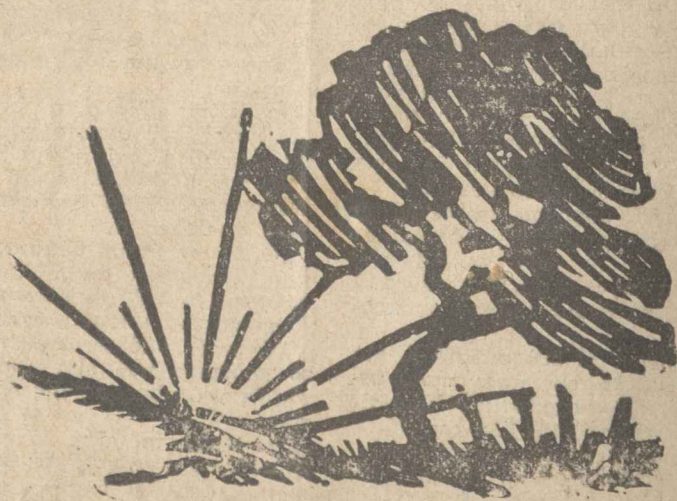
Ὁ Μάτια ἔθριζε τὸν ἀδελφὸ του ὅταν συζητοῦν γι' αὐτὸν μὲ συνοδελφούς του, αὐστριακοὺς ἀξιωματικούς. Ὡστόσο, συχνὰ, ἐνῶ ὁ ὕπνος σφαλοῦσε τὰ ματιὰ του, ἔβλεπε τὸν Μάρκο, μὲ σερβικὴ στολή, νὰ τὸν κυττάξῃ περίλυπος καὶ μελαγχολικὸς, κοιτώντας τὸ κεφάλι του. Ὁ Μάτια θὰ ἤθελε τότε νὰ τρέξῃ νὰ τὸν συναρπάξῃ καὶ νὰ τὸν σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά του.

Ἀλλὰ μιά ὀρμητικὴ ἐκείνη τὸν ἐμπόδιζε νὰ προσχωρήσῃ, τὸν κρατοῦσε ἀπὸ τοὺς ὤμους... Καὶ ἐννοοῦσε, μὲ ἰδρωμένον πρόσωπο, μ' ἓνα ἐπικρατὸς ἔκτρος στὴν καρδιά.

Ἐνῶ τὰ δύο ἀδελφία ἀγαπώθηκαν στὴ γέννησά τοῦ Δουναβίου, στὸ Βελιγράδι.

Ἦταν τότε ἕνα φθινόπωρ ἀπόγειο, στὸ 1915.

Τ' αὐστρ. - ουγγρ.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Ἄν τὸν ξαναῖδῃς στὴ θύρῃ, γράψέ του γιὰ ντερίση.

— Ἡ παλαῶς μαμμὲς πνίγουν τὸ παιδί.

— Ἡ πρώτη μέρα τῶν φωτῶν εἶναι ὅπου φωτίζει.

— Ὁ ὑστερος μετανοιωμένος τίποτα δὲν ἀξίζει.

— Ἡ πρώτη μου γυναῖκα μου, ἡ δεύτερη κυρά μου, ἡ τρίτη ἡ στερνότερη ραβδί τοῦ κεφαλιοῦ μου.

— Ἡ ἀκαμάτρες κ' ἡ τρελλὲς ἔχουν τίς τύχες τίς καλές.

— Πραμάτεια θέλει μάτια.

— Ἡ καλοπαίδουσα νικά τὸ Χάρο.

— Ἡ σ' ἐπῆρα ἡ μ' ἐπῆρες ἐπαρθήκαμε Φροσύνη καὶ νενήκαμε ζευγάρι, τώρα μούτζω με καὶ θάρει!...

— Ἡ στραβά εἶν' τ' ἄρμενα ἡ στραδορμενίζουμε.

— Ἄλλος σκάφτει καὶ κλαδεύει κ' ἄλλος πίνει καὶ μεθάει.

— Ἐκανε ὁ λιγδὴς σκαλτοῦνι κ' ἡ κυρά Ψειροῦ ζιποῦνι κ' ἡ Ἀννίτσα μας φουστάνι, ὦ τί σείσιμο ποὺ κάνει!

— Ἐκαμε κ' ὁ κασιδὴς μαλλιά καὶ τάβαλε στὴν τσέπη του.

— Βρήκαμε ζουρλὸν παπᾶ κ' ὅλη μέρα ψάλλουμε.

— Ἀλλοίμονον ποὺ καρτερεῖ γιόμ' ἀπὸ δικούς καὶ δειπν' ἀπὸ γειτόνους.

— Ἡ ἀλεπού ποὺ κοιμάται ὀρνίθες δὲν πιάνει.

— Ἡ φτώχεια τέχνη μάθαίνει κ' ἡ ἀρχοντιά καμάρι.

— Ἄντρα θέλω κ' ἄς εἶν' καὶ κούτσουρο.

— Ἄντρα θέλω γιὰ τὸ θράδυ κ' ἄς μὴν ἔχει ὁ λύχνος λάδι.

— Κάνω γάμο φᾶν παιδιὰ μου, φάγω γὰ κ' ἡ φαμελιά μου.

— Ἀπ' ὅλα τὰ μυρωδικὰ κάλλια μυρίζει ὁ φούρνος κ' ἀπ' ὅλα τὰ λαλοῦμενα κάλλια λαλεῖ ἡ πλάκα.

— Καλὸ κρασί, ξερὸ κεφάλι.

— Ἐγὼ σὲ πίνω θρὲ κρασί καὶ σὺ μὲ πᾶς στὸν τοῖχο.

— Πάει ὁ Γιάννης στὸ θαρῆλι, μαῦρα κ' ἀραχλά τοῦ τέλη.

— Καλὸ εἶν' τὸ γιοματάρι, ἀλλὰ θέλει παλληκάρι.

— Τὸ παρατίνει ὁ ντερτλὴς καὶ σηκᾷ τὸν πᾶνε.

— Ὅπως κουνάει ἡ θάλασσα καὶ τὸ κρασί κουνάει εἶναι νὰ πᾶς στὸ σπῆτι σου καὶ στὸ γκρεμὸ σὲ πᾶει!

— Στὴν τσέβερνα — κέρνα — κέρνα.

Τὸν καιρὸ, ὁ χαρὸς ἐπέρνα, ὡς ποὺ βοῶτηξε στὴ στέρνα.

— Ἀναθεμά το τὸ κρασί καὶ τὸ καλὸ ποὺ κάνει!

— Μέσα στὴν κρασοθάρελ' αὐτὸ παραφυλάει ἡ τρέλλα.

— Κώστα - Γιάννη σοῦ τὸ εἶπα! μὴν τὸ πῆς καὶ γίνης σκνίπα γιὰ τὰ σοῦ γαθὴ ἡ τοίπα.

— Πῖδα ψόφια, οὐρά κορδομένη.

— Δικός του εἶν' ὁ φούρνος, μὰ ξένα τὰ καρθελιά.

— Εἶναι καὶ φτωχὸ τ' ἀρνί, ἔχει καὶ πλατεῖα οὐρά.

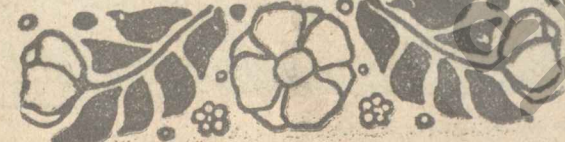
— Ἡ παδέλα ἐπαίνεθ' ἀργυρόπατο πᾶς ἔχει, κ' ἡ κουτάλα τὸ ἀπεκρίθη: ὅπως εἶς - ἐγὼ σὲ ξέρω.

— Καλὸς, καλὸς ὁ χοῖρος ἡμᾶς μὰ ἐνῆκε χαλαζάρης (ἀρρωστος).

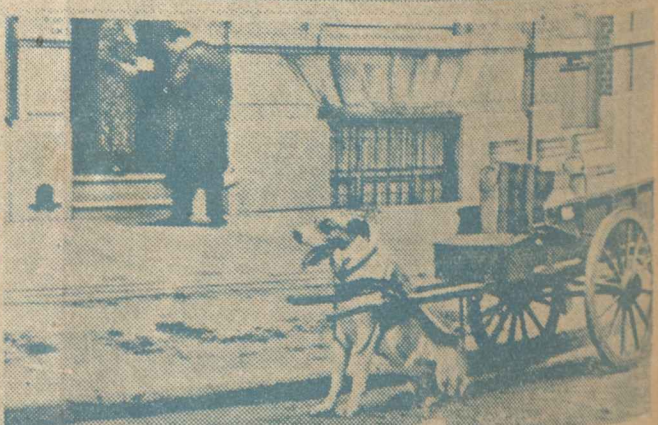
Τες καὶ ὅταν διαλύθηκε, ὅσοι ἐμείναν ζωντανοὶ ἀπὸ τὴν φονικὴ αὐτὴ ἐκρήλ', εἶδαν μπροστὰ τοὺς μὲ φρίκη ἕναν ἀμορφο ὄγκο ἀπὸ κομμένα χέρια καὶ πόδια, ποὺ σπαρταροῦσαν ἀκόμα...

Τὰ κεφάλια τῶν δύο ἀδελφῶν ἐρισκόντουσαν τὸ ἓνα κοιτὰ στὸ ἄλλο, μὲ τὰ χεῖλη σχεδὸν ἐνωμένα σ' ἕναν τελευταῖο ἀσπασμό...

ΜΠΟΖΙΝΤΑΡ ΚΟΒΑΤΣΕΒΙΤΣ

Φ
Ω
Τ
Ο
Γ
Ρ
Α
Φ
Ι
Κ
Ο

1) Ένα εξοφρενικό Λονδρέζικο μπαλέτο, με ζωγραφισμένες πλάτες μι Ιτιράν, της Γκάρμπο, του Γκρούσο Μάρς και του Χίτλερ. 2) Μία τελευταία φωτογραφία της Δουκίσσης του Κέντ. 3) Το μικρότερο σκυλί του κόσμου. 4) Ένα σκυλί που σέρει το καροτσάκι ενός πλαστού γαλατά 1...

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΧΑΡΒΕΪ' ΑΛΛΕΝ

ΑΝΤΩΝΙΟ ΑΝΤΒΕΡΣΟ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Ο 'Αντώνιο κ' ή μικρή 'Αγγέλα διηγώντουσαν με κέφι στους άγρότες τα νέα της πό-

λεως κι' εκείνοι, για να τους ευχαριστήσουν, τους επήγαιναν να δουν τον τρύγο, τα νεογέννητα αρνιά τους ή τους πρόσφεραν για να καλαίσουν φρεσκοαρμεγμένο γάλα και υπέροχο τυρί. Νέοι και γέροι περιστοιχίζον το άμαξάκι κάθε φορά που σταματούσε και ο 'Αντώνιο τους έλεγε τις τελευταίες ειδήσεις από τις μάχες που έκαναν τότε οι Γάλλοι με τους Αυστριακούς, τους δεσπότες της 'Ιτα-

Μα τα γοητευτικά αυτά πρωινά τελείωσαν άξαφνα γιατί ο Θεός θέλησε να κάνει από τη μία μέρα στην άλλη πλούσιο τον μπαμπά - Γκιουζέππε, τον πατέρα της 'Αγγέλας.

Πώς; Απλούστατα του έπεσε ο πρώτος αριθμός του λαχείου που είχε αγοράσει ο διοικητής του Λιθόρνου και έκερσε 40.000 σκούδα.

Η μεγάλη αυτή είδησις μαθεύτηκε το πρωί. Και, πριν από το μεσημέρι, αναγκάστηκαν να κλείσουν όλες τις πόρτες του οικου Μπονιφάτερ για να εμποδίσουν τα πλήθη που είχαν μαζευτεί απ' έξω ένθουσιασμένα, να μπουν μέσα.

Ο φτωχός μπαμπάς Γκιουζέππε κόντευε να τρελλαθεί απ' τη χαρά του.

Το μεσημέρι είχε γίνει τύφλα στο μεθύσι. Κι' επειδή αυτός σερβίριζε τους υπαλλήλους στο τραπέζι, η μικρή 'Αγγέλα αναγκάστηκε να τον αντικαταστήσει. Ενώ όμως αυτή πηγαίνονταν απ' την κουζίνα, ο πατέρας της παρουσιαζόταν κάθε τόσο στα γραφεία για να πη στον Μπονιφάτερ κλαίγοντας, ότι τώρα που πλούτισε, θα τον αποχαιρετούσε για πάντα ή για να τον προκαλέσει με λόγια σαν αυτά:

— Έγώ, ο μπαμπά - Γκιουζέππε δεν θ' σου σερβίρη πια τη σούπα σου, μπαμπά - Μπονιφάτερ. Είμαι κι' εγώ πλούσιος τώρα... Από σήμερα θα μου φέρουν και μένα τη σούπα μου...

Μα, καθώς μιλούσε έτσι, τον τράβηξε κάποιος απότομα στην κουζίνα. Κι' αυτός ο κάποιος ήταν η γυναίκα του ή χοντρο 'Αγγέλα, ο φόβος του και ο τρόμος του. Σε λίγο δε άκούστηκαν απ' την κουζίνα ή φωνές της 'Αγγέλας και τα ξεφανητά του μπαμπά - Γκιουζέππε, ο οποίος τις έτρωγε αλύπητα.

Μα ο τυχερός του λαχείου δεν μπορούσε να παραδεχθεί ότι ένας άνθρωπος πλούσιος σαν αυτόν ήταν δυνατόν να εξακολουθή να εξουσιάζεται απ' τη γυναίκα του.

Σε λίγο ξεμαλλιασμένος, καταματωμένος απ' τα χτυπήματα παρουσιάστηκε πάλι στην αίθουσα, όπου έτρωγαν οι ύ-

πάλληλοι.

Πλησίασε τον κ. Μπονιφάτερ και με ταπεινό και συ-τριμμένο ύφος τώρα, άρχισε να του λέει:

— Ξέρεις τί έχω υποφέρει ως τώρα απ' αυτήν τη γυναίκα, ω καλλίτερε των αφεντάδων... Δεν θέλω ν' αφήσω έσένα που είσαι τόσο καλός, μα αυτήν την πελώρια δράκαινα, αυτό το θουνό που παντρεύτηκα 1... Ναι, θα την αφήσω... Θα...

Μα την ίδια στιγμή, η χοντρο 'Αγγέλα παρουσιάστηκε πάλι. Τον τράβηξε στην κουζίνα κι' εκεί, για να τον συνεφέρει απ' το ποτό, του φόρεσε στο κεφάλι έναν κουβά γεμάτο νερό. Ο μπαμπά-Γκιουζέππε κάρησε σε μία γωνιά, κλαίγοντας και φωνάζοντας πως ήταν πλούσιος. Όταν προσπαθούσε να σηκωθεί, η γυναίκα του τον κρατούσε με δύναμη.

Τέλος, ο μεθυσμένος κατέβασε τα όπλα κι' έμεινε ακίνητος.

Φαινότανε δακρυσμένος, μα δεν ήταν αλήθεια αυτό.

Από το θολωμένο μυαλό του περνούσαν λαμπρές όπτα-σίες ελευθερίας και μεγαλείου. Ήξερε ότι το χρήμα θα του έδινε κάθε εξουσία στη γυναίκα του. Θα έφευγε λοιπόν άμέσως απ' αυτά τα μέρη που ήταν μάρτυρες των εξευτελισμών του. Θα φεύγε απόψε κιόλας. Θα έβγαζε όλη του την οικογένεια απ' αυτή τη φριχτή κουζίνα, όπου είχε ζήσει ως τότε. Θα ξαναγύριζε στην Πίζα, όπου είχε γεννηθεί και που ήταν η κοιτίδα των προγόνων του. Κατά την ανασχώρησι, κάθε μέλος της οικογένειας, εκτός από «εκείνην» — τη γυναίκα του δηλαδή — θα επέβαινε σε ξεχωριστό άμαξι. 'Ως κι' ο Λουίτζι, το μικρότερο παιδί του, ένα νήπιο, θα είχε το άμαξι του. Όσο για τη χοντρο 'Αγγέλα, το παχύδερμο αυτό, εκείνη θα έμπαινε στο δικό του άμαξι για να τον βλέπει να πετάει τα λεφτά του στον κόσμο που θ' ακολουθούσε από πίσω... Αυτό θα την έκανε να σκάσει από το κακό της, θα τη σκότωνε 1... Δεν θα παρναν τίποτε μαζί τους, απόλυτως τίποτε, εκτός από τα ρούχα που φορούσαν...

Θα έθαβε τη γυναίκα του κάτω απ' τους σωρούς του πλούτου, θα την έπνιγε με μαργαριτάρια, θα έπαιρνε μαγειρίτσες γι' αυτή... τη μαγειρίτσα... 'Ω! η ιδέα του ήταν μεγαλοφυής... Κι' αυτός θ' αποχτούσε μια φιλενάδιτσα, μικρούλα και χαριτωμένη... Δεν ήθελε πια να έχει δεσμούς μ' αυτό το θουνό, ποτέ πια... Θα έφευγαν απόψε και θα τους συνόδευε ίππικό... Ναι, θα ζητούσε ακολουθία απ' τον διοικητή της πόλεως...

Βλέποντάς τον να κάθεται ήσυχος, η 'Αγγέλα του έβγαλε τον κουβά και τον χαμογέλασε. Μα εκείνος την κύτταζε άγρια και έξεφνα την έφτυσε κατάμουτρα...

Εκείνη έμεινε αποσβολωμένη. Ο άνθρωπος που έδωκε τώρα μπροστά της, δεν έμοιαζε καθόλου με τον σύζυγό της... 'Ω! την είχε φτασει 1... Μα αυτό ήταν παραπολύ... Και η χοντρο 'Αγγέλα άρχισε να ολολύει και να στροφογυρίζει τα χέρια της μ' απελπισία... Όλα τα παιδιά της, την είχαν περιστοιχίσει κλαίγοντας κι' εκείνα, εκτός από τη μικρή 'Αγγέλα... Τους φαινόταν σαν να κατέρρεε ο κόσμος μπροστά τους.

Στις τρεις ή ώρα, ο Μάκ Νάμπ έπληρε τον Γκιουζέππε και τον έπληξε στο Κυβερνείο, όπου ο ίδιος ο διοικητής του μέτρησε το χρηματικό ποσό που είχε κερδίσει στο λαχείο. Έτσι, με τη χάρη του Θεού, τη βοήθεια του Μάκ Νάμπ και μ' ένα αγοράκι άμαξι, ο τυχερός του λαχείου ξαναγύρισε στο σπίτι με τα χρήματά του, τα οποία κλειδώθηκαν γρή-

γορα στο χρηματοκιβώτιο. Η γυναίκα του καινούργιου νεοπλούτου δεν έπηρεε ούτε ένα σκούδο.

Έπειτα από μερικές στιγμές, ο μπαμπάς Γκιουζέππε ξαναφύγε εφωδιασμένος μ' ένα σημαντικό ποσό. Μά η χοντρή Άγγελα έτοιμάσε το δείπνο, σαν να μην είχε συμβεί τίποτα, σαν να μην ήταν η γυναίκα ενός πλούσιου ανώρου. Η μικρή Άγγελα τον σερβίρισε πάλι στους υπαλλήλους.

Ο Άντωνιο είδε πως είχε κλάψει και την ώρα που του έπαιρνε το πιάτο της εσφίξε κρυφά το χέρι. Δεν είχε ακόμα αποφάσει, όταν έξαφνα μεγάλη φασαρία ακούστηκε κάτω στην πόρτα.

Απειροπληθής, εύθυμο όπως στο καρναβάλι, έπευφιμούσε τον ήρωα της ημέρας τον μπαμπά-Γκιουζέππε, ο οποίος ξαναγύρισε θριαμβευτικά.

Ζητωκραυγές ακουγόντουσαν, ήχοι οργάνων και σαλπικών καλπασμός αλόγων. Και η αυλή πλημμυρίστηκε από δώδεκα αμάξια και από την τηχητική φρουρά που είχε δώσει ο διοικητής της πόλεως στον νεόπλουτο.

Οι καθαλλάρηδες συγκρατούσαν με μεγάλη δυσκολία το πλήθος.

Ο μπαμπάς Γκιουζέππε ήταν θρονιασμένος στο πρώτο αμάξι, το πολυτελέστερο που είχε μπορέσει να βρει στο Λιθόρνο. Είχε ανοιχτή μπροστα του μία κασόνια γεμάτη μποτίλλιες παλιών κρασιών και κάπνιζε ένα πελώριο πούρο.

Ήταν τώρα έντελως αφηνιασμένος.

— Ήρθα να πάρω τη γυναίκα μου, τα παιδιά μου και το χρήμα μου! φώναξε με αυθάδεια στον κ. Μπονιφάτε, ο οποίος ακούγοντας τη φασαρία, είχε κατέβει στη σκάλα και στεκόταν εκεί, ανάμεσά στον Άντωνιο και στη Φλώρα.

— Ναι, γέρο Σκωτοέζε με το κακό μάτι, χάρις στην τύχη μου γλυτώσαμε απ' τα νύχια σου, εξακολούθησε πιο προκλητικά ο Γκιουζέππε. Σίγουρα θα κοντεύεις να σκάσης τώρα απ' το κακό σου!

Έπειτα, με ύφος θρασύτατο, ζήτησε τα χρήματά του. Εκείνη τη στιγμή, ο Μάκ Νάμπ πληρώσε τον κ. Μπονιφάτε και του είπε:

— Θα κάνετε καλλίτερα να τον αφήσετε να φύγει άμέσως, κύριε. Ξαναγύρισε στον διοικητή και πέτυχε να του δώσει μία ακολουθία ιππέων ως την Πίζα. Θά ήταν προτιμότερο ν' απαλλαγείτε από τώρα απ' αυτόν και απ' όλη του την οικογένεια. Καθώς βλέπετε, καθένας έχει το αμάξι του, ως και το νήπιό, ο Λουίτζι.

Απ' έξω το πλήθος κύταξε μέσα απ' τα κάγκελλα της πόρτας και νομίζοντας, ότι δεν ήθελαν να παραδώσουν στον Γκιουζέππε τα χρήματά του, άρχισε να ξεφωνίζει.

Τότε, χωρίς να περιμένη άλλες διαταγές, ο Μάκ Νάμπ άρχισε να σαριάζει στο αμάξι του Γκιουζέππε τα σακκίδια με τα χρήματα.

Μιά απέραντη ζητωκραυγή υποδεχόταν την αφιξη κάθε σακκιδίου.

Έπειτα η Φλώρα συνώδευσε την χοντρή Άγγελα και τα δέκα παιδιά της ως τ' αμάξια. Τα πιο μικρά έκλαιγαν, και κουβαλούσαν μαζί τους τα σπασμένα παιχνιδάκια τους.

Ο Γκιουζέππε τους φώναζε να τα πετάζουν, μα αυτά δεν τον άκουγαν. Ο μικρός Λουίτζι μάλιστα έσφιξε με περισσότερη δύναμη την πανένια κούκλα του στην άγκυλιά του.

Έξαφνα, μία γλυκειά και γαλήνια φωνή άκουστηκε πίσω απ' τον Άντωνιο:

— Άντιο, Άντωνιο!

Ξαφνιασμένος, ο νέος γύρισε να δει ποιός του είχε μιλήσει.

Ήταν η μικρή Άγγελα...

Η μικρή Άγγελα που έφυγε...

Απόμεινε κατάπληκτος και άφωνος...

Του κάκου εκείνη περίμενε να της μιλήσει...

Του ήταν αδύνατον να θυμάται, έστω και μία λέξη.

Τότε η μικρή Άγγελα απομακρύνθηκε με ύψος κουρασμένο και συγκέντρωσε τ' αδέρφια της στο κάτω μέρος της σκάλας φωνάζοντας το καθένα με το όνομά του.

Αυτό το άπρόοπτο προσκλητήριο, ανάμεσα στην σύγχυση και στον θόρυβο, επέβαλε σιωπή στο πλήθος, στους υπαλλήλους και τους μαθητευμένους που δεν έννοούσαν να χάσουν ούτε την παραμικρή σκηνή, απ' το θέαμα.

Για πρώτη φορά φάνηκαν σαν να κατάλαβαν όλοι μαζί ότι η φάρασα είχε και το δραματικό μέρος της.

— Άρνόλντο! Μαρία! Νικολό! Βεατρίκη! Κλαυ-

δία! Φρεντερίκο! Πέτρο! Ίννοσέντζα! Γιάκομπο! Λουίτζι!... φώναξε διαοχηκά η Άγγελα.

Ο Άντωνιο επανελάμβανε μηχανικά δι' αυτά τα ονόματα.

Ήθελε παιδί, αφού άκουγε το όνομά του έμπαινε στο ξεχωριστό αμάξι του.

Η Άγγελα ανέθηκε στο τελευταίο και τότε μη μπορώντας να κρατηθεί πειά, αναλύθηκε σε λυγμούς.

Ο πατέρας της κ' η μητέρα της μάλλωσαν κίλια μέσα στο πρώτο αμάξι.

Έξαφνα, παρ' όλες τις απαγορεύσεις του συζύγου της, η πιελωρία Άγγελα κατέθηκε με μία ευκαιρία καταπληκτική και άρπαξε τη γίδα της που στεκόταν πλάι πέρα και παρακολουθούσε τα πάντα με ύψος αδιαφορίας.

Μία μικρή πάλι έπηκολούθησε μεταξύ της γυναίκας και του ζώου.

Η κραυγές, τα γέλια, τα ούρλιασμα, η έπευφιμία και τα θελάσματα του ζώου ζέσκιζαν τον αέρα.

Τέλος, η γίδα σύρθηκε ως το αμάξι, το οποίο η πόρτα ξανακλείσε πίσω απ' αυτή και την χοντρή Άγγελα. Έπειτα από μία στιγμή, το κεφάλι του ζώου παρουσιάστηκε στο παράθυρο του αμαξίου πλάι στο κεφάλι του Γκιουζέππε, ο οποίος εξακολουθούσε να λέει προσβλητικά λόγια στον κ. Μπονιφάτε.

Φρόντισε να φύγουν! είπε ο έμπορος στον Μάκ Νάμπ. Αυτή η σκηνή κατατάει αηδιαστική.

— Ασφαλώς, απάντησε ο Μάκ Νάμπ.

Και έγεννε στον έπί κεφαλής των ιππέων λοχία, διονόντας του να καταλάβει ότι έπρεπε να έπισπωση την άναχώρησι.

Τέλος, η έξωφρενική συνοδεία ξεκίνησε.

Η σκηνή, όπως είχε πει ο κ. Μπονιφάτε, είχε κάτι άηδιαστικό.

Ο όχλος όμως την απολάμβανε με δλην του την καρδιά.

Τώρα, ο Γκιουζέππε, απ' το παράθυρο του πρώτου αμαξίου, μέσα στο οποίο θρισκόταν μαζί με τη γυναίκα του και τη γίδα, πετούσε έξω τα χρήματα με τις χούφτες.

Το πλήθος που ούρλιαζε και πιανόταν στα χέρια εξακολουθούσε το αμάξι αυτό.

Πίσω, στα άλλα αμάξια, ακολουθούσαν τα παιδιά τρομαγμένα. Το ανάστημα των έπιβατών τους μίμωσαν διαδοχικά ως τον Ζάκομπο που ήταν πράσιнос από τον τρόμο του και τον μικροσκοπικό Λουίτζι.

Στο τελευταίο αμάξι, η μικρή Άγγελα έκλεισε σπαραχτικά.

Η χοντρή Άγγελα δεν μπορούσε με κανέναν τρόπο να σταματήσει την γεννησιώρια του συζύγου της και η βροχή του χρήματος εξακολουθούσε. Κάθε νόμισμα που πετούσε εκείνος μεγάλωνε την άπειλπίσας της και την έκανε να ξεφωνίζει δυνατά. Σ' αυτήν την κατάσταση, η συνοδεία θγήκε έξω απ' την πόλι και χάθηκε στα σκοτάδια της έξοχης.

Στην αύλη του οίκου Μπονιφάτε, ο Άντωνιο με το κεφάλι χαμένο στα χέρια του, ήταν καθισμένος μόνος στα σκαλοπάτια μέσα στο σκοτάδι.

Ήταν μία ώρα που θρισκόταν εκεί.

Η άπειλπίσας του ήταν τόσο θαρείά και μεγάλη, ώστε τον έμπόδιζε ν' αναπνεύσει.

Τί είχε συμβεί; Κάτι που κανένας δεν είχε μπορέσει να το έμποδίσει...

Για πρώτη φορά ένα θέλος του έρωτος είχε τρυπήσει την καρδιά του.

Μά η Άγγελα είχε φύγει.

Ο Άντωνιο σηκώθηκε και θέλησε να γυρίσει στο σπίτι. Μά σκόνταψε στα σκαλοπάτια σαν τυφλός.

Ήσαν δροσερά, γλυκά, πολύ γλυκά κι' έσφιγγαν άπανάς του στήθος της το κεφάλι του Άντωνιο.

Τα μάτια του Άντωνιο θάλωσαν κι' έχασε τη φωνή του. Όλες του η αισθήσεις έγιναν μία μόνο αισθήσις: ο πόθος...

Θά φαντασθώ πως είναι η Άγγελα! σκέφθηκε ο Άντωνιο.

Μά σέ λίγο έχασε και την Άγγελα...

Αναίσθητα, τον παρέσυρε στην κάμαρή της...

Πόσο γλυκά ήταν όλα...

Πόσο κατάλαβε πόση ώρα έμεινε έτσι, νοιώθοντας μία έπείσθη αίσθησι άνακαυφίσεως και άπολυτρώσεως...

Όταν τέλος άνοιξε τα μάτια του, είδε τη Φλώρα πλαγισμένη κοντά του. Τό στήθος της άνασηκανόταν γλυκά. Τότε θυμήθηκε πάλι την Άγγελα...

Ο Άντωνιο συνήλθε μονομιάς... Μά τί θλίψη που έ-

στο σκοτάδι κ' είχε τα μάτια ορθάνοιχτα.

Ποτέ δεν είχε αισθανθί τον έαυτό του τόσο μόνο. Τώρα που η Άγγελα είχε φύγει, καταλάβαινε τί ήταν αυτόν.

Τη λαχταρούσε με όλες του τις δυνάμεις. Θά ήθελε να την κρατήσει τώρα στην άγκαλιά του, να σφιχτεί πάνω στο στήθος του τα μικρά σφιχτά της στήθη, να την χαϊδέψει, να την παρηγορήσει...

Καθώς, κάθε τόσο έκλεινε τα μάτια του, την άναπολούσε ολοζώντανη... Μά άμέσως κατόπιν συλλογιζόταν πως είχε φύγει, για πάντα ίσως, και ξεσπούσε σε λυγμούς...

Κι' αυτός δεν της είχε καν μιλήσει για τελευταία φορά. Άντιο, Άντωνιο!... του είχε πει. Τα λόγια αυτά άνηκούσαν ακόμα στ' αυτιά του και τον θασανίζαν άναπόφευκτα...

Έκλεισε στο τέλος τ' αυτιά του για να μην τ' άκούει πια...

Τι άνόητος που ήταν ν' αφήσει να περάσει τόσος καιρός χωρίς να έπωφεληθί. Ξέσκιζε με λύσσα τα ρούχα του καθώς συλλογιζόταν το παρελθόν...

Μά συγχρόνως αισθανόταν κάτι να μεγάλωνε μέσα του... που τον έκανε να αισθάνεται ότι είχε πάψει να είναι πια παιδί, πως είχε γίνει άντρας...

Έξαφνα, καθώς έκανε τις σκέψεις αυτές, άκουσε θήματα στον διάδρομο. Ήταν η Φλώρα. Φοδήθηκε μήπως απ' μέσα... Όχι... δεν έπρεπε να μιλήσει... δεν έπρεπε να δη την θλίψη του και τα δάκρυά του.

Την άκουσε να διευθύνεται προς την άλλη άκρη του διαδρόμου, προς το δωμάτιο του κ. Μπονιφάτε, πηγαίνοντας του το θραδυνο ζεστό του...

Έπειτα την άκουσε να ξαναβγαίνει και να διευθύνεται προς την κουζίνα. Στο κάτω-κάτω, γιατί να μην πάει στην κάμαρή του; Θά ήθελε να της μιλήσει... μέσα στο σκοτάδι...

Τι ζέση που έκανε! Ένοιωσε τον έαυτό του μουσκεμένο στον ιδρώτα... Και τα σεντόνια του ακόμα ήσαν μουσκεμένα...

Θυμήθηκε πως στην διπλανή κάμαρη υπήρχε ένας κουβάς με νερό. Γρήγορα - γρήγορα, έμπήκες θγήκε έξω κι' έτρεξε να δροσίσει πριν ξαναγυρίσει η Φλώρα...

Μά και πάλι, το νερό δεν έδωσε τη φλόγα του... Μά καθώς έρριχνε νερό άπάνω του, γύρισε και είδε στην πόρτα τη Φλώρα σχεδόν μισάνοιχη.

Είθε πως το κορμί της ήταν ώρατο και δεν κατάλαβε άμέσως πως ήταν η Φλώρα.

Το σελιγνώφως που έμπαινε από ένα παράθυρο κι' έπερε άπάνω της, την μεταμόρφωνε. Ναι δεν ήταν η Φλώρα. Εκείνη εξακολουθούσε να τον κυττάζει. Αισθάνθηκε το θλέμμα της άπάνω του και χαμήλωσε τα μάτια του. Τό άρωμα των μαλλιών της έφθασε ως αυτόν.

Ο Άντωνιο προχώρησε προς την πόρτα, κυριευμένος από όρη... Του ήταν ώστόσο αδύνατον να την άποφύγη πειά. Θέλησε να την προσπεράσει μά αισθάνθηκε τα χέρια της να τον τυλίγουν μέσα στο σκοτάδι.

Ήσαν δροσερά, γλυκά, πολύ γλυκά κι' έσφιγγαν άπανάς του στήθος της το κεφάλι του Άντωνιο.

Τα μάτια του Άντωνιο θάλωσαν κι' έχασε τη φωνή του. Όλες του η αισθήσεις έγιναν μία μόνο αισθήσις: ο πόθος...

Θά φαντασθώ πως είναι η Άγγελα! σκέφθηκε ο Άντωνιο.

Μά σέ λίγο έχασε και την Άγγελα...

Αναίσθητα, τον παρέσυρε στην κάμαρή της...

Πόσο γλυκά ήταν όλα...

Πόσο κατάλαβε πόση ώρα έμεινε έτσι, νοιώθοντας μία έπείσθη αίσθησι άνακαυφίσεως και άπολυτρώσεως...

Όταν τέλος άνοιξε τα μάτια του, είδε τη Φλώρα πλαγισμένη κοντά του. Τό στήθος της άνασηκανόταν γλυκά. Τότε θυμήθηκε πάλι την Άγγελα...

Ο Άντωνιο συνήλθε μονομιάς... Μά τί θλίψη που έ-

νοιωθε... Τώρα λαχταρούσε ένα μεγάλο κρεβάτι στο οποίο να κοιμάται ολομόναχος.

Η Φλώρα εξακολουθούσε να έχει τα μάτια της κλειστά...

Ο Άντωνιο σηκώθηκε άναλαφρα και διεσχίσε τον διάδρομο για να πάει στην κάμαρή του... Μία θυμήθηκε ότι είχε ξεχάσει το σακκάκι του στην κάμαρή της Άγγελας και ξαναγύρισε να το πάρει.

Την ίδια στιγμή, στο κρεβάτι της, η Φλώρα κουνήθηκε ελαφρά κι' άπλωσε τα χέρια της στο σκοτάδι. Μά δεν συναντήσαν πειά τον Άντωνιο.

Η άπογοήτευσας που αισθάνθηκε την έκανε να συνέλθει κι' άνακάθισε στο στρώμα της. Μά άμέσως ένα θριαμβευτικό αίσθημα διαδέχθηκε την άπογοήτευσί της.

Περίμενε τόσα χρόνια την νύχτα αυτή. Αυτό το ώρατο, τό άγγελόμορφο παιδί της είχε άρέσει τόσο από την πρώτη στιγμή που τό είδε...

Είχε την συνείσθησι ακόμα έτσι πως είχε έκδικηθί τη νεκρή, τη Μαρία, που της είχε πάρει τον δόν Λουίτζ.

Α! πόσο της είχε άρέσει άλλοτε ο εύπατρίδης αυτός. Αυτός ο άνθρωπος που είχε άπάνω του και τή σκληρό, άλύγιστο, άπιαστο. Μά της τον εχε πάρει η Μαρία, που δεν τον άγαπούσε...

Την ίδια στιγμή, είδε τον Άντωνιο που είχε ξαναμπή μέσα.

— Θά ξαναρθί σε μένα! συλλογίστηκε. Μά εκείνος διευθύνθηκε προς την άκρη του δωματίου, όπου είχε αφήσει το σακκάκι του, χωρίς να της δώσει την παραμικρή προσοχή.

— Ω! αυτό εκείνη δεν μπορούσε να το ύποπτερη... Καθώς ο Άντωνιο έφυγε, πετάχτηκε έπάνω, έτρεξε προς αυτόν και τα χέρια της τον τυλίξαν πάλι... Μά ο έφθος θέλησε να της ξεφύγει. Τότε η Φλώρα έπεσε καταγής κι' άγκάλιασε τα γόνατά του.

Ο Άντωνιο έσκυψε κι' άρπάζοντας τα χέρια της από τους καρπούς, της έσφίξε τα δάχτυλά της με τέτοια δύναμη που ούτε την ύποψιζόταν σ' αυτό το παιδί...

Την άφησε έτσι σφιγμένη στο πάτωμα, και ξαναγύρισε στην κάμαρή του.

Από εκείνη την ημέρα η Φλώρα έκανε στον Άντωνιο μία άποκρουστική εντύπωση, μία εντύπωση που μεγάλωνε ημέρα με την ημέρα. Δεν της έπέτρεπε πειά να πηγαίνει στην κάμαρή του και το θλέμμα της, όταν προσηλώνόταν έπάνω του, τον έξωργιζε. Άνατριχιάζε, όταν συλλογιζόταν εκείνη τη νύχτα...

Με την Άγγελα, το πράγμα θά ήταν διαφορετικό. Την λαχταρούσε τώρα περισσότερο από κάθε άλλη φορά κι' αισθανόταν περισσότερο από κάθε άλλη φορά την έλλειψί της.

Μιά μέρα, έλαβε ένα γράμμα της. Δυό λέξεις μόνο: «Σέ θυμώμαι πάντα...» Αυτό τό γράμμα τον θόβισε σε θαθείες σκέψεις.

Ω! πόσο θά ήθελε να την είχε κοντά του...

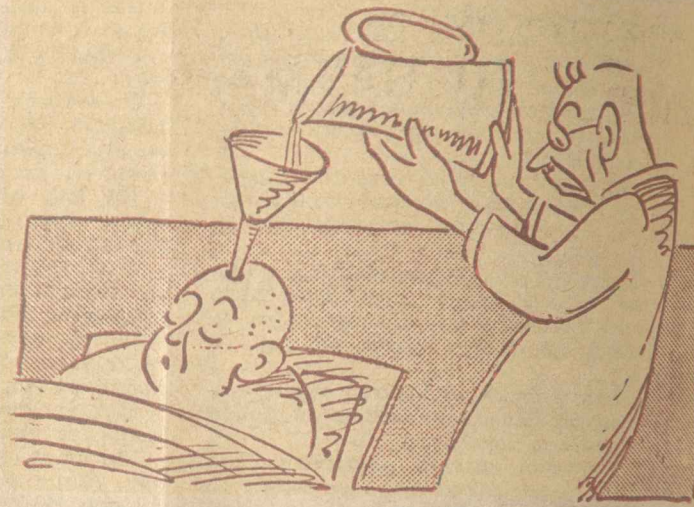
Για πρώτη φορά τότε, ο Άντωνιο αισθάνθηκε να τον πλάντων οι περίπατοι, που έκανε κάθε άπόγευμα με τον Τουσαλίν και τους άλλους υπαλλήλους. Συγχρόνως συνεδέθηκε τότε με στενή φίλια με τον νεαρό Βικέντιο Νόλτε, τον άνεψιό ενός έμπόρου που Άμθούργου που έμενε στο Λιθόρνο. Κι' άρχισε μαζί του να χαίρεται τη ζωή έτσι όπως του παρουσιάζόταν: με γλέντια και με τρέλλες. Μά τα γλέντια θέλουν έξοδα και σέ λίγο άναγκάστηκε να καταφύγη στις λιγοστές οικονομίες που είχε κάνει από τον πτόθ του. Μά σπταλήθηκαν κι' αυτές γρήγορα και ο Μάκ Νάμπ πήρε ύφος σοβαρό, όταν του ζήτησε ένας μηνός προκαταβολή.

— Πήγαινε να την ζήτησης από τον άφέντη, του είπε.

(Άκολουθεί)

Αυτό το γράμμα τον έβασε σε θαθείες σκέψεις.

ΣΑΤΥΡΙΚΕΣ
ΣΕΛΙΔΕΣΤΟΥ
Κ.
ΑΝΤΩΝΗ
ΒΟΤΤΗ

ΑΠΟ ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΝΤΕ ΠΙΠΗ

ΝΕΟΣ ΜΠΕΛΑΣ

"Ωχου πάλι συφορέλια.
Είν', αλήθεια, γιά να κλαίς
και να σκάς μαζί στα γέλια
μέ τοι νέες τούτες μόδες τοι τρελλές.

"Ακου τώρα ο Βορονώφ τί μάς σκαρώνει:
Δέν τοι ήταν αρκετό απλώς και μόνον
τη ζωή να μάς τεντώνη
κι' ούλους να μάς ξανανειώνη.
Τη σαθούρα λιγοστεύοντας των χρόνων,
μ' από δω και μπρός στους άμυαλους
(αράδα
και μυαλό θα δίνη, λέει, και ξυπνάδα.

Είσαι θλάκας με πατέντα
και θές ξεμπνος να γίνης ;
Δίχως δεύτερη κουθέντα
το σπιτάκι σου θ' αφήνης
κι' όλοισα θα τραβάς στην κλινική.
Κι' ενώ τούδλο θέ να μπαίνης,
Βίχτορας Ούγκω θα θγαίνης
σε δυο μέρες από κεί !

— Καλημέρα σου, γιατρέ μου. Το τσερ-
(θέλο πόσο κάνει ;

— Έκατό δραμές το δράμι.
— Δός μου πέντε μάνι-μάνι.

"Ο γιατρός θα σε ξαπλώνη τότε σούμπιτα
(στο στρώμα,
θα στα μπάζη στο κεφάλι με πέντ' Ξξη
(κατοσθίδια,
κι' αν σε τρεις ήμέρες μέσα εισαι... πιο
(κουτός ακόμα

θα ματαφονάζης πάλι: Ξαναβάλε με πιά
(δια...

Γελάτε ; Μά δε σκέφτεστε τί μέλλεται να
(γίνη

δντας κουτός στη σφαίρα μας κανένας δε
(θα μείνη;

Ποιους θα γελάνε, πήτε μου, οι Ξυπνοι έμ
(πόροι,

ποιους τάχα κ' οι αλαχροκερδείς κ' οι φη-
(λοι τσι άμάκας;

ποιους θα κουράρουν οι γιατροί και
(ποιους οι δικηγόροι

άφοι κανένας τότες πειά δε θα υπάρξη
(θλάκας ;...

"Άσε κ' η φιλολογία και η κάθε συγγρα-
(φή,

στην κλεινή μας τούτη χώρα τη χρυσή,
τί θα πάθη δντας όλοι θέ να γίνουμε σο-
(φοί

κι' όχι όπως μέχρι τώρα είναι μόνον...
(οί μισοί.

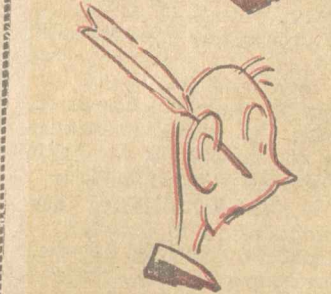
Κι' άσε στην Άκαδημία τό τί έχει πειά να
(γίνη,

που της ξωπορτας καθένας θα ζουπήει το
(κουμπί....

Όλοι οι "Έλληνες θα μπουνε. Κι' αν κα-
(νένας Ξξω μείνη,

κάποτε κι' αυτός θα μπη...
"Ο Κόντε - Πίπη

Διά την άντυγραφή
ΑΝ-ΒΩ

ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΙΟ ΟΡΓΑΝΕΤΟ

ΜΙΑ μέρα, ο Πούκ, το τρελλό κι' άταχτο μικρό
τελώνιο, τσακώθηκε με κάτι μέλισσες, γιατί ει-
χε τρυπώσει κρυφά στην κυψέλη τους γιά να
λάβη μέλι. "Όλο το μελίσσι, μανιασμένο, ρίχτηκε ά-
πάνω του κι' άρχισε να τον τοιμπά αλύπητα. "Ο Πούκ
δέν ήξερε πού να τρυπώση. Τόβαλε στα πόδια κι' άρ-
χισε να φεύγη ξετρελλαμένος, γαντζώνοντας στους μι-
κρούς θάμνους, πηδώντας τα μικρά ρυάκια, φωνάζον-
τας στα πουλάκια: «Κάντε μου τόπο!» και παρακαλόν-
τας τους σκυόρους πού έτρεχαν κάτω άπ' τα δέντρα,
να τον πάρουν στη ράχι τους.

Μά η σκληρές μέλισσες δέν Ξχαναν τα ίχνη του. Φο-
δωσαν αληθινά, ότι στο τέλος δέν θα κατώρθωνε να ξε-
φύγη από την όργη τους, όταν φτάνοντας σε κάποιο
χωριό, είδε ένα παιδάκι κουρελλιασμένο, αναμαλλιασμέ-
νο πού Ξπαιζε ένα οργανέτο, ζητώντας έλεημοσύνη.

"Α! δέν ήταν καθόλου όμορφη η μουσική πού Ξβγαζε.

Και άπ' αυτό το ραγιαμένο
και ξεχαρβαλωμένο όργιο

να. Μά ο Πούκ δέν είχε
καιρό, ούτε κέφι να προσέ-

ξη αν οι σκοποί ήσαν ευχά-
ριστοι ή δυσάρεστοι. Μό-

λις είδε το όργανο, τοι ήρ-
θε η ιδέα να χωθή εκεί μέ-

να γιά να ξεφύγη από τις
μέλισσες πού τον κυνηγού-

σαν. "Ενα τελώνιο τρυπώ-
νει εύκολα κι' εκεί ακόμα

πού δέν θα μπορούσε να
χαρέση το δάχτυλο ενός

μικρού κοριτσιού. Χώθηκε
καιτόν μέσα στο όργανο κι'

έτσι η μέλισσες καθώς Ξ-
φταναν με τη σειρά τους

στην εισοδο του χωριού δέν
είδαν τίποτε άλλο, εκτός ά-

πό το παιδί πού Ξξακολου-
τούσε να γυρίζη τη μανι-

βέλλα του οργάνου του.

Απογοητευμένες, Ξαναγύ-
ρισαν πω πετώντας προς

τα ρόδα τους και τους άκ-
κινθους τους, πού είχαν άρ-

χίσει να πλήττουν μόνα
τους μέσα στους κήπους,

χωρίς τα τοιμπήματά τους.

Μά τότε γίνηκε κάτι πα-

σαδέο. Το όργανο πού ή-

ταν ως τότε αξιοθρήνητο,
άρχισε να τραγουδάη τα

πιά όμορφα τραγούδια πού
μπορεί ν' άκούση κανείς.

"Αια τ' άκούγατε θα νο-
μίζατε πως ήταν γεμάτο

πρόνια, υπολαίδες και κο-
ρυθαλούς της αύγης, τόσο

μυκείες μελωδίες, ανάλα-
φρες τριλλίες κι' όμορφες

καθάρες κραυγές Ξθγαζε...
"Από πού προερχόντου-

σαν όλ' αυτά ; "Από ένα
καρταίο τοι Πούκ, ο ό-

ποιός, μη Ξφέροντας τί να
κάνη μέσα στο όργανο, ό-

που είχε θρη άσυλο, κελαί-
δούσε γιά να διασκεδάση.

Κι' όλοι θέβαια Ξέρουν ό-
τι το θεότρελλο αυτό τελώ-

νιο με το ν' άκούη όλοένα, άπ' την "Ανοιξη ως το Φθι-
νόπωρο, τα τραγούδια των πουλιών, είχε γίνει πιά έπι-
δέξιο άπό τον καθένα στη δύσκολη τέχνη να γοητεύη
με τη φωνή του.

"Ο μικρός όργανοπαίχτης Ξαφνιάστηκε πρώτος, όσο
δέν μπορήτε να φανταστήτε, με την γοητευτική μουσική
πού Ξβγαине τώρα άπό το παιδί του οργάνου. Κι' όλος
ο κόσμος, στις πόρτες, στα παράθυρα πού Ξβγαине γρή-
γορα στο πέραςμά του, δέν μπορούσε να πιστέψη στ'
αυτιά του.

— "Ω! τί ώραία μουσική ! Τί όμορφες ρομάντζες !
Ξλεγαν.

Κ' οι πιά φιλάργυροι ακόμα Ξρριχναν δεκάρες ως
και άσημένια νομίσματα. Ξά Ξρριχναν και χρυσά, αν
ήλχον.

Τώρα η γυναίκες κ' η κοπέλλες Ξβρισκαν πως Ξ μι-
κρός όργανοπαίχτης δέν ήταν καθόλου άσημος, όπως
τον νόμιζαν άλλοτε. "Η αναμαλλιασμένη κόμη του Ξ-
μοιαζε με τα χρυσά στάχυα. Και σίγουρα θάΞε πολύ

άσπρη Ξπιδερμίδα κάτω
άπ' το μπρούτζινο χρώμα
πού της είχε δώσει ο ή-
λιος.

II

"Η φήμη του όργανοπαί-
χτη Ξεπέρασε πολύ γρήγο-
ρα τα φτωχικά χωριά και
τους συνοικισμούς, στους ό-

ποιους γύριζε ως τότε.

Γίνηκε λόγος γι' αυτόν
στις πιά λαμπρές πολιτείες,

στις πιά μεγάλες πρωτεύ-
ουσες. Και μόλις τον άκου-

σαν, ο ένθουσιασμός ήταν
επερίρραπτος. Ποτέ άρμω-

νίες σε τέτοιο σημείο Ξσάι-
ριες και θείες, δέν είχαν

γοητεύσει τους μπλάζε της
μουσικής, τους ντυεταύτη-

νες της ωραίας αούτης τέ-
χνης. Δέν γινότανε γιορτή

πού να μη τον προσκαλέ-
σουν.

Κι' εκείνος καταδεχόταν
να δέχεται τις προκλήσεις

κι' Ξδοκούσε να πηγαίνη
στις μαρκησίες φωνώντας

άπό τις κόμηςες. Μόλις
άρχιζε να γυρίζη την μανι-

βέλλα του, η ώραίες κυρί-
ες λιποθυμούσαν σχεδόν ά-

πό Ξιστάσι πίσω άπ' τις
βεγάριες τους.

"Αχ, αγαπητή μου, τί
γοητεία, τί άπόλαυσις ! Νο-

μίζει κανείς πως είναι στον
παράδεισο. Ούτε η συναρ-

αίες των άγγέλων δέν θα
ήταν τόσο θείες...

Κι' αυτός δέν Ξβρισκε
καθόλου όπερβολικούς ό-

λους εκείνους τους Ξπαι-
νους, γιατί είχε συνηθίσει

πιά στη δόξα.

Δέν θα το άναγνωρίζατε
πιά αν το Ξλέπατε, το

κουρελλιασμένο αλητόπαι-
δο των δρόμων της οπαί-

θρου.Φορούσε ρούχα άπ' ο-

"Επαιζε ένα οργανέτο ζητώντας έλεημοσύνη.

λόλαμπρο οστέν, στολισμέ να μ' άσήμια και χρυσάφια, κι' έφερε στην ολόγουρη κομη του ένα χρυσό στέμμα από τις πιο πολύτιμες πέτρες και τα πιο σπάνια μαργαριτάρια. Γιατί ο πλούτος τώρα ήταν όσος κ' η δόξα του. Άντι για τις πενταροδεκάρες που του πετούσαν άλλοτε, ακολουθού γονατιστοί του πρσφεραν έκ μέρους των άφεντάδων τους σε χρυσούς δίσκους, τσεκίνα, φλωριά, σουκάτα και τόν παρακαλούσαν θερμότατα να πάρη για ένθύμιο και τους οισκούς. Όσο για τις ώραιες κυρίες, που πετύχαιναν άπ' αυτόν την εύνοια μιας λυσιτέρας ακρόασης του έκαναν δώρα χίλιες φορές πιο πολύτιμα.

Η κόρη του βασιλιά, η πεντάμορφη πριγκήπισσα, άκουσε κι αυτή να μιλούν για το θαυμαστό μουσικό και πρόσταζε να τόν δηγήσουν στο παλάτι. Ωστόσο δυσπιστούσε σ' αυτά που άκουγε και φοβόταν μήπως άπογορευτή, Νόμιζε πως δεν ήταν δυνατόν να είναι δικαιολογημένη η φημη του.

Μά, με τις πρώτες νότες που έβγαλε το όργανό του, αίσθάνθηκε να την πλημμυρίζη τέτοια γοητεία, ώστε ώρκιστηκε με μεγάλο πάθος:

— Δεν θα πάρω ποτέ άλλον σύζυγο, έκτός από τόν ωμορφο αυτό οργανοπαίχτη !

Τά λόγια της αυτά δεν άρεσαν στην αρχή καθόλου στον βασιλιά, τόν πατέρα της. Πού άκούστηκε ποτέ ένας λοχυρός μονάρχης να κάνει γαμπρό του ένα παιδί χωρίς ένδοξους προγόνους, με πατέρα και μητέρα άγνώστους, ένα παιδί που ζητιάνευε στους δρόμους....

Μά σε λίγον καιρό, ο βασιλιάς έπαθε ένα είδος μαρσαμού και οι γιατροί, δηλώνοντας πως ήσαν άνικανοί οι ίδιοι να κάνουν τό παραμικρό, είπαν ότι μόνο η γοητεία της μουσικής θα μπορούσε να τόν θεραπεύσει. Θέλοντας και μη τότε, άναγκάστηκαν να καταφύγουν στο μικρό, αλλά θαυμαστό οργανοπαίχτη. Και τί θαύμα ! Έφθασαν τρεις στροφές της μανιθέλας του για να γίνη ο βασιλιάς τόσο καλά, όσο ποτέ του δεν ήταν.

Τότε η εύγνωμοσύνη νίκησε την περηφάνεια και ο μικρός ζητιάνος παντρεύτηκε τη βασίλισσα.

Θά νομίσετε πως έπειτα άπ' αυτό η δόξα του κ' η εύτυχία του έφθασαν στο κατακόρυφο. "Αί σ' αυτό άκριβώς γελιέστε... Στην αρχή θέβαια όλα πήγαν καλά. Κάποτε που ο στρατός έφυγε για τόν πόλεμο, μπήκε στην πρώτη σειρά και τό οργανέτο του έβγαλε τόσο ένθουσιώδη πολεμικά θούρια — και ο Πούκ τά θυμώταν, γιατί είχε άκούσει άλλοτε στρατιώτες να σαλπίζουν στο δάσος — ώστε, κατά την γενική γνώμη, κέρδισαν τη νίκη, χάρις μόνο στην εξαιρετική άνδρεία που άναψε η μουσική αυτή στις καρδιές όλων. Ό λαός τότε, μέσα στην εύγνωμοσύνη του δεν δίστασε καθόλου... Ό μουσικός έγινε αυτόκράτορας όλης της χώρας, κ' είχε τώρα τόν βασιλιά, τόν πεθερό του, ύποτελή του.

Ποτέ θσουλεία δεν ήταν τόσο ένδοξη και τόσο εύτυχισμένη. Έφθανε στον καινούργιο μονάρχη να παίξη μερικές από τις μελωδίες του για να μένουν κ' οι πιο άθλιοι ύπηκοοί του εύτυχισμένοι από την τύχη τους, για να μην ύπάρχη ούτε άπελπισία, ούτε άγανάχησι και για να μη γίνονται στάσεις.

Κι' όλοι καταλάβαιναν ότι τό στέμμα, τό σκήπτρο, τά λαμπρά παλάτια που ήσαν γεμάτα αυλικούς, ήσαν ελάχιστες άνταμειβές μπρός στην άξία τού αυτόκράτορά τους. Κι' έκαναν τότε θεό αυτόν που είχαν κάνει αυτόκράτορα. Τού αφέρωσαν ναούς από αλάσαστρο και πορφυρίτη, γεμάτους πάντα από θυμιάματα κι' από ανθρώπους που προσευχόντουσαν γονατιστοί. Υπήρχαν δέ, ζωγραφισμένες στους τοίχους, πάνω άπ' όλους τούς θωμούς, εικόνες τού οργανέτου που τό λάτρευαν όλοι.

Ποιός άνθρωπος γνώρισε ποτέ τέτοια δόξα ; Καί, μαζί με τούς θριάμβους, ο οργανοπαίχτης μας είχε τη χαρά, την άσύγκριτη χαρά, ν' άκούη κάθε θράδυ, για τόν έαυτό του μόνο, μουσική, μία άσύγκριτη μουσική, που τόν έκανε να κλαίη από γοητεία.

Μά ένα θράδυ ο Πούκ άποτέ γοητείας που θρίσκει μέσα σ' αυτό το κουτί... Άρχισα να πληττώ πειά...

Έρριξε μία ματιά έξω και βλέποντας πως η μέλισσα δεν φαινόταν πουθενά, θγήκε και γύρισε στο δάσος του, κοντά στην Άθήνα, κοντά στα λουλούδια και στα πουλιά...

IV
Τήν άλλη μέρα όλη η πρωτεύουσα έσικασε στα γέλια, μόλις άκουσε τό οργανέτο... Μουσική ήταν αυτό!

ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΑΛΛΟΙ ΚΑΙΡΟΙ, ΑΛΛΑ ΗΘΗ

Μετά τόν δέκατο χορό ο ένθουσιώδης νεαρός λείπει στην ώραία ντάμα του:

— Θέλετε να γίνετε σύζυγός μου ;
Και η ώμορφη ντάμα κατεβάζει ντροπαλά τά μάτια της και λέει κοκκινίζοντας:
— Γι' αυτό τό ζήτημα μπορείτε να μιλήσετε με τόν άνδρα μου !

* * *
Ό ύποψήφιος μνηστήρ στον μέλλοντα πεθερό:
— Έπί δεκαπέντε ολόκληρα χρόνια συμπάθω την κόρη σας, κύριε.

— Και τί θέλεις τώρα, παιδί μου ;
— Ήρθα να ζητήσω την άδειά σας για να την παντρευτώ.

— "Α, κι' εγώ νόμιζα πως ήρθες να μου γυρίσεις... σύνταξι.

* * *
Η γεροντοκόρη θεία στον μικρό άνεψιό της:
— Όταν ήμουνα παιδί μου έλεγαν πως αν έκανα γκαμάτσες, θά έμεινε τό πρόσωπό μου παραμορφωμένο και τερατώδες !...

— Νά, τά θέλεις, θεία, και σ' δεν τούς άκουσε.

Τήν ώρα που ο γαμπρός και η νύφη θγαίνουν από την έκκλησία:

— Τήν θέλεις αυτήν; λείει ένας καλός πληροφορημένος. Έπί δύο χρόνια ο νέος που την άγαπούσε της έστελνε ένα έρωτικό γράμμα κάθε μέρα.

— Και σήμερα τόν παντρεύεται !
— Όχι, παντρεύεται τόν γραμματοκομιστή.

Δέν λές καλλίτερα διαβολικό πανδαίμονιο που θά πρμαζε και τις άρκούδες !... Ποτέ δεν είχε ξεσκιστεί σ' αυτά τους πιο κακόφωνους θόρυβους...

Όσοι τόν άκουσαν, δεν άπόρριξαν να κρατηθούν... Καί δεν κρατήθηκαν... Έδίωξαν τόν θεό άπ' τούς ναούς του και τόν αυτόκράτορα άπ' τά παλάτια του... Ούστ ! Ούστ ! Έξω από δω ! Έξω από δω ! φώναζαν.

Κι' όλοι οι μάγειροι κ' οι παραμάγειροι άπ' τις κουζίνες τού παλατιού, για να κοροϊφθούν τό δυστυχέμενο, τόν κυνηγούσαν χτυπώντας κατσαρόλες.

Έλπιζε να έρωη καλλίτερη ύποδοχή στις μαρκήσιες και στις κόμησες που λιποθυμούσαν άλλοτε πω άπ' τις σεντάγες τους, άκούγοντάς τον. Μά με τις πρώτες νότες τού οργανέτου του που άκουσαν, φώναξαν άγανακτισμένες:

— "Ω ! "Ω ! τί σημαίνει αυτό ; Μου φαίνεται πως μπήκαν μέσα στο σπίτι όλες η γάτες τού τόπου.

Κ' ο ι ύπηρέτες τόν πετάζανε στον δρόμο, άφού πρτα τού ξεσκισαν τά ώραία του ρούχα και τού έκλεσαν τό άσήμι που είχε μέσα στις τσέπες του...

Άπελπισμένος, ξαναγύρισε στά χωριά, όπου άλλοτε του πετούσαν άσημένια νομίσματα, κι' όπου η κοπέλας έβγαίνουν στίς πόρτες και στά παράθυρα για να τόν άκούσουν.

Μά μόλις άρχισε να παίξη, η χωριατοπούλες τό έβαλαν στά πόδια, φράζοντας τ' αυτιά τους, ενώ η πιο τολημής τού πετούσαν πέτρες.

Τότε κατάλαβε πως είχαν τελειώσει πειά όλες η δόξες και η χαρές.

Και σωριάστηκε κάτω, στην άκρη τού δρόμου, κουρελιασμένος, όπως στους καιρούς της παλιάς του φτώχειας, μη έχοντας άλλη έλπίδα από τόν θάνατο, άκούει πιά θλιβερό, γιατί δεν είχε καν την παρηγοριά ν' άκούη ένα γλυκό θρήνο άπ' τό οργανέτο του.

Και εγώ τώρα, καθώς έγραφα τό διήγημα αυτό σ'ολογίζω τούς τούς τρυφερούς και υπερόχους ποιητές που ήσαν για τόν καιρό έμπνευσμένοι, γιατί είχαν έναν μεγάλο έρωτα στην ψυχή τους και που τώρα μαρτυρούν μόνοι, χωρίς όνειρο μέσα στη λήθη και δεν μπορούν πειά να θγάλουν από την καρδιά τους ένα παθηγορο θρήνο, — άπό τη ραγιαμένη και συντριμμένη τους καρδιά, από την όποία είχαν θγή άλλοτε τόσες ώραιες μουσικές, μαζί με τόν έρωτα... ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΣΤΗ ΜΟΝΑΞΙΑ...

ΤΟΥ FELIX RIBOT

Ο Ρενέ έπειδή είχε γελαστή και πικραθή στον έρωτά του, μισούσε όλες τις γυναίκες και τις θεωρούσε ψεύτρες κ' ύποκρίτριες. Είχε πέσει θύμα κι' αυτός της ίδιας και χίλιοιςπωμένης ιστορίας: Ένα θράδυ, θγαίνοντας από τό γραφείο του είχε συναντήσει μία χαριτωμένη νέα. Τά ηλεκτρικά φάτα κ' η ώμορφη εκείνη ώρα της νύχτας, έκαναν πιο γοητευτική την ολόξανθη καλλονή της. Τήν άκολούθησε σκλαυμένος από τά θέληγτρά της και δίχως να ξέρη τί να της πη. Κι' αυτή την παρακολούθησε, αυτή την θουθή ολόκληρη της άφοσιώσεώς του, την συνέχισε μέρες και μέρες. Τέλος ύστερα από λίγες θδομάδες έθρκε την έλκασια να της έξομολογήθη, με μία φωνή που έτρεμε από τη συγκίνησή τού φλεγερό έρωτά του. Κι' εκείνη πάλι τόν είχε θρή άρκετα συμπαθητικό και δέχθηκε να τον φιλή του.

Μά ο Ρενέ τήν είχε άγαπήσει μ' όλη τη δύναμη κι' όλη τη φλόγα της έλίκρινου καρδιάς του. Σκεφτόταν ότι θα μπορούσαν να ζήσουν τό υπόλοιπο της ζωής τους εύτυχισμένοι.

Μία μέρα ωστόσο, ο Ρενέ τήν είδε στην άγκαλιά ενός άλλου... Τόσο δέ φοβερή ήταν η στενοχώρια του που κόντευε να πεθάνη. Έχασε την όρεξη να θέλη τούς ανθρώπους. Μίσωσε όλες τις γυναίκες κι' άναζήτησε μ' όλη τη δύναμη της ψυχής του τη μοναξιά. "Ηθελε να ζήση μακριά από τις γυναίκες και τις άτιμίες τών ανθρώπων. "Ηθελε να πάψη ν' άναπνέη την δηλητηριώδη ατμόσφαιρα της ύποκρισίας.

"Ηθελε να ζήση ολόμυόνος για να ξεχάση. "Η οικονομική κατάστασή του τού επέτρεπε να πραγματοποιή τη επιθυμία του. Έτσι άγόρασε ένα ωμορφο σπιτάκι στην έσοχη και άρχισε να ζή σαν έρημιτης.

Μέσα σ' εκείνη την άπόλυτη μοναξιά ο Ρενέ πέρασε τς θυελλες και τις καταγίδες τού χειμώνας. "Ο άνεμος έσπάζανε τά δέντρα, μαστίγωνε τό σπιτάκι του και τό έκανε να τρέμη κ' η θροχή έσπουσε μ' όλη την άγρια μεγαλτοπεία της.

Μά τίποτε δεν μπορούσε να μοιάση με την φοβερή πάλη που γινόταν στην ψυχή του. "Ο Ρενέ είχε πληγωθεί σ' αυτά πιο τρυφερά αισθήματά του. Είχε έξευτελισθή, είχε περιφρονή κ' είχε χάσει την αίσιοδοξία του. Τώρα ήταν ένας χαμένος. Ένας άνθρωπος δίχως καρδιά και δίχως σκέψη. "Ηταν ένα μεγάλο παιδί που τού είχαν στερήσει τη χαρά του. "Ο Ρενέ σκεπτόταν διαρκώς την χαμένη εύτυχία του κι' έτσι περνούσαν η μέρες κ' οι μήνες τού χειμώνα κι' έφθασε ν' άνοιξει.

Ένα πρωί, όμως, είδε κατάπληκτος να στέκεται στην πόρτα του ένα νέα. "Ηταν η κόρη της οίκονόμου. Με φωνή γεμάτη δροσιά τού έλέγησε ότι η μητέρα της υπέφερε από ρευματισμούς κι' ότι έστειλε εκείνη να την άντικαταστήση. "Ο Ρενέ, δίχως καθόλου να τήν προσέξει, τήν άδηγησε στο σπίτι, της έδειξε τούς διαμερίσματά του, της έξήγησε πως ήθελε να τά τακτοποιή κι' έπειτα πήγε να περιπατήση στον κήπο.

Εκεί κάτω από την σκιά τών αινουμένων δένδρων, μέσα στη μωλωμένη ατμόσφαιρα τών λουλουδιών εύρισκε την άπόλυτη γαλήνη της ψυχής του. Τό κελάδημα τών πουλιών τού νανούριζε τις σκέψεις

του. Τό θρόισμα τών φύλλων τού λίκνιζε τά όνειρά του κ' η πεταλούδες με τά ζωηρόχρωμα φτερά τού πετούσαν πάνω από τούς τρυφερούς κάλυκες τών άνθέων τόν κάνουν να ζηλεύη την άφροντισία τους.

Όταν η νέα κοπέλλα τέλειωσε τις δουλειές τού σπιτιού κατέθηκε και πήγε να τόν άποχαρητήση μ' ένα χαμόγελο καλωσύνης, ο Ρενέ της μίλησε με ζωηρότητα και τήν άφησε να φύγη δίχως να της πη ούτε έναν καλό λόγο. Τό θράδυ όμως μέσαστην μοναξιά της κάμαράς του η μορφή της ήρρε στη σκέψη του. Εύρισκε ότι είχε μία γοητευτική άγροτική ώμορφιά κ' η αν έπιθυμητή, όπως ένα ώριμο και μυρωμένο φρούτο. Γρήγορα όμως συνήλθε και ψιθύρισε:

— Δεν θαρούσαι ! Είνε μία χωριάτισσα ! Αυτό μου έλειψε τώρα ν' άρχίσω να σκέφτωμαι μία ύπηρέτρια που δεν έχει συνηθίσει ούτε να πλένετε... Καλά θά είναι να μην ξανάρθη να μ' ένοχλήση.

Καί μ' αυτή τη σκέψη, γύρισε από τ' άλλο πλευρό και θυθίστηκε στον ύπνο.

Όστόσο, η νέα εκείνη, η Λουίζ Μορώ — έτσι τήν έλεγαν — πήγε πάλι στο σπίτι τού Ρενέ. Κι' άρχισε μάλιστα να τόν επισκέπτεται συχνότερα από τη μητέρα της. Τόν χαιρετούσε πάντα με καλωσύνη κι' έπειτα άφωσιωνόταν στις οικιακές άσχολίες. "Η άγάπη όμως που είχε για τις δουλειές τού σπιτιού και η νοικοκυροσύνη της δεν άργησαν να μεταβάλουν τη θίλλα τού Ρενέ σε μία μαγική κατοικία νεράιδας. Τά παλιά έπιπλα που ήταν σκονισμένα και πένθιμα, λάμπαν τώρα θερνικωμένα και κατακάθαρα σαν καθρέφτες. Τά παράθυρα είχαν ολόλευκα και σιδερωμένα στόρια και πάνω στο γραφείο του ύπήρχαν κάθε πρωί δροσερές βιολέττες. "Ο Ρενέ Φερβάλ δεν έμεινε θέβαια άσυγκίνητος από αυτές τις περιποιήσεις, μά δεν φάνερναν την εύχαρίστησή του. Καμιά φορά μόνο καταδεχόταν να πη δυά λόγια στη Λουίζ. Έτσι είχε μάθει ότι ο πατέρας της είχε πεθάνει κι' ότι έζωσε μόνη με τήν γρηγοτέρα της, μία δυστυχισμένη ζωή.

Ό Ρενέ, όταν η Λουίζ θρίσκει στο σπίτι, άπέφυγε να τή συναντά. Τήν ώρα έπληος τού φαγητού είχε διαρκώς τό βλέμμα του κερφαμένο στις σελίδες ενός βιβλίου. "Η νέα όμως τόν παρακαλούσε άήσυχη κι' έτρεμε μήπως έκανε κάτι που θα τόν δυσχερούσε.

Τέλος, όταν ο Φερβάλ έαπλώνονταν σε μία πολυθρόνα για να συνεχίση τήν άναπαυστική τήν άνάγνωσι τού βιβλίου του, εκείνη πήγαινε να τού έτοιμάση τόν καφέ και να ταχτοποιήση τήν κουζίνα.

Έτσι ο καιρός περνούσε. Μά ο Ρενέ δεν άργησε να παρατηρήση ότι κάτι είχε συμβη μέσα του και τόν είχε άναστατώσει. Δεν μπορούσε πειά να συγκεντρώη τη σκέψη του, ούτε να διαβάση. Συχνά δέ από τις σελίδες τού βιβλίου έεπιηόυσε η γλυκεία μορφή μιας κοπέλας που τού χαμογέλυσε με καλωσύνη. "Ο Ρενέ ξεχνιόταν. Κι' όταν κουρασμένος έκλεινε τό βιβλίο για να κοιμηθή καταλάβαινε ότι δεν είχε άντιληφθή τίποτε κι' ότι τό διάβασμά του ήταν έντελώς μηχανικό και άφηρημένο. Άγαπούσε τήν δρο-

(Συνέχεια στη σελίδα 66)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ»

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΛΙΛΥ ΠΟΝ

[Ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον άρθρο της Jeanne Rodot για την μεγάλη αυτή «γοήσσα» της θύνης]

ΜΙΑ καλλιτέχνης για να κάνει την καριέρα της χρειάζεται παραπολλά χρόνια. Η Λιλύ Πόν ωστόσο έκανε την τύχη της μέσα σε μία νύχτα. Πριν να εμφανισθεί στην παράστασι του «Μετροπολίταν», λίγες ώρες νωρίτερα δεν ήταν τίποτε άλλο από μία ελάχιστα γνωστή τραγουδίστρια της Γαλλίας. Μία καλλιτέχνης που έπλεκε όνειρα δίχως όμως να έχει την πιθανότητα να τα πραγματοποιήσει. Η μόνη επιθυμία της ήταν να περάσει το κατώφλι αυτού του ναού της τέχνης. Να τραγουδήσει στο «Μετροπολίταν». Από αυτήν άλλως τε την εμφάνισι εξηρτάτο η επιτυχία της ή η πανηγυρική αποτυχία της. Μά η τύχη την βοήθησε και σημείωσε θρίαμβο σ' αυτό το «θέατρο των αθανάτων».

Λίγα λεπτά μετά την εμφάνισι της στη σκηνή η Λιλύ είχε ενθουσιάσει τους ακροατές της κ' είχε γίνει πασιγνώστη.

Η πολυτελής ανθοδέσμες γέμισαν το καμαρίνι της. Οι θαυόπλουτοι «γιαγίηδες» την έπολιόρκησαν με τα δώρα τους και τις φιλοφρονήσεις τους κ' οι δημοσιογράφοι κ' οι φωτορέπορτερ της πήραν ένα σωρό συνεντεύξεις και φωτογραφίες. Χαλιωμένη από αυτήν την λιγυγιάδα άνοδό της στο στερέωμα των λαμπερών «αστρών», θέλησε λίγο ν' αναπαυθεί στο διαμέρισμά της. Μά τρεις ώρες αργότερα, το πρωί, την ξύπνησαν δηλώνοντάς της:

— Πρέπει να σηκωθείτε. Στο σαλόνι περιμένουν οι δημοσιογράφοι. Θέλουν να σας ιδούν.

— Μά τους μίλησα χθές το βράδυ! διεμαρτυρήθη η καλλιτέχνης με το παράπονο ενός παιδιού που του χαλούν τον ευτυχισμένο ύπνο του.

— Χθές μίλησατε στους δημοσιογράφους της Νέας Υόρκης. Μά τώρα, στο σαλόνι σας περιμένουν οι αντιπρόσωποι όλου κήρου του τύπου της Αμερικής.

Η Λιλύ Πόν πήρε το μπάνιο της. Σ' αυτό το διάστημα σκέφθηκε κι' ετοίμασε τις απαντήσεις που θα έδινε στους δημοσιογράφους. Θα τους έλεγε ότι ήταν ευτυχισμένη που είχε πραγματοποιήσει τ' όνειρό της. Θα τους εξέφραζε ακόμη τον ένθουσιασμό της για το κοινό της Αμερικής και θα τους φιλούσε όλους για να δείξει ότι αγαπούσε όλους τους «γιαγίηδες». Μά μόλις άνοιξε την πόρτα του σαλονιού, τ' άκουσε! Τριάντα άνθρωποι κάθε ηλικίας μ' ένα σωρό σατανικά μηχανήματα, της είχαν στήσει καρτέρι όπως οι κυνηγοί στο θήραμά τους. Μόλις πρόλαβε να τους χαμογελάσει κι' άμέσως ή μάχη έρχισε. Προβολείς, εκτυπωτικές λάμπες του μαγνησίου, θόρυβοι των «κόντακς». Και το τρομερότερο: ένας καταγιγισμός εκπληκτικών ερωτήσεων που κάνουν το μυαλό της να θέλει να φύγει από το κεφάλι της:

— Τι λουλούδια προτιμάτε; Ποιά είναι τ' αγαπημένο σας άρωμα; Πώς είναι το επώνυμο του πατέρα σας; Πώς λέγεται

Λιλύ Πόν, η τρισχαριτωμένη

ή μητέρα σας; Χθές το βράδυ έκανε ζέση στο θέατρο. Αγαπάτε τα ζώα; Ποιά προτιμάτε; Τα σκυλιά. Ποιά ράτσα από όλες; Έχετε σκυλιά; Πόσα; Χάσατε ποτέ σας έναν σκύλο; Τον ξαναβρήκατε; Ζωτανό ή πεθαμένο; Αγαπάτε τα ταξίδια; Ποιές χώρες επισκεφθήκατε; Προτιμάτε να ταξιδεύετε νύχτα ή μέρα; Σας αρέσει η Νέα Υόρκη; Και οι Αμερικανοί;

Η Λιλύ Πόν απαντούσε συνεχώς στους δημοσιογράφους. Τους τα έλεγε όλα και τους τα δικαιολογούσε όλα. Όπως σ' έναν άνακριτη έπειτα από μία εξαντλητική νύκτα. Τρίτου βαθμού. Όταν οι συντάκτες των εφημερίδων έφυγαν από το σαλόνι ήρθε η σειρά των αντιπροσώπων των διαφόρων πρακτορείων:

— Πόσο ύψος έχετε; Ποιά ήταν τ' αναστημά σας σε ηλικία δεκάεξη χρόνων, δέκα χρόνων, δέκα χρόνων; Μεγαλώνετε με τα... τακούνια; Χρησιμοποιείτε κανένα φάρμακο; Ποιά από όλα;

Η Λιλύ Πόν δεν θύμωσε καθόλου. Ήξερε ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι εξασκούσαν τον επαγγελματίαν τους και πληρώνονταν για να φέρουν στην δημοσιότητα, ότι αγαπούσε κι' ότι τιμούσε ένας καλλιτέχνης. Και τους μίλησε για τα σπορ που προτιμά για την αγάπη που έχει για το τένις και την πυγμαχία, για κάθε μικρή και μεγάλη αίσθηση της. Τους δήλωσε ακόμη ότι αγαπούσε τους κρίνους και τα τριαντάφυλλα. Κι' ένας θαυμαστής της από το Μίσιγκαν έγραψε στην Λιλύ Πόν: «Από λίγο της έστειλε από τον κήπο του στο θέατρο, μου θαγόνι από τα λουλούδια της προτιμήσεώς της».

Μία εβδομάδα τέλος άναστα από την θριαμβευτική εμφάνισι της στο «Μετροπολίταν», έρχισε να λαμβάνει ολοκλήρους «αρκούτους έρωτικών επιστολών».

Ένας μπεκρής «κάου-μπούν» παραδείγματος χάριν, από το Τέννεσς της έγραψε ότι από τη μέρα που είδε τη φωτογραφία της όρκισθηκε να μη ξαναμεθύσει. «Δεν μου χρειάζεται τώρα το πιστό, της έγραψε, αφού μεθάς από την ωμορφιά σου!».

Μά εκτός απ' αυτούς τους άκρινους έρωτευμένους η Λιλύ Πόν βρήκε κυριολεκτικώς τον δρόμο της από τους... «σούζου» της. Αυτοί είναι οι πιο επικίνδυνοι απ' όλους. Ένας από αυτούς, ο πιο τρελλός, ήταν ο «θαλαστής των κονσερβών». Μία μέρα περνώντας από τη Νέα Υόρκη έκοψε τη Λιλύ Πόν και την έρωτεύθηκε παράφορα. Δίχως να διατάξη διέδωσε λοιπόν ότι ήταν η γυναίκα του που τον είχε εγκαταλείψει, μά ότι ήταν άποστοις να συνδεθεί πάλι μαζί της. Πήγε μάλιστα και τη βρήκε και της πρότεινε να τον... αναπαυθεί!... Η Λιλύ Πόν γέλασε φυσικά μ' αυτόν τον τρελλό μά δεν θέλησε να τον πληγώσει:

— Άκουσε, αγαπητέ μου... (Συνέχεια στην σελίδα 68)

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΜΟΡΦΥ

Η ΜΙΚΡΟΝΛΑ ΠΟΝΟΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο).

Ο Σουδα νέζος κού.

νης το κεφάλι του.

Η Μαγκαλί τον πλησίασε, του έπιασε το χέρι και του είπε χαδιάρικα.

Δεν είναι πολύ αυτό που σου ζητάω... Τό ταξίδι στοιχίζει μερικά λουδοθήκια μόνο. Ας θάλουμε εκατό φράγκα... εκατόν πενήντα... Θα ταξιδεύουμε τρίτη βραδιά, στη γέφυρα στην ανάγκη. Ας θάλουμε διακόσια φράγκα... Ξέρω, ότι μπορείς να τα πληρώσεις. Μόλις φτάσουμε στην Αγγλία, ξέρω ότι θα μπορέσω να τα θβάλω πέρα, και έμα ξανακάνω λεπτά, θά σου δώσω δέκα, εκατό φορές τα όσα ξάδεψες για μένα.... Σκέψου, αποφάσισε και μίλησε... Για το συμφέρον σου, δέξου...

Δεν είχε παρατήσει το χέρι του και καθώς μιλούσε, το έφαιγγε περισσότερο άπάνω της. Ο Τόμ ένοιωσε την θερμότητα του σώματός της, άναπνεε τ' άρώματά που ξεχνούντουσαν από τα μαλλιά της, απ' τα ρούχα της, από τη σάρκα της.

Ζαλίστηκε κι' απάντησε με φωνή τρεμάμενη.

— Να φύγουμε μαζί... με το ίδιο θαπτόρι;...

— Μέσα στην ίδια καμπίνα, αν θέλεις.

— Τότε θά γίνης γυναίκα μου;

— Όχι, έντελώς.

— Γιατί;

— Γιατί είναι κι' ο άλλος.

— Ο άλλος; Ξαναείπε ο νέγρος κατσουφιάζοντας και κάνοντας ένα θήμα πίσω. Ποιός άλλος;

— Ο άντρας μου... Πρέπει να βρή κι' αυτός μαζί μας... Νομίζεις πως θά δεχόταν να μ' αφήσει να φύγω μόνη;

— Αί! Ο άντρας σου! Είπε ο νέγρος δύσπιστος και διατάζοντας.

— Θα πληρώσεις και το δικό του ταξίδι, μά δεν θά μ'ας στενοχωρήσει. Μ' αφήνεις ελεύθερη.

Και πρόσθεσε πιδ σιγανά κοντά σ' αυτή του άπλωσε το αυτί παιδιού της αφρικανικής ζούγκλας:

— Θα είμαι σκλάβος σου, θέλεις;

Έσφιξε από δυνατά το χέρι του κι' άκούμπησε το κεφάλι της στον άμο του.

Ο μαύρος άνασκήρτησε και με φωνή σιγανή ρώτησε:

— Πού είναι ο άντρας σου;

— Περιμένει πιδ πέρα... Αί! τον συγκύρισε μία χαρά απόψε. Δεν είχε βρή ακόμα τον δάσκαλό του... Είσαι ο πρώτος που τον κάνει καλά...

— Μά, είπε ο νέγρος κολακευόμενος. Έγώ δεν φοβάμαι κανένα...

— Κι' ο άντρας μου δεν φοβόταν κανένα ως άποψε... Μά τον κανόνισες εσύ... Θα τον κά-

νης τώρα, τι θέλεις... Θα είναι μαλακός σάν άρνάκι... Θέλεις να τον φωνάξω;

Ο παλαιός στρατιώτης που είχε κλέψει εκατό φράγκα από τον άξιωματικό του για ν' άποκτήσει αυτήν την γυναίκα, άισθανόταν πάλι τον έαυτό του να μαγνητίζεται από τη γοητεία της...

— Φώναξέ τον! είπε.

Η Μαγκαλί έκανε μερικά θήματα και σφύριξε έλα φρά. Σε λίγο ο Μποννεμόρ πρόβαλε πίσω από τον θράχο και πλησίασε.

— Κανόνισα τη δουλειά! του είπε η Μαγκαλί σιγανά. Τον τύλιξε τον άράπη, αν και δυσκολεύτηκα κάπως.

— Μπράβο!... Πάμε τότε...

— Πρόσεχε! Μην του πής τίποτε για τον καυγά σας.

— Για κουτό με πήρες;

Ο Σουδανέζος τους περίμενε με τη ράχι άκουμπισμένη στον τοίχο για ν' άποφύγη κάθε επίθεσι, τυχόν, από πίσω και κρατώντας το μαχαίρι που είχε πάρει απ' τη Μαγκαλί, πάντα έτοιμο.

— Τι είν' αυτό, είπε με καλοκάγαθο δέθεν ύφος ο Μποννεμόρ βλέποντας να λάμπη η λάμπα του μαχαίριού. Είμαστε σύντροφοι ή όχι; Κάθισε φρόνιμα, Τόμ...

— Θα κάτσω φρόνιμα αν κάτσης και συ φρόνιμα.

— Μά δεν είμαι φρόνιμος;... Λοιπόν, Τόμ, θά μ'ας κάνης τα ναύλα για το Λονδίνο; Αυτό είναι ώραίο εκ μέρους σου...

— Ό,τι κάνουν δεν το κάνω για σένα, μά για τη γυναίκα...

— Καλά, καλά... Θα τ'α κανονίσουμε... Λοιπόν, φεύγουμε αύριο για το Λονδίνο;

— Ραντεβού στην προκυμιά της Νικαίας, είπε η Μαγκαλί. Σύμφωνοι, Τόμ;

XIV

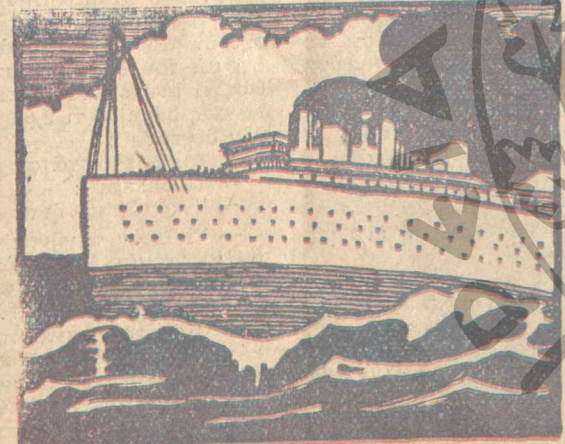
ΖΕΥΓΑΡΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ

Την άλλη μέρα επιβιβάστηκαν κ' οι τρεις σ' ένα θαπτόρι, όπως είχαν συμφωνήσει, μά όχι υπό τους όρους που είχε θέσει ο Σουδανέζος.

«Θά κοιμηθώ στη γέφυρα αν χρειασθώ είχε πει η Μαγκαλί. Μά αντί να κοιμηθώ στη γέφυρα, είπε πιάσει με τον Μποννεμόρ μία καμπίνα πρώτης θέσεως με τ' όνομα «Θαρώ» και θαρύνει Μαργαρίτα που ταξίδευαν με τον υπηρέτη τους, ένα παύρο απ' το Αλγέρι, ο οποίος φυσικά, σαν υπηρέτης δεν μπορούσε να μείνι στην ίδια θέση με τους κυρίους του.

Η ύπουλη Μαγκαλί του είχε πεί να καταλάβη ότι όλ' αυτά ήταν άπαραίτητο για το κοινόν συμφέρον κι' ότι θά ήταν περισσότερο άσφαλισμένος αν ταξίδευε ως υπηρέτης ενός ευπατρίτη. «Είσαι ο άφελής μαύρος, ο άποιος έκανε τ' άρεσά του ταξιδιού αναγκάστηκε να πάη με τους άλλους επιβάτες της τρίτης θέσεως.

Μά δεν ήταν δύσκολος ούτε

στο φαγητό, ούτε στον ύπνο. Αυτό που τον πείραζε ήταν ότι υφίστατο μακριά απ' τη γυναίκα που είχε ερευνήσει ζωντανά τις άγριες επιθυμίες του. Είαν' αληθές ότι υπό την ιδιότητά του ως υπηρέτης είχε το δικαίωμα να πηγαίνει σε ώριμες ώρες στην καμπίνα των διησέν κυριών του, μα την εύρισκε πάντα άδειαν ή εύρισκε μόνο τον Μποννεμόρ, ο οποίος τον υποδεχόταν μ' ένα σαρκαστικό χαμόγελο και του έλεγε να παη να κοιμηθεί, γιατί δεν είχε για την ώρα καμμία ανάγκη από τις υπηρεσίες του.

Ο φτωχός Ιόμ χαμήλωνε τότε το κεφάλι, κυριευμένος από λύσσα κι' από μία τρελή επιθυμία να στραγγαλίσει τον στραγγαλιστή. Μά έφευγε χωρίς να πη λέξι από φόβο μήπως προκαλέσει σκάνδαλο που θα τον κατέστρεφε και τόν ίδιο.

Μία φορά μόνο, καθώς πλησίαζαν στις ακτές της Βρετανίας, θύριξε την Μαγκαλί μόνη της στην καμπίνα.

— "Α! Α! της είπε με φωνή στριγγή, πνιγμένη από την ταραχή που του προκαλούσε η άπροσδόκητη αυτή συνάντησι. 'Επί τέλους, σε βρίσκω... Θά... μιλήσουμε τώρα λίγο.

"Αν και δεν ήταν καθόλου δειλή, η Μαγκαλί, φοβήθηκε τη «συνουμία» αυτή του μαύρου. Το άγριο βλέμμα του, η λάμψις του πάθους που έβγαλλαν απ' αυτό την έκαναν να τραβηχτεί πίσω.

— "Οχι τώρα, όχι τώρα, απάντησε με φωνή σιγαλή! Μπορεί από στιγμή σε στιγμή νάρθη ο άντρας μου. Στο Λονδίνο, δτι θέλεις... Θάχουμε όλο τον καιρό να κουβεντιάσουμε.

— "Αμέσως! απάντησε ο μαύρος. Θέλω αμέσως!...

— "Μα θάρθη ο άντρας μου, σου είπα. Θά με δειρή!...

— "Αν μη τι μείνα, θά τον σκοτώσω..."

Θά τον σκότωνε πράγματι... Ο Μποννεμόρ μάλιστα, ο οποίος έφθασε εκείνη τη στιγμή, το κατάλαβε πολύ καλά αυτό κι' έσπευσε ν' αποσυρθεί διακριτικά.

"Ετσι, εκείνη την ημέρα, ο Τόμ πέρασε μερικές στιγμές με την Μαγκαλί.

Το θαύρι δεν πήγαινε στο Λονδίνο, αλλά στο Λίβερπουλ. "Επρεπε λοιπόν να πάνε από το λιμάνι αυτό στην αγγλική πρωτεύουσα και το ζευγάρι των δολοφόνων βασίζονταν στον Τόμ για τα έξοδα του νέου ταξιδιού...

"Επρεπε λοιπόν να τον περιποιούνται ακόμα. 'Αργότερα, όταν δεν θα το έμενε πια πεντάρα, θά έβλεπαν πώς θα τον ξεφορτωνόντουσαν.

Όταν θύηκαν στο Λίβερπουλ, η Μαγκαλί πρόβαλε την αξίωσι να καταλύσουν σ' ένα απ' τα μεγαλύτερα ξενοδοχεία. Μα ο νέγρος, που έβλεπε τα χρήματά του να σώνονται από ημέρα σε ημέρα, αντίταχθηκε κατηγορηματικά σ' αυτό.

Στην περίπτωση μάλιστα αυτή τάχθηκε με το μέρος του κι' ο Μποννεμόρ, στον οποίον δεν άρεσαν, όπως στη Μαγκαλί η πολυτέλεια. "Ετσι, ο Ουμπέρ ντε Μαρτενκούρ και η κόρη του, αφήνοντας κατά μέρος τους τίτλους, έγιναν κ. και κ. Ουμπέρ απλώς και πήγαν να κατοικήσουν σ' ένα ξενοδοχείο πέμπτης τάξεως μαζί με τον Τόμ, τον οποίο παρουσίαζαν τώρα για φίλο τους.

Γιατί δεν έπληραν αμέσως το τραίνο για το Λονδίνο; Από μία ιδιοτροπία της Μαγκαλί, που την γοήτευσε η κίνησις της μεγαλοπρέπειας αυτής, της δεύτερης της 'Αγγλίας, κι' η οποία σκεφτόταν, ότι θά εύρισκε, ανάμεσα σ' αυτό το κοσμοπολίτικο περιβάλλον, πολυάριθμες ευκαιρίες για να ψαρέψει στα θολά νερά.

Δυστυχώς, ούτε αυτή ούτε, ούτε ο Μποννεμόρ ήξεραν αγγλικά. Μα ο Τόμ, ο οποίος είχε εργαστεί άλλοτε σε μία αγγλική εταιρεία, ήξερε αρκετά για να χρησιμεύσει ως διερμηνεύς στην ανάγκη.

Η Μαγκαλί λοιπόν επέμενε να μείνουν λίγες μέρες στο Λίβερπουλ για να δοκιμάσουν την τύχη τους.

— Πόσα σου μένουν; ρώτησε ο Τόμ τ' ν Μαγκαλί.

Μ' όλα τα έξοδα και με το ξενοδοχείο πληρωμένο ως την επομένη, το έμεναν ακόμα χίλια φράγκα.

— "Αρκετά για να ζήσουμε τρεις εβδομάδες ή ένα μήνα με οικονομίες, ξανάπε η Μαγκαλί.

— Και ύστερα; ρώτησε ο Τόμ.

— Θά δοίμε τι θά γίνει, είπε η Μαγκαλί.

— Θά γίνει... δι τι θά φοβήσουμε της πείνας.

— "Ενας θλάκας σάν και σένα, ναί, είπε ο Μποννεμόρ, μα ούτε εγώ, ούτε η Μαγκαλί, θά φοβήσουμε της πείνας.

— "Ο Τόμ πετάχτηκε απάνω για να του ριχτεί. Μα η Μαγκαλί επενέβη.

— Σώπα! είπε στον Μποννεμόρ. Δεν φαίνεται κα-

θόλου ξευπνος, ζητώντας καυγά με τον καλό μας Τόμ. Μας προσφέρει τόσες υπηρεσίες και δεν πρέπει να το ξεχνάμε αυτό...

— "Εχεις δίκη, αγαπητή μου, είπε ο Μποννεμόρ προσποιούμενος τον μετανοημένο. Μου έφευγε αυτή λέξι... Με συγχωρείς, καλέ μου Τόμ...

Το γεγονός είναι ότι οι δυο άθλιοι διαζόντουσαν με ξεφορτωθούν τον εύπιστο μαύρο. Προηγούμενος όμως είχαν απόφασι να το πάρουν και την τελευταία του πεντάρα. Και σ' εν δυσκολεύτηκαν να το καταφέρουν στο παίζοντας... Θάρος του μία αίσχρη καμμοδία την οποία θά διηγηθούμε όσο το δυνατόν συντομότερα για να ξαναγυρίσουμε στην αφήγησί μας...

Μιά νύχτα που ο Μποννεμόρ ήταν, όπως πάντα σκεδόν, αποκτηνωμένος απ' το πιστό, η Μαγκαλί πηγε και θύριξε τον μαύρο και του είπε ότι η ευκαιρία ήταν μοναδική να φύγουν για το Λονδίνο και ν' απαλλαγούν για πάντα από τον ενοχλητικό σύζυγο.

Ο Τόμ, άφελής πάντοτε, την πίστεψε και την ακολουθήσε στον αιδηρόδρομο. Την άλλη μέρα, ο άντρας, μα άγασθος μαύρος κι' η διαβολογυναίκα, θριαμβησαν στην αγγλική πρωτεύουσα.

"Εκεί, η Μαγκαλί τον ώδηγησε σ' ένα απ' τα ύπιστα εκείνα ξενοδοχεία της συνοικίας του Σόχο, τα οποία βρίσκονταν διαρκώς υπό την επιτήρησι της αστυνομίας. 'Ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου αυτού ήταν μία παλιό Γαλλίδα, η χήρα Πλαντάρ της οποίας ο σύζυγος είχε περάσει όλη του σχεδόν τη ζωή στα κάτεργα Πλειτεία της δέ είχε κάθε λογής ανθρώπους, καλλιτέχνες που δεν έχουν ποτέ δουλειά, φτωχοπαλλήλους ένοφρες γυναίκες και κακοποιούς. Ο Τόμ κι' η Μαγκαλί εγκαταστάθηκαν σ' ένα δωμάτιο και ζούσαν σάν άντρώγοι.

Την ίδια μέρα της εγκαταστάσεώς τους στο ξενοδοχείο, ο Μποννεμόρ, ο οποίος είχε φτάσει με το άμεσως επόμενο τραίνο στο Λονδίνο, παρουσιάζονταν σ' ένα δικηγόρο, τον Νατόλ - Λεβύ, για τον οποίο του είχαν πει, ότι ανέλαμβανε κάθε θρωμοψύθεσι και το έβλεπε ωμά και κυνικά τα έξις:

— "Η γυναίκα μου μου το έσκασε από το Λίβερπουλ μ' ένα μαύρο...

— Θέλετε λοιπόν να σας βοηθήσω να τους ξαναβρείτε; ρώτησε ο δικηγόρος.

— "Οχι, είπε ο Μποννεμόρ. Ξέρω που θά τους ξαναβρω. Αυτό που θέλω είναι να τους συλλάβω επ' αυτοφώρ. Θά μπορούσα ν' απευθυνθώ στην αστυνομία, αλλά δεν θέλω ν' ανακατευθώ ή αστυνομία σ' αυτήν την υπόθεσι...

"Εκείνο που θέλω είναι να μου πληρώσει ο φίλος της γυναίκας μου αποζημίωσι για το κακό που μου έκανε.

— "Α! τώρα καταλαβαίνωσατε! είπε ο Νατόλ - Λεβύ, κλείνοντας το μάτι στον Μποννεμόρ. Και πόση θέλετε να είναι η αποζημίωσι αυτή;

— "Όλα, όσα ο μαύρος έχει απάνω του.

Ο λαμπρός δικηγόρος άρχισε να γελάει. Σάν λίγο απαιτητικός μου φαίνεσθε... Κι' αν έχω ένα εκατομμύριο απάνω του;

Αυτή τη φορά, άρχισε να γελάει ο Μποννεμόρ.

— Αυτός ένα εκατομμύριο, είπε. Το πολύ έχει χίλια φράγκα επάνω του.

— Και γιατί ήρθατε εδώ; Αυτή η υπόθεσι δεν εξίζει τον κόπο να την αναλάβω...

— Γιατί να μην την αναλάβετε; απάντησε άταρα ο Μποννεμόρ. Θά πάρετε την αμοιβή σας χωρίς να κάνετε σχεδόν τίποτε... Θ' απειλήσετε απλούστατα τον μαύρο, ότι θά τον στείλετε στη φυλακή κι' αυτός, θλάκας καθώς είναι και δεν έχει ιδέα από νόμους, θά αναγκαστεί να σας δώσει σ' τι έχει και δεν έχει για να γλυτώσει. Λοιπόν δέχεσθε;

— Αυτό εξαρτάται από την αμοιβή που θά πάρω.

— Τι θέλετε;

— "Εκατόν πενήντα φράγκα.

— "Εκατόν πενήντα φράγκα! φώναξε μ' αγανάκτησι ο Μποννεμόρ. "Εκατόν πενήντα φράγκα για μία τόσο άσημαντη δουλειά; φαίνεται πως κερδίζετε πολύ εύκολα τα χρήματά σας!...

— Και τους κινδύνους δεν τους λογαριάζετε;... Θά κάνω ένα διάβημα που δεν έχω κανένα δικαίωμα να το κάνω... "Αν μ' ανακαλύψουν, θά με στείλουν στο κάτεργο... "Επειτα πρέπει να πληρώσω έναν άστυφλο κα που θά παρουσιάσει μαζί μας την ώρα που θά τους πιάσουμε επ' αυτοφώρ...

— "Α! δεν θέλω ν' ανακατέψουμε άστυφλους σ' α-

την την ιστορία... φώναξε ο Μποννεμόρ.

— Κι' εγώ το ίδιο... Μα ο άστυφύλακας που θά έ-χουμε θά είναι ψεύτικος. Λοιπόν, σύμφωνα για εκατόν πενήντα φράγκα;

— "Εστω! Έκανε με μία κίνησι απελπισίας ο Μποννεμόρ.

Την μεθεπομένη το πρωί, λίγο μετά την ανατολή, τρία χτυπήματα ακούστηκαν στην πόρτα του δωματίου, όπου κοιμόντουσαν η Μαγκαλί κι' ο Σουδανέζος.

Η Μαγκαλί, η οποία περίμενε τα χτυπήματα αυτά και δεν κοιμόταν, φώναξε;

— Ποιός είναι;

— "Ανοιχτε! Η αστυνομία.

— Ούστ! Έκανε, σπρώχνοντας τον μαύρο, ο οποίος κοιμόταν με τις γροθιές σφιγμένες. Ξύπνα! Η αστυνομία!

Πήδηξε απ' το κρεβάτι, όπως ήταν και θρήνηκι μπροστά σ' έναν «πόλιμαν» πίσω απ' τον οποίον στεκόταν ένας κύριος με άσπρη γραβάτα και μαύρα ρούχα, που παρουσιάζονταν δήθεν για δικαστής και που δεν ήταν άλλος από τον δικηγόρο Νατόλ - Λεβύ. Πίσω απ' αυτούς ήταν η ξενοδόχος κ. Πλαντάρ, η οποία λαχάνιαζε σάν φώκια απ' τ' ανέσασμα της σκάλας.

Τι θέλετε; ρώτησε αδιάντροπα η Μαγκαλί.

"Ενα τέταρτο πρόσμο παρυσιάσθηκε τότε. "Ηταν ο Μποννεμόρ, ο οποίος παραμερίζοντας τον ψευτοδικαστή και τον ψευτοπόλιμαν, ώρμησε μέσα στο δωμάτιο, μαιόμενος ούθεν.

— Τι θέλουμε, άθλια; φώναξε. "Εσένα και τον άχρειο τον φίλο σου!

Ο νέγρος, ο οποίος είχε ξυπνήσει αναπηδώντας, άνοιξε διάπλατα τα μάτια του βλέποντας τους παρεισάκτους.

— "Ορίστε, κύριε δικαστά, επρόσθεσε ο Μποννεμόρ. 'Ιδού οι ένοχοι...

— Αυτόφωρον! είπε ο ψευτοδικαστής. Πολύ σοβαρά περιπτώσις. Τιμωρείται με φυλάκισι μέχρι πέντε έτών...

Και σπρεφόμενος προς τόν Τόμ, ο οποίος δεν είχε συνέλθει ακόμα απ' την κατάπληξι του, πρόσθεσε:

— Είμαι υποχρεωμένος, κύριε, να σας συλλάβω....

Μα προηγούμενος θά σας εξετάσω προκαταρκτικώς. Ποιός είσθε; Πώς ονομάζεσθε; 'Από που έρχεσθε; "Εχετε χαρτιά;

— Δεν έχω χαρτιά, τραύλισε ο μαύρος.

— Το φαντάζομαι... Γιατί έφυγε από τη Γαλλία; Γιατί διάλεξε την 'Αγγλία ως θέατρο των παρεκτροπών σου;... "Εχει εγκληματήσει άλλοτε;... Σ' αυτές τις ερωτήσεις πρέπει να μου απαντήσης και τις απαντήσεις σου θά τις διαβιβάσω στο Γαλλικό Προξενείο, έκτος αν θελήσης να φανής... λογικός.

— Ναί... ναί... είπε ο Τόμ, φοδισμένος. Θά φανώ λογικός. Τι πρέπει να κάνω;

— Ν' αποζημιώσης αμέσως τον κύριο...

Μιά λάμψι φώτισε το μυαλό του Σουδανέζου, ο οποίος φώναξε:

— Να τόν αποζημιώσω;... "Α! καταλαβαίνω... Θέλει να μου πάρη τα λεφτά μου... Ο κλέφτης! Ο ληστής!

— "Εγώ κλέφτης!... διαμαρτυρήθηκε με προσποιητή αξιοπρέπεια ο Μποννεμόρ. Αυτός έκλεψε τόν αξιωματικό του κι' έπειτα λιποτάχτηκε απ' τόν γαλλικό στρατό. Ρωτήστε και την κυρία να σας τα επιβεβαιώση αυτά...

Η «κυρία», δηλαδή η Μαγκαλί, σωσιασμένη σε μία καρέκλα, έκανε πώς πώς δέχεσθε:

— "Α! "Α! η υπόθεσις παρουσιάζεται πιο σοβαρή απ' ό,τι ήταν στην αρχή. Καθόλου άπαιθανον να τιμωρηθώ ο δυστυχής αυτός με άγχονή...

Πάντως, το δικαστήριο, θ' αποφασίση... "Εν τω μεταξύ, πόλιμαν, σε διατάσσω να συλλάβης τόν άνθρωπο αυτό...

Ο «πόλιμαν» έβαλε το χέρι του στον ώμο του μαύρου και είπε επίσημα:

— "Εν όνοματι του νόμου, σε συλλαμβάνω!

— "Α! Θεέ μου! Θεέ μου!... στέ-

ναξε ο φτωχός μαύρος. "Αφήστε με!... Μή με πάτε στη φυλακή!... Θά πεθάνω εκεί!...

— Τότε αποζημιώσε τόν κύριο...

— Πόσα πρέπει να πληρώσω;

— Χίλια φράγκα και τα έξοδα...

Ο δυστυχισμένος μαύρος έβουσε τη ζώνη του και μαιασμένος την τίνανε στο κρεβάτι. "Όλα τα χρήματα που είχε, χρυσά νομίσματα και χαρτονομίσματα, κύλισαν από μέσα.

— Νά! Νά!... Πάρε!... Κλέφτη! Παλιάνθρωπε! φώναξε στον Μποννεμόρ!... Πάρ' τα όλα!... Κλέφτη! Κλέφτη!

— "Ησύχασε, παιδί μου! του είπε ο ψευτοδικαστής. Πάψε να θρίζης τόν κύριο... Κλέφτης είναι αυτός που παίρνει τη γυναίκα του άλλου... "Όσο για σάς, κυρία — επρόσθεσε, άπευθυνόμενος στη Μαγκαλί — δεν μπορείτε να μείνετε εδώ... Ο σύζυγός σας θ' αποφασίση για την τύχη σας...

— Μην ανησυχήτε γι' αυτήν, την αναλαμβάνω εγώ... είπε ο Μποννεμόρ, αφού μάζεψε και τσέπωσε τα χρήματα του μαύρου.

Και παίρνοντας από το μπράτσο την Μαγκαλί, την έσπρωξε έξω.

Ο ψευτοδικαστής κι' ο ψευτοπόλιμαν τούς ακολουθήσαν με θήμα μεγαλοπρεπές, αφήνοντας τόν δυστυχισμένο μαύρο να κλαίη σάν παιδί και να τραβάει τα μαλλιά του, λέγοντας:

— Θεέ μου!... Θεέ μου! Τι θά γίνει; Τι θά γίνει;

Το κόλπο εις θάρος του Τόμ είχε πετύχει περίφημα. Η Μαγκαλί κι' ο Μποννεμόρ, φεύγοντας από το ξενοδοχείο, άρχισαν ν' αναζητούν μία κατοικία. Βρήκαν τέλος και νοίκιασαν σ' ένα στενό, κοντά στην «'Αλάμπρα» ένα δωμάτιο που έβλεπε σε αύλη και που θά το χρησιμοποιούσαν συγχρόνως για κρεβατοκάμαρα και κουζίνα.

Οι δυο άχρειοι εγκαταστάθηκαν εκεί, όπως μπορούσαν, αποφασισμένοι να περιμένουν το γύρισμα των καλών ημερών, γιατί ούτε ο ένας, ούτε η άλλη απειλιζόντουσαν. Η Μαγκαλί είχε εμπιστοσύνη στην δύναμι των θελημάτων της κι' ο συνένοχός της στην τόλμη του και στα χέρια του...

Κ' είναι αλήθεια πως η Μαγκαλί έκανε σ' τι μπορούσε για να ξαναγυρίσουν η χρυσές ημέρες. Είχε διατηρήσει μερικές απ' τις τουαλέτες της και μόλις νύχτωνε, φορούσε μία από αυτές και πήγαινε στα κέντρα των γλεντιζέδων του Λονδίνου. "Ενα θράδυ, γυρίζοντας στην κάμαρή της, φώναξε στον Μποννεμόρ:

— Μάντεψε ποιόν συνάντησα απόψε!... Τόν Λόρδο Κλάρενς...

— "Ω, τόν θυμάμαι... Αυτόν που είχες βάλει στο μάτι προ έξι μηνών στη Νίκαια, μα που έφυγε έσσανα και σ' άφησε στα κεία του λούτρου...

— Ναί, μα αυτή τη φορά δεν θά μου ξεφύγη! είπε με πείσμο η Μαγκαλί.

Όπως είδαμε, όταν ο Σουδανέζος έμεινε μόνος, άρχισε να κλαίη και να οδύρεται. Μα δεν είχαν φύγει όλοι. Η κυρία Πλαντάρ, η ξενοδόχος, η οποία είχε παρακαλουθήσει άφανος μάρτυς, την σκηνή, είχε μείνει στην πόρτα και κούταζε με συμπόνια τόν απελπισμένο μαύρο.

— Δεν πρέπει ν' απελπίζεσαι, φτωχό μου παιδί, γιατί σου πήραν την όμορφη κυρία. Δεν χάθηκε ο κόσμος γι' αυτό!...

— Δεν έχω πια λεφτά, κυρία. Μου τὰ πήραν όλα... Μα κλέψανε! Μα λήστεψαν!... Θά πεθάνω της πείνας...

— Μπα! Έκανε γελώντας η ξενοδόχος. "Ενα παλληκάρι σάν έσένα δεν πεθαίνει τόσο εύκολα της πείνας... Είσαι γερός, δυνατός και θά θύης εύκολα δουλειά...

Μπορεί μία γυναίκα να είναι χήρα καταδίκου, αυτό όμως δεν την εμποδίζει νάχη αίσθημα κι' η κ. Πλαντάρ είχε πολλά, που πάντως για τὰ εύρωστα παλληκάρια. Αυτός ο εύρωστος νέγρος μάλιστα της προκαλούσε τόν

ΑΓΟΡΑΖΟΜΕΝ...

"Αγοράζουμε εις απολύτως ίκανοποιητικές τιμές, εις τιμές διπλάσιες των βιβλιοπωλών, παλαιά βιβλία, εφημερίδες και περιοδικά, έστω και εις φύλλα, προ του 1900. Διόλου...

— "Α! "Α! η υπόθεσις παρουσιάζεται πιο σοβαρή απ' ό,τι ήταν στην αρχή. Καθόλου άπαιθανον να τιμωρηθώ ο δυστυχής αυτός με άγχονή...

Πάντως, το δικαστήριο, θ' αποφασίση... "Εν τω μεταξύ, πόλιμαν, σε διατάσσω να συλλάβης τόν άνθρωπο αυτό...

Ο «πόλιμαν» έβαλε το χέρι του στον ώμο του μαύρου και είπε επίσημα:

— "Εν όνοματι του νόμου, σε συλλαμβάνω!

— "Α! Θεέ μου! Θεέ μου!... στέ-

θαυμασμό....

«Νά ενα παλληκάρι πού θά είναι σκληρό στην κουράσι, έλεγε από μέσα της, και πού μπορεί νά τό χρησιμοποιοῦ κανείς σ' όλες τίς δουλειές».

Ακριβώς δέ αὐτές τίς ἡμέρες ἦταν δυσχερῆς ἀπ' τόν ὑπέρητη, πού ἔπλενε τά πιάτα της, ἕνα νέο μέθυσο και τεμπέλη, κι' ἔθελπε μιά πρώτη τάξεως εὐκαιρία νά τόν ἀντικαταστήσῃ.

— Ἀφῆσε τά δάκρυα τώρα, εἶπε στόν Τόμ, και ντύσου... Θέλω νά κουβεντιάσουμε....

Κι' ἐνῶ ἐκεῖνος ντυνόταν, πήρε μιά καρέκλα και ἔκασε κοντά του.

— Λοιπόν, τόν ρώτησε, πές μου τί ξέρεις νά κάνης;...

— Μπορῶ νά κάνω ὅ,τι θέλετε.

— Ξέρεις νά πλένης τά πιάτα χωρίς νά σπάξης τά μιά;

— Δέν θά σπάζω κανένα.

— Θά σέ δῶ, Λοιπόν θά σέ πάρω ἐδῶ, θά τρῶς και θά κοιμάσαι και θά σοῦ δίνω και δυό σελλίνια τῆ ἑδομάδα... Εἶσ' εὐχαριστημένος;

— Μὲ τό παραπάνω... Εὐχαριστῶ.

Τὴν ἴδια μέρα κιόλας, ὁ Σουδανέζος ἀρχισε τῆ δουλειά του και τὴν ἔκανε ὅσο καλλίτερα μπορούσε.

Στό ξενοδοχεῖο τῆς κ. Πλαντάρ, ὁ Τόμ γνωρίστηκε μὲ τούς πιανόβιους χορευτὰς και μουσικούς μὲ τούς ὁποίους τόν εἶδαν τὸ θράδυ πού πέθανε τὸ παιδί τῆς «Ἑλλης Σπιτφιλντ».

Ἦξερε ἐξωτικούς χορούς κι' ἔπαιζε θαυμάσιο μπάντζο. Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ θιάσου, ὅταν ἔμαθε τά χαρίσματα του αὐτά, ἔκανε ὅ,τι μπορούσε γιὰ νά τόν πάρῃ στόν θιάσο του. Κι' ἐπειδὴ ὁ Τόμ εἶχε ἀρχίσει νά πληττῇ κλεισμένος στό ξενοδοχεῖο τῆς κ. Πλαντάρ δέχτηκε.

Αμέσως πῆγε και θρῆκε τὴν ξενοδόχα και τῆς ἀνεκοίνας τὴν ἀπόφασί του. Ἐκεῖνη, εἶναι ἀλήθεια, δυσχερῆθηκε λίγο, μὰ ἔθελπε κι' ἡ ἴδια ὅτι τὸ ἐλεύθερο αὐτὸ παιδί τῆς ζούγκλας δέν μπορούσε νά ζήσῃ μέσα στούς καπνοὺς τῆς κουζίνας τῆς. Τοῦ κανόνισε λοιπόν τὸν λογαριασμό του και τὴν ἄλλη μέρα ὁ Τόμ πῆγε νά συναντήσῃ τούς νέους του συντρόφους και ν' ἀσχίση τὴν καινούργια του ἐργασία.

XVI

Η ΜΑΓΚΑΛΙ ΑΝΗΣΥΧΕΙ

«Ἀς ξαναγυρίσουμε στήν ἀτυχὴ κόρη τοῦ πάστορος τοῦ Χάρτφρντ, τῆς Μαίρης Σπιτφιλντ, ἡ ὁποία μὲ τὸ ψευδώνυμο Μαίρη Ντίκσον, ἔσערνε στό Λονδίνο, ἐξ αἰτίας τοῦ ἐγκλήματος τοῦ λόρδου Κλάρενς, τὸ θάρος μιάς ζωῆς ἀθλιώτατης.

Τὴν ἀφίσαμε μέσα στήν ἀθλία καμαρούλα τῆς νά κλαίῃ πλάι στό κρεβάτι, ὅπου ἦταν ἔσπλωμένη νεκρὴ ἡ κορούλα τῆς πού εἶχε πεθάνει ἀπὸ τὴν πείνα. Ἡ Μαγκαλί, ἡ σατανικὴ Μαγκαλί, ἦταν ἀκόμα κοντά τῆς κι' ἔκανε ὅτι δὴθεν ἤθελε νά τὴν παρηγορήσῃ.

Ὅπως θά θυμοῦνται οἱ ἀναγνώστες μας, εἶχε στείλει τὸν Μπονιμόρ νά ἐκτελέσῃ ὅλες τίς νόμιμες διατυπώσεις πού ἀκολουθοῦν ἐπειτὰ ἀπὸ κάθε θάνατο, ἀπαλλάσσοντας ἔτσι τὴν δυστυχισμένη μητέρα ἀπὸ τὸ ὀδυνηρὸ αὐτὸ καθήκον. Καί γιὰ νά κερδίσῃ τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς Μαίρης, ἀρχισε νά τῆς διηγῆται τίς δικές τῆς δυστυχίες, νά τῆς λέῃ ἕνα σωρὸ ψέματα.

— Καθένας ἔχει τὸ μερίδιό του τῆς δυστυχίας σ' αὐτὸν τὸν κόσμο, τῆς εἶπε μὲ φωνὴ γεμάτη προσποιητὴ συμπάθεια κρατώντας τρυφερά τὸ χέρι τῆς Μαίρης μέσα στό δικό της.

Καί τῆς εἶπε πὺς ὁ σύζυγός της ὁ... κόμης Οὐμπέρ ντέ Μαρτενκούρ, γόνος μιάς ἀπὸ τίς ἐνδοξότερες οἰκογένειες τῆς Γαλλίας, εἶχε χάσει μεγάλα ποσὰ στό χρηματιστήριο, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

— Τώρα, ἐπρόσθεσε, ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ ἤρσασα νά κρύψουμε τὴν δυστυχία μας ἐδῶ, μακριὰ ἀπ' τὴν πατρίδα μας τῆς Γαλλίας, ὅπου εἴμαστε πασίγνωστοι. Ἐπάρχουν ἐπαγγέλματα πού δέν μπορεί νά τὰ κά- νῃ ἕνας εὐπατρίδης στόν τόπο του, μὰ στό ἐξωτερικό, ὅπου κανεὶς δέν τὸν ματιοστήριον, κατόπιν στίς κούρσες και τέλος στή ρουλέττα, ὅπου και καταστράφηκε τελειωτικά.

χτήσουμε πάλι τὴν περιουσία μας, μὰ νά κερδίσουμε τίμια τὴ ζωὴ μας.

Μὰ ἡ ἀτυχία μᾶς καταδίωξε κι' ἐδῶ και ἀπὸ πῶς σὲ πῶσι, ὁ Οὐμπέρ κι' ἐγὼ, καταστήσαμε νά γίνουμε νοῦμερο στό θέατρο τῶν «Ταμπλὺ-Βιθάν», ἐνὸς θεάτρου, δηλαδή στό ὁποῖο ἔρχονται μόνο διεφθαρμένοι γλαφιζέδες και μέθυσοι... Μὰ ἂς μὴ μιλῶ περὶ γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου... Πρέπει τώρα νά σκεφθῶ γιὰ σᾶς.

Ἡ φτωχὴ Μαίρη Σπιτφιλντ εὐχαρίστησε τὴν Μαγκαλί, τῆς ὁποίας ἡ τὴν προθυμία και ὑποχρεωτικὴς ἐκρη- θαν, ὅπως θά φαντάστηκαν ἀσφαλῶς οἱ ἀναγνώστες μας, κάποια μακιαβελικὸ ὑπόλοισμό.

— Μὴ μ' εὐχαριστῆτε, τὴν διέκοψε ἐκεῖνη, ἔμελλε οἱ δυστυχισμένοι πρέπει νά βοηθᾶμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλο, ἂν- φοῦ οἱ εὐτυχισμένοι δέν μᾶς βοηθοῦν... Θὰ σᾶς χρει- στοῦν λίγα χρήματα γιὰ νά θάψετε τὴ φτωχούλα πα- κόρη... Λένε πὺς ὁ Δῆμος κηδεύει δωρεάν τοὺς ἀπὸ- ρους, μὰ παρουσιάζονται ἕνα σωρὸ δυσκολίες... Ἀς μὴ σᾶς ἀνησυχίῃ αὐτό... Μποροῦμε ὁ σύζυγός μου κι' ἐγὼ νά σᾶς δώσουμε μερικά σελλίνια.

Ἐκεῖνη τὴ στιγμή, ξαναγύρι- σε κι' ὁ Μπονιμόρ. Εἶχε κάνει τ' ἀναγκαῖα διαδημήματα κι' ἐπε- δοκίμασε τὴ «σὺζυγὸ» του στήν ἀπόφασί της νά κάνουν αὐτοὶ τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας. Ἐπειτα γνέφοντας στήν Μαγκαλί ὅτι εἶχε κάτι σπουδαῖο νά τῆς ἀ- νακοινώσῃ, τὴν ἐπῆρε, και ξα- ναγύρισαν στήν κάμαρή τους.

— Συνάντησα τὸν Τόμπυ, τῆς εἶπε ἐκεῖ ὁ Μπονιμόρ. Ξέρεις ποιὸν Τόμπυ; Τὸν μουσικό, αὐ- τὸν πού ἦταν ἄλλοτε ὑπέρητης τοῦ λόρδου Κλάρενς. Εἶχε τὰ μούτρα σὲ κακὰ χάλια και τὸ ἕνα μάτι του πρησμένο...

— Καί τί μὲ νοιάζει ἐμένα;

— Θὰ σέ νοιάσῃ ἂν σοῦ πῶ ὅτι ὁ φίλος σου ὁ Τόμ ὁ Σου- δανέζος τὸν ἔκανε ἔτσι... Τὸν ἔσπασε κυριολεκτικῶς στό ξύ- λο!

— Γιὰ ποιὸν λόγο;

— Γιατί ἀπλούστατα ὁ Τόμ- πυ τοῦ μίλησε ἀσχημα γιὰ τὴ μικρὴ γειτονιά σας τῆς Μαί- ρη.

— Φαίνεται πὺς τοῦ ἀρέσει πολὺ...

— Ναι, μὰ τώρα ἔχασα και τὴν Μαίρη και ὅλα και δέν σέ- φεται ἄλλο παρὰ πὺς νά ἐκ- δικηθῇ τὸν Τόμ γιὰ τὸ ξύλο πού τοῦ ἔδωσα... Τὸν ἐρέθισα ἰάλλιστα ἐγὼ ἀκόμα περισσότε- ρο, γιατί ἂν χύσῃ καμμιὰ μα- γιστρία στόν Τόμ, τὸν ξεφορτῶ- νόμαστε μιά γιὰ πάντα.

»Ἐπειτα πῆγα μὲ τὸν Τόμ- πυ και ἤπιαμε ἕνα οὔσκου στό ξενοδοχεῖο τῆς κυρᾶς Πλαντάρ και καθὼς κουβεντιάσαμε, μοῦ εἶπε ὅτι ἂν ἔχω τίποτε λεφτά, καλὰ θά κάνω νά στοιχηματί- σω στό ἄλλογο τοῦ λόρδου Κλά- ρενς, πού θά τρέξῃ στίς προ- σχειγὲς κούρσες. Καταλαβαίνεις θέβαια, πὺς μόλις ἀκουσα τὸ ὄνομα αὐτό, τέντωσα τ' αὐτιά μου...

(Ἀκολουθεῖ)

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Η ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΕΝΟΣ ΦΙΛΟΥ

Ζ είναι εὐλογημένο τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀγαπητὴ μου κυρία,

πού κατορθῶνα νά ξαναπάρω ἡσυ- χα κοντά σας τὴ θέσι σ' αὐτὴν ἐδῶ τὴν πολυθρόνα.

Ἡ κίνησις τῶν ἑορ- τῶν ἔπερσεν και μπορεῖτε τώρα νά θυσιάσετε και γιὰ μένα μερικὲς σι- γμές, «Ὡ! αὐτὲς ἡ γιορτὲς πού θαρ- θοῦν... Μοῦ φαίνεται πὺς τίς ἐφεῖ-

ρε κάποιο κακὸ πνεῦμα γιὰ νά βασανίζονται οἱ ἀνύπα- νδροι και γιὰ νά μᾶς δείχνῃ τὸ ἄδειο και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶς ἀνθίζει ἡ χαρὰ ἄλλος και τὴν ἀπελπιστι- νότητα τῆς ὑπάρξεώς μας χωρίς ἕνα τζάκι. Γιατί ἐκεῖ- νου πού εἶναι γιὰ τοὺς ἄλλους μιά πηγὴ ἀπολαύσεων, γιὰ μᾶς ἀποτελεῖ ἕνα μαρτύριο.

Ἄλλὰ δέν εἵμαστε ἐντελῶς καταδικασμένοι στήν μο- ναξιά. Καί γιὰ μᾶ

γυναίκα σου.

— Ναι, ήταν μία εξαιρετική γυναίκα, είπε ο σύζυγος. Πάντα με πρόσεχε και όταν ή ύπηρεσία με καλούσε στις πέντε το πρωί, σηκωνόταν πάντα πριν από μένα, για να ιδεί αν έκαμαν καλό τον καφέ μου. Είχε ως τόσο και τις αδυναμίες της κι' όταν π. χ. άρχιζε τις φιλοσοφίες μαζί σου...

— Δεν την ένοιωσες ποτέ, ψιθύρισε ο άλλος. Καί μία πτυχή των χειλέων του φάνερωσε κάποια όργη συγκρατημένη.

— Όσο το θλέμμα, με το οποίο ατένισε επί πολλήν ώρα τον φίλο του ήταν γεμάτο θλίψη, σαν να τον έτυπτε ή συνειδήσεις του για κάποιο σφάλμα. Έπειτα από μικρή σιωπή άρχισε.

— Άκουσε, Φράντς, πρέπει να σου διηγηθώ κάτι που με θασανίζει παραπολλά χρόνια και που δεν μπορώ να το πάρω μαζί μου στον τάφο.

— Έμπρός, δεν χρειάζονται τόσο διαταγμοί, ειπεν ο ιδιοκτήτης αρπάζοντας τη μακρυσία του πίπα.

— Μεταξύ έμένα, του φίλου σου και της γυναίκας σου συνέβη κάτι μία μέρα.

— Ο γηραιός στρατιώτης άφησε την πίπα του να πέση κι' εκάρφωσε τα μάτια στον φίλο του.

— Μην άστειεύεσαι, γιατρέ, ειπε τέλος.

— Δυστυχώς είμαι πολύ σοφάρος, Φράντς, άπάντησε εκείνος. Είναι περισσότερο από σαράντα χρόνια που έχω αυτό το μυστικό. Είναι επί τέλους καιρός να εξηγηθώ μ' εσένα.

— Μήπως θα ήθελες να πής ότι ή νεκρή με άπάτησε; φώναξε ο άλλος με όργη.

— Δεν ντρέπεσαι, Φράντς; είπε ο φίλος του με το γλυκό και θλιμμένο χαμόγελό του.

— Ο γέρο — στρατιωτικός ψιθύρισε μερικά άκατανόητα λόγια κι' άναψε την πίπα του.

— Όχι, ήταν άγνη σαν άγγελος, εξακολούθησε ο φίλος του. Ο ένοχος είσαι εσύ κι' εγώ.

— Άκουσε. Έχουν περάσει από τότε σαράντα τρία χρόνια, θυμάσαι; Είχες σταλή στο Βερολίνο ως λοχαγός κι' εγώ ήμουν καθηγητής στο Πανεπιστήμιο. Ήσουν τότε ένας τρομερός γλεντζές...

— Χμ! ψιθύρισε ο οικοδεσπότης, σηκώνοντας το γέρινο τρεμάμενο χέρι του για να στρίψει την άκρη του μουστακιού του.

— ...Υπήρχε τότε μία όραία ήθοποιός με μεγάλα μαύρα μάτια και με μικρά κάτασπρα δόντια. Θυμάσαι;

— Αν θυμούμαι; Την έλεγαν Μπιάνκα!

Κι' ένα άσθενικό χαμόγελό φώτισε το ζωρμένο πρόσωπο του γλεντζέ.

— Τα μικρά της λευκά δοντάκια, συμπλήρωσε, ήξεραν να δαγκάνουν καλά, σε θεοβιά.

— Άπατούδες την γυναίκα σου κι' εκείνη το είχε ύποπτευθί. Δεν είπε μολαταύτα τίποτε κι' έκρυψε την θλίψη της για τον έαυτό της και μόνο. Έσύ δεν είδες τίποτε, αλλά εγώ τ' αντιλαμβάνομαι όλα.

Ήταν ή πρώτη γυναίκα που έγνώριζα, έπειτα από τον θάνατο της μητέρας μου. Είχε εισδύσει στη ζωή μου σαν ένα λαμπρό φωτεινό άστρο και σαν προς άστρο ύψωνα προς αυτήν τα μάτια μου. Είχα το θάρρος να την ρωτήσω μία μέρα για την αίτια της λύπης της. Χαμογέλασε και μου άπάντησε πως ήταν άκόμη λίγο κακοδιάθετη. Δεν ήταν πολλές καιρός, θυμάσαι; που είχε γεννηθί ο γιός σου ο Παύλος. Ή παραμονές των Χριστουγέννων έφθασαν. Είχα ρθί, καθώς πάντοτε στις όχτώ. Εκείνη καθισμένη κεντούσε κι' εγώ διάβαζα περιμένοντάς σε. Έπέρασε μία ώρα... έπειτα άλλη... και σύ δεν φαινόσουν άκόμα. Την είδα ν' άνησυχί, να ταρασσεται και μαζί μ' αυτή άνησυχούσα κι' εγώ. Ήξερα πολύ καλά που ήσουν και φερόμουν μήπως την λησιμονήσης μέσα στην άγκαλιά της γυναίκας εκείνης έντελώς.

Εκείνη είχε άφσει το κέντημα κι' εγώ το διάβαζα. Μία τρομερή σιγή έβάρισε άπάνω μας. Άξαφνα είδα ένα δάκρυ ν' αναβλύζι από τα θλέφασά της και να πέφτη άπάνω στο εργόχειρό της. Σηκώθηκα θιαστικά για ν' άρθω να σε ζητήσω. Αισθανόμουν τον έαυτό μου Ικανό να σ' άποσπάσω διά της βίας από εκείνη τη γυναίκα.

Καθόταν στην πολυθρόνα κι' έρραβε κάτι...

Άλλά τη στιγμή ακριβώς εκείνη, σηκώθηκε κι' ή γυναίκα σου κι' άφησε την θέσι της, την θέσι αυτή που κάθουμαι εγώ σήμερα. «Πού θέλετε να πάτε;» μου είπε. Τα χαρακτηριστικά του προσώπου της έδειχναν μία ένθερμη άγωνία. «Νά θρώ τον Φράντς», άπάντησε.

Εκείνη άφησε τότε μία δυνατή κραυγή: «Γιά όνομα του Θεού!... Μείνετε κοντά μου έσεις τουλάχιστον. Μη ν' άφήσετε μόνη». Και όρμώντας άπάνω μου άφησε τα χέρια της στους ώμους μου κι' έκρυψε στο στήθος μου το δακρύρεκτο πρόσωπό της. Όλόκληρο το κορμί μου συνεκλονίσθη από ένα ρίγος, γιατί ποτέ ως τότε δεν είχα κρατήσει γυναίκα τόσο κοντά μου.

Όσο και τώρθασα να συγκρατηθώ και προσπάθησα να την παρηγορήσω. Είχε τόση άνάγκη παρηγορίας. Ύστερα από μερικές στιγμές ήρθες. Δεν είδες καθόλου την ταραχή μου. Τα μάγουλά σου ήσαν φλογισμένα και στά μέρη σου διάβαζε κανείς την κόυρασι που άφήνει ή έρωτική μέθη.

Από το θράδυ εκείνο ένοιωσα μέσα μου μία μεταβολή που μ' έτρόμαξε. Από τότε που αισθάνθηκα στον λαϊμό μου τα λεπτά της χέρια, από τότε που ένπνευσα το άρωμα των μαλλιών της, το άστρο είχε κατεβί από τους ούρανοους και στη θέσι του δρόσθηκε μπροστά στα φλογερά μάτια μου, όραία, άποπνέοντας τον έρωτα ή γυναίκα. Έθεωρούσα τον έαυτό μου άλλοι προσόδη και για να τα συμβιβάσω λίγο με την άσέβησί μου άνέλασα να σε άποσπάσω από την γυναίκα.

που αγαπούσες. Είχα εύτυχώς κάποια τύχη. Μίλησα μαζί της και δέχτηκε, για να διακόψι τις σήσεις της μ' εσένα το ποόν που της πρόσφερα και...

— Νά πάρ' ο διάβολος! διέκοψε ο παλιός του φίλος έκπληκτος. Στη δική σου επέμβασι λοιπόν το όφειλω που ή Μπιάνκα μου έγραψε την συγκινητική εκείνη άποσταρετιστήριο έπιστολή, στην οποία μου δήλωνε ότι με όλη την αντριβή της καρδιάς της άναγκαζέται να με άποχωρήσθ!

— Ναι, εγώ το έκαμα. Άκουσε όμως και τη συνέχεια. Νόμισα πως μ' αυτό πούκανα να καταφθάνω να εξαγοράσω τη γαλήνη μου. Του κάκου! Μέσα στο μολό μου στριφογύριζαν όλαένα και περισσότερο ή τρελλές σκέψεις.

Άφωσιανόμουν, για να έχω τις εργασίες μου. Και τότε μου ήρθε ή πρώτη σύλληψις της «Αθανασίας της Ιδέας». Όλα αυτά έν τούτριν δεν ήσαν άρκετά για να μου ξαναδώσουν τη γαλήνη. Έτσι πέρασε ένας όλόκληρος χρόνος. Ξανάρθαν ή παραμονές των Χριστουγέννων. Άλλη μία φορά πάλι θρέθηκα κοντά της σ' αυτήν.

Καθόταν στην πολυθρόνα κι' έρραβε κάτι...

Εκείνο το θράδυ ήσουν στο σπίτι, έλάττοις κοιμάσου, ξαπλωμένος άπάνω στον καναπέ στο διπλανό δωμάτιο. Είχες γυρίσει, κουραμένος έπειτα από ένα εύθυμο γεύμα στη λέσχη. Καθόμουν κοντά της με τα μάτια καρφωμένα στο χλωμό της πρόσωπο, όταν άξαφνα τινάχτηκε μπροστά μου με ζωηρότητα ή ανάνηψις εκείνη του περασμένου χρόνου. Άκόμα μία φορά, μία μόνη φορά ήθελα να αισθανθώ το κεφάλι της στον λαϊμό μου, ήθελα να την άγκαλιάσω και έπειτα να χαθώ. Τα μάτια μας συναντήθηκαν κι' ένόμισα πως έβλεπα να λάμπη μέσα στα μάτια της μία άστραπη μυστική. Λοπόν δεν κρατήθηκα πειά, ρίχτηκα στα πόδια της κι' έκρυψα το φλογισμένο μου πρόσωπο στα γόνατά της. Διό όλόκληρα δευτερόλεπτα έμεινα εκεί άκίνητος, όταν αισθάνθηκα στο κεφάλι μου το ψυχρό της χέρι και την άκουσα να μου λήη με μία γλυκειά φωνή:

— Θάρρος, φίλε μου!

— Ναι, θάρρος! Δεν πρέπει ν' άπάτησουμε τον άνθρωπο που κοιμάται στο διπλανό δωμάτιο, γεμάτος έμπιστοσύνη. Και σηκώθηκα ρίχνοντας γύρω μου θλέμματα ταραγμένα. Εκείνη όμως παίρνοντας ένα θιβλιό από το τραπέζι μου το έδωσε. Την κατάλαβα. Άνοίζετο θιβλιό κι' έδιάβαζα την πρώτη σελίδα. Τι έδιάβαζα; Δεν έξρω τίποτε. Τα γράμματα χοροπηδούσαν μπροστά στα μάτια μου. Ός τόσο ή τρικυμία της ψυχής μου κα...

(Συνέχεια στη σελίδα 66)

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΝΤ' ΑΝΝΟΥΤΣΙΟ

(Ι ραμμειη από τον πιο στενό του φίλο)

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Νά τι γράφει ο ποιητής στις σημειώσεις του αυτές:

«Η έξαιρτική τρώη ένωσε την ήθική άρμονία.—Μία μεκάστα—χρώμα μαγευτικό.—Η χρυσοκόκκινη σάλτσα σ' ένα πιάτο άσημένο.—Συναρπάζει της γεύσεως λεπτεές και πολύπλοκες.—Τό «Μαρκομ-πρόνιερ» σ' ένα κρυστάλλινο ποτήρι και κρασί χρυσό και φλογερό».

Σ' όλη του τη ζωή, ο ντ' Άννουτσιο περίμενε την ώρα του φαγητού μ' άληθινή χαρά. Γινόταν δε έξω φρενών, όταν τον έκαναν να περιμένει.

Στο ζήτημα των φαγητών ήσαν έξαιρτικά λεπτός. Ένα τίποτε έφθανε για να τον κόψι την όρεξι. Μου διηγόταν μία μέρα με ποιο τρόπο ένας συνάδελφός του στο στρατό, ο Ρικάρντο Σοντζόνιο (ο όποιος έγινε άργότερα ένας άπ' τους ιδιοκτήτες του όμωνόμου έκδοτικού όίκου) κατάρθωνε να έπωφεληται της εδαισθησίας του αυτής όταν έτρωγε μαζί του στην καντίνσ του στρατώνος.

Μόλις ο Σοντζόνιο έβλεπε να φτάνη ένα φαγητό που του άρεσε, έπιανε μία μύγια την έχανε στο στόμα του κι' έκανε ότι την τρώει. Γεμάτος φρίκη, ο ντ' Άννουτσιο σηκωνόταν άπ' το τραπέζι κι' εξαφανιζόταν. Έτσι ο Σοντζόνιο έτρωγε και το δικό του φαγητό.

Κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών της ζωής του, άν και θεοβιάνε πως έκανε ένα πολύ έλαφρό γεύμα κάθε είσοσιτέσερες ώρες κι'ότι έμενε κλεισμένος στο γραφείο του, από τις δέκα το θράδυ, ως την «ώρα της δρόσου» (ως τις τέσερες το πρωί θέλει να πη), να πως έτρωγε και πως εργαζόταν πραγματικά.

Κατά τα μεσάνυχτα άποσυρόταν στο γραφείο του, όπου, του πήγαιναν φρούτα, άγγλικά μπισκότα και γάλα. Έργαζόταν ως τις τρεις και μισή το πρωί, κι' έπειτα πλάγιαζε και κοιμώταν ως το μεσημέρι. Έκτός από μερικές περιπτώσεις πολύ σπάνιες, έτρωγε πάντα μόνος.

Όσάκις τον προσκαλούσαν σε γεύμα ή σε δείπνο, το θεωρούσε πάντα σαν μία άγχαρεία τρομαχτική. Ή ώρα που θα έτρωγε με τους άλλους καλεσμένους ήταν γι' αυτόν ή ώρα του «μαρτυρίου» όπως την έλεγε.

Το μεσημέρι, άφοι σηκωνόταν, έτρωγε, πλενόταν με άφάνταστη προσοχή, ντυνόταν κι' έκοδε θόλτες στην κάμαρή του. Ή ιστορία αυτή θαστούσε ως τις τέσερες ή ως τις πέντε το άπόγευμα. Έπειτα, κατά τις πέντε και τέσσερις στον κήπο, επέλεπε τις δουλειές του σπιτιού, ξεφύλλιζε τα θιβλία που λάβαινε, έρριχνε μία ματιά στις έφημερίδες, τριγύριζε στο δωμάτιο κι' άλλαζε θέσι σε διάφορα άντικείμενα. Όταν δε είχε κέφι, άνοιγε καμμία έπιστολή άπ' τις έκατοντάδες που λάβαινε και τη διάβαζε γρήγορα. Άλλοιώς τις άφηνε να περιμένουν μήνες όλόκληρους.

Κατά τις ένένες το θράδυ, ο ποιητής έτρωγε άφθονα, πάντοτε μόνος, έκτός όποις τις σπάνιες περιπτώσεις που θα είχε κανένα καλεσμένο του όποιου ή συντροφιά του ήσαν έξαιρτικά εύχρηστη. Έπειτα άποσυρότανε πάλι για να εργασθί την νύχτα.

Γιά το ντ' Άννουτσιο, ή ώρα τρεις, π. χ., μετά τα μεσάνυχτα ήσαν τόσο κανονική, όσο είναι για τους άλλους ανθρώπους ή ώρα τρεις μετά το μεσημέρι. Εύρισκε μά- λιστα πολύ φυσικό να στέλνει, στις τρεις ή στις τέσερες το πρωί, έναν υπηρέτη να πάη σε φίλους του ή σε γνω- ρίμους του που ήσαν περαστικοί άπ' το Γκαρντόνε κ'όι ό- ποιοι έκείνη την ώρα κοιμώντουσαν τον πιο βαθύ ύπνο, θιβλία, κουτιά με σοκολάτες, λουλούδια ή προσκλήσεις σε γεύμα για την έπομένη.

Ο γιατρός του τον συμβούλευσε μία μέρα να μη ζή τόσο κλεισμένος μέσα στην έπαυλή του και του συνέ- σπησε να θγαίνει έξω, να κάνει κανένα περίπατο. Τότε όμως ο ντ' Άννουτσιο, όταν όποιο δεν άρεσαν καθόλου ή συμβουλές αυτές, τόν άπάντησε:

— Μία από τις ά- δελφές μου, πριν πε- θάνη, έμεινε δέκα ο- λόκληρα χρόνια κλει- σμένη μέσα στο σπι- τι της, χωρίς να θγαί- νη καθόλου έξω, και ήταν πάντοτε πολύ καλά. Άκούτε;

Έτσι, ο γιατρός, θέλοντας και μή, ά- ναγκάστηκε να ύπο- κλιθί μπροστά στον πελάτη του.

Ο ντ' Άννουτσιο δεν έπινα ποτέ κρασί, έκτός από την περίοδο της διαμονής του στη Ζιρόντ της Γαλλίας, κοντά στη «Κρασόπολι», όπως άποκαλούσε το Μπορντώ, όπου μερικοί πλούσιοι άμπελουργοί της περιφε- ρείας, οι όποιοι τον ήξεραν, του έξεθείάζαν τα εύεργε- τικά άποτελέσματα λίγων μικρών ποτηριών παλμού κρασιού Μπορντώ, κατά τα γεύματα.

«Μία μέρα—Ελεγε κάποτε σ' ένα φίλο του—που αισθανόμουν τον έαυτόν μου κατάκοπο κι' έκνευριαιμένο από τη συνεχή εργασία, στο άπαισιτικό αυτό Άρκασόν, έπασα άρρωστος από βαθεία μελαγχο- λία».

Προσκάλεσα άμέσως έναν περίφημο γιατρό της περιοχής. —Γιατρέ, του είπα, αισθάνομαι τον έαυτό μου θλιμμένο, δια με δηιάζουν, ύποφέρω από ζαλάδες. Επίσης τη νύχτα, έφιάλτες θασανίζουν τον ύπνο μου.

Ο γιατρός μ' άκρόαστηκε επί πολλήν ώρα και με μεγάλη προ- σοχή.

Καταλαβαίνω, μου είπε, καταλαβαίνω. Θα σας γράψω μία συνταγή...

Κι' έγραψε σ' ένα φύλλο χαρτί «Μουτάν - Ρότσιλντ, 1895» (1) Θεωρώ τώρα περιττό να σας πω ότι πήρα το φάρμακο που μου έδωσε και ότι σε λίγες μέρες είχα γίνει έντελώς καλά!

Ο ποιητής, κατά την περίοδο της παραμονής του στη Γαλλία, φρόντισε να πλούτισι την κάβα του με τα πιο έκλεκτά κρασιά, μά τα έπιανε οι φίλοι του και σχεδόν ποτέ ο ίδιος.

Σπανίως, όταν τρώγαμε στο ρεστοράν, τον έβλεπα να παραγγέλλη κρασί ή σαμπάνια. Από τότε δε που έ- πέστρεψε άπ' το Φιοόμπε, έπαψε σχεδόν έντελώς να πίνει κρασί, λέγοντας ότι του έκανε κακό στο στομάχι. Ή ά- λήθεια σχετικώς είναι ότι δεν το είχε άγαπήσει ποτέ.

Απεναντίας, λάτρευε το νερό και δεν έπαυε ποτέ να διακηρύσσει σ' όλο τον κόσμο τις άρετές του. Στην έ- παυλή του, το «Βιτοριάνε» στους τοίχους της σάλλας του μπάνιου, διάβαζε κανείς, ανάμεσα από στολίδια της διακοσμήςσεως, έκαστο τουλάχιστον φορές, τη φράσι: «ΕΞΑΪΣΙΟΝ ΤΟ ΥΔΩΡ»!

Τελευταία, κατά τα εγκαίνια ενός ύδραγωγείου, στην έπαρχία του Τρέντε, τον είχαν προσκαλέσει στο έπαι- μο γεύμα που δόθηκε εκεί. Στο τραπέζι, λοιπόν, θλέπον- τας τα διάφορα κρασιά που σερβίριζαν, γύρισε κ' είπε στον έπίσκοπο του Τρέντε, ο όποιος καθόταν πλάι του:

— Είναι άνοσηύρημα να πίνουν κρασί σε ένα γεύμα που δίδεται προς τιμήν του νερού!

Όταν τρώγαμε καμμία φορά να μην έχη μεταλλικό νερό (τέτοιο έπινε πάντοτε), θεωρούσε το γεγονός αυτό ως πραγματική καταστροφή. Μου έγραφε κάποτε σχετι- κώς από τη Βίλλα του Άρκασόν στο ξενοδοχείο που έ- μεινα:

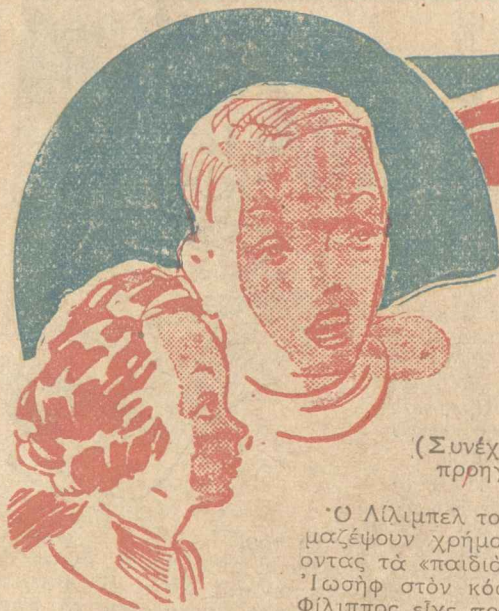
«Χθές το θράδυ έμεινα χωρίς νερό!!!! Το τραγικό που το ά- γοράζω ήταν κλειστό!!!! (Τα τέσερα θαυμαστά είναι δικά του).

(1) Μάρκα περιφίμου κρασιού Μπορντώ.

(Άκολουθεί)

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΟΥ Φ. ΣΜΙΘ

(Συνέχεια από το
πρηνήγουμενο)

στο ταξίδι κι' επειδή φοβόταν μήπως τα ποντίκια ξεφύγουν, κρατούσε σχεδόν πάντα το κλουβί τους τυλιγμένο στο μεγάλο μαντήλι.

Ωστόσο, ήταν ευθύμοι όταν έφυγαν από την Ουάσιγκτον. Περιπατούσαν όλη σχεδόν την ημέρα προτιμώντας ν' ακολουθούν τους ξηρούς δρόμους των χωριών από τους πολυδρόμους των πόλεων. Πότε εύρισκαν άσυλο σε καμιά αγροικία ή σε καμιά αποθήκη για να κοιμηθούν τη νύχτα, και πότε δεν εύρισκαν. Κοιμώντουσαν τότε στο ύπαιθρο και το πρωί ξυπνούσαν κατάκοποι κι' εξαντλημένοι. Πρέπει όμως να ομολογήσουμε ότι αυτό σπανίως τους συνέβαινε. Η αγαθές χωριάτισσες, τις περισσότερες φορές λυώντουσαν τα εγκαταλελειμμένα εκείνα παιδιά και όχι μόνο τα εξοικονομούσαν σε κάποιο ζεστό μέρος για να κοιμηθούν τη νύχτα, αλλά και τους έδιναν και φαγητό, τόσο αρκετό ώστε να τους περισέψει και για την άλλη μέρα.

Όσο προχωρούσαν προς τα νότια, τόσο ο καιρός γινότανε πιο γλυκός, και δεν υπέφεραν πια από το κρύο. Λίγες μέρες μετά την αναχώρησή τους, τα παπούτσια εγκατέλειψαν τα πόδια του Λίλιμπελ. Αυτό δεν ήταν και μεγάλο δυστύχημα για τον άραπακο, ο οποίος είχε συνηθίσει να περιπατάει ξυπόλητος και θεωρούσε τα παπούτσια ως ένα πράγμα έντελως περιττό.

Αλλά ο Φίλιππος, ο οποίος ποτέ του δεν είχε περιπατήσει ξυπόλητος, άρχισε να υποφέρει πολύ όταν χάλασαν τα παπούτσια του. Τα χαλίκια των δρόμων μάτωναν και πλήγωναν τα τραφερά του πόδια και πολλές φορές καθόταν σε καμιά μεγάλη πέτρα εξαντλημένος, απελπισμένος, πονώντας, άδικανος να προχωρήσει έστω κι' ένα βήμα.

Ο Λίλιμπελ τότε προσπαθούσε να του δώσει θάρρος, και πότε με τον ένα τρόπο, πότε με τον άλλο, τα κατάφερε να τον κάνει να σηκωθεί.

Μόλις όμως έκανε μερικά βήματα, ο Φίλιππος έπεφτε κάτω χλωμός και σχεδόν λιποθυμισμένος.

Τότε ο Λίλιμπελ με μία δύναμη που δεν θα την περίμενε ποτέ κανείς από το μικρό κι' αδύνατο εκείνο άραπακι, σήκωνε τον Φίλιππο στις πλάτες του και τον μετέφερε ως ότου, μην αντέχοντας πια, έπεφτε εξαντλημένος κι' αυτός.

Η αλήθεια βέβαια είναι ότι ο Φίλιππος δεν ήταν και τόσο βαρύς. Είχε αδυνατίσει τόσο από την ημέρα που το έσκασε από το μέγαρο "Ενσμπορτ", ώστε, καθώς έλεγε κι' ο ίδιος γελώντας δεν είχε μείνει πια τίποτε επάνω του εκτός από τα ρούχα του.

"Αλλά κι' αυτά άρχισαν να φθειρώνται... "Αλλού ήταν σκιασμένα, αλλού τρυπημένα, παντού λερωμένα κι' ελεεινά... "Ω! να τον έβλεπε τώρα έτσι η λαίδη "Ενσμπορτ, και τι δεν θα έλεγε!

Ωστόσο, παρ' όλη την αθλιότητα στην όποια βρισκόταν ο μικρός ταξιδιώτης, τα «παιδιά» του πάτερ "Ιωσήφ καλοπενούσαν. "Ετρώγαν περίφημα, γιατί ο Φίλιππος γι' αυτά φρόντιζε πρώτα, και δεν υπέφεραν

καθόλου από το κρύο. "Αν τα ρωτούσε κανείς τη γνώμη τους, αυτά, βέβαια, θα εξέθειάζαν τις ωμορφίες του παξιδιού. Εύρισκαν πιο ευχάριστο να λικνίζονται στα χέρια του Φίλιππου, ο οποίος τα κρατούσε, και να βλέπουν κάθε τόσο και τον ουρανό, όταν ξεσκέπαζε το κλουβί τους, παρά να είναι διαρκώς φυλακισμένα σε κάποιο σκοτεινό δωμάτιο. Γι' αυτό τα χαριτωμένα ποντίκια ήταν ευθυμότερα κι' έκαναν τα γυμνάσιά τους και τα παιχνίδια τους με περισσότερο κέφι κι' επιδεξιότητα από άλλοτε.

Συχνά μάλιστα ο μικρός τους κύριος κι' ο μαύρος φίλος του εξασφάλιζαν χάρις σ' αυτά το ψωμί τους. Γιατί ή ανάγκη τώρα τους έκανε να εφαρμόσουν το παλιό εκείνο σχέδιο του Λίλιμπελ και να δίνουν με τα ποντίκια παραστάσεις μπρός στους χωρικούς.

Μετά την παράστασι, ο Λίλιμπελ περιέφερε το κορμίσκιο καπέλλο του και οι θεαταί τους έβγαζαν μερικά νομίσματα με τα οποία οι μικροί ταξιδιώτες αγοράζαν ψωμί.

Όσο προχωρούσαν προς τα νότια τόσο η αυτογένεσις αυτές παραστάσεις γινόταναν πιο συχνές και πιο επικερδείς γιατί οι μεσημβρινοί λαοί είναι πιο φιλόδοξοι απ' τους βόρειους.

Ωστόσο, συχνά περνούσαν αρκετές μέρες χωρίς να συναντήσουν θεατάς και τότε αναγκαζόντουσαν να μόνουν νηστικοί, αν δεν είχαν τρόφιμα στο σακκούλι τους, πράγμα που συνέβαινε τις περισσότερες φορές γιατί ο άδηφάγος Λίλιμπελ δεν άφηνε ποτέ να μείνει τίποτε για την άλλη μέρα.

Οποιοδήποτε εξακολουθούσαν το δρόμο τους με θάρρος, γελώντας το πρωί, κλαίγοντας το βράδυ, τρώγοντας σήμερα, νηστεύοντας αύριο, κάνοντας τον ύπνο τους κάτω απ' τον έναστρο ουρανό και πότε κάτω απ' τη φιλόξενη στέγη ενός σπιτιού.

Όσκις ο Φίλιππος ζητούσε τροφή ή άσυλο για τη νύχτα, σπανίως του άρνιόντουσαν. "Όλοι μόλις έβλεπαν το θελκτικό εκείνο παιδί με την τόσο γλυκεία φωνή και τους τόσο καλούς τρόπους, το συμπαθούσαν. "Αλλά κι' ο συντροφός του, το παράδοξο εκείνο άραπακι, προκαλούσε πολύ την περιέργεια. Κάθε φορά μάλιστα που οι χωρικοί εξαφνιασμένοι με την παράδοξη εκείνη συντροφιά ενός λευκού κι' ενός μαύρου, ρωτούσαν το Φίλιππο με περιέργεια για το Λίλιμπελ, εκείνος απαντούσε: «Είναι φίλος μου!»

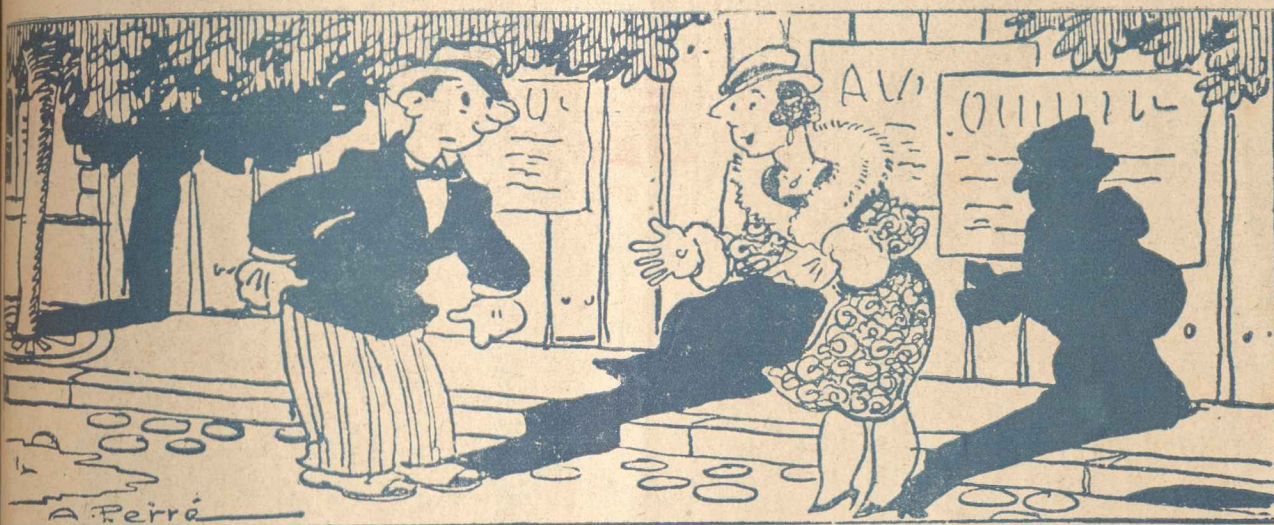
Μια νύχτα του "Απριλίου, πολύ κρύα, καθώς διέσχισαν τα βουνά του Τέννεσι, δρέθηκαν σε άμνηστια που δρόμο ν' ακολουθήσουν κι' έπειτα από μια μακρά διπορία κάθισαν εξαντλημένοι στην άκρη ενός μονοπατιού.

Υπόφεραν τρομερά από το κρύο και την πείνα. Αφού αναπαύθηκαν λίγο, σηκώθηκαν, μάζεψαν ξερὰ φύλλα, τα τοποθέτησαν στο κούφωμα του κορμού ενός μεγάλου δέντρου, και κατάρθωσαν να φτιάσουν έτσι ένα είδος φωλιάς μέσ' στην όποια τρύπωναν κι' οι δυο, χωρίς, έννοείται, να ξεχάσουν και το πολύτιμο κλουβί με τα «παιδιά» του πάτερ "Ιωσήφ.

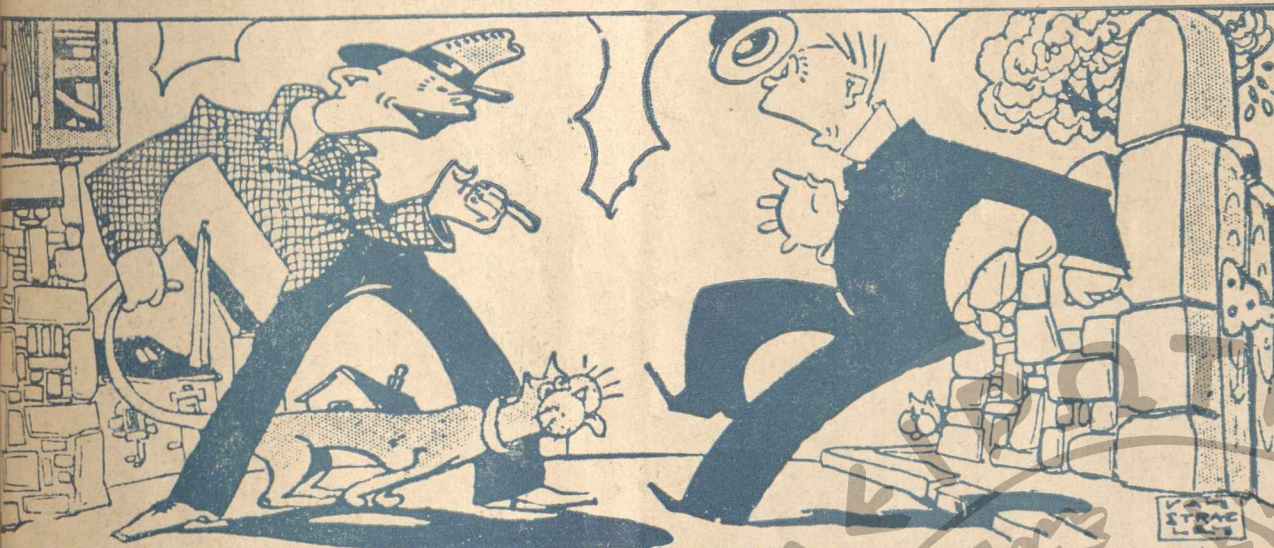
Μά εξαφνα, μόλις είχαν αρχίσει να ζεσταίνονται, ακούσαν θήματα στους θαμνούς που περιστοιχίζαν το δέντρο. Τα θήματα αυτά άνηχούσαν θαραλά, ήρεμα και συνορνεύονταν από μια άναπνοή δυνατή και κανονική.

(Ακολουθεί)

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΚΕΦΙΟΥ

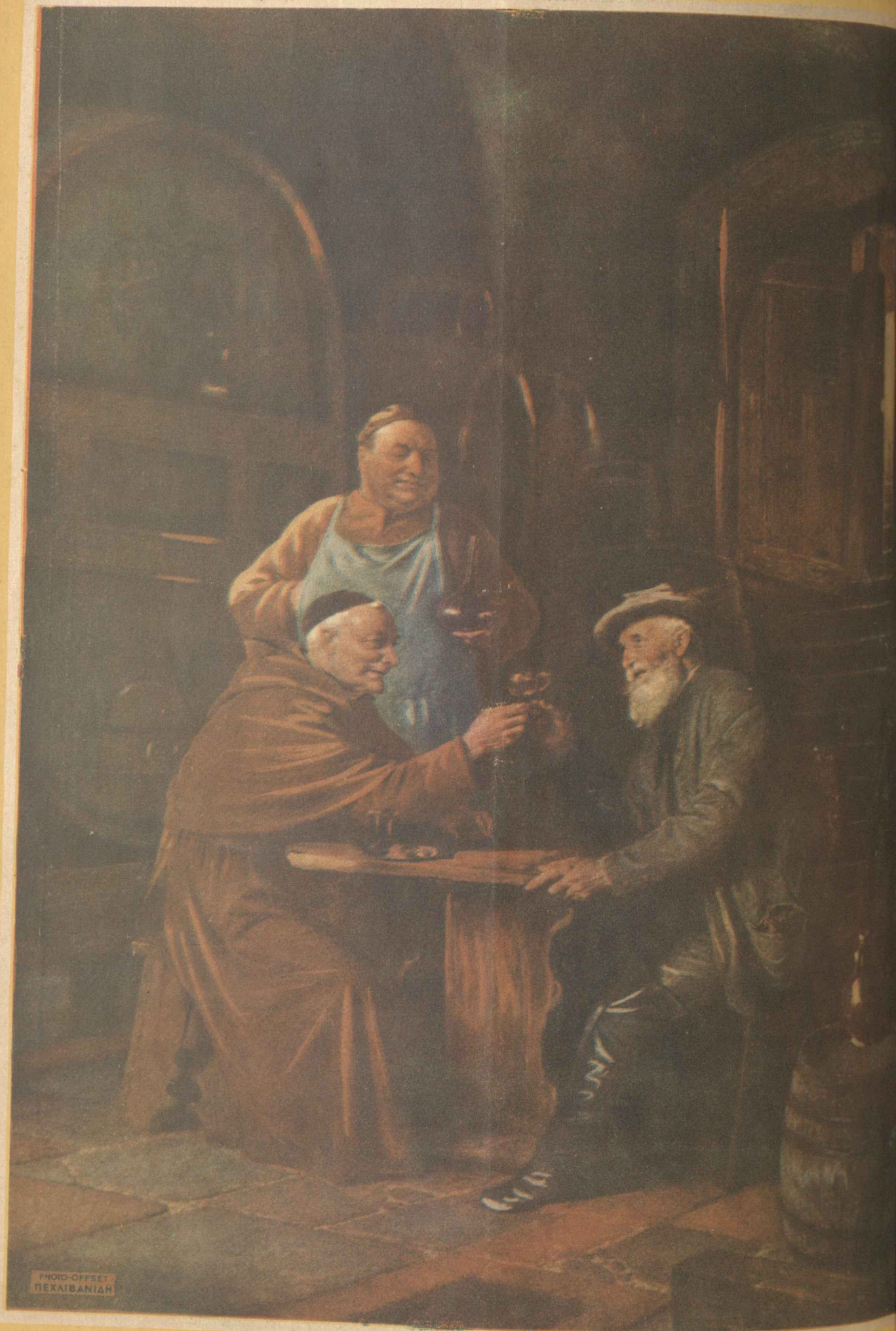
- Και τί σας είπε ο πατέρας μου, όταν του είπατε, ότι δεν μπορείτε να κοιμηθήτε πια εξ αιτίας μου ;
- Μου πρότεινε να με πάρη... νυχτοφύλακα στο εργοστάσιό του...

- Πήρα σταθερή απόφασι να κλείσω την πόρτα μου σ' όλους τους άνοήτους...
- Τότε πως θα ξαναγείρης στο σπίτι σου ;

- Δεν μπορώ να πάω στο θέατρο μαζί με τον άνδρα μου... Σε κάθε δράμα, κλαίει από την πρώτη πράξι...
- Δεν είναι τίποτε αυτό... "Ο δικός μου κλαίει από τη στιγμή που... βγάζει τα εισιτήρια...

ΣΤΗΝ ΚΑΒΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ
(πίναξ του Μπρούκνερ)

Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ ΜΕ Τ'ΑΓΡΙΟΛΟΝΟΥΔΑ
(πίναξ του Βόκτς)

Η ΓΟΗΣΣΕΣ

Η ώραία θαντέττα "Αρλεν Βήλαν, ένα καινούργιο άστέρι της «Φόξ - Φίλμ».

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΚΙ' ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΕΛΒΙΕ ΝΤΕ ΜΟΝΤΕΠΕΝ

(Συνεχία απ' το προηγούμενο)

Ο Ροβέρτος Μπερνιέρ στάθηκε μία στιγμή, κι έπειτα εξακολούθησε:

— Ναι, έχω έλαττώματα... Τό παραδέχομαι. Σας έκανα μάλιστα να έχετε συχνά παράπονα έναντίον μου. Ήμουν παίκτης, άσωτος, άξιοθρήνητος σύζυγος... Κατηγορώ, βλέπετε, μόνος μου τον έαυτό μου!... Μά, από τίς παρεκτροπές μου αυτές, να συμπεραίνετε ότι διαπραξα τό πιο τερατώδες έγκλημα, να πιστεύετε ότι, επειδή ήμουν κακός σύζυγος, έγινε και άδελφοκτόνος, αυτό, κυρία ξεπερνάει τά όρια. Είναι μία πράξις φριχτή και δέν έχει παρά μία μόνο δικαιολογία την τρέλα! Ναι, για τρίτη φορά, σας έπαναλαμβάνω Είστε τρελλή!

Η Άμαλία έμεινε άφωνη. Χωρίς να θέλη, ή καταπληκτική ψυχραιμία του συζύγου της της έπιβόλλεταν.

Ένοιωσε την πεποίθησί της να κλονίζεται κι' άναρωτιώταν μήπως, πραγματικά, είχε συκοφαντήσει έναν άθλο.

Ο Ροβέρτος άντελήφθη τί συνέβαινε μέσα στο μυαλό της συζύγου του κι' έσπευσε να εξακολουθήσει:

— Αν είσατε διανοητικώς και λά, θά σκεφτόσαστε ότι, πριν διατυπώσετε έναντίον μου μία τόσο τερατώδη κατηγορία, έπρεπε τουλάχιστον να θεσβαιωθείτε ότι ή κατηγορία αυτή είχε μία θάσι όποιαδήποτε...

Κι' ένω, μία θριαμβευτική άστραπή περνούσε απ' τά μάτια του, φώναζε:

— Μά τί συζητούμε... τη στιγμή που έχετε μεσ' στά χέρια σας την ύλική, την άναμφισήτητη απόδειξι της άθωότητός μου...

— Την απόδειξι! τραύλισε ή Άμαλία. Έχω την απόδειξι αυτή μεσ' στά χέρια μου!...

— Μάλιστα, κυρία!...

— Δέν σας καταλαβαίνω...

— Δέ, με καταλαβαίνετε για-τί δέν θέλετε να με καταλάβετε, ή μάλλον γιατί τό λογικό σας είναι εξασθενημένο... Νά ή απόδειξι αυτή!...

Και ό συνένοχος του Κλαυδίου Γκριθό πήρε τό εισιτήριο του σιδηροδρόμου που τό είχε ρίξει στο γραφείο του ή Άμαλία πριν από μία στιγμή κι' έφώναζε:

— Κυττάχτε, κυρία, και, αν τολμάτε, εξακολουθήστε να με κατηγοράτε!... Τό εισιτήριο αυτό τό έβγαλα στο σταθμό του Βορρά, στο Παρίσι, την 1' Ιανουαρίου, στις έξη και τέταρτο

Η υποέληλα με τό 'οργάνετο

τό θράδυ. Έτσι ταξίδεψα με τό τραίνο που έφυγε απ' τό Παρίσι τό ίδιο θράδυ, στις έξη και τριανταπέντε, κι' έφθάσα στο Βερολίνο τό επόμενο θράδυ, στις έφτά. Έως τώρα θά εύαρεστηήτε να συμφωνήσετε ότι μου ήταν πολύ δύσκολο να βρίσκωμαιο στο Σαιντ-Ουέν, στις δέκα ή ώρα τη νύχτα, για να διαπράξω εκεί ένα έγκλημα, αφού πριν από τρεις ώρες και πλέον ταξίδεψα με τό έξπρές για τη Γερμανία!... Κι' ίσως ακόμα άποφασίσετε να παραδεχθήτε ότι δέν πλούτισα καθόλου σκοτώνοντας τον άδελφό μου!...

»Α! κυρία, ήταν ευτύχημα για μένα ότι μία παρά-λειψις, μία άφρημάδα του έλεγκτού του έξπρές και δική μου έγινε άφορμή να μου μείνη αυτό τό εισιτή-ριο.

»Αν τό είχα δώσει στην έξοδο, όπως κανονικά θά έπρεπε να κάνω, δέν θά είχα κανένα μέσον να υπερασπίσω τον έαυτό μου σε σας κι' αύριο, χωρίς άλλο, θά διαλαλούσατε σ' όλόκληρο τό Βερολίνο την άτιμη κατηγορία που μου ρίξατε άπόψε κατάμουτρα!...

»Είνε αλήθεια αυτό, κυρία, ή όχι; Και ό Ροβέρτος, λέγοντας τά λόγια αυτά, προσήλωσε στη σύζυγό του ένα έπιμονο θέλημα μαγνητιστού που επιβάλλεται στο μέντιουμ με όλη τη δύναμι της θελήσεώς του.

Τό άλλοθι που είχε παρουσιάσει ό άθλιος φαινόταν άναμφισήτητο.

Ο άδελφοκτόνος αισθανόταν τώρα τον έαυτόν του άτρωτο.

— Είνε αλήθεια ή όχι; Ξαναείπε.

— Είνε αλήθεια... τραύλισε ή Άμαλία ξεσπώντας σε λυγμούς. Φάνηκα πολύ άπερίσκεπτη και είμαι τρομερά ένοχη απέναντί σας... Σας συκοφάνησα... Μά είχα τό μυαλό μου χαμένο... Έδώ-σα ασυλλόγιστα πίστι στα φαινόμενα που σας κατηγορούσαν. Ταπεινώνομαι μπροστά σας και μετανοώ... Μή με συνηρίζετε... Συγχώρηστε με...

LXI

Μία σιωπή αρκετά παρατετα-μένη που τη διακόπταν μόνο ο λυγμός της Άμαλίας επακολού-θησε τά τελευταία αυτά λόγια. Τέλος, ό Ροβέρτος έλεγε:

— Να σας συγχωρήσω! Μοι έχετε να σας συγχωρήσω!...

Γιατί να τό κάνω αυτό και σέ τί μπορεί να χρησιμεύσει... Σε λί-γο καιρό, αύριο ίσως σε μία νέα κρίσι τρέλλας, θά με κατηγορή-σετε ίσως για κάποιο άλλο έγκλημα...

»Αλλοτε μ' άγαπού-σατε... Τώρα, μονάχα μίσος σας έμμένω, και τό μίσος σας αυτό σας κάνει να με θεωρήτε ικανό για όλες της άτιμιές και να με υποψιάζεστε για όλα τά έγκλήματά...

Η Άμαλία έπεσε γονατιστή μπρός στο σύζυγό της.

— Σας παρακαλώ ακόμα μία φορά, μην είστε άδυσώπητος! Είπε με φωνή ίκετοτική, ύψωνό-τας προς αυτόν τά έννομένα χέ-ρια της. Η μεγαλοφυχία σας άς είνε μεγάλη όσο μεγάλη ή κ' ή προσβολή!... Σας σ

φάντησα φριχτά... Συγχωρήστε με, σάς ικετεύω!
Ο Ροβέρτος έκρινε ότι είχε φτάσει η στιγμή να φανή μεγαλόψυχος κι' αγαθός, όπως του ζητούσε η 'Αμαλία.

Τη σήκωσε από κάτω και της είπε, μαλακώνοντας τον τόνο της φωνής του:

— Σας συγχωρώ και θα προσπαθήσω να ξεχάσω... Τώρα, αφήστε με... Έχω ανάγκη να μείνω μόνος.

— Γιατί;
— Για να κλάψω το αδελφό μου... Ο Ριχάρδος ήταν για μένα πολύ αυστηρός, πολύ σκληρός ίσως... Μά, παρ' όλη αυτά, ήταν αδελφός μου κι' ο τραγικός του θάνατος μου προκαλεί το βαθύτερο πόνο...

Ο άθλιος έλεγε τα λόγια αυτά με φωνή που την έκανε να τρέμη μία ψεύτικη συγκίνησης και τα μάτια του φαινότανσαν φουσκωμένα από δάκρυα, έτοιμα να ξεχυθούν... "Εφερε μάλιστα για μερικές στιγμές το μαντήλι του σ' αυτά κι' έκανε ότι τα σκουπίζει...

Η 'Αμαλία ξεγέλαστηκε για μία ακόμη φορά απ' αυτή την κωμωδία που παίζόταν μ' εξαιρετική επιδεξιότητα.

— Καταλαβαίνω, φίλε μου, το έλεγε, αυτή την ανάγκη της μονώσεως που αισθάνεσθε... και θα σάς αφήσω... Μά επιτρέψατέ μου να σάς απευθύνω μία έρωτησι...

— Ποιά;

— Το τρομερό έγκλημα, του οποίου ο δυστυχισμένος αδελφός σας έπεσε θύμα, δεν καθιστά αναγκαία την παρουσία σας στο Σαιντ-Ουέν;

Ο άθλιος ανατρίχισε χωρίς να θέλη.

— Στο Σαιντ-Ουέν; Ξαναείπε. Σε τι θα μπορούσε να χρησιμεύσει η παρουσία μου εκεί;

— Μά εν πρώτοις να εκτελέσετε τα τελευταία σας καθήκοντα απέναντι του αδελφού σας, παρακολουθώντας την κηδεία του.

— Όταν θα φτάσω, θα είνε άργά... Η κηδεία θα έχει γίνει χωρίς άλλο.

— Θα μπορούσατε τουλάχιστον να γονατίσετε και να προσευχηθήτε στον τάφο του...

— Αυτό θα το κάνω αργότερα.
— Ο αδελφός σας είχε μία κόρη... εξακολούθησε η 'Αμαλία.

— Λοιπόν;

— Η κλοπή που έπακολούθησε το έγκλημα την έκανε να χάσει όλη την κληρονομιά του πατέρα της... Το εργοστάσιο κάηκε και ήταν, καθώς διάβασα, ανασφάλιστο... Το δυστυχισμένο κορίτσι καταστράφηκε τελείως... Είνε άνεμιά σας... Πρέπει να τη βοηθήσετε και να την προστατεύσετε...

— Μά εγώ δεν έχω τίποτε... Ποιά χρησιμότητα συνεπώς μπορούν να έχουν γι' αυτήν η βοήθειά μου κι' η προστασία μου;

— Θα την εμπόδιζαν τουλάχιστον να ζήσει από την ελεημοσύνη των ξένων...

— Μά σάς είπα και το ξέρετε πολύ καλά αυτό ότι δεν έχω τίποτε...

— Είμαι σύζυγός σας, και θέτω στη διάθεσί σας ένα μέρος των δυνάμεών μου για να σώσετε την ανηψιά σας από τους εξευτελισμούς που μπορεί να υποστεί, για να την τραβήξετε απ' τη φτώχεια και για να τη μάθετε να σας αγαπήσει.

— Δεν την ξέρω και ούτε κι' αυτή με ξέρει...

— Θα την κάνετε να σάς γνωρίσει... Το καθήκον σας είνε ν' αντικαταστήσετε τον πατέρα της που ένα έγκλημα την έκανε να τον χάσει... Δεν μπορείτε να εγκαταλείψετε την κόρη του αδελφού σας... Σεις είστε τώρα ο μοναδικός της συγγενείς... Μπορεί ο Ριχάρδος Μπερνιέρ να σείει να είσαστε ψυχραμένοι... Μά ο θάνατος τ' αθύνει όλα και μπροστά στον τάφο, κάθε μνησικακία ξεχνιέται...

Και η 'Αμαλία με τόνο θερμό, με τόνο γεμάτο καλοσύνη, εξακολούθησε:

— Αφήστε με, για μία φορά τουλάχιστον στη ζωή σας, να σάς διευθύνω εγώ... Θα δώσω στην ανηψιά σας καλό αυτό... Θα πάτε στο Παρίσι, όπου θα σάς συνοδεύσω... Θα δοίμε την ανηψιά μας και θα της τοιμάμε: «'Αγαπημένο μας παιδί, μην κλαίς, η άσ πάφουν τουλάχιστον να είνε τόσο πικρά τα δάκρυά σου... Έχει εμπιστοσύνη στο μέλλον... Θα βρεις κοντά μας μία οικογένεια που θα σ' αγαπά και στην οποία θα μπορείς να βασιστείς».

— Γιατί δεν μου απαντάτε; ρώτησε η μεγαλόψυχη γυναίκα, βλέποντας ότι ο Ροβέρτος σώπαινε. Μήπως δεν

θλέπετε τα πράγματα, όπως τα βλέπω εγώ; Τι σκέφτεστε;

— Το γυιό σας... απάντησε ο ύπουλος αδελφός που η σκέψις ότι έπρεπε να πάει στο Παρίσι, και συνεπώς στο Σαιντ-Ουέν, στο θέατρο του έγκλημάτος του, τον πλημύριζε μ' έναν τρελλό τρόμο.

Τού φαινόταν πολύ επικίνδυνο να παρατείνει τη συζήτησι αυτή τη στιγμή.

Αισθανόταν μεγάλη ανάγκη ν' ανακτήσει την ψυχραιμία του και να συγκεντρωθή στον έαυτό του για να πάρη μία όριστική απόφασι επάνω σε πράγματα που ήταν σοβαρά, όσο κι' επικίνδυνα γι' αυτόν...

— Η νύχτα δίνει καλές συμβουλές, απάντησε στη γυναίκα του. Πάντως, όποια κι' αν είνε η απόφασι στην οποία πρόκειται να καταλήξουμε, θα μου ήταν αδύνατον να φύγω άποψη... Οι τρομερές συγκινήσεις που δοκίμασα μ' έχουν εκμηδενίσει κυριολεκτικώς... Αφήστε μου λίγες ώρες για να συνέλθω.

Η 'Αμαλία απλώσε προς αυτόν το χέρι της.

— Έλπίζω κι' εγώ ότι η νύχτα θα σάς δώσει καλές συμβουλές, το έλεγε. Απόψε, φέρθηκα πολύ άσχημα επάνω σ' εσάς. Το αναγνώρισα και με συγχωρήσατε...

— Ας τα ξεχάσουμε όλα... κι' ας ενοηθώ η ψυχή μου στην ίδια φιλόφρονη σκέψι, σχετικώς με την κόρη του αδελφού σας... Ώρεθουάρ αύριο, φίλε μου...

— Ώρεθουάρ αύριο... Ξαναείπε ο Ροβέρτος, αφήνοντας ελαφρά το χέρι που του έδινε η γυναίκα του. Και την συνώδευσε ως την πόρτα του διαμερίσματος της.

Όταν ξαναγύρισε στο δωμάτιό του και θρόμβηκε μόνος, ρίχτηκε σε μία πολυθρόνα, εκμηδενισμένος κυριολεκτικώς τόσο στο σώμα όσο και στην ψυχή, εξαντλημένος από τον αγώνα που είχε κάνει...

— Ωστόσο, έπειτα από μισή ώρα, ξαναγίνε κύριος του έαυτού του και της σκέψεώς του.

Η γυναίκα του του είχε προτείνει να πάει στο Παρίσι...

Στο Παρίσι...

Μά αν η θυρωρός του εργοστασίου, η Βερονίκη Σολλιέ δεν υπέκυπτε στο τραύμα της —πράγμα καθόλου απίθανο— θα θρικόταν μοιραίως αντιμέτωπος μ' αυτή τη γυναίκα, η οποία είχε γαντζωθεί απάνω του τη στιγμή που έβγαίνει από το γραφείο του σκοτωμένου αδελφού του κι' η οποία μπορούσε να τον αναγνωρίσει...

— Αν ξαναγύριζε στη Γαλλία, θα ήταν το ίδιο σαν να έτρεχε μόνος του μπρος στον κίνδυνο.

— Εξ ίσου όμως επικίνδυνο ήταν και το να μείνει στο Βερολίνο... Δεν θα ξαναζωντανεύει τις όποιες τις γυναίκες του αν αρνιόταν να πάει να γονατίσει μπρος στον τάφο του αδελφού του και να φροντίσει για την κόρη του Ριχάρδου την άνεμιά του...

Ξαναπέρασε την εφημερίδα που έγραφε την είδησι του τριπλού έγκλημάτος του Σαιντ-Ουέν και ξαναδιάβασε το σχετικό άρθρο από τη μία ως την άλλη άκρη του, συγίζοντας την αξία κάθε φράσεως, κάθε λέξεως.

Δύο σημεία του προπάντων του έκαναν εντυπωσιακό και τόνωσαν το θάρρος του.

— Έν πρώτοις, η σχεδόν θεαϊότης ότι η θυρωρός του εργοστασίου, η οποία είχε μεταφερθή τη νύχτα στο νοσοκομείο του 'Αγίου Λουδοβίκου, μπορούσε να θεωρηθή ως χαμένη.

Κατόπιν, όσα ανέφεροντο για το θάρρος και την εφοσίωσι που είχε δείξει κατά τη νύχτα του έγκλημάτος ο αρχιεργάτης Κλαύδιος Γκριθό.

— Ωστε όχι μόνο δεν είχε προκαλέσει καμιά όψιμα, ζυγίζοντας την αξία κάθε φράσεως, κάθε λέξεως.

Δύο σημεία του προπάντων του έκαναν εντυπωσιακό και τόνωσαν το θάρρος του.

— Έν πρώτοις, η σχεδόν θεαϊότης ότι η θυρωρός του εργοστασίου, η οποία είχε μεταφερθή τη νύχτα στο νοσοκομείο του 'Αγίου Λουδοβίκου, μπορούσε να θεωρηθή ως χαμένη.

Κατόπιν, όσα ανέφεροντο για το θάρρος και την εφοσίωσι που είχε δείξει κατά τη νύχτα του έγκλημάτος ο αρχιεργάτης Κλαύδιος Γκριθό.

— Ωστε όχι μόνο δεν είχε προκαλέσει καμιά όψιμα, ζυγίζοντας την αξία κάθε φράσεως, κάθε λέξεως.

Δύο σημεία του προπάντων του έκαναν εντυπωσιακό και τόνωσαν το θάρρος του.

— Έν πρώτοις, η σχεδόν θεαϊότης ότι η θυρωρός του εργοστασίου, η οποία είχε μεταφερθή τη νύχτα στο νοσοκομείο του 'Αγίου Λουδοβίκου, μπορούσε να θεωρηθή ως χαμένη.

Κατόπιν, όσα ανέφεροντο για το θάρρος και την εφοσίωσι που είχε δείξει κατά τη νύχτα του έγκλημάτος ο αρχιεργάτης Κλαύδιος Γκριθό.

— Ωστε όχι μόνο δεν είχε προκαλέσει καμιά όψιμα, ζυγίζοντας την αξία κάθε φράσεως, κάθε λέξεως.

Δύο σημεία του προπάντων του έκαναν εντυπωσιακό και τόνωσαν το θάρρος του.

— Έν πρώτοις, η σχεδόν θεαϊότης ότι η θυρωρός του εργοστασίου, η οποία είχε μεταφερθή τη νύχτα στο νοσοκομείο του 'Αγίου Λουδοβίκου, μπορούσε να θεωρηθή ως χαμένη.

Κατόπιν, όσα ανέφεροντο για το θάρρος και την εφοσίωσι που είχε δείξει κατά τη νύχτα του έγκλημάτος ο αρχιεργάτης Κλαύδιος Γκριθό.

— Ωστε όχι μόνο δεν είχε προκαλέσει καμιά όψιμα, ζυγίζοντας την αξία κάθε φράσεως, κάθε λέξεως.

Δύο σημεία του προπάντων του έκαναν εντυπωσιακό και τόνωσαν το θάρρος του.

— Έν πρώτοις, η σχεδόν θεαϊότης ότι η θυρωρός του εργοστασίου, η οποία είχε μεταφερθή τη νύχτα στο νοσοκομείο του 'Αγίου Λουδοβίκου, μπορούσε να θεωρηθή ως χαμένη.

Κατόπιν, όσα ανέφεροντο για το θάρρος και την εφοσίωσι που είχε δείξει κατά τη νύχτα του έγκλημάτος ο αρχιεργάτης Κλαύδιος Γκριθό.

— Ωστε όχι μόνο δεν είχε προκαλέσει καμιά όψιμα, ζυγίζοντας την αξία κάθε φράσεως, κάθε λέξεως.

Δύο σημεία του προπάντων του έκαναν εντυπωσιακό και τόνωσαν το θάρρος του.

— Έν πρώτοις, η σχεδόν θεαϊότης ότι η θυρωρός του εργοστασίου, η οποία είχε μεταφερθή τη νύχτα στο νοσοκομείο του 'Αγίου Λουδοβίκου, μπορούσε να θεωρηθή ως χαμένη.

Πρεσβεία... το έλεγε. 'Ανοίχτε το και διαβάστε το γρήγορα... Χωρίς άλλο σάς γράφουν για το θάνατο του αδελφού σας.

Με χέρι που έτρεμε—τόσο ζωηρή ήταν η ταραχή του, ο Ροβέρτος πήρε το γράμμα και ξαναγύρισε στο δωμάτιό του, όπου τον άκολουθησε η σύζυγός του.

Ξεσχίσε το χοντρό και πλατύ φάκελλο που είχε απάνω τη σφραγίδα της Πρεσβείας και βρήκε μέσα δυο επιστολές.

Η πρώτη, πολύ σύντομη και έντελως τυπική, έγραφε τα εξής:

«'Αγαπητέ κύριε,
Σπεύδω να σάς διαβάσω την εσώκλειστον επιστολή η οποία μας έφτασε εις την Πρεσβείαν και η οποία, καθώς φαίνεται, είναι μερικής σημασίας για σάς.
Ευχαριστούμε να δεχθήτε, κλπ.»

Ακολουθούσε η υπογραφή του πρώτου γραμματέως της Πρεσβείας.

Ο Ροβέρτος άνοιξε τότε τη δεύτερη επιστολή, η οποία έγραφε τα εξής:

«'Αγαπητέ κύριε Μπερνιέρ,
Επειδή άγνοουσα τη διεύθυνσί σας στο Βερολίνο, η επιστολή μου αυτή θα φθάση στα χέρια σας χάρις στις φροντίδες της Πρεσβείας μας.
Είμαι, δυστυχώς, όποχρειμένος να σάς αναγγείλω μία θλιβερότατη και τρομακτική είδησι.
Κατά τη νύχτα της 1 προς την 2 'Ιανουαρίου, ο αδελφός σας Ριχάρδος, δολοφονήθηκε και το εργοστάσιό του καταστράφηκε από πυρκαϊά την οποία έθαλαν οι δολοφόνοι του.
Δεν νομίζετε, όπως κι' εγώ, ότι, υπό τόσο θλιβερές συνθήκες, η παρουσία σας στο Παρίσι είνε απαραίτητη;
Συλλογιστήτε τον αδελφό σας και τη δυστυχισμένη σας άνεμιά...
Ελάτε να μας βοηθήσετε να σώσουμε τη μία και να έκδικηθούμε την άη»

Με μεγάλη τιμή,
ΔΑΝΙΗΛ ΣΑΒΑΝ
94, Λεωφόρος Μαλεζέρμπε

— Νομίζω ότι τώρα η τόλμη δεν είνε επικίνδυνη... σκέφτηκε ο Ροβέρτος, αφού διάβασε δυνατά τις δύο επιστολές.

— Πάρτε μία απόφασι άμέσως, σάς εξορκίζω! το έλεγε η 'Αμαλία.

— Την έπαιρα.

— Και ποιά είνε;

— Θα φύγω αύριο το πρωί...

— Θαρθώ μαζί σας!

— Θα ήμουν εοτυχής γι' αυτό, αν δεν φοβώμουν ότι το ταξίδι θα σάς κουράσει...

— Είμαι δυνατή... Κι' έξ άλλου τι σημασία, έχει η παρουσία στη στιγμή που πρόκειται να παρηγορηθούμε μία δυστυχισμένη νέα που ένα έγκλημα έκανε όρφανή;

— Έχετε καρδιά άγγέλου, είπε όπορικτικά ο Ροβέρτος.

— Όχι... έχω καρδιά γυναίκας και μητέρας...

— Θ' αφήσετε το Φίλιππο στο Βερολίνο;

— Πρωτίμω να μάς συνοδεύσει... Συμφωνείτε;

— Βέβαια!

— Και ποιά ώρα θα φύγουμε;

— Ο Ροβέρτος συμβουλεύθηκε έναν δονηγό των Ίλντρενδρόμων.

— Στις έντεκα και σαράντα λεπτά το πρωί, απάντησε. Αύριο έχουμε 4 το μινός. Θα είμαστε λοιπόν στο Παρίσι, μεθυσμένοι, στις δέχτημας το πρωί.

— Θ' αναγγείλετε θέματα τηλεγραφικώς την άμέσως στον κ. Σαβάν.

— Να, πρωί-πρωί, θά το τηλεγραφήσω.

— Σε ποιά ξενοδοχείο θα καταλύσουμε;...

— Στο «Γκράντ-Ότέλ» που είνε κοντά στη λεωφόρο Μαλεζέρμπε...

— Τηλεγραφήστε να σάς κρατήσουν ένα διαμέρισμα με τρία δωμάτια...

— Θα γίνη κι' αυτό...

— Θα έχετε ανάγκη από χρήματα... Θα μου πείτε πόσα σάς χρειάζονται και θα σάς τα δώσω... Τη νύχτα θα έτοιμάσω τις άποσκευές μου... Φροντίστε και σεις για τις δικές σας...

— Θα πάρω ελάχιστα πράγματα... Όταν φθάσουμε στο Παρίσι, θα προμηθευθώμε πένθιμα ρούχα... Σας συμβουλεύω να πάρετε και σεις λίγα πράγματα. Και τώρα άς μη σάς κουράζω περισσότερο... Καλή νύχτα...

Η 'Αμαλία άποσύρθηκε...

— Αν είχε μείνει στο μυαλό της η παραμικρή όψιμα, η άπόφασις που είχε πάρει ο Ροβέρτος, τη διέλυσε.

— Αντί να συλλογιστή να κοιμηθή, ο δολοφόνος έτοιμάσε τη θαλίτσα του και ξανάβαλε θαθεία στον ταξιδιωτικό του σάκκο, τον όποιο δεν σκόπευε να χωρίσει καθόλου, την περιουσία που είχε κλέψει το Ριχάρδο.

Σύνταξε κατόπιν τα τηλεγραφήματα που θα έστειλε το πρωί, το ένα στο Δανιήλ Σαβάν και το άλλο στη διεύθυνσι του Ξενοδοχείου «Γκράντ-Ότέλ».

Το τηλεγράφημα που έστειλε στον άνακριτή ήταν συνταγμένο ως εξής:

«Συντριμμένος, άναχωρώ σήμερα πρωίαν. Θά είμαι Παρισιούς αύριο έσπεραν μετά συζύγου και υιού της. Θά καταλύω εις «Γκράντ-Ότέλ».

Στις έντεκα και σαράντα της έπομένης, ο Ροβέρτος, η 'Αμαλία και ο Φίλιππος έφευγαν απ' το Βερολίνο με το ξεπρές.

LXII

Το πρωί της 5 'Ιανουαρίου έφτασε.

Από τις 8 η ώρα, ο νεαρός Έρρίκος Σαβάν πήγε στο ξενοδοχείο «Γκράντ-Ότέλ» κι' απευθυνόμενος στο Γραφείο πληροφοριών, ρώτησε αν μία γαλλική οικογένεια, προερχόμενη από το Βερολίνο, είχε αναγγείλει την άφιξί της:

Η απάντησις ήταν καταφατική.

— Ένα τηλεγράφημα το όποιο είχε ληφθή στο Ξενοδοχείο απ' το Βερολίνο την προηγούμενη μέρα και το όποιο ο άποστολεύς ζητούσε να κρατήσουν τρία δωμάτια, είχε την υπογραφή «Ροβέρτος Μπερνιέρ».

Ο Έρρίκος δεν είχε λοιπόν να κάνει τίποτε άλλο παρά να περιμένη την άφιξι των ταξιδιωτών. Η άναμονή του δεν επρόκειτο να είνε μεγάλη.

— Άρχισε να κόβη βόλτες στο πεζοδρόμιο, μπρος στο ξενοδοχείο, εξέταζοντας τα άμάξια που σταματούσαν στη είσοδο του «Γκράντ-Ότέλ».

Ο Έρρίκος Σαβάν δεν ήξερε το Ροβέρτο Μπερνιέρ, μά σκεφτόταν ότι θα τον καταλάβαινε εύκολα βλέποντάς τον μαζί με μία κυρία κι' ένα νέο.

— Έξαφνα, από την πλατφόρμα της «Όπερας Εν' ά-μαζί με τέσσερες θέσεις, φάνηκε με άποσκευές.

Το άμάξι, αυτό μπήκε στην αύλη του Γκράντ-Ότέλ, όπου ο Έρρίκος Σαβάν το άκολούθησε.

— Ένας άνδρας με κομμά παρουνιστικά, μά με έκφρασι θλιμμένη, ο όποιος είχε πλατύ κρέπι στο καπέλλο του και κρατούσε ένα ταξιδιωτικό σάκκο στο χέρι, πήδηξε πρώτος άκολουθούμενος από μία κυρία κι' έναν έφηβο δεκαοχτώ χρόνων περίπου.

Ο Έρρίκος δεν βίστασε καθόλου και τη στιγμή που ο ταξιδιώτης, άπο το πλήθος των άμάξια, διευθυνόταν προς το γραφείο του Ξενοδοχείου, τον

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Όδός Γερμανού Παλαιών Πατρών 56
(Τηλέφωνον: 26-135)

Ίδρυτής: ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντής: ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Κατοικία: 'Αλκαμένους 127

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Ίστωετικοί δι' εν έτος δρ. 250 Ίστωετικοί Δολλάρια 6

Εξάμηνος » 125 Ίστωετικοί Δολλάρια 3

καί δι' όλην την Ίστωετικήν και Βελγικόν Κογκό έτησια συνδρομή σελλίνα 30. ΑΙ έπιστολαί και τά χρηματικά έμβάσματα δέον ν' άπευθύνονται προς τον διευθυντήν του «Μπουκέτου» κ. ΝΙΚ. ΚΑ-

ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΝ, όδός Γερμανού Παλαιών Πατρών 56.

Τιμή έκάστου τεύχους δραχ. 5.

Ίν Ίστωετική, διά την έγγραφην συνδρομήν και διά την κατά

φύλλον πάσιν, η Ίστωετική New York News Agency

General P. O. Box 497, New York City, άποστέλλεται

αρά του κ. Κ. Καλφοπούλου.

Ίστωετικός: Ν. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Άρχιεργάτης τυπογραφείου: ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Περιόδου Σοφο 21

πλησίασε. Τόν χαιρέτησε ευγενικά και τόν ρώτησε :
— Προς τόν κ. Ροβέρτο Μπερνιέρ έχω την τιμή νά δ-
μιλώ ;

— Ο Ροβέρτος, πού δλα τόν ανησυχούσαν, έρριξε μιάν
τρομαγμένη σχεδόν ματιά στό νέο, και τού απάντησε :
— Μάλιστα, κύριε.

— Σας περίμενα, κύριε, ξαναείπε ο Έρρίκος, και δέν
θά έκπληγείτε καθόλου γι' αυτό όταν μάθετε ότι είμαι
άνεψιός του Δανιήλ Σαβάν.

— Ο αδελφοκτόνος άνέπνευσε.
— Σας ευχαριστώ πού ήρθατε νά μάς συναντήσετε,
κύριε, είπε, και θά έκφράσω την ευγνωμοσύνη μου πρὸς
τόν θεό σας... Μά, σας παρακαλώ, πληροφορηστε με
άμέσως μέ μιάν λέξη... 'Η κηδεία του δυστυχισμένου α-
δελφού μου έγινε ;...

— Θά γίνη σήμερα, κύριε... Την αναβάλαμε όσο μπο-
ρούσαμε γιά νά την προφτάσετε. 'Η έκφορά θά γίνη
στις 2 τό απόγευμα άκριβώς από ένα δωμάτιο του πε-
ριπτερου πού τό σεβάστηκε ή πυρκαϊά και πού τό με-
ταρρυθμίσαμε σέ παρεκκλήσιο...
— 'Η 'Αμαλία και ο γιός της είχαν πλησιάζει έντωμα-
ταξύ.

— Δόξα σοι ο Θεός ! είπε ή κ. Μπερνιέρ, ή όποια εί-
χε ακούσει τόν Έρρίκο. Φτάσαμε εγκαίρως.

— Ο άνεψιός του Δανιήλ ύποκλήθηκε μπρός στην 'Αμα-
λία και είπε στόν Ροβέρτο.
— Ο θεός μου, επιθυμεί πολύ νά σάς δη πριν από
την ώρα της πένθιμης τελετής και μου άνέθεσε νά σας
παρακαλέσω έκ μέρους του νά δεχθήτε νά προγευματί-
σετε μαζί του σήμερα τό πρωί μαζί μέ την σύζυγό σας
και τόν υιόν της. Προγευματίζουν στις έντεκα... 'Εν-
τωμαξύ, θά προφθάσετε νά έκκατασταθήτε στό δια-
μέρισμά σας, ν' ανοίξετε τίς θαλάσσιες σας και ν' αλλά-
ξετε τά ταξιδιωτικά σας ρούχα.

— Δέχομαι μ' ευγνωμοσύνη την ευγενική αυτή πρό-
σκληση, έσπευσε ν' απαντήσει ο Ροβέρτος. 'Επείγομαι
νά έκφράσω στό θεό σας τίς ευχαριστίες μου γιά τίς έ-
νέργειές του και νά φιλήσω την κόρη του φτωχού μου
Ριχάρδου.

— Σας αφήνω λοιπόν, κύριε, είπε ο Έρρίκος. Πηγαί-
νω νά πω στό θεό μου νά σας περιμένει. 'Εχετε την δι-
εύθυνσί του ;

— Μάλιστα.

— Ο νέος άποσύρθηκε.

— Ο Ροβέρτος διευθύνθηκε άμέσως στό γραφείο του
ξενοδοχείου, δήλωσε ποιός είναι και τόν ώδήγησαν στό
διαμέρισμα πού τού είχαν κρατήσει. 'Εκεί, εγκατάστη-
σε τη γυναίκα του και τό γιό του στό δωμάτιά τους,
πήγε κατόπιν στό δικό του δωμάτιο, κλείδωσε σ' ένα έ-

πιπλο τό σάκκο μέ τά χρήματα πού είχε κλέψει τού
δελφού του και ντύθηκε πολύ πένθιμα, λέγοντας συ-
χνόνως από μέσα του :

— Είχα άδικο νά τρομάζω... 'Η τόσο καλή ύπόσχε-
ση πού μάς έγινε δείχνει ολοφάνερα πώς δλα πάνε κα-
λά... Βέβαια, τό άπογευματινό ταξίδι, στέ Σαλτιν-
έν θά είναι γιά μένα ή πιό βαρεία άγγαραία, μά, γιά
όκτακόσιες χιλιάδες φράγκα, μπορεί νά επιβάλει καμιά
σιωπή στα νεύρα του, γιά μιάν δυό ώρες και νά προσ-
θή τόν συντετριμμένο αδελφό.

— Είμαι άπολύτως θέσιος ότι δέν θά θρεθώ άντιμέ-
τωπος μέ τη θυρωρό Βερνίκη πού είναι νεκρή ή έτοι-
μοθάνατη στό νοσοκομείο τού 'Αγίου Λουδοβίκου. Για
μένα, αυτό είναι τό σπουδαίο. Κανένας, έκτός απ' αυτό,
δέν μέ είδε, κανένας δέν μπορεί νά μ' άναγνωρίσει...
Δέν πρέπει λοιπόν νά φοβάμαι τίποτε, άπολύτως πτε-
τε...

— Ένώ ο Ροβέρτος μονολογούσε έτσι, ή γυναίκα του
έτοιμαζόταν και φορούσε μιάν τουαλέτα μεγάλου πλά-
τους πού την είχε παραγγείλει επίτηδες. Κι' ο Φίλιππος
μολονότι δέν είχε κανένα συγγενικό δεσμό μέ τόν νε-
κρό, είχε φορέσει κι' αυτός γιά τούς τύπους, πένθιμα.

— Στις έντεκα παρά λίγα λεπτά, ο Ροβέρτος, συνοδεύ-
μενος από τούς δικούς του, γυμνούσε την πόρτα τού δια-
μερίσματος τού Δανιήλ Σαβάν.

— Ο άνακριτής, ο όποιος είχε ειδοποιηθί απ' τόν άνε-
ψιό του, τούς περίμενε.

— Ο ύπηρέτης του τούς εισηγάγε άμέσως, φέρνοντας
έτσι τό δολοφόνο άντιμέτωπο μέ τό δικαστή, ο όποιος
είχε αναλάβει νά διαφωτίση τη δολοφονία.

— Ο Δανιήλ έτεινε τά χέρια του πρὸς τό Ροβέρτο ό-
ποιος τά πήρε μέσ' τά δικά του και τά έσφιξε χωρίς
ό παραμικρός σπασμός στό πρόσωπό του νά προδίδη
έστω και την ελάχιστη άνησυχία σ' αυτόν.

— 'Η ύψη του εξέφραζε θαθεία, μιάν συγκρατημένη θύ-
ψη. Τά βλέφαρά του κοκκινισμένα από ένα δυνατό τρι-
ψιμο, φανόντουσαν φουσκωμένα από δάκρυα, έτοιμα νά
κυλήσουν.

— Συναντιώμαστε σήμερα γιά πρώτη φορά, τού είπε
ο Δανιήλ Σαβάν μέ διάχυσι και μολονότι είμαι έντα-
χής πού σχετίζομαι μαζί σας, ύποφέρω πολύ βλέποντας
τίς σχέσεις αυτές ν' αρχίζουν υπό τόνσόν δυνήρες συνθή-
κες.

— Πολύ δδυνήρες πράγματι ! απάντησε ο Ροβέρτος
μέ φωνή αλλοιωμένη. 'Η μόνη μου παρηγοριά είναι ότι
βλέπω παντού μέχρι ποιού σημείου ο δυστυχισμένος μου
αδελφός είχε κερδίσει την αγάπη και την έκτίμησι ό-
λων...
(Ακολουθεί)

— Ταπεινώνομαι μπροστά σας και μετανοώ... Συγχωρήστε με !...
—

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Του ΖΩΡΖ ΝΤΟΚΟΥΑ

Η ΑΡΚΟΥΔΑ

— Ο κ. 'Ονεζίμ, ένας λαμ-
πρός οικογενειάρχης και νο-
μοταγής πολίτης, είχε ένα
μονάχα ελάττωμα : Νά θέ-
λει νά μιλά διαρκώς γιά μα-
κρυνά ταξίδια και γιά επι-
κινύνα κυνήγια άγρίων θη-
ρίων. 'Οποιος τόν άκουγε χωρίς νά τόν ξέρη, άσφαλώς
θά υπέθετε ότι ο άγαθός αυτός άνθρωπος είχε περάσει
τη ζωή του στό παρθένα δάση της 'Αφρικής, μέ την κα-
ραμπίνα έπ' ώμου, συνοδευόμενος από Ιθαγενείς δου-
λους και σκοτώνοντας ήμερσίως μισή τούλάχιστον ντου-
ζίνα ληηνάρια και πάνθηρες. Μά ο κ. 'Ονεζίμ, ο λαμ-
πρός αυτός οικογενειάρχης και νομοταγής πολίτης, δέν
είχε δη άλλες χώρες έκτός από τό Ρουέν, όπου γεννή-
θηκε, τό Παρίσι, στό όποίο είχε πάει μιάν φορά, και την
καμώπολι Τριντό, όπου έμενε είκοσι χρόνια τώρα, εξα-
σκώντας τό επάγγελμα τού έργολάθου κηδεϊών.

— Όσο γιά την μαν'α του πού είπαμε παραπάνω, την εί-
χε από τόν καιρό πού έμαθε ότι ένας προπάππος του,
πού είχε ξεπέσει πρό άμνημονεύτων
χρόνων στην 'Αφρική, έτυχε κάποτε
νά σκοτώση μερικά θηρία σ' ένα δά-
σος. 'Από την εποχή εκείνη, ο κ. 'Ο-
νεζίμ, θέλοντας νά δικαιώσει τόν νό-
μο της κληρονομικότητας και της φω-
νής τού αίματος, ζούσε διαρκώς σ' έ-
να περιβάλλον άγρίων ζώων και
πρωτοφανών κινδύνων.

— Μία μέρα, έφτασε στό Τριντό ένα
ιπποδρόμιο κι' έγκατεστάθηκε σέ μιάν
άπέρατη μάνδρα, σέ μιάν άκατοίκη-
τη τοποθεσία της κοιμωπόλεως. 'Ο κ.
'Ονεζίμ δέν έχασε ούτε μιάν παράστα-
ση και ούτε την ευκαιρία, φυσικά, νά
πιά σούς φίλους του την «έγκυρη»
γνώμη του γιά τά διάφορα τετράπο-
δα μέλη τού θιάσου. Κι' εκείνοι ξε-
ροντας την άθώα μανία του, τόν ά-
κουγαν μέ ειρωνικό χαμόγελο στό
χείλη, χωρίς νά τόν διακόπτουν.

— Ένα Σάββατο θράδυ, ο κ. 'Ονε-
ζίμ, πηγαίνοντας στό καφενείο όπου
μαζεύνονταν όλοι οι γνωστοί του,
βρήκε την παρέα του άνησυχη και
παραμμένη.
— Τί συμβαίνει; τούς ρώτησε.
— Ο κ. Κορνισόν, συνταξιούχος ειρηνοδίκης, τού άνήγ-
γειλε τότε μιάν τρομερή είδησι : Μιάν άγρια άρκούδα εί-
χε δραπέτευσει από τό Ιπποδρόμιο—ο φύλακός της είχε
μεθύσει και ξέχασε νά κλείση καλά την πόρτα τού
κλουβιού της,—και ακόμα δέν μπόρεσαν νά την άνακα-
λύψουν, παρά τίς επίμονες έρευνες τών αστυνομικών
δυνάμεων. Πολλοί επέμεναν πώς την είδαν νά περιφέρε-
ται σέ μιάν χαράδρα, έξω από τό Τριντό. Τού κάκου, ο
κ. 'Ονεζίμ, έψάξαν εκεί. 'Η άρκούδα είχε γίνει άφαντη ! 'Α-
νοίξε ή γή και την κατέπτε !

— Πού νά είχε πάει άραγε ;
Πού νά θρискότανε τώρα ;
Και, Κύριος σίδε ποιοι και
πόσοι θά είχαν την άτυχία
νά πέσουν στό νύχια της...
— Ο κ. 'Ονεζίμ άκουσε τόν κ.
Κορνισόν άνατριχιάζοντας ό-
λόκληρος από φόβο. 'Ωστό-
σο, όταν ο συνταξιούχος ει-
ρηνοδίκης τόν παρακάλεσε,
έξ όνόματος και όλων τών
παρισταμένων, νά πάη κι' αύ-
τός νά ψάξη στην χαράδρα

και στό περίχωρα, — ήταν,
βλέπετε, πιό ειδικός λόγω
της... «μακράς πείρας» του
νάνακαλύπτει από ώρισμένες
ένδειξεις τό καταφύγιο ενός
θηρίου, — ο λαμπρός αυτός
οικογενειάρχης και νομοτα-
γής πολίτης, βλέποντας τόν κόσμο νά 'όν κυττάξη στό
μάτια μέ άγωνία, σάν σωτήρα του, μέθυσε από ιερό έν-
θουσιασμό και, χωρίς νά καλοσκεφθί τί λέει, ύπεσχέ-
θη νά ξεκινήση την έπομένη πρωί-πρωί, γιά νά βρη και
νά συλλάβη την άρκούδα.

— 'Αχ ! θά ξαναθυμηθώ τά παλιά μου ! πρόσθεσε,
φουσκώνοντας τό στήθος του. Πού θά μου πάη ή άφι-
λότιμη. 'Εχω ξετουπώσει καν και καν θηρία στη φω-
λη τους !...

— Οι φίλοι του τόν ζητωκραύαζαν. 'Ενας απ' αυτούς
έστειλε τόν μικρό τού καφενείου νά ειδοποιήση τόν δι-
ευθυντή τού Ιπποδρομίου νά μην άνησυχί γιά την εξαφά-
νισι τού θηρίου. Την άλλη μέρα τό μεσημέρι, ή άρκού-
δα θά θρискότανε και πάλι στό κλου-
βί της, τώρα πού ο κ. 'Ονεζίμ επελή-
φθη προσωπικώς της ύποθέσεως.

— Μά όταν έφθασε ή ώρα νά χωρί-
σουνε και μόλις ο κ. 'Ονεζίμ καλη-
νύχτισε την παρέα του και προχώρη-
σε λίγο, τού κατέπεσε ο ένθουσια-
σμός και άρχισε νά μετανοή γιά την
μεγάλη προθυμία πού έδειξε νά ανα-
λάβη νά πιάση την άρκούδα.

— Τι μπελά έβαλα στό κεφάλι μου,
χωρίς νά τό καταλάβω ! έλεγε μέ
τόν νού του. Ούτε εγώ δέν ξέρω πώς
θά ξεμπλέξω τώρα ! Τι νά κάνω σύ-
ριο ; Νά πάω ή νά μιν πάω ;...

— Έξάσφα, εκεί πού προχωρούσε
σκεπτικός, ένιωσε ένα χέρι νά τόν
αγγίξη στόν ώμο. Ρύισε και είδε τόν
μπάρμπα Τερύ, τόν ιδιοκτήτη τού κα-
φενείου.

— Έχω νά σάς πω κάτι, κύριε 'Ο-
νεζίμ, τραύλισε ο Τερύ, μέ φανερά ά-
μηχανία. Έγω ξέρετε, είμαι ντόπιος
άνθρωπος και δέν μ' άρέσει νά θλέ-
πω νά κοροϊεύουν κάτι πρόσωπα σε-
βαστά, όπως σείς καλή ώρα. Πρέπει, λοιπόν, νά σάς πω,
ότι ή παρέα σας σας έτοιμάζει μιάν θραιμοδουλειά.

— Πάλι, ο εισπράκτορας τών φόρων, σμεινωθήθηκε μέ τούς
άλλους νά φορέση αύριο τό πρωί ένα άρκουδοτόμαρο,
πού έχει στό στήτι του από τόν Καρανάβαλ, και νά πάη
νά σας περιμένει κοντά στην χαράδρα γιά νά σας τρο-
μάξη... Νομίζουν, βλέπετε, πώς σεί ; δέν έχετε ιδέα
από άγρια θηρία και πώς δλα αυτά πού τούς λέτε γιά
τά κυνήγια σας είναι πράσινα άλσος... Μ' έννόησε :

— Ο κ. 'Ονεζίμ λίγο έλειψε νά πέση στην άγκαλιά τού
μπάρμπα Τερύ και νά τόν κατασπασθί γιά την πολυ-
τιμη πληροφορία πού τού έδινε και ή όποια τού έδινε
απ' τό στήθος ένα εφιάλη.

— Συγκρατήθηκε, όμως, κι' έ-
καμε τάχτες τόν αδιάφορο.

— Και πραγματικά άρκού-
δα άν είναι, είπε, δέν πρό-
κειται νά με τρομάξη. 'Εν-
πνεύσει περιπτώσει, σ' ευχαρι-
στώ, μπάρμπα Τερύ, γιά τά
καλά σου αίσθητά απέν-
αντί μου. 'Εσύ μονάχα εί-
σαι πραγματικός φίλος.

— Την άλλη μέρα τό πρωί, ο

— Η γειτόνισσες θήκαν στό παρά-
θυρα...

κ. 'Ονεζίμ ωπλίστηκε μ' ένα μπαστούνάκι και ξεκίνησε, έλαφρός και πεταχτός, για την χαράδρα, σάν να πηγαινε να κάνει περίπατο. Είχε ήδη προχωρήσει αρκετά, όταν ξαφνικά, είδε πίσω από ένα δέντρο μία πελώρια αρκούδα, που γρύλλιζε υπόκωφα.

— Μπράβο επιτυχία! είπε με τόν νού του ο κ. 'Ονεζίμ, χωρίς να ταραχθεί διόλου. 'Ο Πάωλ, θέλω, τα κατάφερε μία χαρά! Δεν τόν παραλλάξεις από αληθινή αρκούδα!

Τό θηρίο άρχισε να τόν πλησιάζει σιγά-σιγά. 'Ο κ. 'Ονεζίμ σήκωσε τὸ φοβερό όπλο που κρατούσε στα χέρια του. 'Η αρκούδα στάθηκε τότε όρθια στα πεισινά της πόδια και τὸν έδειξε τὰ μυτερά της δόντια, χωρίς να πάψει να μουγκρίζει.

— 'Ας είναι, παίζει καλά τὸν ρόλο του! είπε από μέσα του ο κ. 'Ονεζίμ. Τώρα, όμως θα σου αποδείξω, αγαπητέ Πάωλ, ότι δεν είμαι από εκείνους που φοβούνται τ' άγρια θηρία!

Και ώρμησε άκάθεκτος, με σηκωμένο πάντοτε τὸ μπαστούνάκι και φωνάζοντας:

— Τολμάς να εμφανίζεσαι μπροστά μου!... Δεν ξέρεις δυστυχισμένη, ποιός είμαι εγώ!... 'Αγνοείς, ότι γεννήθηκα και μεγάλωσα μέσα σε θηρία χίλιες φορές πιο άγρια από εμένα; 'Ελα τώρα, άκούουθαι με ήσυχα και φρόνιμα... Είδεμή, αλλοιμονό σου, κακομοίρα μου!

Και άρπαξε τὴν αρκούδα από τὸ αὐτί. 'Εκείνη τὸν έφερε στην άρχή λίγη αντίστασι, μά δεν άργησε να υποταχθῇ. Και άκολούθησε τὸν κ. 'Ονεζίμ σάν σκυλάκι, ενώ ο ήρωας έλεγε με τόν νού του:

— 'Ο φίλος εξακολουθεῖ να παριστάνει τὴν αρκούδα... Τόσο τὸ καλλίτερο, όμως, για μένα! Θά μου κάνει μία πρώτης τάξεως ρεκλάμα, γιατί σκοπεύω να περάσω έτσι από τὸς κεντρικούς δρόμους τοῦ Τριντό και να τὸν πάω στὸ... κλουβί του, στὸ Ιπποδρόμιο!... Πῶς θα τὸν φανῇ τὸ δυστυχισμένο τοῦ Πάωλ, όταν θρεθῇ μαζί με τὰ πραγματικά θηρία!...

Φαντάζεσθε πια τί διαδήλωσις άκολούθησε τὸν κ. 'Ονεζίμ, ενώ περνούσε από τὸ Τριντό! 'Η νοικοκυράδες είχαν όγχι στα παράθυρα κ' ένα σωρό παιδοκόριτσα τὸν άκολουθοῦσαν ξεπίσω. Και όλοι έβλεπαν με φόβο και τρόμο τὸν ήρωικό αὐτὸν θηριοδασαστή, ενώ ο κ. 'Ονεζίμ καμάρωνε μολιόνοντας κάπου - κάπου τὴν αρκούδα, όταν εκείνη γρύλλιζε δυνατώτερα τὸ δέοντος.

Τέλος έφθασαν στὸ 'Ιπποδρόμιο.

Οί ειδικοί υπάλληλοι έτρεξαν άμέσως να παραλάβουν τὴν αρκούδα, ώπλισμένοι με μακρυὰ σιδερένια κονάρια, και να τὴν θάλουν στὸ κλουβί της. Και ο διευθυντής τοῦ Ιπποδρομίου συνεχάρη θερμότατα τὸν κ. 'Ονεζίμ.

— Μπράβο! Μπράβο! οὐβλιάζε τὸ συγκεντρωμένο πλήθος, που έμεινεται από ένθουσιασμό.

Ξαφνικά ο κ. 'Ονεζίμ έγινε κίτρινος σάν λεμόνι, όταν είδε να καταφθάν, λαχανιασμένος, ο... Πάωλ.

— 'Εσύ εισαι, κ. Πάωλ;... έτραύλισε.

— 'Εγώ είμαι, θέβαια!

— Μά, πότε πρόφθασες και θγήκες από τὸ κλουβί;

— Τι δουλειά είχα μέσα στὸ κλουβί;

— Δεν εισαι συ ἡ αρκούδα;

— Μνήσθητί μου, Κύριε! Δεν είμαστε καλά, κ. 'Ονεζίμ. Χθές τὴν νύχτα, μ' έπιασε δυνατός πυρετός. Κρυσλόγησα, φαίνεται. Νά, και τώρα που σου μιλάω, μόλις στέκομαι στα πόδια μου...

'Ακουσα, όμως, ότι έπιασες τὴν αρκούδα κι' έτρεξα να σε συγχαρώ κι' εγώ!

Κρύος ιδρώτας περιέλουσε τότε τὸν κ. 'Ανεζίμ, όταν είδε ότι είχε συλλάβει πράγματι μία ζωντανή αρκούδα, χωρίς να τὸ ξέρη. 'Αναλογίσθηκε από τί κίνδυνο πέρασε κι' έφριξε. Φρόντισε, ωστόσο, να μὴ δείξη τίποτα.

Και στρίβοντας τὸ μουστάκι του, είπε στους παριστάμενους:

ΤΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΤΑ ΤΟΠΙΚΑ ΜΑΣ ΦΑΓΗΤΑ

Τὸ κ. Ν. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕ

ΠΑΤΑΤΟΚΕΦΤΕΔΕΣ - ΤΑΡΑΜΑ

(ΝΗΣΤΗΣΙΜΑ)

'Ετοιμάζουν άνάλογες πατάτες θρασμένες και πεσμένες για πουρέ. Τις θάζουν σε τσανάκι, τις άλαττω, περώνουν λίγο και τις ζυμώνουν με λίγο άλευρι και λίγη γαλέττα φιλή. 'Αναλογίες: σε μία όκα πατάτες 3-4 κουταλιές άλευρι και 4-5 κουταλιές γαλέττα. 'Εν τῇ μεταξύ έτοιμάζεται κι' ο ταραμάς ως έξής: Καθαρίζετε απ' τις τσίπες και τα λείπια και τὸν λιώνουν με πηλό σε τσανάκι ραντίζοντας τον με λίγο νερό να μαλακώνει και τότε τὸν άνακατεύουν άρκετῇ γαλέττα φιλή, ώστε να γίνη μία ζύμη. Τότε άπλώνουν γαλέττα στὸ τραπέζι ή σε ταψί, κόβουν από μισή ή μία κουτάλια τοῦ γλυκού ταραμά άπάνω στη γαλέττα και πλάθουν μικροσ-μικροσ κεφτεδάκους, τὸς όποιους ύστερα τὸς κλείνουν μέσα τὸς πατατοκεφτέδες που θα γίνουν όπως συνηθισμένοι θοντας αὐτούς με άλευρι. Τηγανίζουντα δε με λάδι πολύ θερμό, ὡτε να ξανθίζουν απ' έξω:

ΠΑΤΑΤΟΚΕΦΤΕΔΕΣ ΜΕ ΤΥΡΙ

Γίνονται όπως περιγράφεται παραπάνω οι πατατοκεφτέδες με ταραμά. Με τὴ διαφορά, ότι από ταραμά θα γίνουν σβόλοι από τυρί άππο, ζυμωτὸ με λίγη γαλέττα φιλή. Μέσα στις πατάτες ή τις περασμένες για πουρέ θάζουν 2-3 κρόκους αβγῶν και μόνον γαλέττα χωρίς άλευρι και 3-4 κουταλιές τυρί ευστό.

'Αφού δε τὸς πλάσουν με άλευρι και θάλουν μέσα τὸ σβόλο τὸ τυρί, τότε χτυποῦν τὰ 2-3 σπράδια τῶν αβγῶν και θουπάζουν με πηρόνι τὸν κάθε σβόλο στα σπράδια και τὸς τυλίγουν μέσα σε γαλέττα φιλή, όπως δηλαδή τις κροκέτες. Κατόπιν τὸς τηγανίζουν μέσα σε μπόλικο λάδι ή λίπος πολύ ζεστό, λίγους - λίγους, ὡστε να πάρουν ένα χρυσοχρόμα.

ΝΟΜΑΤΕΣ ΓΕΜΙΣΤΕΣ ΜΕ ΚΙ-ΜΑ ΚΑΙ ΛΥΓΟΛΕΜΟΝΟ

Γίνονται και αυτές, όπως συνηθισμένοι γεμιστές με κιμά, αλλά να είναι μὸς κιμάς και μισό ρύζι στην γεμίσι και στὸ τέλος κάνουν τὸ αὐγολέμονο με αὐτὸς γὰ και γιαούρτι άκρῶς όπως προηγούμενη συνταγή που είναι γεμιστές με πιλάφι.

ΚΕΦΑΛΙ ΨΗΤΟ

Στὴ Ρούμελη συνηθίζουν συχνά να ψήνουν τὸ κεφάλι κατά τὸν έξής τρόπο: Τὸ κόβουν μαζί με τὸ δέρμα του και τὸ άλατίζουν. Σκάθουν κατόπιν στὴν ἡ μία τρύπα κι' άνάθουν μέσα φωτιά με ξύλα.

'Όταν ἡ φωτιά χωνέψη, θγάζουν τὴν κόβηλη και στην ζεστή τρύπα τοποθετοῦν τὸ κεφάλι και τὸ σκεπάζουν με τὸ ζεστό χῶμα και τὴν ἀνθρακιά.

Τὸ κεφάλι σιγοψήνεται έτσι επί άρκετὴν ὥρα.

'Όταν άποψηθῇ τὸ θγάδουν, τὸ γβέρνουν και τὸ τρώουν. Γίνεται νοστιμώτατο.

ΝΙΚΟΛ. ΤΣΕΛΕΜΕΝΤΕΣ

— Τὸ εὐτύχημα για τὴν αρκούδα είναι, ότι δεν έφερε καμμία αντίστασι και δεν μ' άνάγκασε να μεταχειρισθῶ βίαια μέσα για να τὴν φέρω έδῶ... 'Η περπέτεια αὐτὴ μοῦ θυμίζει κάποια ἄλλη ιστορία, που θὰ σας τὴν διηγηθῶ αργότερα...

GEORGES DOQUOIS

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ» ΤΗΣ ΘΟΝΗΣ

Η ΚΑΡΡΙΕΡΑ ΤΗΣ ΠΙΟ «ΟΜΟΡΦΗΣ ΓΥΜΝΗΣ ΒΕΝΤΤΕΤΑΣ»

| Ενα άποκαλυπτικό άρθρο της Ιδίας της Γκερτρούντ 'Ανβιλιέρ για τὰ πρώτα βήματα της στὸ «στούντιο» τοῦ Βερολίνου

ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ με τὴν κινηματογραφική παραγωγή τῶν φιλμ που άπολαμβάνουμε στις αίθουσες τῶν κινηματοθεάτρων υπάρχει έξ' ίσου και μία ἄλλη ενδιαφέρουσα παραγωγή ταινιών. Πρόκειται για τὰ φιλμ που «γυρίζονται» και προβάλλονται σε διάφορες λέσχες ή και στα μέγαρα πλουσιῶν ανθρώπων που θέλουν να διασκεδάσουν με κάτι περιέργο και εξωφρενικό. Είνε φιλμ έρωτικῶν ὑποθέσεων, θασιαστηρίων, έκπληκτικῶν δραμάτων και σκηνῶν τὰ ὅποια χαρίζουν δυνατές συγκινήσεις στους θεατὰς των. Πρόκειται φυσικά περί τέχνης. Μά μίας τέχνης πολὺ ἐξηγμένης και δίχως καμμία ντροπή. Τὰ φιλμ αὐτὰ έχουν τὸς συγγραφείς τους, τὸς ὁπερατέρ τους, τὸς σκηνοθέτες των, τις μεγάλες εταιρίες με τὸς διευθυντὰς των και τὸς «αστέρες» των. Αὐτοί οί «αστέρες» εἶνε πεντάμορφοι. Και συχνά από τὸ «γύρισμα» αὐτῶν τῶν φιλμ μεταπηδοῦν στὰ «στούντιο» για να κάνουν τὴν τύχη τους. 'Αλλες πάλι βρίσκουν μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἕνα θαύματος σύζυγο. Μά ἡ περισσότερες κερδίζουν ἀρκετά λεφτά και ζοῦν μία ζωὴ σκανδάλων. Μιά από αὐτὲς τις «βεντέτες» λοιπόν, ἡ «φρουλλάν» Γκερτρούντ 'Ανβιλιέρ, στὸ ακόλουθο άρθρο της διηγείται με κάθε λεπτομέρεια πῶς έγινε «βεντέττα» τοῦ «μυστικοῦ» κινηματογράφου:

«Είμαι Γερμανίδα ἡ για να μιλήσω πιο συγκεκριμένα γεννήθηκα στὴ Βαυαρία. 'Όπως δε ὅλα τὰ κορίτσια κάθε χώρας, άνειρευόμουν κι' εγὼ να παίξω στὸν κινηματογράφο. Σὲ ηλικία δεκαοχτῶ χρόνων είχα θρεθῇ ὁλομόναχη στὸν κόσμο και είχα συντροφιά τὴν φίλη μου και συνάδελφό μου τὴ Μάγδα, μία Ρωσίδα πολὺ ὁμορφη, με δέκα χρόνια μεγαλύτερη από μένα. 'Εργαζόμαστε κ' ἡ δυὸ σ' ἕνα πλυντήριο ὡς ἐπιδορθώτριες. Μαντρώσαμε ὅλα τὰ σχισμένα εἴωρρουχα και κοπίσαμε πάρα πολὺ για να κερδίσουμε λίγα μάρκα. Μά στὸ τέλος τῆς εβδομάδας είμαστε ἐλεύθερες να διασκεδάσουμε και να ξεχάσουμε για λίγο τὰ θάσνα μας.

Κι' έτσι ἕνα Σάββατο θράδυ άρχισε ἡ περιπέτεια που μ' έκανε «βεντέττα» τῆς θόνης. Είχαμε κάνει θυμάμα μία θόλα στα λαϊκά χορευτικά κέντρα τῆς Φριντριχ-στράσε. 'Επειτα δε από ἕνα πλήθος εὐθυμης περιπέτειας θρεθῆκαμε στὸ νυχτερινὸ κέντρο «Ρεζι» που εἶνε από τὰ πιο πλούσια και τὰ πιο μοντέρνα τοῦ Βερολίνου. Στὸ «Καζινὸ-Ρεζι» οί πελάτες συνωμιλοῦσαν και γνωριζόντουσαν μ' ἕνα ἀξιοθαύμαστο δίχτυ τηλεφῶνων. Κάθε τραπέζακι είχε τὸν τηλεφωνικὸ ἀριθμό του και τὸ τηλεφῶνό του. Δεν είχες λοιπόν παρά να γυρίσης τὸν δίσκο και ἡ γνωριμία άρχιζε άμέσως...

Στις 11 τὴν νύχτα τριάντα ἄνδρες μοῦ είχαν προτείνει να πιούμε ἕνα λικέρ. Τὰ μεσάνυχτα για τεσσαρακοστὴ φορά χτύπησε τὸ τηλεφῶνό μου. Διασκεδάσα πάρα πολὺ μ' αὐτὸ τὸ παγινιδάκι και πήρα τέλος τ' ἀκουστικό. Μία σοβαρὴ ἀνδρική φωνὴ άκουσα τότε να μοῦ λῆ:

— «Σὰς ὑποβάλλω μία θερμὴ παράκλησι: τηλεφωνήσατε αὐριο τὸ πρωί στις 11 ἡ ὥρα στὸν κ. Χάινς Στάνινερ στὸ στούντιο 6.» τοῦ Νιουμπάμπελμπουργκ. 'Αν εισαστε τυχερὴ θὰ ὑπογράψετε άμέσως ἕνα ἀνασπονητικό συμβόλαιο.

'Ημουν, σὰς είπα δέκα ὀχτῶ χρόνων. Κ' ἡμουν δίχως ἀμφιβολία μία πεντάμορφη «γκρέτγκεν». 'Ο τύπος τοῦ μοντέρνου κοριτσιοῦ. Κολυμποῦσε θαυμάσια, έπαιζα τέννις και υπάκουε-υπάλλ και σωφάριζα περίφημα. Είχα ἀνάστημα 'Αρτέμιδιου.

Και ἡμουν τόσο ἐλκυστικὴ που οί ἄνδρες δεν μ' άφηναν διόλου ήσυχη τις φιλοφρονήσεις τους. Μά δεν ανταλλάζοιουν ποτέ δεῖτα δυνατόν να κινήσω τόσο εύκολα τὸ ενδιαφέρον ἑνὸς σκηνοθέτη. 'Ετσι αὐτὸ τὸ τηλεφῶνό μου άναστάτωσε τὸν

ψυχικό μου κόσμο και μ' έκανε να κάνω ἕνα σωρὸ ὄνειρα. 'Όλη τὴ νύχτα δεν έκλεισα μάτι. Και τὸ πρωί στις έντεκα ἡ ὥρα θρισκόμουν στὸ στούντιο τοῦ Νιουμπάμπελμπουργκ και ζητοῦσα τὸν σκηνοθέτη Χάινς Στάνινερ. 'Όταν πέντε λεπτά αργότερα θρεθῆκα ἀπέναντί του κατάλαβα ότι τὸ χθεσινὸ τηλεφῶνιμα δεν ἦταν μία κακότεχη φάρσα ἀλλά μία εὐχάριστη πραγματικότητα.

— Σιγαρέττο, ούισκυ, σοκολάτες; Τι προτιμάτε; με ρώτησε ο Στάνινερ κα-

θῶς μ' ὡδηγοῦσε σ' ἕνα πολυτελές σαλόνι. 'Ημουν σάν ὕπνωτισμένη. 'Η ὑπερβολικὴ εὐτυχία μου με ζάλιζε. Και δίχως να διατάσω τὸ ὁμολόγησα ότι ἡμουν μία φτωχὴ μανταρίστρα, ότι δεν είχα δοκιμάσει ποτέ ούισκυ κι' ότι εὐχαρίστως θὰ έτρωγα μερικές σοκολάτες.

— Αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα, μοῦ ἀπάντησε δεν ταιριάζει στὴν ὁμορφιά σας. Εισάστε μία νέα με μεγάλη φωτογένεια. 'Αλλωστε δεν είμαι ὁ μόνος που ἔχω αὐτὴ τὴ γνώμη. 'Ο ὁπερατέρ Βόλμερ χτῆς τὸ θράδυ μ' έκανε να σὰς προσέξω. Κι' αὐτὸς έχει μεγάλη πείρα τοῦ ἐπαγγέλματός του.

— 'Ωστε, ψιθύρισα, σκέφτεστε ἀλήθεια ότι μπορῶ μία μέρα να γίνω «βεντέττα»;

— Εὐτυχῶς ναί, γιατί πέσατε στα χέρια μου. Διαφορετικά στις ἔξη χιλιάδες φωτογενεῖς γυναῖκες και με τάλεντο μάλιστα, μόνο ἡ μία καταφέρνει να γίνη «αστέρας» τῆς θόνης. Ξέρετε δε γιατί; Γιατί εἶνε ἡ μόνη που έχει τὸ θάρρος να κάνει ὅτι κι' αν τῆς ποῦν και να μὴ διατάσῃ σε τίποτε...

'Ο Χάινς Στάνινερ άναψε ἕνα τσιγάρο κι' έπειτα με τὴν ἴδια σοβαρότητα συνέχισε:

— Τὸ «στούντιο» μας «γυρίζει» μόνον ἐπιστημονικές και καλλιτεχνικές ταινίες. 'Η πρώτες χρησιμεύουν στους ψυχιάτρους για τὴν ζωντανὴ παρακολούθησι τῶν ἀνθρώπων ἀδυναμιῶν. 'Η ἄλλες, ἡ ἐμπορικὲς ἀγοράζονται από τὸς πλουσίους και χρησιμεύουν για τις διασκεδάσεις των. Κ' ἡ δυὸ εἶνε μικρὰ φιλμ. Σκέτς, δηλαδή, από τὴν αίσθηματικὴ ζωὴ τῶν δύο φύλων. 'Ο,τι τέλος πάντων μπορεῖ να μὰς προσφέρῃ ὁ έρωτας, τὸ πάθος, ἡ ζήλεια, ἡ τρέλλα, τὸ ἐγκλημα. 'Η φῆμα τῆς εταιρίας μας εἶνε ἡ ἀκόλουθη: «Γερμανικὴ κινηματογραφικὴ ένῶσις διὰ τὴν παρακολούθησιν και μελέτην τῶν σεξουαλικῶν παθολογικῶν περιπτώσεων». 'Ο σκοπὸς μας; Φιλοσοφικός και ἀνθρωπιστικός. Θέλουμε να ἐλευθερώσουμε τὴν Γερμανία από τὸ αἶχος μίας κακῶς έννοουμένης αἰδημοσύνης.

Ζήτησα να πῶ ἕνα ούισκυ για ν' ἀνακτήσω τὸ θάρρος μου κι' έπειτα κοκκινίζοντας είπα στὸν συνομιλητή μου...

— Ξέρω, ξέρω... «γυρίζετε» αίσθηματικά φιλμ σάν αὐτὰ που έχει δῆ μία φίλη μου, ἡ Μάγδα σε μερικές μυστικές λέσχες...

— 'Ακριβῶς, αγαπητή μου, με τὴ διαφορά ότι αὐτὰ δεν ξεφεύγουν καθόλου από τὸ καλλιτεχνικὸν ἐπίπεπον. Και γι' αὐτὸ τὸ λόγο οί θεαταί του εἶνε ἀνεπτυγμένοι ἄνθρωποι που τὰ καταλαβαίνουν κι' ὄχι ἕνα συνηθισμένο κοινὸ ἕνος κινηματοθεάτρου. 'Αλλωστε οί περισσότεροι «αστέρες» έχουν περάσει πρώτα από τὰ «στούντιο» μας και τὰ παρὰ τὰ «στούντιο» τῆς 'Αμερικῆς. Τὸ ἴδιο λένε και για τὴν γοητευτικὴ Τζέντιερ Ρότζερς και για τὴν Τζόαν Κράουφορντ που εἶνε σήμερα διάσημες.

'Ο Χάινς Στάνινερ μοῦ έδωσέ να πῶ ἄλλο ἕνα ούισκυ. Και με τὴ συζήτησι δίχως να τὸ ἀντιληφθῶ μοῦ πρόσφερε ἕνα ἄλλο μυστικό. Ἐτσι που στὸ τέλος ζαλιίσθηκα και δεν μποροῦσα να κάνω μία σωστὴ σκέψιν (Συνέχεια στὴ σελίδα 66)

Ευθύμια Λόγια

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΚΕΦΙΟΥ

ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΛΟΓΙΚΗ ΦΙΛΑΡΓΥΡΩΝ

Ο κ. Ντυράν κι' ο κ. Ντυπόν φημίζονται τόσο για τη φιλία τους όσο και για τη φιλαργυρία τους.

Κάθε βράδυ πηγαίνουν ο ένας στο σπίτι του άλλου κι' εκεί, χωρίς να πίνουν ή να τρώνε τίποτε, φλυαρούν ανεξόδως.

Ένα βράδυ, μόλις ο κ. Ντυράν πήγε στο σπίτι του κ. Ντυπόν και κάθισε στην καρέκλα, του είπε :

— Για να φλυαρήσουμε, δεν έχουμε ανάγκη από φως, Σβύσε το ηλεκτρικό... Θά' εχης οικονομία.

Αυτή η πρόταση άρεσε φυσικά, στον κ. Ντυπόν. Μά' μόλις έσβυσε το φως, άκουσε το φίλο του να κινείται στην καρέκλα. Ανησυχός για την τύχη της καρέκλας, τον ρώτησε :

— Τι κάνεις εκεί, Ντυράν ;

— Ήσυχασε, Ντυπόν... Δεν είναι τίποτε. Μιά και είμαστε στο σκοτάδι και δεν βλέπουμε, έβγαλα το παντελόνι μου. Γιατί να τρίβεται στην καρέκλα ;

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

Στο δικαστήριο.

Ο πρόεδρος. — Κατηγορούμενε, το εγκλημα σου είχε αποτρόπαιο. Τούλάχιστον δεν σε τύπει ή συνειδήσις σου ;

Ο κατηγορούμενος, (β-στερα από σκέψη). — Πρέπει να ρωτήσω, κύρ-πρόεδρε, το δικηγόρο μου, γιατί εγώ από... νομικά δεν σκαμπάζω !

ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΤΟ ΔΩΡ

Έρχεται η Πρωτοχρονιά και τι να (της χαρίσω ;
Τι να της δώσω μπουνιμά, θαθεία να (την συγκινήσω ;

Να της χαρίσω μέγαρο ;
Τα μέγαρα χαλάνε.
Σπίτια είναι και πέφτουνε,
γκρεμίζονται και πάνε !...

Να της χαρίσω ένα ότο ;
Τκέφι καλή είναι κι' αυτό
Θυσία θέλω να γινώ για χάρι της

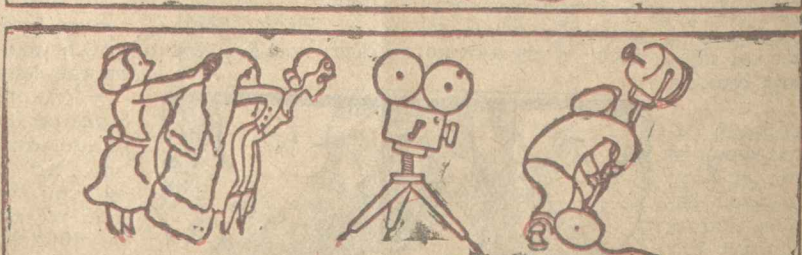
Μ' αν γίνη καμιά σύγκρουσι
Και σπάση το ποδάρι της ;

Να της χαρίσω για να τρώη,
πιάτα χρυσά, μαχαίρια ;...
Μά' αν εις των λωποδυτών
πέση, ή φτωχή, τα χέρια ;

Να της χαρίσω ένα μαντώ ;
Κι' εκείνο θα παληώση.
Να της χαρίσω φόρεμα ;
Θά' τριφή και θά' λύση...!

Να της χαρίσω λουλούδα ;
Κι' αυτά θα μαραθύνε.
Αν της έχωρίζα ποτά,
Τσιγκούνη θα με πονέ !

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

Η γενναία θηριοδαμάστρια θεντάτα του κινηματογράφου.

Κατέλλο αν της έ
(δωα)
Κι' αυτό θα της γα
(λάση)
Γλυκά αν της έ
(ρίδα)
μπορεί να σπου
(χιάση) !...

Γι' αυτό έχω
(κι' εγώ)
στο φως και στη
(κυρά μου,
την φλογερή, την
(τροφερή)
και την πιστή καρ
(διά μου) !...

Έας την γλα
(δσο μπορεί,
μήν κάνοντας ν
(σάφ)
για' είναι κι' ή
(καρδούλα μου
άνδρετο χρυσά...

ΣΤΡΑΚ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΣΕ ΓΕΡΟΝΤΟ-ΠΑΛΛΗΚΑΡΟ

Στένω μαλλιών την
(δλόμωρη ράση)
μία σου κάταση
(τρίχα μονήρη)
μελετά τα παλ
(της τα χρόνια)
και τις άλλες με
(πόνο θωρή)
κεπασμένες ναν
(λες με χρόνια)
i' v' αλλάζουν με
(βλήη... στροφή) !...

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΤΟΥ ΡΑ'Υ'ΝΟΛΤΣ

Ματωμένες

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Η δεύτερη πράξις άρχισε σε λίγο. Είναι αδύνατον να περιγραφεί ο ένθουσιασμός, με τον οποίον οι θεαταί παρακολουθούσαν τώρα την εξέλιξη του δράματος και το ενδιαφέρον που προκαλούσε.

Ενθαρρημένοι απ' τις έπευφημίες, οι ήθοποιοί, υπερέβαλλαν τον έαυτό τους.

Έτσι η όμορφιά του έργου, η τέχνη των ήθοποιών και η μεγαλοπρεπής σκηνοθεσία προσιώνιζαν έναν άσπαστο θρίαμβο.

Έτος, στην τρίτη πράξι, η Έλλη ή μάλλον η Λίλιαν Χέρμπερτ, όπως την έγραφε το πρόγραμμα, παρουσιάστηκε στη σκηνή. Ενθουσιώδεις έπευφημίες την υποδέχθηκαν.

Ο Ριχάρδος την κύτταξε στην αρχή μ' ενδιαφέρον. Αλλά το ενδιαφέρον αυτό μεταβλήθηκε σε κατάπληξι, όταν στο πρόσωπο της ήθοποιού του φάνηκε πως αναγνώρισε τα χαρακτηριστικά της Έλλης.

Ήταν ή ίδια ή τουλάχιστον ή ζωντανή εικόνα της.

Έμεινε σάν κεραυνόπληκτος.

Δαείστηκε τα κιάλια ενός κυρίου που καθόταν πλάι του και τα προσηλώσε επάνω της. Όσο πιο πολύ την κύτταζε τώρα, τόσο περισσότερο θεβαιωνόταν, ότι ήταν ή Έλλη.

Έτος, ή πρωταγωνίστρια άρχισε να μιλά.

Ήταν ή ίδια ή φωνή της Έλλης, ο ίδιος τόπος, ή ίδια μελωδικότης...

Ο Ριχάρδος είχε άπομεινεί οαστισμένος, θαμπωμένος...

Έπρεπε να μάθη την αλήθεια. Γι' αυτό, μόλις τελείωσε ή τρίτη πράξις, σηκώθηκε και πήγε στα παρασκήνια. Καθώς όμως προχωρούσε, σκέφθηκε ότι, αν ή ύποψις του ήσαν θάσιμες και παρουσιαζόταν άπότομα μπροστά στην Έλλη, θα την τρόμαζε ίσως και δεν θα μπορούσε να παίξει τον ρόλο της ως το τέλος του έργου.

Κρύφτηκε λοιπόν σε μία σκοτεινή γωνιά, από την οποία θα μπορούσε να την δει εύκολα, χωρίς εκείνη να τον αντιληφθή.

Σε λίγο ή άμφιβολίες του διαλύθηκαν έντελως. Η Έλλη πέρασε μπροστά του κουβεντιάζοντας με μία άλλη ήθοποιό.

Ήταν αυτή ή ίδια, δεν υπήρχε δισταγμός πειά... Ο Ριχάρδος δεν ταράχτηκε από την άποκάλυψι αυτή τόσο, όσο φοβόταν ή Έλλη, ή οποία λάβαινε τόσα μετρα για να κρύψη από τον νεαρό προστάτη της ποιά ήταν ή πραγματική της εργασία.

Βέβαιος πειά, ότι ή Έλλη και ή Λίλιαν Χέρμπερτ ήσαν ένα και το αυτό πρόσωπο, ο Ριχάρδος ξαναγύρισε στη σάλλα του θεάτρου. Αυτή τη φορά όμως, αντί να καθήσει στην θέσι που καθόταν προηγουμένως, μπήκε στο θεωρείο των συγγραφέων που ήταν στο προσκήνιο και θέσπισε της σκηνής.

Η έπιτυχία του έργου εξακολούθησε ως το τέλος και συνετέλεσε σ' αυτήν εξαίρετικά και ή Έλλη.

Η όμορφιά της, ή φυσική χάρις των κινήσεών της, ή μελωδική φωνή της και ή άσύγκριτη ήθοποιία της ένθουσιάζαν το κοινό.

Όταν ή αύλαία έπεσε στο τέλος της πέμπτης πράξις, οι θεαταί άρχισαν να έκδηλώνουν την ίκανοποίησή τους μ' έπευφημίες, χειροκροτήματα και ζητωκραυγές.

Ο Ριχάρδος έτρεξε τότε στα παρασκήνια και συνάντησε την Έλλη. Της έσφιξε ζωηρά το χέρι και της είπε με φωνή γλυκεία :

— Μην ταράζεσαι... Τα ξέρω όλα... Δεν ήρθα να σε κατηγορήσω, αλλά να σ' εύχαριστήσω...

— Να μ' εύχαριστήσεις, Ριχάρδε ; είπε ξαφνιασμένη ή νεαρή ήθοποιός, συνερχόμενη από την ταραχή που της

ΚΑΡΔΙΕΣ

προκάλεσε ή άπρόοπτη εμφάνισις του Ριχάρδου. Για ποιόν λόγο να μ' εύχαριστήσεις ;

— Και μπορώ, Έλλη, να μη σ' εύχαριστήσω ; είπε ο Ριχάρδος. Σε σένα δεν όφειλεται ή έπιτυχία του έργου μου ;

— Το έργο σου, Ριχάρδε ; φώναξε ή Έλλη, της οποίας ή έκπληξις μεγάλωσε ακόμα περισσότερο.

— Ναι, το έργο μου, Έλλη !... Είναι δικό μου το έργο, στο οποίο έπαιξες άπόψε. Αλλά σε προκαλούν στη σκηνή... σε φωνάζουν...

Πραγματικά, οι θεαταί με δυνατές κραυγές ζητούσαν την εμφάνισις της πρωταγωνίστριας, στη σκηνή...

Μά' γκεδόν άμέσως χιλιά στόματα μαζί φώναζαν :

— Και ο συγγραφέας !... Να παρουσιαστή και ο συγγραφέας στη σκηνή !...

Ο διευθυντής του θεάτρου πλησίασε τότε τον Ριχάρδο και την Έλλη και τους είπε :

— Πρέπει να παρουσιασώτε, δεσποίνις, στη σκηνή... και σεις, κύριε Πρέστον !...

Η Έλλη χαμογέλασε προς τον Ριχάρδο σαν να του έλεγε : «Ωστέ άλλες και σ' όνομα ;»

Ο Μάρκχαμ ίκέτευσε το διευθυντή να μην έμεινεί να παρουσιαστή στη σκηνή, αλλά ή φωνές των θεατών εξακολουθούσαν θορυβωδέστερες και άπαιτητικότερες.

Έτσι ο Ριχάρδος πήρε απ' το χέρι την Έλλη, ή αύλαία σηκώθηκε και παρουσιάστηκαν κ' οι δύο στη σκηνή.

Όταν το κοινό είδε το όραίο εκείνο ζευγάρι, τον εύθυμισμένο συγγραφέα και την δημοφιλή ήθοποιό, ξανάρχισε τις έπευφημίες του με μεγαλύτερο ακόμα ένθουσιασμό.

Ο Ριχάρδος θαμπώθηκε από τις χιλιάδες των φωνών και επί μερικές στιγμές δεν μπορούσε να διακρίνη τίποτε.

Χιλιάδες ανθρώπινα κεφάλια κουνιόντασαν μπροστά του και όμως δεν έβλεπε κανένα.

Δεν θα άναγνώριζε ούτε απόν ακόμα τον άδελφό του που έλειπε τόσα χρόνια, ούτε την πολυάγαπημένη του Ίσαβέλλα, αν θριακόντασαν κ' οι δύο ανάμεσα στους θεατάς.

Και πραγματικά, ή Ίσαβέλλα και οι γονείς της θριακόντασαν εκεί, σπρωγμένοι από την ίδια περιέργεια που είχε όδηγήσει εκείνο το βράδυ τόσους θεατάς στο θέατρο.

Εύκολα μπορεί να φανταστή κανείς την έκπληξις της καθώς και του πατέρα της, όταν αναγνώρισαν στο πρόσωπο του συγγραφέως της άριστουργηματικής εκείνης τραγωδίας το Ριχάρδο.

Οι έπευφημίες εξακολουθούσαν έντομεταξύ άσυγκράτητες...

— Μπράβο ! Μπράβο ! φώναζαν οι θεαταί στον Ριχάρδο. Μπράβο, κύριε Πρέστον !

Η χαρά του νέου συγγραφέως ήταν άπερίγραπτη

κι' έγινε ακόμα μεγαλύτερη, όταν τα μάτια του ξεκαθάρισαν κάπως και διέκρινε την 'Ισαβέλλα μαζί με τους γονείς της σ' ένα από τα θεωρεία των προσκηνίων.

Η στιγμή εκείνη ήταν μία στιγμή μεγάλης περιφάνειας γι' αυτόν.

Η αγαπημένη του 'Ισαβέλλα θρυσκόταν εκεί, είχε δει τον θρίαμβό του και συμμεριζόταν χωρίς άλλο την ευτυχία του.

Ο Ριχάρδος, έβλεπε προς το κοινόν ότι ήθελε να μιλήσει και να το ευχαριστήσει.

Μία θαυμάσια σιωπή διαδέχθηκε το πανδαιμόνιο. Μά ξαφνα τότε κάποιος θεατής φώναξε :

— Ψέμα ! Ψέμα ! Δεν λέγεται Πρέστον !...

— Σιωπή ! φώναξαν πολλοί θεαταί συγχρόνως. "Εξω ό ταραξίας !

— Τό όνομά του είναι Ριχάρδος Μάρκχαμ, ό κιθολοποιός ! φώναξε πάλι ό ίδιος θεατής.

Κραυγές αγανακτήσεως ξέσπασαν τότε κατά του θεατού αυτού, ό οποίος από μία σκοτεινή γωνιά διέκοψε τη χαρά της θραυδας εκείνης.

Αυτή είναι ή αλήθεια ! ξαναφώναξε. Λέγεται Ριχάρδος Μάρκχαμ και καταδικάστηκε σέ δυό χρόνων φυλάκισης ως κιθολοποιός...

Μία διαπεραστική γυναικεία κραυγή άκούστηκε τότε...

Τα μάτια ό' στραφθηκαν προς τό θεωρείο, απ' τό όποίο είχε άκούστη ή κραυγή εκείνη και είδαν μία ξανθή και χλωμή νέα να πέφτει λιποθύμη στα μπράτσα ενός ηλικιωμένου γέροντος κυρίου, ό οποίος την συνώδευε...

Συγχρόνως, σ' ένα άλλο μέρος της αίθουσας μία άλλη νέα έπεφτε χλωμή και τρεμάμενη.

Η πρώτη ήταν ή 'Ισαβέλλα και ή δευτερή ή Μαρία-Αννα Γκρεγκορι.

Οί θεαταί σηκώθηκαν κι' άρχισαν να φωνάζουν, Κυριευμένος από αίσχος, κεραυνόπληκτος από την τρομερή εκείνη προσβολή, ό Ριχάρδος έμεινε ακίνητος, σαν εγκληματίας μπροστά στους δικαστάς του.

Η "Ελλη, νώντας πού θρυσκόταν, στρίχτηκε άπάνω του, για να μήν πέση κάτω.

Η αύλαία κατεβάστηκε.

Οί θεαταί γινόντουσαν από στιγμή σέ στιγμή πιά θορυβάδες. Μερικοί ζητούσαν την σύλληψη του ανθρώπου, ό οποίος είχε δημιουργήσει τό σκάνδαλο. Αυτός όμως είχε γίνει άφαντος.

Άλλοι πάλι ζητούσαν ν' άποδειχθί ή κατηγορία πού είχε έκστομίσει έναντίον του συγγραφέως.

Μερικοί θεαταί, από την πλατεία Ιαχυρίζοντουσαν ότι και άληθινά ν' ήταν ή κατηγορία, αυτό δεν έμπόδιζε καθόλου την σταδιοδρομία του συγγραφέως.

Στά θεωρεία όμως οί κύριοι έλεγαν ότι δεν ήταν δυνατόν να διδάσκη τόν κόσμο από σκηνής ένας άνθρωπος πού είχε ύποστη άτιμωτική ποινή.

Η κατηγορίες και ή άντεγκλήσεις μεγάλωναν μέσα στο πανδαιμόνιο εκείνο τών φωνών.

— Αίσχος, φώναξαν μερικοί, αίσχος στόν διευθυντή του θεάτρου πού τόλμησε να παρουσιάση στις γυναίκες μας και στις κόρες μας τό έργο ενός εγκληματίου !

Σέ λίγη ώρα, ή φασαρία είχε μεταβληθί σέ όχλαγωγία και πολλοί θεαταί πιάστηκαν στα χέρια μεταξύ τους...

Τα καθίσματα γίνηκαν κομμάτια και πετάχτηκαν στη σκηνή, μπαστούνια έκσφενδονίζοντουσαν προς όλες τις διευθύνσεις και ζήμιες πού θα πάθαινε τό θέατρο θα ήταν τεράστιες, άν δεν επενέβαινε εγκαίρως ή άστυνομία.

Στό διάστημα αυτό, ό Ριχάρδος κ' ή "Ελλη ώδηγήθηκαν σ' ένα καμαρίνι, όπου τούς έδωσαν να μυρίσουν άλματα για να σ' ανέλθουν.

Ο διευθυντής του θεάτρου είχε μείνει κι' αυτός κοντά τους.

Όταν ό Ριχάρδος συνήλθε τέλος, νόμισε ότι είχε ξυπνήσει από τρομερό όνειρο, αλλά ό διευθυντής του έπεσε θάωσε την τρομερή πραγματικότητα.

Τότε εκείνος σκέπασε τό πρόσωπό του με τά χέρια του και άρχισε να κλαίη πικρά.

— Άλλοίμονο, φίλε μου ! τού είπε ό διευθυντής. Η ήμέρα πού ζητήσατε την ύποστήριξί μου ήταν όλέθρια και για μένα και για σας. Η ύπόθεσις αυτή θα με ζημιώσει. Έχετε μεγάλο ταλέντο, αλλά δεν θα μπορέσετε σ' όλη ζωή να τό χρησιμοποιήσετε σ' ό θέατρο. Είχατε άποψη αληθινά θρίαμβου, αλλά ποτέ ήττα δεν άκούσθηκε τόσο κοντά την νίκη... Δεν σας κατηγορώ, δεν είσθε

ύποχρεωμένος να μου διηγηθήτε τη ζωή σας... Άλλωστε ό ίδιος σας έβασα ν' ανέβαινε την σκηνή δια σας σ' ό θέατρο...

Ο Ριχάρδος παρηγορήθηκε από τό γλυκό έλεος του οποίου μιλούσε ό διευθυντής του θεάτρου, ό θρωπος δηλαδή πού είχε ζημιωθεί περισσότερο από όποιον άλλον τό όλεθριο εκείνο θράδυ.

— Μου δώσατε πεινήντα λίρες προκαταβολή για τό καταρμένο αυτό δράμα, είπε σέ λίγο σ' όνταν έβλεπε ό Ριχάρδος. Άβριο θα σας επιστρέψω τό ποσό αυτό.

— Όχι, φίλε μου, δεν γίνεται αυτό ! φώναξε ή διευθυντής σφίγοντας τό χέρι του Ριχάρδου. Η εύχρηστη διαγωγή σ' όλην περιπτώσει αυτή μεγαλώνει ακόμα περισσότερο την λαμπρή ιδέα πού έχω για σας.

— Μάλιστα ! Μάλιστα ! φώναξε ή "Ελλη. Είπατε γενής και μεγαλόψυχος... Υπήρξε ευεργέτης δικού μου και του πατέρα μου... Ζούμε σ' ό σπίτι του και πάλι εγώ έχω όλο τό όνειρό μου...

— Τί παράδοξη σύμπτωση ! είπε ό διευθυντής. Πίζω πάντως ότι δεν θα στερηθώ τών υπηρεσιών της δεσποινίς ! Είσθε τό πολυτιμότερο στοιχείο τού έαυτού μου...

— Όχι ! απάντησε ή "Ελλη. Ποτέ πια δεν θα σ' αφήσω τό έπάγγελμα της ήθοποιού πού τόσο τό έσπασα, αλλά για τό όποιο αισθάνομαι τώρα άποτροπή...

— Έλπίζω, ότι λίγες ήμέρες άναπαύσεως και ηρεμίας θα σας κάνουν ν' αλλάξετε γνώμη... είπε ή διευθυντής, ό οποίος ανησυχούσε με τη σκέψη, ότι μπορεί να χάσει την πρωταγωνιστριά του.

— Θα σκεφθώ, απάντησε ή "Ελλη, μη θέλω να μεγαλώσω την στενοχώρια του θιασάρχου.

Ο Ριχάρδος σηκώθηκε για να φύγει.

— Δεν σας συμβούλευα να φύγετε μαζί με την δεσποινίδα, είπε ό διευθυντής. Είπα προτιμότερον να μάθουν οι ήθοποιοί τις στενές σχέσεις σας, γιατί τόνον από ζηλεια να θελήσουν να έκθέσουν την δεσποινίδα.

Ο Ριχάρδος συμφώνησε με την ύπόδειξη αυτή και αποφάσισε εκείνος μέν να βγί από μία μικρή πόρτα κ' ή "Ελλη να ξαναγυρίσει με άμάξι σ' ό σπίτι της.

Πριν να χωρίσουν όμως, οι δυό νέοι συμφώνησαν να κρατήσουν την μεγαλύτερη έγχεμθεια, όχι μόνο για τό γεγονός της θραυδας, αλλά και για τό έπαιση τους.

Ο Ριχάρδος κατάρθωσε να βγί από τό θέατρο πού ρατήρητος και ταραγμένος. Κατασπαργμένος από ντροπή του, νόμιζε πως θέλει ακόμα την 'Ισαβέλλα και λιποθυμάει και ότι άκουγε τη σπαράχτική κραυγή της Μαρίας-Αννας, την όποία άνεγνώρισε έπίσης.

Μά ποιος ήταν ό υπαίτιος αυτής της συμφοράς ; Άπλούστατα, ό άμεύλικτος, ό θανάσιμος έχθρος ό Νεκροθάφτης.

Δ

Ο ΙΤΑΛΟΣ ΘΑΛΑΜΗΠΟΛΟΣ

Η "Ελλη πήγε σ' ό καμαρίνι της κι' αλλάξε γρήγορα τοουαλέττα. Έπειτα έφυγε από τό θέατρο, από την αύλη των ήθοποιών.

Τη στιγμή πού έβγαине έξω, είδε πολλούς άνθρώπους να περιμένουν, πιθανόν με την έλπίδα να ξαναβούν συγγραφέα, και να τόν άποδοκιμάσουν πάλι.

Κατέβασε τό ύλο της, όχι όμως αρκετά, ώστε να μείνι δ' ό πτωχικό της κάποιος από τό πλήθος.

Η "Ελλη είδε κι' εκείνη τόν άνθρωπο αυτό και πτωματώδες πρόσωπό του, ή πυκνές ελεφράδες του και ή άπαίσιος φυσιολογία του την πλημμύρισε από πίκρα, γιατί άναγνώρισε ποιός ήταν.

Ευτυχώς θρυσκόταν εκεί κοντά ένα άγοράκι άπλό, πού πλαισίαζε ή "Ελλη.

Η νέα έδωσε την διευθύνσι της και ανέθηκε σ' ό μάζι.

— Κανένα άμάξι, κυρία ; είπε ό άμαξάς της σ' ό μάζι.

— Ό άμαξάς, άφού έκλεισε πάλι την πόρτα του έαυτού, άλλαξε ένα συνθηματικό νόημα με κάποιον άμαξά, έπειτα ανέθηκε στην θέσι του και τό άμάξι ξεκίνησε.

Άμέσως όμως ό άνθρωπος με την άποκρουστική σιγανωμία, ανέθηκε σ' ό άμάξι, τού άλλου άμαξά, σ' ό άμάξι, έκείνο καθόταν κι' ένας άλλος άμαξάς, ό οποίος ρώτησε τόν νεοφερμένο :

— Έν τάξει ;

— Ναι, απάντησε εκείνος. Η δουλειά πάει καλά. Άμέσως... δευτερο εκείνο άμάξι ξεκίνησε, παρακολουθώντας τό πρώτο μέσα σ' όποιο θρυσκόταν ή "Ελλη.

Η νέα, ταραγμένη καθώς ήταν, είχε χωθή σέ μία γωνία του άμαξίου και δεν πρόσεχε καθόλου έξω.

Μά σέ κάποια στιγμή ύψωσε τά βλέμματά της και είδε ότι τό άμάξι διέσχισε ένα δενδρόφυτο δρόμο. Ο δρόμος όμως αυτός δεν ώδηγούσε σ' ό σπίτι του Ριχάρδου.

Η νέα ταραχτηκε και νόμισε πως ό άμαξάς είχε χάσει τόν δρόμο του. Τού φώναξε λοιπόν και τού τό είπε. Μά εκείνος της απάντησε :

— Όχι, όχι, κυρία... Και ό δρόμος αυτός θ' α'γει σ' ό σπίτι σας...

Η άνησυχία της "Ελλης λιγόστεψε κάπως, μά την ίδια στιγμή άκουσε τόν θόρυβο τού άλλου άμαξίου πού παρακολουθούσε τό δικό της.

Τότε θυμήθηκε την μυστηριώδη έπιστολή, την όποία είχε λάβει πρό ήμερών σ' ό θέατρο και με την όποία την προειδοποιούσαν ότι κάποιος θαυμαστής της είχε αποφασίσει να την άπαγάγει.

Φώναξε και πάλι σ' όνταν άμαξά, αλλά αυτή τη φορά δεν έλασε καμιά απάντηση.

Έπειτα δέ από μία στιγμή τό άμάξι στάθηκε μπρός στην πόρτα ενός μοναχικού σπιτιού.

Μά συγχρόνως και τό δευτερο άμάξι στάθηκε εκεί.

— Πού θρυσκομαι ; ρώτησε ή "Ελλη τρομερά ταραγμένη.

Την ίδια στιγμή, κατέθηκε κάποιος από τό δευτερο άμάξι, άνοιξε την πόρτα τού πρώτου και βοήθησε την "Ελλη να κατέβη.

— Πρέπει να κατεβήτε εδώ, δεσποινίς, της είπε με ξενική προφορά.

— Νά κατεβώ εδώ ; ξαναείπε ή "Ελλη. Γιατί ; Πού είμαι ; Ποιός είσθε ;

— Δεν θα πάθετε κανένα κακό, δεσποινίς, απάντησε ό άγνωστος. Ένας κύριος πού θέλει να σας δει, σας περιμένει σ' ό σπίτι...

— Ένας κύριος ! φώναξε ή "Ελλη. Α ! ό κύριος αυτός θα είναι χωρίς άλλο ό Γκρήνθουδ.

— Μάλιστα, δεσποινίς ! Μη φοβάστε τίποτε...

Η "Ελλη ήταν έκ φύσεως γενναία. Κατάλαβε άμέσως ότι θρυσκόταν στην έξουσία τού δώκτου της και ότι κάθε αντίστασις θα ήταν περιττή.

Προχώρησε λοιπόν π' ό σπίτι. Άλλά ποιά ήταν ή έκπληξις της δυστυχισμένης νέας, όταν συνάντησε στην αύλη τη γρηά μέγισσα, ή όποία της είχε θρή διάφορες εργασίες και ή όποία την είχε παραδώσει σ' όνταν Γκρήνθουδ.

Η φριχτή μέγισσα, κάνοντας διάφορους μορφασμούς, πήρε την "Ελλη από τό χέρι και την ώδηγησε σ' ένα σαλόνι καλοεστραμένο και καλοεπιπλωμένο.

Ο άγνωστος τότε βγήκε πάλι σ' όνταν δρόμο και διέταξε τόν άμαξά πού είχε φέρι την "Ελλη να περιμένη έξαταγές.

Πλησίασε κατόπιν τόν άνθρωπο με την άπαίσιος όψη, ό οποίος είχε ανέβει μαζί του σ' ό δευτερο άμάξι κι' ό οποίος έκθεσε τώρα θόλτες σ' ό σπίτι.

— Τίνκινς, τού είπε, δεν σέ χρειάζομαστε πια γιατί ή κυρία δεν έφερε αντίστασι. Νά, πάρε την άμοιή σου... Μπορείς να ξαναγυρίσεις σ' ό Λονδίνο με τό ίδιο άμάξι.

— Καληνύχτα ! είπε ό άλλος.

Όταν τό άμάξι άπομακρύνθηκε, ό άγνωστος μπήκε πάλι σ' ό σπίτι στην αύλη τού οποίου συνάντησε τόν Γκρήνθουδ.

— Λοιπόν, Φίλιππε ; τόν ρώτησε εκείνος με σιγανή φωνή.

— Όλα πηγαίνουν καλά, απάντησε εκείνος. Η νέα βρίσκεται στην έξουσία σας.

Η "Ελλη είχε καθήσει έκμηδενισμένη σ' ένα ντιβάνι.

— Α, τό ήξερα, ότι θα τά κατάφερνες μία χαρά... Είσαι πιστός υπηρέτης, Λαφρέρ, και ξέρω ότι είσαι ικανός να κάνης τά πάντα για να μ' ευχαριστήσεις... Μόνο πού είσαι λίγο ιδιότροπος.

Και ό Γκρήνθουδ, άφού είπε τά λόγια αυτά, έπρόσθεσε :

— Τώρα θέλω να παρουσιαστώ μπρός στην περήφανη αυτή καλλονή.

— Η άμαξά πρέπει να φύγει ; ρώτησε ό Φίλιππος Λαφρέρ.

— Ναι, θα μείνης εσύ μόνο...

Ο 'Ιταλός καμαριέρης ύποκλήθηκε και κατόπιν διευθύνθηκε προς τόν άμαξά, ό οποίος είχε φέρι την "Ελλη.

— Φίλε μου, τού είπε, πάρε τά χρήματά σου. Θέλεις να κερδίσης όμως και άλλες πέντε λίρες ;

— Βέβαια, κύριε...

— Τότε να προχωρήσης ως τό μέρος πού στρίβει ό δρόμος και να με περιμένης εκεί.

Ο άμαξάς τού ύποσχέθηκε, ότι θα συμμορφωνόταν με την επιθυμία του και ό Φίλιππος μπήκε πάλι μέσα σ' ό σπίτι.

Έν τω μεταξύ, σ' ό σαλόνι ή "Ελλη είχε καθήσει έκμηδενισμένη σ' ένα ντιβάνι.

— Ξαναθλεπόμαστε πάλι, της είπε ή μέγισσα σπρώχνοντας κοντά της ένα τραπέζι μ' άναμικτικά.

— Δέν ξανάρθεσ να με δής, μά εγώ μάθαινα, δσα λέγανε για σένα...

— Άν θέλεις να μ' ευχαριστήσεις, της απάντησε ή "Ελλη, βοήθησε με να φύγω από δω. Θα σ' ανταμείψω γενναία...

— Δεν μπορώ να κάνω ένα τέτοιο πράγμα, γιατί πρέπει να κυττάζω ποιά είναι τό συμφέρον σου... Ξέρω εγώ ποιά είναι τό καλό σου.

Στό χέρι σου είναι να γίνης μία μεγάλη κυρία να έχης άμάξι, φορέματα, διαμαντικά, μέγαρο και να μη δουλεύης πια...

— Άν ήμουν εγώ σ' ό θέση σου, ούτε τόσο κουτή ούτε τόσο χοντροκέφαλη θα ήμουν...

— Σιωπή, αδελφή ! φώναξε ή "Ελλη έδωρ γισμένη.

— Α ! έκσκολούθησε ή μέγισσα άτάραχη. Δέν με πειράζει καθόλου ό τρόπος σου...

— Είδα σ' ό ζωή μου πολλές ώμορφες νέες πού δεν μπορούσε να σ' αρέσει...

— Σ' ό λοιπόν είσαι ό δράστης αυτής της άτιμίας ; φώναξε ή "Ελλη, ή όποία σηκώθηκε αποφασιστική και γαλήνια.

— Μη μιλάς για άτιμία, αγαπημένη μου "Ελλη. Αυτό είναι, κύριε, είπε ή "Ελλη, και άν σας μένη ακόμα ίχνος τιμής, ένα ελάχιστο αίσθημα προς την μητέρα τού παιδιού σας, θα μ' αφήσετε να φύγω άμέσως. Μόνο έτσι θα ξεχάσω τά άπομνήνα γεγονότα.

— Αγαπημένη μου, νομίζεις ότι διέταξα να σέ φέρουν εδώ για να σ' αφήσω να φύγης άμέσως ; Όχι, "Ελλη, άκούσέ με... Σ' αγαπώ τρελλά !

— Φτάνει, κύριε Γκρήνθουδ ! τόν διέκοψε ή "Ελλη. Μη νομίζετε ότι τά όραία σας λόγια θα μ' άπατήσουν, όπως γέλασαν τόσους και τόσους άλλους...

(Άκολουθεί)

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΕΝΑ ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ: Ρενέ Μωνμπόρ, 45 ετών, μυθιστοριογράφος, Μιά δεσποινίς, 25 ετών, ντυμένη απλά, ώραιοςτή, αλλά με ύψος σεμνό και περίλυπο.

(Η σκηνή στο γραφείο του μυθιστοριογράφου Ρενέ Μωνμπόρ. Ο Ρενέ είναι ξαπλωμένος σε μία πολυθρόνα. Φαίνεται κουρασμένος. Έχει ελαφρό πονοκέφαλο. Έπάνω στο γραφείο του είναι αραδιασμένα διάφορα χειρόγραφα. Δεν έχει κέφι να συνεχίσει το γράψιμο).

Μπαίνει μέσα η υπρέτρια και του αναγγέλλει την επίσκεψη μίας νέας.

ΡΕΝΕ (δυσανεστημένος). — Πές, ότι είμαι πολύ απασχολημένος αυτήν την στιγμή. Θα είναι καμιά αναγνώστριά μου, που ήρθε να μου εκφράσει τον ενθουσιασμό της για το τελευταίο μου μυθιστόρημα. (Η υπρέτρια ετοιμάζεται να φύγει, αλλά ο Ρενέ συλλογίζεται πώς δεν έχει όρεξη να εργασθεί και πώς ίσως μία συνομιλία με μία κοπέλλα να του κάνει καλό. Στην υπρέτρια:) Δεν μου λές, αλήθεια, είναι ωραία η δεσποινίς αυτή;

Η ΥΠΡΕΤΡΙΑ. — Πολύ ωραία, κύριε.

ΡΕΝΕ. — Αφού είναι έτσι, πές της να περάσει.

(Σε λίγο, ανοίγει η πόρτα κι εμφανίζεται μία νέα απλυντυμένη, δειλή και συνεσταλμένη. Κινησεις αδέξιες. Ο Ρενέ φαίνεται ευχαριστημένος από την πρώτη ματιά που της έριξε. Της προσφέρει κάθισμα και ύστερα κάθεται και αυτός μπρός στο γραφείο του).

ΡΕΝΕ. — Σε τι όφειλλω την τιμή και την ευχαρίστηση της επίσκεψής σας;

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Θα ήθελα... με συγχωρείτε για την ενόχληση και το θάρρος μου... Θα ήθελα να με παρουσιάσει κανείς σε σας... μά δεν γνώριζα κανένα... Κι' έτσι έλαβα την τόλμη ναρθώ μόνη μου...

ΡΕΝΕ. — Κάνετε πολύ καλά... δεσποινίς, αν δεν απαρτίζω...

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Μάλιστα, δεσποινίς.

ΡΕΝΕ. — Κάνετε, λοιπόν, καλά, δεσποινίς, που ήρθατε να με δείτε. Δεν είμαι δα και καλός αγριάνθρωπος... Σε τι θα μπορούσα να σας φανώ χρήσιμος;...

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Δεν ξέρω πώς ν' αρχίσω... Νά, ήρθα, να ζητήσω την συμβουλή σας... Πρόκειται για ένα...

ΡΕΝΕ. — Μυθιστόρημα...

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Το μαντέψετε.

ΡΕΝΕ. — Δεν ήταν δύσκολο να το μαντέψω, αφού βλέπω να κρατάτε στα χέρια σας ένα μεγάλο χειρόγραφο... Γράφετε, λοιπόν;

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Θα ήθελα να γράψω...

ΡΕΝΕ. — Και θέλετε να σας πω την γνώμη μου για το πρώτο σας λογοτεχνικό έργο;

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Ακριβώς, κύριε! Είμαι βεβαία ότι αν με υποστηρίξετε λιγάκι, θα θρώ άμέσως έκδοσή, θα γίνω γνωστή... Ω! Αν ήμουν τόσο τυχερή και μου δίνετε μερικές πολύτιμες συμβουλές...

ΡΕΝΕ. — Σας ευχαριστώ, δεσποινίς μου, για τα καλά σας λόγια. Όφειλω, όμως, να σας πληροφορήσω,

ότι έχετε σχηματίσει πολύ μεγάλη ιδέα για μένα...

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Ω!...

ΡΕΝΕ. — Μάλιστα, δεσποινίς! Έν πάση περιπτώσει, είμαι έτοιμος να σας ακούσω... Κάτι μου λέει πως θα έχετε ταλέντο... Μία δεσποινίς τόσο...

(Ο Ρενέ ετοιμάζονταν να πη ένα κομπλιμέντο. Τό σοβάρω, όμως, ύψος της επισκεπτρίας του δεν τον άφησε να προχωρήσει. Έξ' άλλου, η νέα του έριχνε τέτοιες έρευντικές ματιές, που τον έκαναν να καταλάβει, ότι κάτω από το άφελές της ύψος έκρυβε πολλήν παρατηρητικότητα.)

Αρχίστε, λοιπόν, δεσποινίς μου. Είμαι όλος αυτιά.

(Ο Ρενέ ξαπλώνεται καλλίτερα στην πολυθρόνα να του, με ύψος ανθρώπου, που λέει με τον νό του):

— Και τώρα ως ετοιμασθούμε ν' ακούσουμε μία ιστορία ασημαντή ή αίσθηματική μέχρι άφελειας ή τραγική... μέχρι κομικότητας! "Α! ήσουν τυχερή, κοπέλλα μου, που έχω σήμερα πονοκέφαλο και δεν μπορώ να γράψω. Γι' αυτό κάθονται τώρα και σ' ακούω... Μά δεν μπορώ να καταλάβω τί μιλάνε οι γυναίκες και γράφουν θιθία! Δεν καταλαβαίνουν ότι αυτό τις κάνει αντιπαθητικές; Νά αυτή η κοπέλλα, λόγου χάριν, θα ήταν γοητευτική αν φρόντιζε περισσότερο τον εαυτό της, αν ήταν πιά κομψή... Και όμως, χάνει τα καλύτερα χρόνια της ζωής της σκυμμένη πάνω στα χαρτιά... Μά, για στάσου, ή ωραία μου επισκέπτρια άφηναίται τώρα την υπόθεσι του μυθιστοριογράφου της. Έχει προχωρήσει πολύ κι εγώ δεν την έχω παρακολουθήσει διόλου.

(Ο Ρενέ προσποιείται ότι κοιμάται).

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ (συνεχίζει με ηχηρή φωνή). — Τότε ή 'Ελισάβετ, σαν υπέρερε τα πάνδεινα από την δεύτερη σύζυγο του πατέρα της, άπορώσα να πάρη άντρα τον Φρανσουά. Νά ο πατέρας της, έμπρησμένος από την γυναίκα του, μίλησε άσχημα στο Φρανσουά. Τού είπε καθαρά και έάστερα πώς δεν τον ήθελε για γαμπρό του. Και ο νέος έφυγε από την Γαλλία, με πικραμένη την ψυχή, έπειδή έξακολουθούσε ν' αγαπά την 'Ελισάβετ...

»Υστερ' από λίγο, ο πατέρας της κοπέλλας πέθανε από συμφόρηση. Και ή γυναίκα του, ή οποία τα κατάρρε εν τώ μεταξύ να τον κάνει να γράψω στ' όνομά της την περιούσια του, που άνηκε δικαιοσυμνία στην 'Ελισάβετ και στην άδελφή της, πήρε άλλον άντρα, άφήνοντας τις δυο δυστυχισμένες προγόνες της στο έλεος του Θεού...

ΡΕΝΕ (είρωνικά). — Και ο κύριος Φρανσουά τί άπέγινε;

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Δεν έβωκε ποτέ σημεία ζωής...

ΡΕΝΕ. — Ό άναήδρος!

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ (κοκκινίζοντας με δακρυσμένα μάτια). — "Ισως πέθανε...

ΡΕΝΕ. — Τόσο το καλλίτερο γ' αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

αυτόν. Γιατί θα ήταν λιγάκι ταπεινό

ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Η αρχαιότερες βιβλιοθήκες του κόσμου υπήρξαν των Εβραίων: περιείχαν τους πίνακες του Νόμου, τα βιβλία του Μωυσέως και των προφητών.

— Η πιο αρχαία συλλογή βιβλίων που αναφέρει η ιστορία ήταν αυτή που κατήρτισε ο Όζυμάνδις, ένας από τους πρώτους βασιλείς της Αιγύπτου, ο οποίος έζησε δώδεκα αιώνες πρὸ Χριστού.

— Στην αρχαία Αίγυπτο, υπήρχε μία μεγάλη βιβλιοθήκη στην Μέμφιδα, στον ναό του Ήφαίστου. Μά η μεγαλύτερη βιβλιοθήκη της αρχαιότητας, ήταν του Πτολεμαίου στην Άλεξάνδρεια. Περιείχε 54.800 τόμους και χειρόγραφα. Αφού πυρπολήθηκε επί Καίσαρος, επανιδρύθηκε ακόμα πιο πλούσια, γιατί περιείχε τώρα 700.000 τόμους. Μά πυρπολήθηκε πάλι, το 650 μ. Χ. κατά διαταγήν του Καλίφη Όμαρ.

Ο διευθυντής του Αμερικανικού Μουσείου της Φιλαδέλφειας ειδοποιήθηκε πρὸ ολίγου καιρού, απ' το τελενείο να παραλάβει δύο κιβώτια που περιείχαν δυο αιγυπτιακές μούμιες της δεκάτης ένατης δυναστείας.

— Όταν λοιπόν έπληξε να πληρώσει τον φόρο εισαγωγής, είδε κατάπληκτος ότι είχαν γράψει στο τελενείο, επάνω στα κιβώτια με τις μούμιες: «Κονσέρβες» κ' υποχρεώθηκε να πληρώσει τον ίδιο φόρο που θα πλήρωναν αν τα κιβώτια περιείχαν κονσέρβες.

Η μεγαλύτερη έφημερίδα του κόσμου είναι το «Illuminated Quadryphe Constellation». Έχει ύψος 2 μέτρα και 5 εκ, και πλάτος 1 μέτρο και 8 εκ. Έχει όχτω σελίδες με 13 στήλες ή καθεμία.

— Η έφημερίδα αυτή εκδίδεται κάθε 100 χρόνια, επ' ευκαιρία μίας μεγάλης εκθέσεως που γίνεται στην Αμερική. Το τελευταίο της φύλλο τυπώθηκε το 1850 και το προσεχές θα κυκλοφορήσει το 1950!

— Η μικρότερη πάλι έφημερίς του κόσμου είναι το «Little Standard» που εκδίδεται στο Τόρκαϊ της Αγγλίας. Έχει 70 χιλιοστόμετρα ύψος και 60 χιλιοστόμετρα πλάτος.

— Ένας μόνο άνθρωπος αρκεί για τη συνταξί της, την έκτασή της και την άποστολή της.

Όλοι ξέρουν ποιά δόξα περιέβαλε τον μεγάλο Ρώσο συγγραφέα Μάξιμο Γκόρκυ και πόσα χρήματα κέρδισε από το έργο του. Μά ως ότου άποκτηση την δόξα και τον πλούτο, γνώρισε την δυστυχία σε όλες τις διασπομήσεις κι' έξασκησε τα χειρότερα επαγγέλματα.

— Μπορείτε να κρίνετε σχετικά απ' τον χρονολογικόν αυτόν πίνακα των επαγγελμάτων του:

— 1878. — Γκαρσόνι καφενείου, 1879. — Υπρέτης σ' ένα ζωγράφο, 1880. Χτίστης 1884. — Ταχυδρομικός διανομέας, 1884. Χορεύτης σε θέατρο, 1888. — Αποπειράται ν' αυτοκτονήσει, 1890. — Γραφεύς σε δικηγόρο, 1891. — Κάνει με τα πόδια τον γύρο της Ρωσίας, 1891. — Δημοσιεύει επί τέλους το πρώτο του ρομάντζο.

Από το 1891 και κατόπιν άρχισε να γνωρίζει την δόξα.

Στον πύργο του Άλτεμπουργκ στη Θουριγγία υπάρχει ένα μουσείο, μοναδικό στον κόσμο, ένα μουσείο παιγνιοχάρτων. Στο μουσείο αυτό υπάρχουν 50.000 διάφορα είδη παιγνιοχάρτων.

Στη Βιέννη, ένα ιδιωτικό αυτοκίνητο που έτρεχε με ταχύτητα σ' ένα έρημικο δρόμο, ντεραπόρσε, άνέβηκε στο πεζοδρόμιο, έριξε τρεις κολώνες, γκρέμισε έναν φράχτη κι' εκεί σταμάτησε.

— Ξεχάσαμε όμως να σας προσθέσουμε ότι παρ' όλο αυτό το κακό ο σωφείρ δεν κουνήθηκε διόλου από τη θέση του.

— Κοιμάται.

εκ μέρους του να μη ζητήσει ποτέ να μάθει τί κάνει ή νέα που άγαπούσε... Άλλά, με συγχωρείτε, δεσποινίς... μου έπιτρεπε να υποβάλω ένα έρώτημα;

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Σας παρακαλώ...

ΡΕΝΕ (κομπιάζοντας). — Νά, θα ήθελα να σας πω ότι ή ιστορία είναι πολύ μελαγχολική και λιγάκι άπαιστος... Φαντάζεσθε ότι υπάρχουν άνθρωποι τόσο κακοί σαν αυτούς που παρουσιάζετε στο μυθιστόρημά σας; Η 'Ελισάβετ είναι, όμολογουμένως, γοητευτικός τύπος κοριτσιού. Μά είναι δυνατόν ένας πατέρας να άπατητή τόσο στα θέληγτρα μίας γυναίκας, ώστε να λησμονήσει προς χάριν της τα παιδιά του; Είναι δυνατόν ένας μηστήρας να έγκαταλείψη, έτσι άσπλαγχα την άγαπημένη του;...

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ (άφελέστατα). — Μά, αυτή είναι, κύριε, ή ιστορία της ζωής μου!...

ΡΕΝΕ (άνατριχιάζοντας). — Πώς είπατε; Δεν μπορώ να το πιστέψω!...

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ (κρύβοντας το πρόσωπο στα χέρια της). — Έγώ είμαι ή 'Ελισάβετ. Είμαι όρφανή, έρημη και μοναχή στον κόσμο, χωρίς κανένα προστάτη. Έρωσα την ιστορία αυτήν για να κερδίσω λίγα χρήματα και να συντηρήσω την μικρότερη άδελφή μου... Υπάρχει έλπις να γίνω τίποτα;

ΡΕΝΕ (με συγκίνηση). — Έννοείται, έννοείται. Κάτι να γίνω. Είμαι στάς διαταγές σας, για ό,τι με χρειάζητε... Και, για σταθήτε... Φρονά, ότι θα μπορούσαμε να συνεργασθούμε, να γράψουμε μαζί ένα μυθιστόρημα... Έλάτε να με ξαναδείτε.

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ (χαμογελώντας άνάμεσα στα δάχτυλά της). — Νά συνεργασθούμε μαζί; Θέέ μου! τί άτυχία!... Μά, αφού είναι έτσι, σωθήκαμε ή άδελφή μου κι' εγώ... Δεν ξέρω πώς να σας ευχαριστήσω...

ΡΕΝΕ (ένω την συνοδεύει ως την πόρτα). — Άπλούστατα: θγάζοντας από το πρόσωπό σας την περιλυτή αυτήν έκφραση... Θέλω να σας βλέπω να χαμογελάτε πάντοτε, όπως τώρα... Έξ' άλλου, έπρέπει να σας ευχαριστήσω, έπειδή δεχθήκατε να συνεργασθώ με μένα...

Η φωνή του άρχίζει να τρέμει.) Δεν πρέπει πια να βλέπετε την ζωή τόσο μαυρι... Ποιός ξέρει! Ίσως να είμαι ο Φρανσουά, που έστρέφει για να συναντήσει ή 'Ελισάβετ.

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Νά πιστέψω πώς είστε δυνατόν ν' άναστήθι μία νεκρή εύτο...

ΡΕΝΕ. — Ένα ζωηρό αίσθημα μπορεί να νικήση και αυτόν τον θάνατο ακόμα και να ξαναδώσει ζωή σε κάτι που το νομίζαμε νεκρό...

... Πάντα.

(Της σφίγγει το χέρι. Εκείνη τον κυττάζει κατάματα, του χαμογελά και δεν τραβά το χέρι της. Έχει γίνει κατακόκκινη, και ο Ρενέ είναι κάτωχρος. Και αν τα χείλη του δεν είπαν τον μεγάλο λόγο, τον άμολόγησαν ή στάσις της, ή ταραχή του... Γλυκεία συναισθήματα που έχει πιάσει και τους δυό.)

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Πρέπει να πηγαίνω...

ΡΕΝΕ (πλησιάζοντας το πρόσωπό του κοντά στο δικό της). — Και ποιός ξέρει! Ίσως ή συνεργασία μας αυτή να συνεχισθί ως το τέλος της ζωής μας!... Κά- μου λέει πώς έτσι θα γίνω... 'Ελισάβετ...

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ. — Ω, Ρενέ, σ' ευχαριστώ!...

GEORGES ROUSSEL

ΕΛΛΗΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΞΑΝΘΗ — ΜΕΛΑΧΡΟΙΝΗ

Πόσες φορές έχω πη και πόσες τραγουδήσει

έχω σαν θεότρελλος ως τώρα άγαπήσει

Μονάχα τις ξανθές.

Εάν πω ξανθή, το στόμα μου, εύθους κολλά σαν μέλι

εάν γιά τις μελαχροινές καθόλου δεν με μέλει

Και... όμως τί τα θές!

Εάν ξανθούλα π' αγαπώ με μάτια γαλανά

μυρίσσει που όλομερίς στον ήλιο τριγυρνά

Κι' έγινηκε μελαχροινή.

Εάν θωρώ μελαχροινή και σαν ξανθούλα μία

δεν άντέχω και στών δυο την τόση νοστιμιά

Εάν ή καρδιά μου λαχταρεί και για τις δυο ποιεϊ.

Μιά συνηθισμένη είδησις που δημοσιεύθηκε σεις έφημερίδες και ή όποια θα πέρασε ασφαλώς απαρατήρητη από όλον τον άλλο κόσμο, με αναστάτωση, τελευταία, μου προξένησε πόνο και μ' έρριξε σε θάβεια μελαγχολία.

Νά ή είδησις όπως δημοσιεύθηκε σχεδόν όμοιόμορφα σ' όλες τις έφημερίδες:

ΤΡΑΓΙΚΗ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑ ΝΕΑΣ

Από τριμήνου εξαφανίστηκε ή Λουσί Σαρτέν, ή όποια καθόταν στη σοφίτα μιας λαϊκής πολυκατοικίας. Η έρευνες της αστυνομίας απέδειξαν ότι ή Σαρτέν δεν είχε έγρη από τό δωμάτιό της τρεις μέρες. Όταν οι αστυνομικοί διέρρηξαν την πόρτα της φωτιάς της κάμορης, μία δυνατή αποφορά τους έκανε να όπισθοχωρήσουν. Η δύστυχη Λουσί ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι της με τό κραίο της άνοιγμένο, πλέοντας στο αίμα. Στο χέρι της κρατούσε ακόμα τό πιστόλι με τό όποιο είχε τελματίσει τη ζωή της. Σ' ένα λιγόλογο σημείωμα της ανέφερε ότι αυτοκτονούσε, χωρίς να έκθέτη και τους λόγους που την ώθησαν στο τραγικό της διάθημα.

Τό πτώμα της άτυχης νέας μεταφέρθη στο νεκροταμείο, για να ένεργηθή νεκροψία.

Αυτά τά λίγα λόγια του αστυνομικού δελτίου απέτέλεσαν τον έπικήδειο της Λουσί.

Γιά τελευταία φορά είχα διή την Λουσί Σαρτέν εδώ και δυό χρόνια. Από τότε έχασα τά ίχνη της, άν και έψαξα παντού.

Η ιστορία της είχε πολύ συγκινητική, όσο και άπλη. Πρό πέντε χρόνων είχαν έρθει από την έπαρχία της, από την Νεβέρ για να σπουδάσει. Γιά μόνα της έφούδια είχε την άγνη έπαρχιακή ψυχή της και τον φλογερό πόθο να κατακτήσει την έπιστήμη. Οι γονείς της δεν ήταν πλούσιοι, μά φιλοδοξούσαν να σπουδάσουν την μοναχοκόρη τους. Η Λουσί είχε ένοικιάσει ένα δωμάτιο στη γειτονιά μου ως πανοσιάρ, γιατί δεν είχε συγγενείς στην Πρωτεύουσα.

Μιά μέρα ή τύχη την έφερε μπροστά μου. Τό άπλό, αλλά καλαίσθητο ντύσιμό της και ή σεμνή εμφάνισή της μου έκαναν θαθεία έντύπωσι. Τά μακρυά, καστανά, με χρυσούς κυματισμούς μαλλιά της χτενισμένα άπλά, σεμνά και χαριτωμένα, έρχόντουσαν σε μία γοητευτική αντίθεσι με τά λεπτά χαρακτηριστικά της, με τό δόλολευκο δέρμα της και τά μεγάλα, έκφραστικώτατα μάτια της που είχαν τό γαλάζιο χρώμα τ' ούρανού άνάμικτο με τό χρώμα της τρυφερής γλός, θυμίζοντας σου τις πρώτες ήλιόλουστες άνοιξιάτικες μέρες. Η λεπτή και λυγρή κορμοστασιά της με τις άδρες γραμμές της και τό λυγρό άνάστημά της εμφανίζανε ένα σύνολο γοητευτικό. Ατάραχη και με κάπως άγέρωχο ύφος προχωρούσε στο δρόμο της, άδιαφορώντας για τά πειράγματα και τις έκδηλώσεις θαυμασμού που της άπηύθυναν οι διαβάτες.

Από την στιγμή που την είδα, ένιωσα μία θαθεία συμπάθεια, που δεν άργησε να μεταβληθή σ' ένα δυνατό έρωτικό αίσθημα. Όσο προχωρούσε ο καιρός, τόσο και δυνατότερους αισθανόμουν τους χτύπους της καρδιάς μου. Και μία μέρα αποφάσισα να της έκμυστηρευθώ τό πάθος που φλόγιζε την καρδιά μου.

Της έγραφα ένα πολυέλιδο γράμμα, στο όποιο της εξέφραζα, με τρυφερά λόγια τον έρωτα που μου ένέπνευσε και της πρότεινα να την κάνω γυναίκα μου.

Τό γράμμα μου αυτό άκολούθησε δεύτερο κ' εκείνο τρίτο, χωρίς όστόσο να πάρω άπάντησι. Έπιτέλους επέτυχα να την συναντήσω μία θραδυά. Της μίλησα με ελικρίνεια, με θάρρος και έ-

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΡΧΗΝ ΟΙΚΥΣΤΕΣ

ΧΑΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ

νέο φλογερό γράμμα γεμάτο παράπονα. Στο τέλος πρόσθετα ότι πάντα έλπιζα. Και πήρα τότε την παρά κάτω άπάντησί της:

«Όμολογώ για μία φορά ακόμα ότι ή προτίμησί σου με άσχημα, θαθεία και δεν μπορώ να ίσχυρισθώ ότι με άφησε άδυστοχο τό αίσθημα που νοιώθετε για μένα. Δεν θα δύστω μάλιστα να σάς έξομολογήθώ ότι αισθάνομαι θαθεία συμπάθεια για τό τρανό πό σας και θα θεωρούσα τον έαυτό μου έξαιρετικά ευτυχισμένο ένώναμε τις ύπάρξεις μας. Όστόσο δεν μπορώ να τό άπορρητήσω. Φοβούμαι για τό μέλλον μου. Γιατί; Δεν ξέρω, δεν μπορώ να τό έξηγήσω. Μολταύτα είστε λαμπρός κύριος, άρκετά έπαινος, φωμένος, λεπτός, με άξιόλογη κοινωνική θέσι. Έως να μην έρω ή κατάλληλη για σάς σύντροφος. Δεν ξέρω τί να σάς πω. Σας παρακαλώ μη με παρεξηγήτε. Αφήστε να περάσει λίγος καιρός. Πάρτε με τις διακοπές θα φύγω στην έπαρχία μου. Εκεί θα έρω τον καιρό και την άπαιτούμενη ψυχική γαλήνη για να σκεφτώ...»

Πέρασε όστόσο τό καλοκαίρι, έφτασε τό φθινόπωρο και ή Λουσί δεν φαινόταν πουθενά, ούτε και μου έγραφε τίποτε. Την άναζήτησα παντού, χωρίς να άνακαλύψω τά ίχνη της. Απελπισμένος πήρα τό τραίο ένα χειμαλιώτικο πρωί και πήγα στη Νεβέρ, Ρώτησα και ή πληροφορίες που μάζεψα μου προξένησαν θαθεία έλλειψη. Οι γονείς της Λουσί λίγον καιρό ύστερα από τον γάμο της από τό Παρίσι την άρραβώνισαν μ' έναν νέο, που τις διαμαρτυρίες της. Σε λίγους μήνες πέθαναν οι γονείς της και ο άρραβωνιαστικός, αφού έβαλε στο νύμφη την προίκα της, έφυγε σε άγνωστη διεύθυνσι. Απορημένη, άπορφανισμένη και φτωχή πια ή Λουσί είχε φύγει κ' αυτή, χωρίς να δηλώσει σε κανένα που πήγαινε.

Γύρισα στο Παρίσι με την καρδιά θαρεία πληγωμένη και με χίλιες-δυό έγνοιες στο νο. Βάλεκα να άνακαλύψω τά ίχνη της δύστυχης Λουσί μέσα στην άγρυπνη Πρωτεύουσα. Μά όλες μου ή έρευνες πήγαν χαμένες. Στο τέλος άπελπιστικά και τότε μία θαθεία μελαγχολία μου γέμισε την ψυχή.

Πέρασαν δυό δόλοκληρα χρόνια, στο διάστημα των όποιων δεν κατάφερα να μάθω τίποτα για την Λουσί, άν και δεν είχα πάψει τις έρευνές μου. Ένα έκαυτο με μερικοί φίλοι με παρέσυραν σ' ένα (Συνέχεια στη σελίδα 55)

...Θυμίσου την πρώτη μας γνωριμία στην έποχή...

ΕΡΩΤΙΚΑ ΡΟΜΑΝΤΖΑ

ΤΟΥ ΑΔΦΟΝΣΟΥ ΚΑΡ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΜΙΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

ΕΚΕΙΝΟ τό θράδυ δείπνησα σ' ένα σπίτι όπου ήθερα ότι έπρεπε να συναντήσω τον καθηγητή Φ... που δεν είχε, μονάχα ένας από τους καλύτερους γιατρούς του Παρισιού. Είπε επίσης, ότα ήθερα, και θαυμάσιος συνομιλητής. Έπειδή ή συνομιλία μας έφθασε, άμα σηκωθήκαμε από τό τραπέζι, στο ζήτημα της συνειδήσεως, ο διάσημος γιατρός μάς διηγήθηκε ένα περιστατικό, που μου φάνηκε, άμέσως, τόσο έρωτικό, ώστε του ζήτησα την άδεια να βγάλω από αυτό ύλη για ένα διήγημα. Υστερα έκρινα αφού έκα-

να μία δοκιμή, ότι καλλίτερα θα ήτανε να διηγηθώ απλά - απλά, τά ίδια λόγια του γιατρού. Νά, λοιπόν, ή διήγησί του, όπως μάς την είπε. Αμέριστα θα είναι τα σχόλια που μπορεί να προκαλέσει. Έκείνη τη θαθεία του σάς είπα, μένουμε ως τις δυό μετά την άναχώρησι του γιατρού, συζητώντας άν είχε δίκιο ή άδικα στην περιπέτεια που μάς έξομολογήθηκε, πριν από λίγο. Και προσθέτω, άμέσως, για να μην κρύψω τά αισθήματά μου, πως ήμουν από κείνους που τον δικαίωσαν. Αλλά όμολογώ ότι ή περίπτωση είναι άπίθανη, κ' ή συζήτησι

μένει άνοιχτή.

—... "Αν εγνώρισα, ρωτάτε στην Ιατρική ζωή μου, απ' αυτές τις τραγωδίες της ταραχής της συνειδήσεως που μιλάτε ; άποκρίθηκε ο γιατρός σε μιάν ερώτησι, που του έκανε ένας από μās: «Μία φορά μονάχα, και σχεδόν, στις πρώτες - πρώτες άρχές του σταδίου μου. "Η αλήθεια είναι ότι, ή περιστάσεις ήταν τόσο σοβαρές, τόσο εξαιρετικές ώστε θάσταζαν στη δοκιμασία κι' έπηρέααν, για πάντα, το ήθικό μου. "Από τότε, πήρα, την έξης απόφασι: Για ένα γιατρό, το πρώτιστο καθήκον, που υπερέχει απ' όλα τ' άλλα, είναι ή υπηρεσία του άρρώστου. "Ο γιατρός δεν πρέπει να γνωρίζει τίποτε άλλο, παρά μονάχα αυτό, κι' αυτό, μονάχα, να βλέπει. "Ο άρρωστος είναι πλούσιος ή φτωχός ; Είναι φίλος ή έχθρος, άτιμος ή δίκαιος, άνθρωπος χρήσιμος ή επιβλαβής ; "Ο γιατρός δεν ξέρει τίποτα. Πρόκειται γι' αυτόν, να κυττάξη μιά ζωντανή μηχανή να διαγνώση την άρρώστεια της και να τη γιατρέψη, μ' όλα τ' ατομικά της εξυπνάδας και της δυνάμεως που διαθέτει. Αυτό είναι το άλφα και τ' ωμέγα του καθήκοντος. Γενικώς δεν υπάρχει άμφιβολία για τοούτο το σημείο δεν είναι άλλη-θεια ; Μά θά θεβαιωθήτε, τώρα, μόνοι σας, ότι στην ε-φαρμογή ή άτομική συνειδησις μπορεί νάρθη σε σύγκρουσι μ' αυτήν την έπαγγελματική συνειδησι που θά σας δώσω τον τύπο της. Δυστυχία στον γιατρό που υποκύπτει στον πειρασμό να παρερμηνεύση τον ρόλο, πεύ παίζει στο προσκέφαλο του πάσχοντος ! Δεν θάχη πια ποτέ την έσωτερική γαλήνη που φύλαξα, εγώ που σάς μιλά, διαμέσου τριάντα έξη χρονών πελατείας και έργασίας σε νοσοκομεία γιατί καμμία φορά απ' την έπο-χή του μικρού ήθικού δράματος που θά σας διηγηθώ, δεν είχα άλλο μέτρο των πράξεών μου παρά την πάλη με την άρρώστεια, όποιος κι' αν ήταν ο άρρωστος και χωρίς να πολυφροντίζω για τις συνέπειες.

»Η Ιστορία συνέβηκε σε μιά έποχή που δεν θά μπο-ρούσα να την ξεχάσω, άκόμα κι' αν δεν ήτανε συνδε-μένη μαζί μου με κανένα εξαιρετικό γεγονός. Συνέβη-κε κατά τ' μέσα του 'Ιουνίου του 1867 και στις 23 αότουνοϋ του μηνός πέθανε ο καθηγητής που αγαπήσα και θαύμασα περισσότερο, ο καταπληκτικός Τουσώ, που ξαναβλέπει κανείς την σκέψι του, και σήμερα ά-κόμη σ' όλες τις ανακαλύψεις της έπιστήμης μας, ένα ευγενικό πνεύμα στολισμένο μ' έναν τόσο καλό χαρα-κτήρα, με μιά τόσο τρυφερή καρδιά για κείνους τούς μαθητάς του που τούς εκτιμούσε ! Συγκραταλεγόμεν μεταξϋ των τελευταίων σπουδαστών της κλινικής του. "Ήξερε πως ήμουνα πολύ φτωχός, και μιά απ' τις πρώ-τες φροντίδες του ήταν να με κάνη να κερδίσω τα ά-παιτούμενα χρήματα για την εκτύπωσι της διατριβής μου. Τις πρώτες μέρες του 'Ιουνίου έλαθα, έκ μέρους του, ένα σημείωμα. Με παρακαλούσε να περάσω από το γραφείο του. "Ήταν ή τελευταία φορά που τον έβλε-πα. "Ήτανε βαρεια άρρωστος. Και πέθανε σε λίγο. Το ήξερε. Μά πέθανε θρικός. "Ενώ σάς μιλά, τώρα, τον έχω μπροστά μου. Νομίζω πως τον άκούω ν' άπαντά στις ερωτήσεις μου για την υγεία του: «Δεν θά ζω τον 'Ιούλιο.» "Υστερα, κάνοντας άμέσως με το μακρύ, ά-σπρο και αδύνατο χέρι του ένα κίνημα που μου άπα-γόρευε να άπαντήσω: «Σε ζήτησα, έξακολούθησε, για-τί θέλω να σε στείλω σ' έναν άρρωστό μου, που θρί-σκεται τώρα σ' ένα από τ' άπαρχιακά κτήματά του και που δεν μπορεί νάρθη στο Παρίσι. Μου χρειάζεται κάποιος καλός γιατρός, που να καταλαβαίνει τις οδηγίες μου. "Εσένα σκέφθηκα... Καθώρισα, μάλιστα και την άμοιή...» Μου είπε το ποσό, — κολοσσιαίο για μένα εκείνη την έποχή. Κατόπιν, χωρίς να μ' άφήση να τον ευχαριστήσω, άρχισε να μου περιγράφη την φυσιολο-γική Ιστορία του άρρώστου του, με μιά υπέρτατη διαύ-γεια που μόνο σ' αυτόν εγνώρισα.

Κατόπιν με συμβούλεψε:

— Πρέπει να φύγετε άπόψε το θράδυ. Μπορείτε ; "Η θιάσι μου να του άπαντήσω ναί, φαίνεται πως ευ-χαρίστησε τον άκούραστο εργάτη της έπιστήμης, που ούτε μιά στιγμή δεν άναπαύθηκε ποτέ.

— Το περίμενα από σένα, είπε. Θά εϋδοκιμήσης στο έπάγγελμά σου. Σοϋ το υπόχομαι. Δεν θά το δώ, μά το ξέρω και μού άρέσει να το ξέρω.

"Ενώ σηκωνότανε, μού πήρε το χέρι. Θέλησα να δια-μαρτυρηθώ άκόμα. Μά σταμάτησε και οδηγώντας με στο κατώφλι της πόρτας, έπρόσθεσε:

— Και τώρα, μιά τελευταία συμβουλή. "Εκεί που θα πās ή κι' άλλοϋ, να θυμάσαι, σ' όλη τη ζωή σου, που ίπποκράτειον όρκο: «"Ο γιατρός δεν πρέπει να θυμέ-ται ούτε κείνα που είδε, ούτε κείνα που άκουσε, ούτε κείνα που κατάλαβε στο προσκέφαλο του άρρώστου. Αλλά είναι τ' α τελευταία λόγια που άκουσα από το στόμα του.

II

"Η θεβαιότηης πως δίχως άμφιβολία δεν θά έλα-πει ποτέ αυτόν τον έξαιρετο καθηγητή, με συνήγαγε τόσο δυνατά, ώστε άπασχόλησε το μυαλό μου όλο το άπομειήμερο. Μονάχα στο τράινο, που με πήγαζε προς τον άρρωστο, ξανάρθε, ξαφνικά, στον νου α-τό τό : «"Ο γιατρός δεν πρέπει να θυμέ-ται ούτε κείνα που είδε, ούτε κείνα που άκουσε, ούτε κείνα που κατάλαβε, στο προσκέφαλο του άρρώστου. Γιατί ο κύριος—έτσι φωνάζαμε τον Τουσώ— έπέμεινε τοούτο το σημείο ; άναρωτιώμουν. "Εκείνος δεν ήνα-τά λόγια του. "Υπάρχει λοιπόν στο σπίτι όπου ήμουν, κάτι τι που πρέπει να μην το δώ ; "Ο άρρωστος μου μπορεί ίσως να προσφέρη, μέσα στο παραλήρημα του, άπολογ'ες που δεν πρέπει να τις άκούσω; Μήπως γύρω απ' αυτήν την άγωνία, διαδραματίζεται μιά τραγωδία που πρέπει να μην την καταλάβω ;... Γυρνώντας και ξαναγυρνώντας τις ίδεες αυτές μέσα στο μυαλό μου, χωρίς να βλέπω καθόλου φως.

Τά μόνα πράγματα που ήξερα ήταν ότι ο άρρωστος, που ήγαινα να δώ, λεγότανε κόμης ντε... Μά δεν μπο-ρώ να σάς πώ τ' αλήθινό του όνομα. "Ας υποθέσω πως ήταν ο κόμης Ροκβίλ. Καθότανε τότε—και κι' έ-γαινα—σ' έναν πύργο με το ίδιο όνομα, 18 χιλιόμετρα μακριά απ' τις Νουαγιέλ, στον δεύτερο σταθμό της σι- από την "Αμπθίλ. "Ήξερα άκόμα, πως ήταν άξιολο-γός του ναυτικού και έζηνητα τεσσάρων χρονών.

Αυτού περιωριζόντουσαν ή πληροφορίες μου. "Ο κ. ντε Ροκβίλ ήταν παντρεμένος, γεροντοπαλληκάρη ή γέ-ρος ; Είχε οικογένεια ή όχι ; "Ο Τουσώ δεν μού το εί-πε. «Μπα !» συνεπέρανα, με την νεανική άρρονησι μου, άφοϋ άφησα τη φαντασία μου να έρραση λίγες στιγ-μές, πάνω σ' αυτό το αίνιγμα, «δεν θά δώ τίποτα, δεν θ' άκούσω τίποτα, δεν θά καταλάβω τίποτα. Αλλά είναι το πιο σίγουρο μέσον και... εν τώ μεταξύ, άς κοιμη-θώμεν».

"Ήμουνα σε ήλικία που αυτό το τελευταίο μέρος του προγράμματος, πραγματοποιείται φυσικά.

Στις έννιά το θράδυ, έφυγα από το Παρίσι. "Όταν κατέβηκα από το θαγόνι στον σταθμό των Νουαγιέλ, στις τρεις και μισή τα έημερώματα, είχα πάρει ένα γε-ναίο ύπνο. Τον συμπλήρωσα σ' άμάξι που με περιέ-νε και με την πρώτη λάμψη της αύγης, έβγαλα απ' το άμάξι μπροστά στην πόρτα του Ροκβίλ, τόσο άρρωστος, με τόσο διαύγεια πνεύματος, τόσο καλά προετοιμα-στος για να έργασθώ, σαν να κοιμήθηκα στο μικρό κρε-βάτι μου του νοσοκομείου, και άποφασισμένος να πε-μήσω, όσο μπορέσω καλλίτερα, τον περίφημο καθη-τή που ήγαινα ν' άντιπροσωπώσω.

Το Ροκβίλ είναι ένα απ' αυτά τ' α κτίρια της έπο-χής του έκαπονταετούς πολέμου, που θρίσκονται άκόμα μερικά στη Σόμ και στο Πά ντε Καλαί, με τις βαρείες τάπιες τους.

Φαντασθήτε πάνω από ένα υπόθαδρο με πελώριες πέ-τρες τέσσερες κολοσσιαίους πύργους από τοίχους, σφρι-μένους σαν να ήταν κολλημένοι, ο ένας πάνω στον άλ-λο. Μέσα στο πάχος των τοίχων έσκαφαν παράθυρα και άλλάζανε την άπότομη σκόλα με μιάν άλλη κομψο-τερη. Αυτές όμως ή ήμερες έπισκευές δεν κατόρθω-σαν να μετριάσουν τη βαρειά διη του πύργου που γί-να μένα συνδέεται με μιά τόσο μεγάλη συγκίνησι. Δεν μπο-ρώ να την άναμετρήσω σήμερα, τόσο ή είκόνα του προ-μεροϋ ανθρώπου, που είδα να πεθαίνη εκεί, είνε που-δεμένη μ' αυτόν τον τρομερό πύργο. Μόλις κατέβηκα απ' τ' άμάξι κάτι μού είπε μέσα μου, πως το κατα-χόνιο τοϋτο περιβάλλον θά περιτριγυρίζε σκληρές έ-σου καταχθόνιες. Λίγη σημασία έχει άλλως τε αν α-τός ο ψηλός πύργος που ήταν σχεδόν κόκκινος μέσα στην άσπρη πρωινή λάμψη, μούδωσε άμέσως ή άρρη-ρα την ανατριχίλα τοϋτης. Δεν είμαι από κείνους που πιστεύουν στις άναγκαίες σχέσεις μεταϋ ανθρώπων και τοπων. "Όταν όμως αυτή ή σχέση ύπάρξη με τον έ-μοϋ που είδα—ο Ροκβίλ, τότε χρειάζεται μεγάλη δύνα-μι για να μην παραδοθί κανείς σ' αυτό το αίσθημα. Έ-να Πετρωμένον θαράινει πραγματικώς, σε κάποιες γε-

νές της γής, σε κάποια κτίρια

III

Μόλις πάτησα το πόδι μου σ' αυτόν τον θλιβερό πύ-ργο, ένας υπηρέτης με είδοπαρε, άμέσως ότι ή κυρία κόμηςσα με περιμενε για να μ' άδηγήση στον κύριο κόμητα. "Ο κ. ντε Ροκβίλ ήταν λοιπόν παντρεμένος. "Α-φοϋ έπλυνα το πρόσωπο και τ' α χέρια μου και τακτο-ποίησα την άκαταστασία του θιαστικού και νυκτερινού ταξιδιού, παρουσιάστηκα στην κυρία ντε Ροκβίλ. Τό-σο γιατρός δεν πρέπει να θυμάται, ούτε όσα είδε, ούτε όσα άκουσε, ούτε όσα κατάλαβε στο προσκέφαλο του άρρώστου, του καθηγητή μου ξανάρθε στη μνήμη μου. Αυτού θριακότανε, λοιπόν το μυστήριο που θέλησε προ-καθολικώς να με κάνη να μην αισθανθώ καμμία έκ-πληξη, όταν το άντικρύσω ; Μήπως παραδείγματος χά-ριν, ο κ. ντε Ροκβίλ ήπε μια γυναίκα πολύ πιο νέα απ' αυτόν ; Μήπως τη ζήλευε και, μάλιστα τόσο περισ-σότερο συχαμερά, όσο ή φύσι της άρρώστειας του μπο-ρούσε να προκαλέση έπεισοδία σχεδόν έξευτελιστικά ; "Όλες αυτές ή μυστισορηματικές έπινοήσεις κατέπεσαν με την πρώτη ματιά που έρριξα στην κόμηςσα. "Ήταν μιά γυναίκα πενήντα-πέντε, ίσως χρονών, άσπρομαλλού-σα, μ' ένα πρόσωπο ρυτιδωμένο απ' την κουρασι άμέ-ρητων δλονύκτιων άγρυπνιών και μ' ένα περυσό στο μάτι που στις άρχές τον απέδωσα στη φροντίδα για την άρρώστια του συζύγου της:

— "Ο συζυγός μου σάς περιμένει άνυπόμονα, κύριε, μού είπε. "Εγώ σάς ζητώ μονάχα να μού πήτε όλην την αλήθεια...

"Αλλά τά λίγα λόγια, εξέφραζαν, θέβαια, μιά θα-βεία άγωνία, μά τόσο δικαιολογημένη, έπειδή ή κόμη-σα θρίσκότανε μπροστά σε μιά ένδεχομένη καταστροφή, ώστε δεν μού κανανε καμμία έντύπωσι. Της υποσχέθη-κα πως θά της μιλήσω με μιά άπόλυτη ειλικρίνεια, και τότε με άδηγησε στον κόμητα, που μέσα στο δωμάτιό του ένας συνάδελφός μου, ένας πρακτικός γιατρός από το κοντινότερο χωριό του είχε κρατήσει συντροφιά όλη την νύχτα.

Θά παραλείψω τις Ιατρικές λεπτομέρειες, γιατί έκα-να, κιόλας κατάχρησι αυτόν. "Αμέσως είδα πως ο άρ-ρωστος ήταν χαμένος. "Ο θάνατος ήταν άπλωμένος στη στιγμή διη μου. Μά μάντεψα άκόμα πως ο άρρωστος δεν ήταν απ' τούς ανθρώπους που παραδίνονται στον θάνατο, χωρίς να παλαίψουν άγρια.

Τον έξήτασα, ώστόσο, μίληρα λίγο μαζί του κ' ύ-στερα βγήκα έξω με τον έπαρχιώτη γιατρό.

— Είναι άπίστευτο, μού είπε ο γιατρός του χωριού, όταν έρραβερέθηκαμε μόνοι ύστερα απ' αυτήν την πρώ-τη εξέτασι, με το πρόσχημα ενός Ιατροσυμβουλίου. Νό-μιζα πως δεν θάδύαζε την νύχτα... Μόνο που σάς είδε άναστήθηκε.

— Θέλετε να πήτε πως μόνο που άκουσε τ' όνομα του Τρουσώ, πήρε δυνάμεις κι' άκόμα γιατί είχε σάς για να τον περιποιήσε.

— "Α ! άγαπητέ μου συνάδελφε, ξαναείπε, γελώντας μου νομίζετε πως είσθε υποχρεωμένος να ζητήσετε συγ-νώμη... "

"Υστερα με σοδαρότητα χαμηλώνοντας τη φωνή του, πρόσθεσε:

— Δεν ξέρετε από τί θάρος μ' άνακουφίζει ή έπίσκε-ψι σας, και πόσο είμαι ευχαριστημένος έπειδή γλύτω-σα απ' αυτήν την εϋθύνη... Αυτή ή ξαφνική έπίδεινω-σι της άρρώστειας ήταν για μένα, κάτι που δεν το πε-ρίμενα, που δεν μού το είπανε. "Ο κόμης δεν κρύωσε. Δεν θράχηκε διόλου. Δεν παραμέλησε καθόλου την δι-ατά του. Τά νεφρά του καταστραβήκανε, σχεδόν, αυτό είναι αλήθεια, μά ή δλη του κατάσταση ήγαινα καλά. Δεν υπάρχει κανένα γεγονός χωρίς αίτια... Και γώ μονάχα μίαν αίτια βλέπω: μιά δυνατή συγκίνησι. "Εξί-στασε τον άμαξά, ένα παλληκάρι από τοϋ-α δώ τά μέ-ρη. Διαδίδεται στο σπίτι ότι, την περασμένη εβδομάδα, έίσαδε χώραν μιά τρομερή σκηνή μεταϋ του κυρίου και της κυρίας ντε Ροκβίλ... "Ο κ. Τρουσώ δέ σάς εί-πε τί-ποτα για την οικογενειακή του ζωή;...

— Τίποτα άπολύτως, άποκρίθηκα.

— Μά την πίστι μου, εξακολούθησε ο συνομιλη-τής μου, ύστερα από ένα λιγόχρονο δισταγμό, μεταϋ συ-νάδελφων έπιτρέπονται όλες ή πληροφορίες... Θεός-ότατα ! "Η κόμηςσα λοιπόν δεν ήταν πιστή συζυγός χρόνια δλοκλήρη είχε σχεδόν δημόσιες σχέσεις μ' ένα συγγενή του άντρός της, μ' έναν έξοδερό του από τό

γειτονικό χωριό. "Όταν λέγω δημόσιες, έννοώ την κοινή γνώμη, γιατί ο κόμης, φυσικά, δεν εγνώριζε τίποτα. Λένε, μάλιστα, πως ένας γυιός — έχουν τέσσερες, — ο προτελευταίος, είναι γυιός του έραστοϋ που πέθανε, πριν από τέσσερα χρόνια. Το ότι ο κ. ντε Ροκβίλ, δεν είχε τότε την παραμικρή άμφιβολία, το ξέρω καλά, και φέρνω ως άπόδειξι την στάσι του στο προσκέφαλο του έραστοϋ. Γιατί και πως ζήτησε ή δυσπιστία του σή-μερα πια και φαρμακώνει τις ύστατες στιγμές του ; Αυτό είναι εκείνο που δεν γνωρίζω. Μά ζήτησε. Πότε ; Κι' αυτό δεν το ξέρω. "Από την μιά μέρα, όμως, ως την άλλη, άλλαξε ή τακτική του με τη γυναίκα του. Στις άρχές ήτανε μιά άπότομη όμιλία που με δυσκο-λία την κρατούσε μπροστά σε μάρτυρες σαν και μένα, — μά, άργότερα γίνηκε δλοφάνερη. Θά το απέδιδα στον μεγάλο θυμό, που έχουν όσοι πασχουν από νεορίτη, αν δεν μού άλλαζε γνώμη ένα γεγονός: ή άπόλυτη άνικα-νότης του να προσφέρη τ' όνομα του έραστοϋ της γυ-ναίκας του, ή να το άκούση άπλως να το προσφέρουν. Μιά μέρα έκανα ένα πείραμα. Κυττάξα τον σφυγμό του. Και συγχρόνως ανέφερα αυτόν τον άνθρωπο. Και είχα άμέσως, εκεί, κάτω από το δάχτυλό μου, την θεβαιότη-τα ότι τά ξέρει όλα, ή ότι τά μαντεύει.

— Και συμπεραίνετε ;

— "Ότι αυτή ή σημερινή κρίσις της άρρώστειας, του που προσήγγισε το τέλος του, — κ' είσθε θέβαια της γνώμης μου — όφείλεται σε μιά έξηγησι με την κόμη-σα, για τοϋτο το ζήτημα. Τά όμολόγησε κεινη ; Μήπως έλαβε εκείνος καμμία άνώνημη καταγγελία ; Μήπως μαρτύρησε τίποτα καμμία παλιά καμαριέρα ; Μήπως θρήκε κανένα χαρτί ;... "Όταν τον προσέεξε πέντε λεπτά της ώρας, ενώ θά είναι μπροστά ή κόμηςσα και πέντε λεπτά ενώ δεν θά είναι εκεί, δεν θάχετε πια πε-ρισσότερες άμφιβολίες από μένα... Κ' ή τελευταία ά-πόδειξι είναι ότι, δεν φώναζε τ' α παιδιά του σ' αυτήν την κρίσιμη στιγμή του. Δεν είναι θέβαιος, βλέπετε, αν είναι όλα δικά του... Καταλαβαίνετε, τώρα, πόσο εί-μαι ευχαριστημένος για τον έρχομό σας...

IV

"Αυτή ή διήγησι του φτωχού γιατροϋδάκου που άνη-συχούσε, με τόσο τραγική κομικότητα, με φωτίσε, πολύ καλά, για την αίνιγματική σύστασι του καθηγητόϋ μου που με έστειλε στο Ροκβίλ.

"Ο καθηγητής Τουσώ διέγινωσε αυτήν την κομψή τρα-γωδία με όση διαύγεια διέγινωσε και τη θεβαιά κατα-στροφή των νεφρών του κ. ντε Ροκβίλ, σε ώρισμένη στιγμή. "Εθαύμασα άκόμα μιά φορά, την διαρτικότητα του, και το μάθημα της εχεμύθειας, που μού έδωσε, δει-χνοντάς μου χωρίς να μού το ξεσκεπάσει, το μυστήριο που ήγαινα ν' άνταμώσω.

"Όταν ξαναγύρισα στον κ. ντε Ροκβίλ, ή πρώτη μου φροντίδα ήταν ν' άπατήσω μιά άπόλυτη άπομνησί-σι, χωρίς να τον πλησιάζη κανείς. Παρατήρησα στις κόρες των ματιών του μιά αλλόκοτη έκφρασι χαράς, όταν ά-πάντησα στην κόμησα που με ρώτησε: «"Η παραγγε-λία είναι και για μένα;...» όταν της άπάντησα λέω, με το πιο άτάραχο ύφος, «και, για σάς επίσης, κυρία μου...» Δεν φανταζόμουν, θέβαια, ότι αυτή ή άπα-φαι θά είχε ως άποτέλεσμα εκείνο που ήθελα, μ' όλη μου την καρδιά ν' άποφύγω, ν' άνακαταθώ δηλαδή, σε τοϋτο το οικογενειακό δράμα που μονάχα τις μεγάλες γράμμες του ήξερα άκόμα.

Μονάχα από δώ και τρία τέταρτα της ώρας ήμουνε μόνοι, εγώ κι' ο έτοιμοθάνατος, και μού ζήτησε, κιόλας, μιά υπηρεσία άσημαντή φανταστικής, μά που σχετιζό-τανε με την έκδίκησι, που έπλάσε στο μυαλό του. Αυτά τά σαράντα πέντε λεπτά της ώρας χρησιμοποιήθηκαν σε μιά άπορροφήσι δεινόνου, πρώτο άρθρο του προ-γράμματος της Ιατρικής που γράφε ο Τρουσώ. Πολ-λές φορές παρατήρησα την θαυμαστήν άποτελεσματι-τητα κι' ένεργεια του δεινόνου. Σ' εκείνη την περι-πτωσι όμως ή ένεργεια συμβάδιζε με τη θέλησι του άρ-ρώστου να μη περάση γρήγορα. Μέσα σ' ένα λεπτό, είχα μπροστά μου, στη θέσι του έτοιμοθάνατου που ήρ-ξα να τον δοθήσω τον κ. ντε Ροκβίλ, όπως έπρεπε να 'ταν άλλοτε, ένεργητικά και άκρίβη, με τόσους λίγο-τόσιους, μά πολύ καθώς πρέπει. "Αρχισε να μού μιλά για τον καθηγητή που αντιπροσώπευε, για την εϋνο-μοσύνη του προς εμένα έπειδή άποφασίσα να πάω σ' ένα μέρος τόσο μακριά απ' το Παρίσι, για την ελπί-

δα του πώς δεν θα μου λείψει τίποτα στο Ροκβίλ και για τη μεγάλη του λύπη, επειδή δεν είναι σε θέση να με τιμήσει, όπως ήθελε.

— Σήμερα το πρωί θα πάτε να κάνετε έναν περίπατο ως το χωριό, πρόσθεσε. «Αισθάνομαι τον έαυτό μου καλύτερα σήμερα... Θα μ' αφήσετε ν' αναπαυθώ...» Επόμενως να ιδήτε την έκκλησή μας. Είναι από τον ένδεκατο αιώνα—και πολύ περιέργη. Και, άλλωστε, έχω να σας ζητήσω μία χάρι. Έχω να στείλω μερικά τηλεγραφήματα και θέλω να τα δώσετε σεις ο ίδιος... Αναλαμβάνετε ;

Το ύφος του ήταν παράξενο, ενώ έπρόφερε τα τελευταία αυτά λόγια και απ' τις κόρες των ματιών του ξεπετιόντουσαν φλόγες ! Ήταν φανερό πειά: ζήτησε από τον Τρουσώ ένα μαθητή του για νάχρη ένα πρόσωπο ασφαλές για να του ζητήσει μία χάρι, που θα είχε, γι' αυτόν, μεγάλη σημασία. Τι μπορούσα να του αποκριθώ, παρά ότι αναλαμβάνω—δχι και χωρίς να τρέμω—για κείνο που θα μου ζητούσε; Με παρακάλεσε τότε να κάτσω στο γραφείο του για να γράψω, καθ' υπαγόρευσί του, τα τηλεγραφήματα. Ή διεύθυνει του πρώτου μ' έκανε ν' ανατριχιάσω, Απευθυνότανε στον κ. Ζάν ντε Ροκβίλ, λοχαγό του Ιππικού, στο Νανσύ. Το δεύτερο ήταν για τον κ. Λουδοβίκο ντε Ροκβίλ, αξιωματικό του ίδιου τάγματος, στο Πουατιέ. Το τρίτο για τον κ. Ροβέρτο ντε Ροκβίλ, απασπασμένο στην πρεσβεία του Λονδίνου. Το τέταρτο για τον κ. Άμερε ντε Ροκβίλ, μαθητή του Πολυτεχνείου, στο Παρίσι. Αυτά ήταν τα τέσσερα παιδιά του, που η απουσία τους φάνηκε τόσο αλλόκοτη στο γιατρό του χωριού. Τα τέσσερα τηλεγραφήματα έλεγαν τα ίδια πράγματα: την αναγγελία της σοβαράς αρρώστειας του πατέρα τους και την παραγγελία νάρθουν άμέσως.

— Λογάριασα τα τραίνα, μου είπε ο κ. Ροκβίλ. Μπορούν, όλοι, να είναι δώ αύριο τ' απομεσήμερο. Θα με κάνετε θέβαια, να ζήσω ως τότε...

Τόν θεβαίωσα πώς δεν υπήρχε κανένας άμεσος κίνδυνος. Μου αποκρίθηκε, απλά—απλά:

— Έχω τον λόγο σας, ότι τα τηλεγραφήματα θα φύγουν άμέσως ;

— Τόν έχετε, αποκρίθηκα, χωρίς να προσπαθήσω να πω περισσότερα ψέματα για την υγεία του.

— Και πώς θα δώσετε ο ίδιος στο τηλεγραφείο...

— Και πώς θα δώσω ο ίδιος !

— Και πώς κανείς δεν θα μάθῃ πριν φύγουν, ότι σας τάδωσα ;

Κι' αν έδισαζα μία στιγμή για την αληθινή έννοια της τελευταίας αυτής αλήθειας, ο τρόπος που με ρώτησε ή κόμησα, όταν θγήκα από το δωμάτιο, θα με φωτίζε άμέσως. Με περίμενε, κυριευμένη από μία νευρική ταραχή που μόλις μπορούσε να την αποκρύψει. Άργότερα έμαθα για ποιόν λόγο, πολύ δικαιολογημένο άλλωστε, δεν ανήγγειλε στα τέσσερα παιδιά της το ολοφάνερο τέλος εκείνου που έφεραν τ' όνομά του. Μά θα κρατούσε τα τηλεγραφήματα αν της τά έδινε ο σύζυγός της; Δεν το πιστεύω. Άλλ' ο κ. ντε Ροκβίλ το πίστευε. Επειδή ανακάλυψε μονάχα, ύστερα από χρόνια τυφλώσεως την προδοσία της, ήταν φυσικό να του φαίνεται αυτή ή γυναίκα ένα τέρας υποκρισίας. Ένώ ήταν, απλώς, μία γυναίκα, μία δυστυχισμένη γυναίκα, που υπέκυψε σ' ένα πάθος και που τώρα πολεμούσε να σώσει τουλάχιστον το μέλλον του παιδιού της άμαρτίας της. Ή φοβέρες του συζύγου της, που ήταν ακόμα άοριστες και για τουτό πιδ τρομακτικές, την έτρελλαιναν απ' την ανησυχία, χωρίς να μπορέ να τις καθορίση.

Αυτό, λοιπόν, το άθεόβαιο και συνταραχτικό προμάντευμα την κρατούσε ακίνητη στο μικρό σαλονάκι, που θρισκότανε αντίκρυ στο δωμάτιο, όπου ήταν κλεισμένος ο κόμης μαζί μου, από δώ και μία ώρα. Τι μου είπε ο κόμης ; Την έρώτησέ της αυτή την διάβαση μέσα στη ματιά της, και κοκκίνιζα, αν και με τα χείλη της μου απέτεινε μία άλλη έρώτησι, έντελώς διάφορη:

— Τόν θρίσκετε χειρότερα, δεν είναι έτσι ; Θυμάστε πώς μου υποσχεθήκατε να μου πῆτε την αλήθεια...

— Πραγματικώς, τόν θρίσκα πολύ άσχημα, της αποκρίθηκα, μα το δξυγόνο τόν άφέλησε τόσο πολύ, ώστε δεν μπορώ τώρα ν' αποφανθώ. Νά λείπουν ή συγκινήσεις. Μοναξιά. Και πάντοτε δξυγόνο, κ' ίσως να περάση ή κρίσι.

— Τότε, με ρώτησε, τρέμοντας όλόκληρη, δεν νομίζετε ότι είναι καθήκον μου να φωνάξω τα παιδιά μου ;...

Κοκκίνισα ακόμα περισσότερο. Μπορούσα να της πω ότι είχα στην τσέπη μου τα τέσσερα τηλεγραφήματα

που μου τά υπαγόρευσε ο άρρωστος ; Έδωσα τον λόγο της τιμής μου πώς δεν θα πω τίποτα σε κανέναν.

— Θα ήταν καλλίτερα, αν θρισκόντουσαν έδω τα παιδιά σας, της αποκρίθηκα.

— Μά ξέρετε, ο ένας είναι τόσο λεπτός, εξακολουθώ, «ο προτελευταίος» έννοά, εκείνος που είναι στην πρεσβεία του Λονδίνου. Υποφέρει από την καρδιά του, γιατί είχε άλλοτε άρθρικούς ρευματισμούς. Ο κ. Τρουσώ τόν είχε συμβουλέψει ν' αποφεύγη τις συγκινήσεις.

Εγώ δεν είπα τίποτα και κείνη δεν έπέμεινε. Έποφασίστηκα, για να φύγω άμέσως από τόν πύργο, ότι είναι ανάγκη να συνεννοηθώ με τόν φαρμακοποιό. Δέν έλεγα ψέματα. Έπρεπε να προετοιμάσω τις είκοσι πέντε ή τριάντα λίτρες δξυγόνου που θα μου χρειαζότανε για κάθε μέρα. Ή μικρή προμήθεια που έφερα από το Παρίσι, θα τελείωνε με δυό άλλες απορροφήσεις. Μία ώρα άργότερα τα τέσσερα τηλεγραφήματα είχαν σταλή. Ξαναγύρισα στο Ροκβίλ. Ο άρρωστος με φώναζε μόλις έπέστρεψα.

— Τα τηλεγραφήματα ;... Τι τά έκανες ; με ρώτησε μ' αγωνία.

— Τα έστειλα, του είπα.

Κ' ή άπάντησίς μου τόν ανακούφισε.

Κρατούσε και διάβαζε ένα γράμμα...

Θέλησε να φύγει σαν κλέφτρα

Για ένα παιδί είκοσιπέντε χρονών, σαν και μένα, που τά μόνα πράγματα που ξέρει απ' τη ζωή είναι ή σάλλες του νοσοκομείου και του άμφιθεάτρου, ή ξαφνική συνάντησις ενός τέτοιου μυστηρίου ήταν, πρέπει να το όμολογήσετε, ένας μεγάλος πειρασμός για να μην κρατήση τόν ίπποκράτειον όρκο. Αν ή περιέργειά μου έφθασε άργότερα, στο κατακόρυφο μπορώ, τουλάχιστον να δικαιώσω τόν έαυτό μου πώς δεν έκανα τίποτα για να την ίκανοποιήσω. Φρόντιζα για τόν άρρωστό μου σαν να ήταν κανένας αριθμός σε κανένα κρεβάτι του νοσοκομείου. Ήταν, όμως, γραφτό, να πάη του άκούου δλη ή δύναμι που έβαλα για να μείνω έξω απ' αυτήν την περιπέτεια. Κι' αυτό συνέβη εξ αίτίας των δωμάτων του πύργου, του τρόπου γενικώς που ήταν διαρρυθμισμένος.

Σας είπα πώς το Ροκβίλ ήτανε ένας άρχαίος πύργος, με πυκνούς τοίχους. Για να τόν φτιάξουν λίγο μοντέρνο χρησιμοποιήσαν—μεγαλώνοντάς τον με μικρά δωμάτια τουαλέττας,—ένα στρογγυλεμένο δρόμο που γυρνούσε μέσα στα τουβλάνια αυτά περιτειχίσματα. Αυτό το μακρύ διαμέρισμα μεταβλήθηκε προσωρινώς σ' ένα μικρό φαρμακείο. Είχε δυό πόρτες: ή μία έθλεπε στην κρεββατοκάμαρα κ' ή άλλη στον διάδρομο. Το θράδυ λοιπόν εκείνης της πολυτάραχης μέρας, ενώ ετοιμαζόμουν να γράψω το Ιατρικό δελτίο αυτών των πρώτων ώρων, δεν εύρισκα το σημειωματάριο στο όποιο είχα σημειώσει τις διαδοχικές καταστάσεις της καρδιάς του άρρώστου. Θα το λησμόνησα στο δωμάτιο της τουαλέττας, σκέφθηκα. Φοβώμουν, μην έπεφτε στα χέρια του άρρώστου. Και πήγα άμέσως για να το πάρω πατώντας στις μύτες των παπουτσιών μου για να μην ξυπνήσω τόν κ. Ροκβίλ, αν αποκοιμήθηκε. Μόλις πέρασα το κατώφλι άκουσα τις φωνές του κόμητος και της κόμησας που φτάνανε σε μένα ανάμεσα απ' την πόρτα της κρεββατοκάμαρας, τόσο ευδιάκριτα, σαν να μουναν στο προσκέφαλο του κρεββατιού. Άμέσως κατάλαβα πώς έπρεπε να τους προειδοποιήσω, θήχοντας, χτυπώντας κανένα έπιπλο, άφου δεν κατάλαβαν την παρουσία μου, άπορροφημένοι απ' τη συνομιλία τους. Μά δχι, δεν το έκανα. Καθόμουν σαν ύπνωτισμένος απ' την έκπληξη και τη φρίκη άκούοντας τόν άρρωστο ν' «άν ακρίνη» πῆ γυναίκα του, με τη σημασία που έδινε άλλοτε ο δήμιος σ' αυτήν την λέξη,—κι' αυτήν να άπαντά μ' έναν τόνο που μου έξοχιζε την καρδιά, γιατί έννοιασά ν' αναστανάζη, μέσα της, ή θλίψη.

— Μαί, έλεγε ο κ. ντε Ροκβίλ αύριο θα είναι δώ. Νομίζεις πώς θα μ' έμποδίσεις να τους είδοποιήσω. Και γώ ξέρω να γελώ τόν έλλον, όταν θέλω...

— Σου έαναλέω πώς δεν υπήρχε ανάγκη να καταφύγης σ' αυτό το παιγνίδι, αποκρινότανε ή κόμησα. Αν μούλεγες, μονάχα πώς ήθελες να τους δῆς, θα τους τηλεγραφούσα εγώ ή ίδια...

— Το δικό μου μέσον ήταν ασφαλέστερο, διέκοψε εκείνος, άπότομα, μ' αγριότητα. Μαί, θάρθουν... Μά πριν να γῆη αυτό, για τελευταία φορά, θέλεις να μιλήσης ;...

— Όχι μπορούσα να σου πω, σου το είπα.

— Για τελευταία φορά, έπέμεινε εκείνος, πῆς μου τ' όνομα εκείνου που δεν είναι δικό μου παιδί...

— Ποτέ, ποτέ.

— Ποτέ ; θρονηφώνησε ο κόμης. Ξέρω πολύ καλά πώς να σ' εξαναγκάσω.

— Όταν υπόφερα κανείς δσα υπόφερα εγώ, δεν ή πάργει πειά τίποτα που να μην μπορέ να το υποφέρω... είπε εκείνη. Ξέρεις το πόσο υπόφερα, άφου διάβαες το γράμμα αυτό...

— Εκείνο που θέλω να μάθω, είναι το όνομα !...

— Άς δούμε. Μήπως είναι ο Ζάν ; Ο προπάτοράς μου, Άδύνατον. Μήπως είναι ο Λουδοβίκος ; ο δεύτερός. Παλι άδύνατον. Ποτέ ήσθονα νέα. Μήπως είναι ο Ροβέρτος ; Μήπως είναι ο Άμερε ;... ο τελευταίος ;... Μήπως είναι ο τελευταίος ;... Μά τόν αγάπησα τόσο !

— Άχ, είναι το αίμα μου !... Ο προτελευταίος ; Κι' αυτό τόν αγάπησα πολύ. Ποιος είναι ; Ποιος είναι ;...

— Δεν θα σου πω !

— Θα μου πῆς... Ή σε άτιμάω μπροστά τους θα το κάνω. Είναι τόσο αληθινό αυτό που λέω, όσο και το ότι θα πεθάνω. Άύριο—άκούς ;... Θα τους έχω και τους τέσσερες έδω, γύρω απ' αυτό το κρεβάτι. Θα τους πω τί έκανες, ότι είχες έναν έραστή, θα τους πω

τ' όνομά του, και πώς τ' έμαθα. Θά τους διαβάσω αυτό το γράμμα της ατιμίας που δεν είχες τό θάρρος νά τό κάψης. Πρέπει νά τόν αγάπησες πολύ!... Θά τό διαβάσουν. Θά μάθουν πώς ένας άπ' αὐτούς δέν είναι άπ' τόν ίδιο πατέρα! Ύστερα μπορώ νά πεθάνω... Θά έχω έκδικηθῇ!...

— Άμεδαίε!... φώναξε εκείνη. Δέν θά κάνης αὐτό τό ποταπό πράγμα... Δέν θά μέ υποχρεώσης νά ντρέπουμε νά βλέπω τά παιδιά μου, όσον καιρό μοῦ μένει ακόμα νά ζήσω...

— Τότε, πές μου τό όνομα. Ποιό άπ' τά παιδιά δέν είναι δικό μου;

— Δέν θά σοῦ τό πῶ, ἀποκρίθηκε ἡ κόμησσα. Ἡ μητέρα δέν μπορεῖ νά σοῦ ἀποκριθῇ καί νά σοῦ παραδώσῃ αὐτό τό παιδί σέ μία στιγμή πού ἔχεις στήν καρδιά σου τόσο μίσος... Προτιμῶ, καλλίτερα νά υποφέρω ἐγώ...

— Θά υποφέρῃς, λοιπόν, ἀποκρίθηκε ὁ κόμης μέ μία φωνή πῶ σκληρή ακόμα...

— Σκέψου τόν Θεό, κύριε! Θερμοπαράκάλεσε κείνη. Σκέψου μονάχα, πώς θά παρουσιαστῇς μπροστά του.

— Αὔριο θά εἶμαι στήν ἀνυπαρξία, ἀποκρίθηκε ὁ κόμης, μά σοῦ τό ἐπαναλαμβάνω, ὄχι πρὶν έκδικηθῶ... Μ' ἐπρόδωες. Κί' ἐγώ σέ λάτρευα. Θυμίσου τήν πρώτη μας γνωριμία στήν ἐξοχή. Ἀπιστή!...

Ἡ φωνές σωπάσανε. Κάτι τρομεροί λυγμοί μοῦδωσαν νά καταλάβω ὅτι ἡ κόμησσα δέν εἶχε πειά τήν δύναμι νά παρατείνῃ τή φριχτή αὐτή συνομιλία. Δέν μπορούσαν πειά ν' ἀκούσω τίποτα παραπάνω. Ἐφύγα άπ' τό δωμάτιο τῆς τουαλέτας, ταραγμένος ὡς τά θαῦτα τοῦ εἶναι μου. Τόσο ἡ σκληρότης αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου κ' ἡ δυστυχία αὐτῆς τῆς γυναίκας μέ κατέβληθε μέ τό θάρος τῆς φρίκης καί τῆς λύπης. Θυμᾶμαι πώς γύρισα στό δωμάτιο πού φυλάξανε γιά μένα κί' ἔμεινα ἐκεῖ κάπου μία ὥρα, τρέμοντας σύγκορμος σέ θαῦμό πού νά μήν μπορῶ νά σύρω μία γραμμή ἀπό μία σημείωσι πού ἔπρεπε νά στείλω στόν Τουσώ. Μισοῦσα μάλιστα, ἐκείνη τή στιγμή, τόν μακαρίτη καθηγητή μου, ἐπειδὴ μ' ἔστειλε στό Ροκβίλ, ἐνῶ ἤξερε τά καταχθόνια μυστήριά του.

— Τί ἤρθα νά κάνω ἐδῶ; ἀναρωτιόμουν. Νά τό σφάλμα μου: Μά τά τηλεγραφήματα πού δέχτηκα νά στείλω, προκάλεσα τήν αὐριανή συνάντησι αὐτοῦ τοῦ γέρω-σαντανᾶ μέ τά τέσσερα καλὰ παιδιά του πού εἶναι ἄθωα γιά τό ἀμάρτημα τῆς μητέρας τους!... Ὅ, τι εἶπε θά τό κάνῃ... Γί' αὐτό ἤθελε, τόσο πολύ νά ζήσῃ... Θέ-... νά έκδικηθῇ... καί μέ τί συχαμερή καί δειλὴ έκδικήσι! Τί δίκιο πού ἔχει ἡ κόμησσα πού δέν τοῦ λέει τ' όνομα τοῦ παιδιοῦ τῆς! Θά τό ἐξευτέλιζε, στοῦς ἀδερφούς του. Ἐνῶ σιωπῶντας, ἔχει ακόμα ἡ δυστυχισμένη, τήν ἐλπίδα, ὅτι μπορεῖ νά μετανοίωσῃ ὁ ἄνδρας τῆς ἡ νά πεθάνῃ πρὶν διαπράξῃ αὐτό τό ἐγκλημα. Γιατί εἶναι ἐγκλημα ν' ατιμᾷς μία μητέρα μπροστά στά μάτια τῶν παιδιῶν τῆς καί νά ρίξης στήν καρδιά τῶν παιδιῶν αὐτῶν πού εἶναι πειά ἄνδρες, μία ἀμφιβολία γιά τή γέννησί τους... Καί πώς νά ἐμποδισθῇ αὐτό τό κακούργημα; Ἄν ὁ κόμης εἶχε μονάχα τήν πίστι πού ἔχουνε οἱ ἄνθρωποι τῆς τάξεώς του, ἕνας ἱερεῦς ἔφθανε... Μά δέν πιστεύει σέ τίποτα. Καί γῶ πού ἔστειλα τά τηλεγραφήματα!... Πόσα πράγματα δέν ἤξερα τότε πού τά ξέρω σήμερᾶ!... Ἄν πάλι αὐτὴ ἡ συγκίνησι τοῦ ἔφερνε καμμία νέα κρίσι καί πέθαινε; Καλλίτερο θά ἦταν αὐτό...

Ἐξαφνᾶ ἕνα μανιῶδες χτύπημα τῆς πόρτας, μ' ἔκανε νά τιναχθῶ ὀρθιος. Ἦταν ἕνας ὑπηρέτης μέ ἀλλοιωμένο πρόσωπο, πού μοῦ ἀνῆγγελε, ὅτι ὁ κόμης ἐρριόταν σέ κακή κατάσταση. Ἀνατρίχιασα ἀπό ἕνα δυνατό ρίγος, γιατί σκέφθηκα ἀμέσως τήν εὐχή πού εἶχα ἐκφράσει προηγουμένως ἐναντίον του. Ἐτρέξα κοντά στόν ἄρρωστο ἀμέσως.

Πολλοί ὑπηρέτες τοῦ πύργου ἦταν γύρω ἀπό τό κρεβάτι του προσπαθώντας νά συγκρατήσουν τόν κόμητα, πού τόν εἶχε πιάσει μία ἄπ' αὐτῆς τῆς προσβολῆς τῆς τόσο ὁμοιες μέ τήν ἐπιληψία. Δοκίμασα καί γῶ αὐτό τό μέσον γιά δέκα λεπτά, χωρίς νά καταφέρω τίποτα. Ἡ κόμησσα ἦταν γονατισμένη μπροστά στό κρεβάτι, ἔχοντας τό πρόσωπό τῆς μέσα στά χέρια τῆς. Τί ζητοῦσε ἀπό τόν Θεό, σὴν πού ἔμεινε θρήσκα ἂν καί ἀμάρτησε; Μήπως ζητοῦσε νά πεθάνῃ ὁ σύζυγός τῆς, χωρίς νά ἐκτελοῦσῃ τή φοβερὴ ἀπειλή του; Μήπως, ἀπειναντίας, ζητοῦσε δύναμι γιά νά διώξῃ τόν πειρασμό πού τήν ἔκανε νά χαίρεται γιά τόν θάνατό του; Ἀργότερα,

ἔκανα αὐτῆς τίς ἐρωτήσεις. Γιά τήν ὥρα ἤμου ἀρρωσμένος ὁλόκληρος στόν ἄρρωστό μου πού ἔβλεπα τή ζωή του νά θρίσκειται σέ ἀμεσο κίνδυνο, ἂν ἐξακολουθούσε ἡ ἐπιληπτικὴ ταραχή του. Ἐνα, μονάχα, ἡρακό μπετό ἀπόμεινε: Ἡ ἀφαίμαξι.

VI

Τότε — Θεέ μου! — ὠρθώθηκε μπροστά μου ἕνα ἔντομο συνειδήσεως μέ μία ἐπιληπτικὴ πού δέν μπορῶ νά σᾶς τήν περιγράψω, Μονάχα ἕνας συνάδελφός μου θά μέ καταλάβαινε. Μά ὅλοι σας θά εἶδατε κανένα μεγάλο γιατρό πού προσεκλήθη γιά νά κυτάξῃ ἕνα ἄρρωστο, καί θά παρατηρήσατε, θέθαι, τήν μεταμόρφωσι τῆς φυσιολογίας του, ἐνῶ ἐξετάζει κί' ἐρωτᾷ τὸ πάσχοντα. Θά εἶδατε, δίχως ἀμφιβολία κί' ἕναν χειρουργό πού εἶναι ἔτοιμος νά κάνῃ μία ἐγχείρησι καί θά παρατηρήσατε καί πάλι τήν ἀλλαγὴ τοῦ προσώπου του. Τά νεύρα μας στίς περιστάσεις αὐτῆς λαμβάνουν μέ τέτοια ἔντασι, ὥστε γνώρισα περίφημους πρακτικούς γαστροῦς πού δέν μπορούσαν νά κυτάξουν τήν ὥρα μέσα δυὸ ἀσθενεῖς καί χειρουργοὺς πού, ἅμα ἔβγαζαν ἀπὸ τό νοσοκομεῖο, κοιμώντανε καταταστικῶς, γιά ὅρες ὁλόκληρες...

Ὁ ἄρρωστός μου, ἀναστένανε τώρα στό κρεβάτι. Τόν ἀντινάζαν οἱ ἐπιληπτικοὶ σπασμοὶ πού ἔκαναν πύρι ἀρχαίους νά ὀνομάζον τήν ἐπιληψία ἱερὸ κακὸ, γιατί νομίζει κανεὶς ὅτι κάποια ἄγνωστὴ δύναμι ἔχει σὴν γῆρα τῆς τῆς φτωχῆς ἀνθρώπινης μηχανῆς. Ἄν δέν ἐπερῆσα ἀμέσως, ὁ ἄρρωστος ἦτανε χαμένος. Κί' ἂν ἐπερῆσα, πάλι ἦτανε χαμένος. Τό πολύ - πολύ μπορούσα νά ἐλπίζω, ὅτι ἡ ἀφαίμαξι θά ἡσυχάζε τήν κρίσι. Ὁ θάνατος θά ἀργούσε νάρθῃ γιά εἰκοσι τέσσερες, γιά σαράντα ὀκτῶ ὥρες, γιά τρεῖς μέρες τό πολύ.

Ἀηλασθῇ, σκέφθηκα, θά τοῦ δώσω, ἀκριβῶς τῆς ἡρακοῦ καί τόν καιρό νά ἐκτελέσῃ τήν ἐγκληματικὴ ἐκδικήσι του καθὼς φοβέρισε τήν γυναῖκα του...

Αὐτὴ ἡ μικρὴ φράσι προφέρθηκε, μέσα μου, μ' αὐτῆς τῆς ἰδίας λέξεσι. Σὰ νά πρόφερε τίς συλλαβὲς μία αὐτὴ φωνή. Θά γινόμουν, λοιπόν, συνένοχος αὐτῆς τῆς ατιμίας παρατείνοντας μία ζωή πού τήν ἔφερα, πού τήν ἔβλεπα χαμένη, καί τοῦτο γιά νά φέρῃ τήν δυστυχία σέ πέντε ἀνθρώπους, σ' αὐτὴν τήν δυστυχισμένη κ. νῆ Ροκβίλ, πού τόσο κακὸ μοῦ προξένησαν οἱ λυγμοὶ τῆς καί σ' αὐτοὺς τοὺς τέσσερες γιουὺς πού τοὺς ἔμεινανε μένο ἀπὸ τό ἐπάγγελμά τους — δυὸ στό στρατὸ, ἕνας ἐκπαιδευτὴς κί' ἕνας σὸ Πολυτεχνεῖο — νέους, μέ θέλησι καί μέλλον;... Ὁχι, ἐξακολούθησεν ἡ φωνή, αὐτὴ θά βοηθήσῃς νά γίνῃ αὐτὴ ἡ μυσσὴ πράξις... Τό καὶ τῶ-κάτω τῆς γραφῆς ἴσως ν' ἀποτύχαινε ἡ ἀρρωστική. Δέν πετυχαίνει πάντοτε... Πολλοὶ γιατροὶ, στήν ἀρρωστικὴν περίπτωσι, δέν θά τῇ συμβούλευσαν... Ἄν ἄνθρωπος ἀπᾶντρε μὴ ἀλλῇ, φωνὴ μέσα μου, καί, ἂν ἦσαν ὁλοῦ, μπροστά σ' ἕναν ἄρρωστο πού νά μήν ἦταν αὐτός, τί θάκανε τότε; Καί παρὰ τήν θέλησί μου, ἀπαυτίστηκα: «Θά τοῦπαρνα αἷμα... Ὁ γιατρός δέν πρέπει νά θυμάται οὔτε ὅσα εἶδε, οὔτε ὅσα ἄκουσε, οὔτε ὅσα κατὰ τῆς ἐλπίδας τοῦ ἀρρώστου...» Μὰ ἐπρόσθεσε σὴν μνήμη ὁ ἀρχαῖος ὅρκος. Ἐπρεπε νά κάνῃ τὴ δουλειά μου, σάν νά μήν εἶδα τίποτα, σάν νά μήν ἔκανα τίποτα, σάν νά μήν κατάλαβα τίποτα. Τό καὶ τῶ-κάτω μου ἦταν αὐτό.

Μά τό ἀνθρώπινο καθήκον μου; Μία πού κατάλαβα τό μυστικὸ, δέν ἤμουνα ὑποχρεωμένος νά ἐμποδίσω τήν τῆς φριχτῆς πράξις; Ἀρκοῦσε ν' ἀφήσω τήν ἀσθένειά νά τραθῆξῃ τό δρόμο τῆς... Καί ὕστερα;... Εἶπα νὰ ἐξαφνικά, μέ τή φαντασία μου, τόν κ. νῆ Ροκβίλ νὰ περᾷ καί τόν ἑαυτό μου νά γυρνᾷ στό Παρίσι, στοῦ καθηγητοῦ μου, γιά νά δώσῃ λόγο τῶν πράξεών του. Θά μολύνει; «Καί δέν κατέφυγες στήν ἀφάμαξι;» Εἶδα τήν ματιὰ πού θά ὑπογράμμιζε αὐτὴν τήν ἐρώτησι. Ἀσθενήματα πὼς θά μοῦ ἦταν ἀδύνατο νά τήν υποφέρω... Ἡ ἀσθένειά μου θά μέ κίτταζε μ' αὐτά τά διαπεραστικά βλέμματα καί θά μέ καταδίκαιζε... Κί' αὐτὴ ἡ εἰκόνα ἐμπεριέφερε ἀμέσως ὅλους τοὺς δισταγμούς μου. Συγκρίνοντα σὰ ὅλην τήν ἐνεργητικότητά μου καί παρακάλεσα νά ἐπιταχύνουν ὅτι χρειαζότανε γιά τήν ἀφάμαξι. Ὑστερᾶ ἀπὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, πῆρα ἀπὸ τόν κ. νῆ Ροκβίλ περισσότερο ἀπὸ τετρακόσια γραμμάρια αἵματος. Εἶπα νὰ κυλούσῃ τό αἷμα, ο' σπασμοὶ κατέπαυαν, ἡ ἀσθένεια ξαναρχότανε καί μαζί τῆς ἀναλάβαινε καί τίς ἀσθενείας του. Ὁ θάνατος ἀπεσοδήθη.

Ἡ στιγμή τῶν δραματικῶν ἐξηγήσεων πλησίαζε... Ἡ καρδιά μου σφίγγόταν...

Νόμιζα πὼς ἤμουνα ἐγώ, μονάχα ἐγώ ἡ αἰτία ὅλης τῆς συμφορᾶς πού θά ἐξοπούσε.

Ἡ κ. Ροκβίλ ἦταν ἐξαλλῇ.

Πὼς δέν τρελλάθηκε τήν ἡμέρα αὐτὴ εἶναι θαῦμα.

Περνώντας γιά μία στιγμή ἀπὸ ἕνα σκοτεινὸ διάδρομο, τήν εἶδα μέσα στό σαλόνι ὁλόρθη, ντυμένη κομψά, νά διαβάξῃ κάποιο γράμμα...

Ἦταν ἀραγε κανένα ἀπὸ τά γράμματα τοῦ ἀνθρώπου κ' ἀγάπησε καί τό διάβαξε γιά μόνῃ τῆς παρηγοριά στίς δύσκολες αὐτῆς στιγμές;

Τὴν ἄκουσα σέ λίγο νά κλαίῃ καί νά μονολογῇ. Θυμᾶταν τὰ ναῖτα τῆς. Τί εἰρηνικὲς ἡμέρες! Περνοῦσαν τὸν καιρό τους μέ τό διάβασμα ὥραιων βιβλίων κί' οὔτε ἕνα σύννεφο δέν ἐσκίαζε τόν καταγάλανο οὐρανὸ τῆς εὐτυχίας των...

Ἀτυχῇ... ἀτυχὴ κόμησσα!

Ἡ καρδιά σου θά εἶναι πῶ μαρὴ καί πῶ σκοτεινὴ ἀπὸ τήν Κόλασι.

Φτωχὴ ὑπαρξις, πού πληρώνεις τὸν ἔρωτα πού χάρηκες μέ ποταμούς δακρύων!...

Φοβόμην ὅτι, ἀπ' τῇ μία στιγμή στήν ἄλλη, θά δῶ τὰ ὠραία τῆς μαλλιά ν' ἀσπρίζουν, θά δῶ τό λυγρὸ τῆς σῶμα νά λυγὰ καί νά σωριάζεται σὸ πᾶνωμα ἀναισθητοῦ...

Φοβάμαι!...

Γύρω μου πλανιέται ἡ συμφορὰ.

Ὁ Θεὸς νά βάλῃ, τό χέρι του.

Ἡ κόμησσα ντύθηκε πρόχειρα, πῆρε μία θαλίτσα καί θέλησε νά φύγῃ μακριὰ σάν κλέφτρα!

Μά τήν εἶδαν οἱ ὑπηρέτες. Ντράπηκε κί' ἔμεινε...

...Ὅταν ἔφτασαν οἱ τέσσερες γιοὶ τοῦ κόμητος σὸν πύργο θρήκανε τὸν πατέρα τους σέ κατάστασι πού μ' ἔκανε καί μέναν τόν ἴδιο νά σασιζῶ.

Εἶχε συνέρθει ὁ τρομερός ἀνθρώπος!...

ἔχε ἐξαναστάνει, ἐνῶ ἀντιθέτως ἡ κόμησσα ἔσθαι, ἔλυαν, πέθαινε ἀπὸ ἀγωνία...

Φτωχὴ γυναῖκα!...

Πῆρνε ἀκριβὰ τό ἐρωτικὸ τῆς αἰσθημα.

Τό μυστικὸ τῆς καρδίας τῆς, τό μυστικὸ τῆς καρδίας τῆς, τό ποινεμένη, τήν συνέρθει, τήν ἔκαιγε, τήν κατέτρωγε.

Φριχτὸ βασανιστήριο!...

Τῆς ὥρες αὐτῆς, μά τὸν Ὑψιστο Θεό, ὑπὸ τῆς κί' ἐγὼ ὅσο κί' αὐτὴ. Μά τί μπορούσα νά κάνω; Εἶχα τό δικαίωμα νά μὴν στείλω τά τηλεγραφήματα;

Σκέφθηκα ὥστόσο νά κάμω κάτι τήν τελευταίαν στιγμή χάριν τῆς κακότητος τῆς καὶ εἶπα σὸν ἄνδρα τῆς:

— Κύριε Ροκβίλ, εἰσάστε καλλίτερα θέθαι. Μά, πρὸς Θεοῦ, μὴν ἐξαντληθῇτε σέ συζητήσεις.

— Τί ἐννοεῖτε; μέ ρώτησε ὁ κόμης.

— Μὴν παρασυρθῇτε σέ συζητήσεις μέ τά παιδιά σας.

Δέν ξέρω ἂν ὑποπτεύθηκε τίποτα. Πάντως μὴν ἀπάτησε ἀπότομα:

— Γιατρέ, ἐκάματε τό καθήκον σας. Τώρα θά κάμω κί' ἐγώ, πρὶν πέθαινα, τό δικό μου.

Κί' ἐπραγματοποίησε

τὴν τρομερὴ ἀπειλή του.

Ἐκδικήθηκε!

Τιμώρησε τήν γυναῖκα του σκληρά, ἀπάνθρωπα.

Ὅταν θέλῃ νά κάμῃ τό κακὸ ὁ ἄνθρωπος γίνεται ἀγρίμι. Ὁ ἐτοιμοθάνατος πέρνει κάτι γιά νά ἐκδικηθῇ.

Κί' αὐτὸς, αὐτὸς πού σέ λίγο θά πέθαινε καί θά παρουσιαζόταν μπρὸς στό Θεό, εἶχε, κύριοι μου, τό κουράγιο νά σηκωθῇ ἀπ' τό κρεβάτι του, νά σταθῇ ὀρθός, νά περιπατήσῃ!...

Δέν πιστεύα στα μάτια μου.

Τράθηξε. Ἰσια γιά τό σαλόνι, σάν νά μὴν ἦταν στό χεῖλος τοῦ τάφου.

Στό σαλόνι τὸν περίμεναν τά παιδιά του. Ἦταν ἐκεῖ κί' ἡ ἀτυχὴ κόμησσα. Καί τό κακὸ ἔγινε. Μίλησε. Κατηγόρησε τὴν γυναῖκα του. Ἀποκάλυψε τό σκάνδαλο. Τὰ εἶπε ὅλα. Ἀτίμασε τὴν γυναῖκα του στα μάτια τῶν παιδιῶν τῆς!...

Ἐρριξε στήν καρδιά τῶν παιδιῶν αὐτῶν τὴν τρομακτικὴ ἀμφιβολία γιά τὴ γέννησί τους, χωρίς νά ἐξωρίσῃ τοὺς ἀπ' τοὺς τέσσερες ἦταν τό παιδί τῆς ἀμαρτίας.

Φοβερὴ ἐκδίκησι!...

Ἐκδικήσι σατανικὴ, θηριώδης!...

Κί' ὅταν ἐκδικήθηκε, ὅταν ἔκαμε τό κακὸ, ὅταν ἱκανοποίησε τό μίσος του, γύρισε ὁ τρομερός ἀνθρώπος στό κρεβάτι του καί ξεψύχησε.

Ἡ κόμησσα, ἡ τραγικὴ αὐτὴ σύζυγος καί μητέρα δέν μπόρεσε ν' ἀνθέξῃ γιά πολὺ ακόμα. Ἡ ἀτίμως τῆς μπρὸς στα παιδιά τῆς τὴν τσάκισε. Πέθανε ἕνα χρόνον κατόπιν, ἀφοῦ ἔχυσε ποταμούς δακρύων ἀπελπίσας καί συντριβῆς, κλεισμένη σ' ἕνα μοναστήρι ὅπου εἶχε γίνει καλόγηρος. Φτωχὴ γυναῖκα!...

Καί τά παιδιά; Τὰ δυστυχισμένα παιδιά πλήρωσαν κί' αὐτὰ ἀκριβὰ τὴν ἀμαρτίαν τῆς μητέρας τους. Μόλις ἄκουσαν τὴν τρομερὴ ἀποκάλυψι ἀπὸ τὰ πατρικὰ χεῖλη, πῆραν τὰ μάτια τους καί φύγανε ἀπὸ τό πατρικὸ τους σπιτί. Δέν εἶχαν πειά γονεῖς. Ὁ πατέρας τους πέθανε.

Ἡ μητέρα τους θάδιζε κί' αὐτὴ πρὸς τὸν τάφο, ἀτίμα-σμένη, συντριμμένη.

Ἐφύγαν οἱ τέσσερες νέοι ἀπὸ τὸν πύργο γιά νά μὴν ξαναγυρίσουν ποτὲ πειά. Κί' ἀπὸ τότε δέν ἐξαναστῶ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο. Χώρισαν γιά πάντα. Γιατί ὁ ἕνας θεωρεῖ τὸν ἄλλο γιά παιδί τῆς ἀμαρτίας.

Καί θά πεθάνουν, χωρίς νά ξαναἰδωθοῦν.

Ἡ ἐκδίκησις τοῦ κόμητος ὑπῆρξε τρομερή.

Κί' ἐγώ; θά πῇτε. Ἐγὼ αἰσθανόμην τύψεις γιά τό κακὸ πού δέν πρόλαβα; Τί νά σᾶς ἀπαντήσω, κύριοι μου;

Ἰσως νά φαντάζεσθε ὅτι κάπου - κάπου θά ἀετᾶσῶ καί θά λέω:

«Γιατί νά μὴν ἀφήσω τὸν κόμητα νά πεθάνῃ πάνω σ' ἐκατὴ τὴν κρίσι;» Ὅχι, λοιπόν. Ἡ συνειδήσι μου εἶναι ἡ σέχη. Ἐκατὴ τό καθήκον μου, κύριοι. Καμμία φορὰ τό καθήκον τοῦ ἀνθρώπου, τό καθήκον τοῦ γιατροῦ ἰδι-αίτερος εἶναι πολὺ βαρύν. Μά τί σημαίνει; Καί με τό καθήκον σου ὡς ἀνθρώπου καί ὡς ἐπιστήμον καί ποτὲ - ποτὲ δέν θά φοβήθῃς οὔτε τὴ συνειδήσι σου, οὔτε τὸ Θεό. Γιατί τί ἄλλο εἶναι ἀπ' τὴ συνειδήσι τοῦ ἀνθρώπου;

ΤΕΛΟΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ

ΠΕΥΧΟΣ ΤΟ ΑΦΘΑ

ΣΤΟ ΕΡΩΤΙΚΟ ΡΩ-

ΜΑΝΤΣΟ ΤΟΥ

ΣΤΕΦ ΤΣΒΑΪΧ

Ο ΦΟΒΟΣ

Κλειστήκε σ' ἕνα μοναστήρι κί' ἔγινε καλυγρησά!

ΤΑ ΚΥΝΗΓΙΑ ΜΟΥ ΣΤΙΣ ΖΟΥΓΚΛΕΣ ΤΗΣ ΣΟΥΜΑΤΡΑΣ

ΤΡΕΙΣ ΤΙΓΡΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΪΚΙΟ!

ΤΟΥ ΛΟΧΑΓΟΥ ΜΠΡΑΣΣΕΡ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΟΛΛΑΝΔΙΚΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ

“Ένα πρωί, καθώς εργαζόμουν στο μικρό περιβόλι του σπιτιού μου, πράγμα που ήταν από τις πιο ευχάριστες ασχολίες μου, είδα μία γρηά ιθαγενή, που πηγαίνονερχόταν μπροστά στο φράχτη. Δίχως άλλο είχε κάτι να μου πη, μά δεν τολμούσε να μ' ενοχλήση και δεν ήξερε με τί τρόπο να με πλησιάση, τόσο μάλλον, που ο σκοπός που φύλαγε μπρός στην πόρτα της προκαλούσε φόβο και τρόμο.

Είχα την ιδέα ότι η γρηά έρχόταν να μου παραπονεθῇ για κανένα από τα συνηθισμένα χωριάτικα ζητήματα και δεν είχα καμιά διάθεση να την ακούσω. Συνήθως όλες οι γρηές έρχονταν να μου εκμυστηρευθούν τα οικογενειακά τους και τὰ έλεγαν με τρόπο τόσο υπερβεμένο και με μία γλώσσα τόσο δυσνόητη, ώστε μου ήταν αδύνατο να καταλάβω περί τίνος επρόκειτο και έχανα άσκοπα την ώρα μου. Τις περισσότερες μάλιστα φορές επρόκειτο για υποθέσεις παμπάλαιες και λησμονημένες.

Ωστόσο, σηκώθηκα και την πλησίασα μόνος μου. Δεν μπόρεσα δὲ να κρατηθῶ και να μὴ της πῶ :

— Λοιπόν, κυρούλα, θὰ έρχεσαι δίχως άλλο να μου πῆς καμιά ιστορία, που έγινε τον καιρό που ή μεγαλύτερη φεινικιά του νησιού ήταν ακόμη μέσα στο κουκούτσι της.

— “Οχι, έκανε με μία πονηρή λάμψη στα μάτια της, ή γρηούλα, ήρθα για ένα πράγμα που έγινε σήμερα το πρωί και θέλω να σε ιδῶ μόνο σου γιατί ντρέπομαι να το πῶ μπροστά στους άλλους.

Φαντάσθηκα πως θὰ έρχόταν να μου μαρτύρησῃ καμιά θρωμοδουλεία του χωριού και πως θὰ ζητούσε τίποτε φλορίνια γι' αμοιβή της. “Οταν όμως την έβαλα στο γραφείο μου να καθήσῃ, ή ιστορία που μοι έγγηθηκε ήταν πολύ διαφορετική από εκείνο που περιμένα.

— Έρχομαι από το Σιμπάγκ, μου είπε ή γρηά, όπου δῶ κι' ένα μῆνα σκοτώσατε μία τίγρι. Κι' άκουσα να λένε πως δώσατε είκοσιπέντε φλορίνια γι' αμοιβή σ' εκείνον που ήρθε και σας είδοποίησε πως σ' αυτό το μέρος είναι μία τίγρις.

— Ναί, αυτό είναι αλήθεια. Το πρόσωπο της γρηάς άστραψε από χαρά :

— Λοιπόν θὰ μου δώσετε έμένα έκατό φλορίνια αν σας φανερώσω τέσσερες τίγρεις που δεν μπορούν να ξεφύγουν.

Για μία στιγμή μου πέρασε ή ιδέα πως ή γρηά ήταν τρελή.

— Στο σπίτι σου τις έχεις ;
— “Οχι, κύριε, αλλά αν έρθετε τώρα άμέσως είμαι θέβαιη πως θὰ τις πιάσετε.

— Τότε θῶναι τίποτε μωρά.

— Άκούστε, κύριε, σήμερα

Βρήκαν την τίγρι νεκρά, χτυπημένη σε δύο μεριές.

το πρωί, την ώρα που λαλούν τὰ κοκόρια, άρχισε το σκαί μου να γαυγίζει. “Έτρεξα να ιδῶ τί συμβαίνει. Το σκαί κόντευε να πνιγῇ από το τράχημα που έκανε στο σκαί του και καθώς κύτταξα γύρω μου είδα τέσσερες τίγρεις που έτρεχαν με ὅλη τους τή γρηγοράδα μέσα στην καίτη ενός ξεροπόταμου, που είναι παρακάτω από το σπίτι του. Είμαι θέβαιη πως δεν θὰ φύγουν γιατί μόνον εκείνο το μέρος έχει ψηλά χόρτα και χαμόδεντρα και μπορούν να μένουν κουμμένες. “Έφυγα λοιπόν κι' έτρεξα να έρθω σε σας για να προφτάσω να σας πῶ αὐτά και δεν είπα σε κανένα άλλον τίποτε.

— Καλά, αν πετύχω να σκοτώσω τίποτε θὰ σοῦ δώσω είκοσιπέντε φλορίνια. Θῶναι ή αμοιβή σου, που ήρθε από τόσο μακριά κι' έκανες δυό ώρες έρόμο για να με είδοποιήσης.

Στο πρόσωπο της γρηάς ζωγραφίστηκε ζωηρή απογοήτευση. Φαίνεται πως σ' ὅλο το διάστημα του δρόμου δεν συλλογιζόταν παρά τὰ έκατό φλορίνια που θὰ κέρδιζε.

— Πρόκειται να πατήσω τή μικρή μου κόρη, μου είπε και χρειάζομαι αυτά τα χρήματα για να της δώσω προίκα.

— Καλά, θὰ σοῦ δώσω τότε δεκαπέντε φλορίνια για κάθε τίγρι, που θὰ σκοτώσω, αλλά πᾶμε γρηγορά και ἄς μὴ γινῇ σήμεροῦμε.

“Η γρηά έλαμψε από τή γορά της καθώς μὴ είδε πῶς σηκώθηκα. Δίχως άλλο σκεπτόταν τὰ χρυσά σκουλαρίκια και τὰ ὠραία φορέματα που θῶναι νῆ της κόρης της.

— Κύριε, να πάρете μαζί σας πολλούς στρατιώτες και πολλά ντουφέκια για να περικυκλώσετε ὅλο το μέρος εκείνο για να μὴ μπορούν να ξεφύγουν. Τότε θὰ τις σκοτώσετε και τις τέσσερες κι' ἐγὼ θὰ κερδίσω εξήντα φλορίνια.

Φυσικά, δεν μου είχε περάσει ὅτε στιγμή από το νῆς ή ιδέα να πάω μόνος μου μαζί με τή γρηά, γιατί και ή περιουσία ήνταν διόλου άσφαλή και για να κυνηγήσῃ κανένας τέσσερες τίγρεις δεν μπορεί να πάη ὡπλισμένος μόνον με τὸ τουφεκάκι του.

“Ετοιμάστηκε λοιπόν και ὡπλίστηκε ένα απόσπασμα από είκοσι στρατιώτες. Πήραμε μαζί μᾶς και λίγες προβάς για τὸ θῶναι και ξεκινήσαμε με ὁδηγό τή γρηά.

Παρ' ὅλα τὰ γεράματα της και την ζωηρότητά της έκφραζε περπατούσε ακόμα πολύ καλά. Στο δρόμο μου έλεγε ὅτι τὸ ξεροπόταμο εκείνο πραγματικά δεν ήταν παρά ένα παλιό αυλάκι, που χρησιμοποιε για να ποτίζουν ἄλλοτε τὰ χωράφια του ρυζιού, μα τώρα και πάλι λὰ χρόνια έμεινε άχρηστο. Πόητο και είχε ξεραθῇ και γεμίσει με ὄχθια θάλασσα (Συνέχεια στην σελίδα 63)

ΠΡΟΣ ΧΑΡΙΝ ΣΑΣ ΚΥΡΙΕΣ ΜΟΥ

Η ομορφιά της θηκαίνας

Η ΜΟΔΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΥΡΙΟΥΣ

Δὲν υπάρχει άμφιβολία αγαπητή αναγνώστριά, ὅτι εἴθε κομψή και περιποιησθε την εμφάνισή σας, αλλά αὐτός είναι λόγος παραπάνω για να θέλετε να είναι κομψός και περιποιημένος και ὁ καθ'αυτὸν σας, εἴτε άρραβωνιαστικός σας είναι, εἴτε άνδρας σας, εἴτε άδελφός σας.

Βέβαια κάθε άνδρας έχει τὸ φιλότιμό του κι' ὅπως ἑσὺ δεν σας άρέσει να σας ὀρίζουν τί θὰ φορέσετε, ἑσὺ κι' ἐκείνος δεν ὀά θέλῃ να τοῦ τὸ ὀρίσετε σεις. “Αλλά δεν έχετε παρά να τοῦ κάνετε μερικές ὑποδείξεις, ή ἀπλούστερα ακόμα να τοῦ δώσετε να διαβάσῃ αὐτὸ τὸ ρύλλο.

Πρωτίστως ένας κύριος για να είναι καλοντυμένος πρέπει να τηρῇ ὠρισμένους βασικούς κανόνες. Να προσέχῃ τί χρώματα τοῦ πηγαίνουν και αὐτὰ να φορῇ και τί σχέδιο κουστομίου τοῦ πηγαίνει. Στους ξανθούς και λευκούς ταιριάζουν περισσότερα τὰ μπλε και τὰ γκρι χρώματα. “Απειαντίας, οἱ μελαχνοί κερδίζουν με τὰ καφέ ή με τὰ πράσινα. “Ένα σακκάκι μπλε με γκρι πανταλόνι είναι πάντοτε κομψό, αλλά έχετε ὅπ' ὅσιν σας πως είναι πολὺ για ὅλη τή μέρα.

Οἱ πιο εύσωμοι πρέπει να προτιμούν τις ρίγες, οἱ λεπτότεροι τὰ ανοικτότερα χρώματα. Το κυριώτερο μυστικό της κομψότητας είναι να αποφεύγονται ή υπερβολές και στο χρώμα και στο σχέδιο. “Ο πιο διακριτικῶς ντυμένος άνδρας είναι πάντοτε καὶ ὁ πιο κομψός.

Για τὸ πρωινό του κουστούμι, που φοράει στη δουλειά του ένας κύριος θὰ διαλέξῃ ένα σχέδιο απλό, χωρίς τετράγωνους ὤμους, χωρίς πολὺ μεγάλα και μυτερὰ ρεβέρ, με τσέπες αρκετά θαβείες, ὥστε να χωροῦν αρκετά πράγματα μᾶ ὅχι και πολὺ εμφανείς. Γιλέκο που να κουμπώνῃ στη μέση, ὅχι πάνω πολὺ κλειστό και πανταλόνι με πλάτος κανονικό, καλοσιδερωμένο, που να μὴ πέρῃ και πολὺ μακρὺ.

Ὡς πουκάμισο, προτιμότερο είναι ένα χρώμα ανοικτὸ γκρι ή μπλε ή μπέζ, ή με λεπτές ρίγες. “Αποφεύγετε τὰ χτυπητὰ και διαίριαστα χρώματα και τὰ μεγάλα σχέδια.

Στὴν τσέπη ένα χρωματιστὸ μαντήλι στο χρώμα του πουκάμισου ή της γραβάτας, συμπληρώνει τὸ σύνολο.

“Έχετε ὅπ' ὅσιν ὅτι και ή κάλτσες παίζουν ρόλο σ' ἑ-

Επανωφόρι πρωινό από μάλλινο ύφασμα σινέ. Κουμπώνει σταυρωτά κι' έχει γιακά από άστρακάν καφέ. Πίσω ή μέση κοβάει με μία μαρὲν γκόλ.

να κομψὸ ντύσιμο. Το πρωί ή κατάλληλες κάλτσες είναι ριγωτές, μαύρες, μπλε, γκίζες ή καφέ, ἀναλόγως τοῦ χρώματος τοῦ κουστουμι οὔ και τῶν παπουτσιῶν. Με τὸ μπλε δεν ταιριάζουν γκρι κάλτσες, ὅτε με τὰ γκρι κάλτσες καφέ.

Τὰ παπούτσια πρέπει να είναι εῶρραφα, σ' ὠραία φόρμα, κόκκινα ή μαύρα, ἀναλόγως και τῶν περιστάσεων. Π.χ. σ' ένα ταξίδι, τὰ μαύρα παπούτσια είναι ἀκατάλληλα γιατί σκόνιζονται και λερώνονται εύκολα.

“Η μόδα επιβάλλει τὴν μαλακή ρεμπουμπλικα σε χρώματα και σχήματα της ἀρεσκείας τοῦ καθενός. Το προτιμότερο είναι με στενά μπόρ σηκωτὰ γύρω-γύρω, ὥστε να μπορῇ κανείς να τὰ φορῇ και τὸ ἀπόγευμα.

Ὅσο για τὸ ἀπόγευμα τὸ σκούρο κουστούμι είναι ἀπαραίτητο σε χρώμα γκρι σκούρο ή μαύρο με ρίγες λεπτές, ἔτσι ὥστε από μακριὰ να φαίνεται μονόχρωμο. Προτιμότερο είναι τὸ κουμπωτὸ στη μέση με μία σειρά από τρία κουμπιά ή από δυό, από τὰ ὁποία κουμπώνεται μόνον τὸ ἑνα. Τὰ σταυρωτὰ σακκάκια είναι μάλλον πρωίνα, αλλά όταν κανείς είναι ψηλός και εύσωμος, μπορεί να φορέσῃ κι' ένα τέτοιο σακκάκι, που θὰ τὸν κολακεύσῃ περισσότερο παρ' ὅτι κολακεύει τοὺς λεπτοὺς και κοντούς.

Ὅσο για τις γραβάτες ἀποφεύγετε τὰ πολὺ χτυπητὰ σχέδια, τὰ πολὺ παρδαλά χρώματα, αλλά και τὰ πολὺ ψόφια και ἀσήμαντα. Με τὰ πρωίνα κουστούμια πᾶνε τὰ χτυπητὰ χρώματα και ή ρίγες, π.χ. μ' ένα γκρι κουστούμι μία γραβάτα πορτοκαλλία ή μπέζ και κόκκινη ή γκρι και μπλε Μ' ένα τέτοιο κουστούμι καφέ πᾶει πολὺ ὠραία μία πρσινη γραβάτα και με πράσινο φανελένιο σακκάκι, γραβάτα πορτοκαλλία. Για τ' ἀπόγευμα ή γραβάτα μπορεί να έχη πίκες ή κάρρεδάκια ή ψιλές ρίγες αλλά σε σχέδιο και χρώμα διακριτικό.

“Η Δις ΛΙΑΝΑ

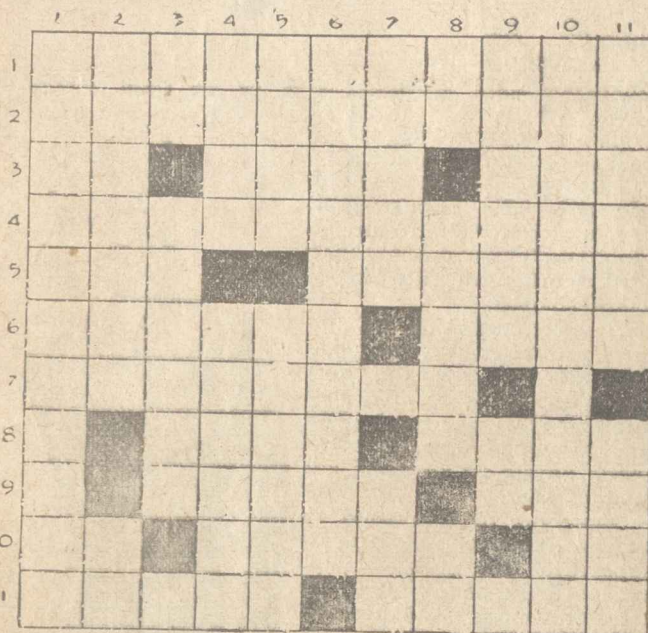

Επανωφόρι από μαύρο ντρά κλείνει με μία σειρά από τέσσερα κουμπιά. Γιακάς από πᾶ άστρακάν μαύρο.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

- ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1) Έγινε το 1821 στην Ελλάδα.
2) Έκφωνούνται στις επίσημες τελετές.
3) Δύο θμια φωνήεντα. Γάλλος ζωγράφος του περασμένου αιώνα, αρχηγός μοντέρνας σχολής. Σύνδεσμος (άρχ.).
4) Αυτή που μοιράζει (καθ.).
5) Γάλλος συγγραφέας λαϊκών μυθιστορημάτων. Περιφημος μουσουργός.
6) Όσα μπορούν να λεχθούν. Ή γή (άρχ.).
7) Πάσχουν από μία φοδερή νευρική αρρώστεια.
8) Χρονική διαίρεση (γεν. πληθ.). Όμοια.
9) Χώρα της Αφρικής. Έποχή.
10) Βυζαντινός φθόγγος. Νεύρο του λαιμού. Δυο σύμφωνα.
11) Προβάτινα. Περιοχή της Πελοποννήσου.

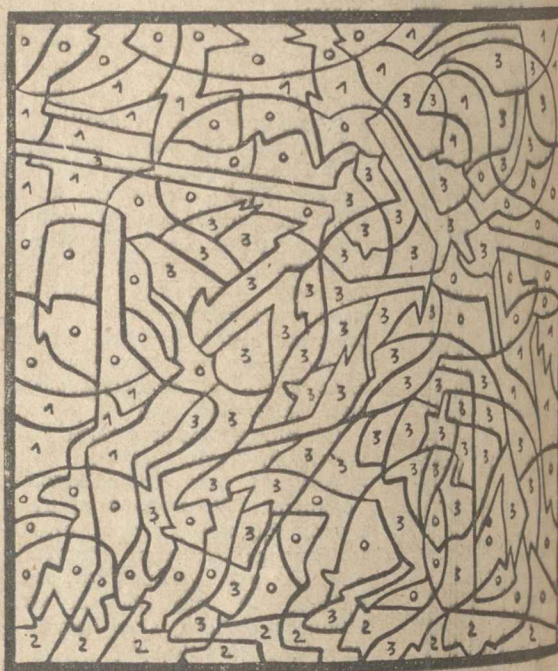
- ΚΑΘΕΤΩΣ: 1) Ωρισμένη κατηγορία ποιημάτων.
2) Θριαμβευτικά άσματα. Γαλλικόν γράμμα.
3) Σύνδεσμος. Μασώνας.
4) Κλωστή. Κάθε άλλο παρά ώραία είναι.
5) Παραπολύ (άρχ.). Μας κάνουν ή τρισευχισμένους ή τριδυστυχισμένους.
6) Γινόντουσαν.
7) Προστακτική κοινού ρήματος. Πρόσωπο της Γραφής.
8) Άρθρον (πληθ.). Θυμίο. Μιά συλλαβή απ' τη λέξι «νερό».
9) Είδος Ιστοφόρου. Σύνδεσμος.
10) Αυτοκράτωρ του Βυζαντίου (κλητ.).
11) Η άκαδημία μας. Πόλις της Ελλάδος.

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

Οριζοντίως: 1) ΙΩΣΗΦ ΒΕΡΝΤΙ, 2) ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΝ, 3) ΤΟ-ΛΕΤΟΙ-ΜΔ, 4) ΕΛΑ-ΙΣΘΟΙ,

ΕΥΚΟΛΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Πάρτε το κουτί με τις μπογιές σας και ζωγραφίστε τα μεταξύ των γραμμών αριθμημένα κενά ως εξής: Ο άσπρο, 1 κόκκινο πορτοκαλί, 2 κόκκινο και 3 μαύρο. Έτσι χωρίς καμμία δυσκολία, θα σχηματίσετε μια ωραία πολύχρωμη εικόνα με μεσαιωνικό θέμα.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΙ ΑΝΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΙ

Παραθέτουμε πιδ κάτω τρείς φράσεις, ή οποίες αναγραμματισθούν, δίνουν τά όνόματα τριών Έλλνων ποιητών του περασμένου αιώνα:

ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΣΤΑ ΑΡΡΕΝΑ

ΒΡΑΣΕ ΣΚΑΝΔΑΛΟ!

ΔΟΥΛΟΙΣ ΠΟΛΙΣ, ΑΣΤΥ

- 5) ΡΟΣΤΑΝ-ΡΟΙΑ, 6) ΟΓΚΟΠΑΓΟΙ, 7) ΣΙΕΝΑ-ΟΥΡΑ, 8) ΟΠΟΙΟΝ-ΑΠΟ, 9) ΑΝΕΣΤΙΕ-ΙΟΥ, 10) ΩΚΥΠΟΥΣ, 11) ΡΕ-ΓΝΩΣΕΙΣ.
Κ α θ έ τ ω ς : 1) ΙΚΤΕΡΟΣ-ΑΗΡ, 2) ΩΡΟΛΟΙΟΝ.
3) ΣΑ-ΑΣΚΕΠΕΣ, 4) ΗΤΑ-ΤΟΝΟΣ, 5) ΦΘΕ-ΑΠΑΙΤΩΝ, 6) ΒΥΤΙΝΑ-ΟΙΚΩ, 7) ΕΜΟΣ-ΓΟΝΕΥΣ, 8) ΡΕΙΘΡΟΥ-ΠΕ, 9) ΝΗ-ΜΟΙΡΑΙΟΙ, 10) ΤΟΜΟΙ-ΑΠΟΥΣ, 11) ΙΝΔΙΑΙ-ΟΥΣ.

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

Κάρλ-Πουλάι

Το τεύχος του «Μπουκέτου» τιμάται παντού δραχμάς 5. Ή αθάירתος υπερτίμησής του παρά των Ύποπρακτορείων απαγορεύεται.

Ή υπό των αναγνωστών μας αποσπασμένη συνημμάς και μη συνοδευόμενη υπό δικαίωματος κρίσεως έκ δραχμών πέντε εις γραμματόσημα, δεν λαμβάνεται όπ' θνιν.

Ν. Γ. ΣΤΑΦΥΛΟΠΑΤΗΝ, Σίφνον. — Σας εύχαριστούμεν για τὰ καλά σας λόγια. Τὰ διηγήματα για τὰ οποία μάς γράφετε, πρέπει να τὰ ίδουμε πρώτα. Είναι αδύνατον να γίνη διαφορετικά. Το δεύτερο ποιήμα σας «Πόθοι», όχι επιτυχές.

ΣΤΑΘΗΝ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΙΩΤΗΝ, Πειραιά. — Το πεζό ποιήμα σας παρ' όλίγον καλό. Έργασθήτε πιδ προσεκτικά. Διαβάστε δι. ά-άλογο ελληνικό ή ξένο υπάρχει. Καί θα γράψετε μία ημέρα καλύτερα πράγματα.

Κ. ΖΕΡΒΟΥΔΑΚΗΝ, Καντάρ (Αίγυπτον). — Εύχαριστούμεν. Αρχίσουμε δημοσιεύοντες ποιήματά σας, όπως θα είδατε. Για τήν έπείλεια της μητρός σας το «Μπουκέτο» σας εκφράζει τὰ θερμά κι' αγάπεια συλλυπητήριά του.

ΑΡΙΣΤ. ΑΡ. ΜΑΣΤΡΟΚΩΣΤΑΝ, Βόλον. — Για νά δημοσιευθή ή έπιστολή σας πιδ στείλατε, πρέπει να συνεννοηθήτε με το λογιστή-μόν μας.

ΣΑΜΙΟΝ.

Ν. Ίανιαν.

Τα δύο σας ποιήματα όχι απολύτως κα-λά. Το με τόν τίτλον «Νο-σταλγία», αν τὰ ελαφρώνα-τε, αν τὸ εκτε-λέσετε, όπως είπαί οι με τήν παλαιάν άσχο-νείαν, θα παραδω-σέτε να γίνη πιδ εύ-παιστος και να δημοσιευ-θή.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Β. Σ. Ί-ανιαν. — Τὰ ποιήματά σας συνέ-κρινε και ένεκρίθη-σε καί θα δη-μοσιευθώ σ' ο ν-εον οίελαν.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Α. Αμαρού-ση. — Το δι-ηγημα σας «Η Αρμενία» πο-λύ καλό και τὸ γράμμα καί ως όλοθε-τε.

Δωρήσατε Ώμορφιά

Χαρίζεται λοιπόν ή Ώμορφία; Γιατί όχι; Είναι κρυμμένη σε κάθε φιαλίδιο της Λοσιόν προσώ-που Scherk. ● Ή Λοσιόν προσώπου Scherk όχι μόνον προστατεύει τήν Ώμορφία αλλά κάνει το δέρμα ελαστικό, το καθαρίζει και το δυναμώνει. Εισδύει βαθειά στους πόρους, εξαλείφει τὰ μπιμπικία, ζωογονεί τήν κυκλοφορία του αίματος και ένισχυει τούς ιστούς του δέρματος. Δωρήσατε έπ' εύκαιρία του Νέου Έτους ένα φιαλίδιο της Λοσιόν προσώπου Scherk. Χαρίζετε τήν χαρά για πολλές έβδομάδες! ● Φιαλίδιον τσάντας Δρχ. 35.- ● Μεγαλύτερα των Δρχ. 55.- 90.- και 175.- Διαρκής παρακαταθήκη: Π.Ι. Μαγκριώτης, Έρμου-Νίκης 10, Αθήναι-Τηλ. 25.739

Scherk
Face
Lotion

ΧΑΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ

(Συνέχεια από τη σελίδα 54)

καμπαρέ του Μονπαρνάζ.

Καθόμουν συμμαζεμένος στη γωνιά μου, χωρίς να δίνω προσοχή σε τίποτα. Ήμουν θυμισμένος στις όνειρο-πολήσεις μου και στην άναμνησι της Λουσί. Μάταια προσπαθούσαν οι φίλοι μου να με διασκεδάσουν. Ξαφνικά θλέπω μπροστά μου την Λουσί, πλάι σ' ένα γηραιό γλεντζέ, ντυμένη... σαν τις «καλλιτέχνιδες» του κέντρου! Είχα μείνει με το στόμα ανοιχτό από την κατάπληξι. Δεν πίστευα στα μάτια μου. Ωστόσο εκείνη με πλησίασε μ' ένα πικρό χαμόγελο στα χείλη, με καλησπέρισε και κάθισε κοντά μου.

Όταν συνήλθα απ' την κατάπληξι μου, ρώτησα την Λουσί τι συνέβαινε. Εκείνη αφού με λίγα απλά λόγια μου εξέθεσε τα πράγματα, μου είπε ότι τώρα πειά εργαζόταν στο κέντρον αυτό. Της μίλησα πολλή ώρα προσπαθώντας να την πείσω να με ακολουθήσει, θεσπάζοντας την ότι θα την έκανα πολύ γρήγορα να λησμονήσει τις μαύρες μέρες που πέρασε και ότι θα θεωρούσα την μεγαλύτερη ικανοποίησή της ζωής μου αν την έκανα ευτυχισμένη. Η Λουσί ήταν ανένδοτη. Ισχυριζόταν ότι ήταν ανάξια της αγάπης και των θυσιών μου.

Της δήλωσα ότι θα ξαναγύριζα το επόμενο θράδυ και ότι της άφηνα καιρό να σκεφτεί λογικότερα και να αποφασίσει.

Το απόγευμα της άλλης ημέρας πήρα ένα σημείωμά της. Το άνοιξα με τρεμάμενα χέρια. Το σημείωμα περιείχε αυτά τα λίγα λόγια:

«Σκέφθηκα. Έπιμένω στις απόψεις μου. Μη με αναζητείτε και προσπαθήστε να με ξεχάσετε. Λουσί Σαρτέν».

Από τότε γύρισα όλα τα κέντρα του Παρισιού με την ελπίδα να ανακαλύψω τα ίχνη της, χωρίς να μάθω τίποτε το σχετικό. Σκεφτόμουν να αποταθώ σε κανένα ιδιωτικό αστυνομικό πρακτορείο, όταν σάν κεραμίδια μου ήλθε η είδησι της τραγικής της αυτοκτονίας.

Φτωχή Λουσί....

ARPIN AUGUSTIN

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ ΛΙΛΥ ΠΟΝ

(Συνέχεια από τη σελίδα 26)

σούυγε, το έλεγε με καλωσύνη, αυτό δεν μπορεί να γίνει. Εγώ είμαι πειά με καλλιτέχνες και σ' ένας επιχειρηματίας. Όπως ξου αγάπης τη δουλειά σου και δεν μπορείς να φύγεις από το γραφείο σου έτσι κι' εγώ δεν είναι δυνατόν να εγκαταλείψω το θέατρο...

Ο «βασιλιάς των κονσερβών» έφυγε μελαγχολικός. Μά την άλλη μέρα την επισκέφθηκε πάλι ακτινοβολώντας από τη χαρά του.

Βρήκα τη λύσι, της δήλωσε. Δεν θα χωρίσουμε, αγαπημένη μου. Παραγγείλα κιόλας ένα αυτοκίνητο-γραφείο με το οποίο θα σ' ακολουθώ στις περιοδείες σου.

Το «γραφείο» αυτό ήταν ένα μεγαθήριο, στο οποίο υπήρχαν ένα πλήθος διαμερίσματα για τους υπαλλήλους του και για τον ίδιο. Μά η Λιλύ Πόν αρνήθηκε και πάλι. Ο θαύπλουτος θαυμαστής της, της πρότεινε τότε να της φτιάξει ένα κινητό θέατρο, με το οποίο θα έκανε θριαμβευτικές περιοδείες σ' ολόκληρη την Αμερική. Μά η διάσημη «θεντέττα» δεν συμφώνησε μαζί του. Κι' έτσι αυτός έφυγε απογοητευμένος, γιατί δεν κατάφερε να πείσει τη «γυναίκα» του να τον ακολουθήσει.

Μά η πιο εκπληκτική ιστορία είναι η ακόλουθη: Μια μέρα οι κάτοικοι του Άνταμσοουν, της πολιτείας του Μίτσιγκαν ζήτησαν από τον κυβερνήτη της με μια αναφορά γε' ατή υπογραφές, να τους αλλάξει τ' όνομα της πόλεως των. Έγινε μεγάλος θόρυβος στις εφημερίδες, οι σοφοί πρότειναν τα όνόματα διάφορων μεγάλων ανδρών της Αμερικής και τέλος το συμβούλιο συνεδρίασε για ν' αποφασίσει. Το αποτέλεσμα; «Όλοι ψήφισαν ότι η πόλις Άνταμσοουν έπρεπε να ονομασθεί Λιλύπτον! Κι' οι κάτοικοι με διαδηλώσεις και τραγούδια εξέφρασαν τον ένθουσιασμό τους για την αξιοθαύμαστη και τόσο επιτυχή όνομασ' της πόλεως των.

Από αυτά που σ' αναφέραμε μπορείτε να καταλάβετε φυσικά, την επιτυχία αυτής της χαριτωμένης «θεντέττας» στον Νέον Κόσμο. Η εμφάνισή της στο «Μετροπόλιταν» την έκανε διάσημη απ' τη μία στιγμή στην άλλη. Τόσο διάσημη μάλιστα που σήμερα αυτή η Γαλλιδούλα είναι το είδωλο όλων των Αμερικανών.

JEANNE ROUDOT

ΤΡΕΙΣ ΤΙΓΡΕΙΣ ΓΙΑ ΠΡΟΙΚΙΟ

(Συνέχεια από τη σελίδα 62)

τέτοιο σημείο που δεν μπορούσε κανείς να ανόλεξ' όραμα ανάμεσα στ' άγρια χόρτα και στ' αγκάθια.

Στις έντεκα φτάσαμε. Έβαλα έννα στρατιώτες από κάθε πλευρά του καναλιού. Στις δυο άκρες το καναλιού μάζεψα αρκετούς χωρικούς, από ένα γύρω και τους έβαλα να φυλάιν, όπλισμένοι με κοντάρια και με ρόπαλα. Ύστερα έβαλα τρεις θαρυποινίτες που με συνόδευαν, μαζί με τους δυο στρατιώτες να μπουέ στο αλάκι και με μακρυά μπαστούνια και βέργες και φανές να κάνουν τις τίγρεις να ξεπεταχτούν από τα χαϊδέματα που ήσαν κρυμμένες. Εγώ ο ίδιος στάθηκα κάτω από το αλάκι, σ' ένα μέρος απ' όπου φαινόταν καθαρά το βάθος και όπου αν περνούσε μια τίγρις θα μπορούσα να την χτυπήσω.

Οι θαρυποινίτες άρχισαν να προχωρούν μέσα στο αλάκι φωνάζοντας και πετάγοντας πέτρες στους θάμνους. Όταν έφτασαν σε πενήντα μέτρων απόστασι από κοντά μου, είδα να περνάει από μπρός μου με ταχύτητα άστρης ένα μακρύ πράγμα. Ο τρόμος με παρέλυσε. Αλλά δεν κράτησε παρά ένα δευτερόλεπτο μονάχα, μά το δευτερόλεπτο αυτό ήταν αρκετό για να θριαμβώσω, τίγρις—γιατί τίγρις ήταν—εκτός βολής. Εθύς αμέσως πέταξε μια δεύτερη. Πυροβόλησα και μου φάνηκε πως έκοψα ένα ελαφρό μούγγρισμα, αλλά δεν μπορούσα να δω αν την χτύπησα θανάσιμα.

Τριάντα μέτρα παρακάτω αντήχησε ένας άλλος πυροβολισμός κι' ένας από τους στρατιώτες μου έφώναξε πως έπέτυχε.

Έβαλα τότε τους θαρυποινίτες ν' αρχίσουν να βάχνουν τις τίγρεις από την άλλη άκρη του χαντακιού. Ένα στεκόμουν ακίνητος με όλη μου την προσοχή καρφωμένη στο άνοιγμα που ήταν από κάτω μου, άκουσα ξαφνικά μια όμορφονιά. Ένα από τα θηρία είχε πηδήσει απ' το χαντάκι κι' έτρεχε μ' όλη του την ταχύτητα στην ανοιχτή πεδιάδα. Τέσσερες άνδρες πυροβόλησαν έναντιον της, αλλά δεν την πέτυχαν.

Δεν είχαν περάσει δυο λεπτά και νέοι πυροβολισμοί αντήχησαν. Την ίδια στιγμή μια τίγρις πήδησε προς το μέρος μου. Πριν προφτάσω να τρουάσω, σήκασα το τουφέκι μου και η σφαίρα έφυγε από μόνι της σθεδόν, χτύπησε την τίγρις στο μάτι που κρατούσε καρφωμένο επάνω μου και το θηρίο σωριάστηκε μπροστά μου.

Αμέσως τότε φώναξα στη γρηά: «Κέρδιες δέκα πέντε φιορίνια!» και όλοι ξέσπασαν σε γέλια γι' η γρηά.

Μόλο που δεν φανταζόμουν ότι υπήρχε κι' άλλο ζώον κρυμμένο μέσα στους θάμνους, εν τούτοις διάλεξα τους θαρυποινίτες να ξαναμπούν άλλη μια φορά στο χαντάκι και να επαναλάβουν την έρευνα. Παρά την προσδοκία μου δε άκουσα ένα άγριο μούγγρισμα και μια τίγρις τινάχτηκε έξω, μπρος στα πόδια των ανθρώπων. Εότυχως ο τρόμος της ήταν τόσο, ώστε δεν έπετ' έναντιον τους, αλλά κύτταξε να ξεφύγει και δέκα μέτρα παρακάτω οι στρατιώτες την χτύπησαν με την αψήσαν στον τόπο. Έτσι είχαμε μπροστά μας τρεις δυο τίγρεις και η τρίτη θα ήταν ασφαλώς χτυπημένη, εφ' όσον δεν άκούγαμε πιά τίποτε.

Ο λοχίας μου μου πρότεινε να κατέδουμε κάτω να την ανακαλύψουμε. Δεν είχα καμιά διάθεση, αλλά δεν ήθελα να φανώ λιγότερο γενναίος απ' αυτόν και δέχτηκα. Περπατώντας ο ένας δίπλα στον άλλον προχωρήσαμε με προφύλαξι ανάμεσα στους θάμνους με την καρραμπίνα έτοιμη για να πυροβολήσουμε. Μά η προφύλαξι ήταν περιττή. Λγα θήματα παρακάτω οι θηγενοί που με συνόδευαν θρήκαν την τίγρι νεκρή, χτυπημένη σε δυο μεριές.

Και τα τρία ζώα είχαν το ίδιο μέγεθος, έναισι μετρο από το κεφάλι ως την ουρά. Ήταν ασφαλώς ο δέλφια και δεν είχαν φτάσει ακόμη σε ηλικία να κούε μαζί καθέναν τη δική του οικογένεια και ζούσαν μαζί.

Εμέτρησα στη γρηά τα σαρανταπέντε της φιορίνια και εγώ κι' οι στρατιώτες μου γυρίσαμε πίσω θριαμβευτά, με τους τρεις κατακοκλέστες κρεμασμένους από τρία μακρυά ξύλα, επί κεφαλής της συνοδείας.

J. C. BRASSER

Συνιστώμεν εις τας αναγνωστριάς μας το έργο του σιον Έλευθέριον Σπουδών Κοπτικής και Ραπτικής της κ. ΧΡΗΣΤΙΝΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ, οδός Μητροπόλεως 14 α, Αθήναι.

Δοκιμάστε ένα πήρες μακιγιάρισμα
μόνον με προϊόντα ΚΟΤΥ:
Πούδρα - Κρέμα - Κραγιόν - Φάρ,
των οποίων οι ώραι οι εφαρμογές με άφθονα-
χρηματισμοί αναφέρονται με άφθονα-
στη τελεότητα. Ο άντισηθής άμε-
ως τη διαφορά του προσώπου σας
και την καταπληκτική εξύψωσι της
μορφής σας.

ΚΙΡΩΤΙΚ
ΓΥΡΕΚΑ

Χέρια ποι προκαλούν
τον δαυμασμόν....

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΥΓΙΕΙΝΗΣ, ΚΑΛΟΝΗΣ
ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗΣ

CLARK 5 - PARIS
VENUS - ΑΘΗΝΑΙ

Τα χέρια κινούν το ενδιαφέρον προσελ-
κούν την προσοχή... Με το υπέροχο
ερεκτικό βερνίκι νυχιών ΡΕΒΑΟΝ τα
α γίνονται ο στόχος της εμφάνισως
ε κομψής γυναίκας. Μεγάλη ποικιλία
χρωμάτων διά κάθε φόρεμα και κάθε
περίσταση. Ανεπέρβλητον εις άντοχήν.

ΕΠΙΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ: Ε. Σ. ΒΕΛΙΣΣΑΡΑΤΟΣ
Τηλέφ. 39 6 6 ΑΘΗΝΑΙ 6 6 ΤΗΛ. 28.104

N. Γ. ΣΟΦΟΣ Α.Ε.

ΓΩΝΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΪΔΟΣ

“Όλα τὰ εἶδη Ὑφασμάτων

Μάλλινα—Μεταξωτὰ

ΛΕΥΚΑ ΕΙΔΗ ΠΡΟΙΚΟΣ

ΠΛΟΥΣΙΩΤΑΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

Ἡ χάρις καὶ ἡ ὠμορφιά τῶν νέων κτενισμάτων δὲν συγκρίνεται μὲ καμμιάς ἄλλης ἐποχῆς.

Τί γούστο, τί γοητεία!...

Μὲ τὴν διαφορὰ πῶς πρέπει τὰ μαλλιά νὰ ἔχουν PERMANANT, καὶ περμανάντ καλοφτιασμένη, μαλακιά, ὠραία.

Τέτοιες περμανάντ μόνον ἐμεῖς κατορθώνομεν, γιὰ τὴν ἐργαζόμεθα μόνοι μας καὶ μὲ ἄριστα φάρμακα.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΗΣ PERMANANT ΔΡΑΧ. 150

ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 71.

ΤΗΛ. 23-208

Ἡ συνδυασμένη
κατασκευή

ΠΑΛΑ Κ/ΤΑ ΜΟΛΑΣ
ΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ἡλεκτρικὰ, πλαφονιέρες, πο-
λυφωτὰ ὅλων τῶν εἰδῶν

ΚΟΣΜΗΤΙΚΗ Α. Ε.

ΣΤΑΔΙΟΥ 5

ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ
ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ—ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Διὰ τὰς Κυρίας

Διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου «Κάιρο-Σίτυ», παρελά-
βουεν μίαν θαυμασίαν μηχανὴν Περμανάντ
EUCWE τελευταίου τύπου καὶ ἄρκετὰ φάρμακα
δι' αὐτήν.

Ἡ μηχανὴ EUCWE εἶνε γινωστὴ εἰς ὅλον
τὸν καλὸν κόσμον τοῦ ἐξωτερικοῦ, τὴν χρῆσι-
μοποιοῦν δὲ ὅλα τὰ καλλίτερα κομμωτήρια
τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Εὐρώπης.

Εἶνε ἡ καλλιτέρα μηχανὴ εἰς τὸ εἶδος οὐδὲ
καὶ κάμνει θαυμασίους ONDOULATIONS, ὡρὶς
κατὰστροφήν τὰ μαλλιά.

Εἶνε μηχανὴ καὶ συνδυάζει τὰς ONDOULA-
TIONS δι' ἐπάνω καὶ τὰς μπούκλας διὰ τὰ πίσω
μαλλιά.

Εἶνε αὐτόματος εἰς τὴν λειτουργίαν της
ὅλη ἀπὸ βακυλίτην, διὰ περισσοτέραν ἀσφάλειαν,
καὶ πορροῦσκει ὅτι νέον ἔχει ἡ τέχνη
τῆς Περμανάντ.

ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 71

Χεῖλη Γοητευτικά!!!
ΜΕ ΤΟ ΓΗΝΣΙΟ, ΑΝΕΞΙΤΗΛΟ, ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ

ΚΡΑΓΙΟΝ

Ὠραιότατες ἀποχρώσεις εἰς τὰς
λεῖψουν τὸ χροῖμα ποὺ ἐπιθυμεῖτε

- α) FLAME Ἀποχρῶσις νεανικῶν χειλέων.
 - β) LIGHT Ἀνοικτόν, ζωηρὴν ἁρμονικὴν ἐρυθρὰ
ἀποχρῶσις αἵματος.
 - γ) MEDIUM μεσαίον. Μία πολὺ ἐπιτυχὴς ἀποχρῶσις
κατάλληλος δι' ὅλας τὰς ὀψεις.
 - δ) RASBERRY Μία ἐλκυστικὴ καὶ γοητευτικὴ ἀπο-
χρῶσις κατάλληλος διὰ μελαχροινὰς.
- Διαρκὴς παρακαταθήκη καὶ ἀποκλειστικὴ ἀντιπεία
Ι. Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ
Ὁποῖα φιλικῶν καὶ εἰδῶν πολυτελείας.
ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 9 & 11 ΑΘΗΝΑΙ

Θ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Ἐπὶ 16ετίαν ἐπιμελητῆς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ
καθηγητοῦ κ. Γ. Φωτεινοῦ, δέχεται ἐδὲς Κεφαλληνίας
καὶ Τεγέας 1. Ὁρεῖ 8-11 καὶ 4-5

Πάντοτε
διακρίνεται
μέ τα ύψος
μαρτυρ
επιστημιακή

αφοι **Ζσαούση** Κ Σιδ=